

Załącznik do Uchwały nr 219/XX/2026
Zarządu Głównego PTTK z dnia 12 września 2026 r.

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO
W 2025 ROKU

Warszawa 2026

I. WSTĘP	5
II. STAN ORGANIZACYJNY PTTK I SPRAWOZDANIE Z PRAC REALIZOWANYCH W 2025 ROKU.....	7
II.1. AKTYWNOŚĆ CZŁONKÓW ZG PTTK W 2025 ROKU	7
II.2. INFORMACJE ORGANIZACYJNE	16
2.1. SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO	16
2.2. TRYB I ZAKRES PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK	21
2.3. SKŁADY KOMISJI, RAD I ZESPOŁÓW PTTK.....	23
2.4. WYRÓŻNIENIA CZŁONKÓW PTTK, INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH.....	28
2.5. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH KRAJOWYCH	30
2.6. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH.....	30
II.3. STAN ORGANIZACYJNY	32
3.1. CZŁONKOWIE	32
3.2. KADRA	33
3.3. ODDZIAŁY	34
3.4. JEDNOSTKI REGIONALNE	37
3.5. INFORMATYZACJA W PTTK	41
3.6. SZLAKI TURYSTYCZNE: PIESZE, ROWEROWE I WODNE	43
III. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA	44
III.1. POPULARYZACJA KRAJOZNAWSTWA I KULTURY	44
1.1. KOMISJA KRAJOZNAWCZA ZG PTTK	44
III.2. DZIAŁALNOŚĆ W SFERZE KULTURY	47
2.1. KOMISJA FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ ZG PTTK	47
2.2. CENTRUM FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ PTTK	50
2.3. KOMISJA OPIEKI NAD ZABYTKAMI ZG PTTK	54
2.4. CENTRALNA BIBLIOTEKA PTTK IM. K. KULWIECIA	55
2.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY PRZYRODY	67
2.6. DZIAŁALNOŚĆ PRZEWODNICKA	68
2.6.1. KOMISJA PRZEWODNICKA ZG PTTK	68
2.6.2. KRAJOWY SAMORZĄD PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH PTTK.....	73
2.7. ROLA PTTK W ZWIĘKSZANIU UDZIAŁU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TURYSTYCE	77
III.3. BUDOWANIE WIZERUNKU PTTK.....	79
3.1. KOMISJA HISTORII I TRADYCJI ZG PTTK.....	79
3.2. CZŁONKOWIE HONOROWI PTTK.....	80
3.3. ZREALIZOWANE KAMPANIE I AKCJE	81
3.4. PATRONATY	85
IV. TURYSTYKA KWALIFIKOWANA W DZIAŁALNOŚCI PTTK.....	88
IV.1. PTTK W GÓRACH	88
1.1. TURYSTYKA GÓRSKA	88
1.2. TURYSTYKA NARCIARSKA	96
1.3. GÓRSKA TURYSTYKA JEŹDZIECKA	100
1.4. CENTRALNY OŚRODEK TURYSTYKI GÓRSKIEJ PTTK.....	101
IV.2. DZIAŁALNOŚĆ PTTK NA TERENACH NIZINNYCH	120
2.1. TURYSTYKA PIESZA	120
2.2. TURYSTYKA KOLARSKA.....	124
2.3. TURYSTYKA JEŹDZIECKA	130
2.4. IMPREZY NA ORIENTACJĘ	132
2.5. TURYSTYKA MOTOROWA	157
IV.3. PTTK W TURYSTYCE WODNEJ	163
3.1. TURYSTYKA KAJAKOWA	163

3.2. TURYSTYKA ŻEGLARSKA	164
3.3. CENTRUM TURYSTYKI WODNEJ PTTK.....	166
3.4. OGÓLNOPOLSKIE CENTRUM SZKOLENIA PODWODNEGO PTTK.....	172
3.5. KOMISJA DZIAŁALNOŚCI PODWODNEJ.....	176
IV.4. PTTK DLA PRZYSZŁOŚCI	180
4.1. DZIAŁALNOŚĆ W SZKOŁACH.....	180
IV.5. TURYSTYKA I KRAJOZNAWSTWO W WYBRANYCH ŚRODOWISKACH.....	183
5.1. DZIAŁALNOŚĆ W WOJSKU POLSKIM.....	183
5.2. DZIAŁALNOŚĆ W ŚRODOWISKU SŁUŻB MUNDUROWYCH MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH	185
5.3. DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWA (SPÓŁDZIELNIE MIESZKANIOWE, TERENY WIEJSKIE, POLICJA I STRAŻ GRANICZNA).....	187
V. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	190
1. WARUNKI PROWADZENIA	190
2. POTENCJAŁ.....	190
3. STAN PRAWNY MAJĄTKU	191
4. FORMY ZARZĄDZANIA MAJĄTKIEM	194
5. NADZÓR NAD SPRAWAMI MAJĄTKOWYMI	194
6. PRACE INWESTYCYJNE, EFEKTY	195
7. UBEZPIECZENIE MAJĄTKU	199
8. OZGT KRAKÓW.....	200
VI. GOSPODARKA FINANSOWA.....	204
1. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI.....	204
2. REALIZACJA ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH.....	205

ZAŁĄCZNIKI

1. TABELA 1–14. STAN ORGANIZACYJNY ORAZ WYNIKI DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH ZG PTTK ORAZ KOMISJI, RAD I ZESPOŁÓW W 2025 ROKU W PORÓWNANIU DO 2024 ROKU.
2. TABELA 15–25. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA ZARZĄDU MAJĄTKIEM PTTK.

I. WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego za 2025 rok ukazuje Towarzystwo jako organizację stabilną, aktywną programowo, zdolną do łączenia bogatej tradycji z potrzebą dostosowywania form działania do współczesnych warunków. Miniony rok był okresem konsekwentnej realizacji celów statutowych w bardzo szerokim zakresie – od utrzymania i rozwoju sieci szlaków turystycznych, przez działalność krajoznawczą, przewodnicką, szkoleniową i wydawniczą, po inicjatywy kierowane do dzieci i młodzieży, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz środowisk specjalistycznych. Był to zarazem rok jubileuszu 75-lecia PTTK, sprzyjający zarówno podsumowaniu dorobku, jak i umacnianiu społecznej rozpoznawalności znaku Towarzystwa.

W 2025 roku w strukturach PTTK działało 286 oddziałów, a członkowie skupieni byli w 1481 kołach i klubach. Według stanu na 31 grudnia Towarzystwo skupiało 73 554 członków zwyczajnych, z czego 66 889 opłaciło składkę członkowską, co oznacza wzrost o 2561 osób w stosunku do roku poprzedniego. Ogólna liczba młodzieży szkolnej opłacającej składkę lub zwolnionej z jej opłacania wyniosła 14 884 osoby. Istotnym atutem PTTK jest społeczna kadra programowa licząca 10 128 osób, posiadających 20 315 różnych uprawnień. W tej grupie szczególne miejsce zajmuje 6384 przewodników PTTK, będących nie tylko ambasadorami Towarzystwa, lecz także gwarantami jakości i bezpieczeństwa działalności turystycznej oraz krajoznawczej.

Jednym z najbardziej wymiernych osiągnięć roku było włączenie się PTTK w realizację programu Ministra Sportu i Turystyki „Polskie szlaki turystyczne”. Zadanie publiczne o wartości 3 232 063,91 zł pozwoliło odnowić i zakonserwować łącznie 9446 km szlaków pieszych i rowerowych. Skala tego przedsięwzięcia potwierdza, że Towarzystwo jest najważniejszym partnerem państwa i samorządów w zakresie utrzymania dostępnej, bezpiecznej i czytelnej infrastruktury turystycznej. Kontynuowano działania związane z rozwojem Centralnej Bazy Szlaków Turystycznych PTTK, pracą Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej, Centralnej Biblioteki PTTK, Centrum Turystyki Wodnej, Centrum Fotografii Krajoznawczej oraz Ogólnopolskiego Centrum Szkolenia Podwodnego, które łączą zadania programowe, szkoleniowe, eksperckie i informacyjne.

Rok 2025 potwierdził wszechstronność programową PTTK. Komisje, rady i jednostki specjalistyczne prowadziły intensywne działania w obszarach krajoznawstwa, fotografii krajoznawczej, opieki nad zabytkami, ochrony przyrody, przewodnictwa, turystyki kwalifikowanej oraz edukacji regionalnej. Wśród tych działań warto wskazać zarówno prace regulaminowe i szkoleniowe, jak i organizację konkursów, zlotów, rajdów, seminariów i forów środowiskowych. Szczególne znaczenie miały przedsięwzięcia rozwijające zasoby wiedzy i dziedzictwa Towarzystwa – konserwacja, opracowanie i cyfrowe udostępnianie zbiorów fotograficznych Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK, działalność wydawnicza i archiwalna COTG PTTK i Centralnej Biblioteki PTTK, a także aktywność regionalnych pracowni krajoznawczych oraz muzeów. Działania te pokazują, że PTTK pozostaje nie tylko organizacją turystyczną, lecz także ważnym uczestnikiem życia kulturalnego i strażnikiem pamięci o polskim krajoznawstwie.

Na szczególne podkreślenie zasługuje praca podejmowana na rzecz przyszłych pokoleń oraz szerokiej dostępności turystyki. Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej koordynowała centralne przedsięwzięcia adresowane do dzieci i młodzieży, w tym konkurs „Poznajemy Ojcowiznę” czy Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy PTTK. Kontynuowano także działania skierowane do turystów z niepełnosprawnościami, środowisk wojskowych i służb mundurowych, a także seniorów. Dzięki temu PTTK utrwala swój wspólnotowy charakter i potwierdza, że turystyka oraz krajoznawstwo mogą być przestrzenią integracji międzypokoleniowej, obywatelskiej i prospołecznej. Równie ważna była promocja Towarzystwa poprzez media społecznościowe, rozwój kanału YouTube, współpracę z partnerami zewnętrznymi oraz działania wzmacniające obecność znaku PTTK w przestrzeni publicznej.

Świadectwem aktywności środowiska pozostają także przyznane za działalność w PTTK wyróżnienia. W 2025 roku Kapituła Odznaczeń ZG PTTK rozpatrzyła łącznie 1176 wniosków, a pozytywnie zakończone postępowania objęły 944 działaczy PTTK oraz 147 osób i instytucji wspierających działalność Towarzystwa. W 2025 roku PTTK kontynuowało kontakty międzynarodowe i członkostwo w organizacjach zagranicznych.

Przedkładany materiał jest efektem pracy wielu komisji, rad, zespołów, jednostek specjalistycznych, oddziałów oraz pracowników Biura Zarządu Głównego PTTK. Dowodzi on, że mimo zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i organizacyjnych Towarzystwo zachowuje zdolność do działania w skali ogólnopolskiej, a równocześnie pozostaje blisko codziennych potrzeb swoich członków i lokalnych środowisk. Lektura sprawozdania pozwala dostrzec zarówno realne osiągnięcia 2025 roku, jak i obszary wymagające dalszej pracy: wzmacnianie aktywności oddziałów, dalszą profesjonalizację szkoleń, rozwój narzędzi cyfrowych, umacnianie promocji oraz konsekwentne budowanie nowoczesnego wizerunku PTTK. To właśnie połączenie odpowiedzialności za dziedzictwo z otwartością na nowe wyzwania stanowi dziś jedną z najważniejszych wartości Towarzystwa.

II. STAN ORGANIZACYJNY PTTK I SPRAWOZDANIE Z PRAC REALIZOWANYCH W 2025 ROKU

II.1. AKTYWNOŚĆ CZŁONKÓW ZG PTTK W 2025 ROKU

Wykaz działań członków ZG PTTK

- 11 stycznia 2025 roku – posiedzenie zespołu statutowego ZG PTTK, członkowie zespołu.
- 17 stycznia 2025 roku – podsumowanie roku turystycznego 2025 w Oddziale PTTK Żarnów, Tomasz Chadamik.
- 25 stycznia 2025 roku – XI Forum i Szkolenie Pomorskich Krajoznawców PTTK, Malbork, Jacek Treichel.
- 1 lutego 2025 roku – XX Zimowy Bieg Wedla, Jacek Treichel, Mieczysław Żochowski.
- 12 lutego 2025 roku – posiedzenie Podkomisji Stałej do Spraw Turystyki, Paweł Mordal, Jacek Treichel.
- 16 lutego 2025 roku – posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Uregulowania Ustawowego Polityki Górskiej, Jerzy Kapłon.
- 19 lutego 2025 roku – „Promocja Doliny Omulwi i jej zagospodarowanie” – spotkanie zorganizowane przez Kurpiowską Organizację Turystyczną, Przysań, gm. Olszewo-Borki k. Ostrołęki, Mieczysław Żochowski.
- 21 lutego 2025 roku – udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki PTTK „Mazury”, Jacek Treichel.
- 27 lutego 2025 roku – spotkanie w MEN dotyczące współpracy, wypracowania wspólnych programów systemowych oraz organizacji dodatkowych zajęć przez PTTK, Jacek Treichel.
- 1 marca 2025 roku – Sejmik Prezesów PTTK woj. kujawsko-pomorskiego, Lucjusz Bilik, Waldemar Osypiuk, Jacek Treichel.
- 4 marca 2025 roku – nawiązanie współpracy z wydawnictwem miesięcznika seniorów „Pokolenia” w Warszawie w zakresie upowszechniania odznak PTTK, Jacek Treichel.
- 15 marca 2025 roku – udział w Regionalnym Forum Oddziałów PTTK woj. małopolskich, Jerzy Kapłon, Lucjusz Bilik, Jakub Nowak, Waldemar Osypiuk, Jacek Treichel.
- 17 marca 2025 roku – spotkanie z Piotrem Borysem, Sekretarzem Stanu w MSiT, Jerzy Kapłon.
- 19 marca 2025 roku – spotkanie z kustoszem Muzeum Nurkowania w sprawie współpracy organizacyjnej seminarium naukowego w dniu 28 maja 2025 roku w Narodowym Muzeum Techniki (PKiN), Jacek Treichel.
- 28 marca 2025 roku – Wojewódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego, Inowrocław, Jacek Treichel.
- 29–30 marca 2025 roku – Porozumienie Oddziałów PTTK woj. pomorskiego, Jacek Treichel.
- 2 kwietnia 2025 roku – uroczyste wręczenie Nagrody Przyjaznego Brzegu, Jerzy Kapłon, Jacek Treichel, Agnieszka Ossowska.

- 7 kwietnia 2025 roku – spotkanie dotyczące Ośrodków Historii Turystyki Górskiej PTTK, Kraków, Jerzy Kapłon, Jacek Treichel.
- 9 kwietnia 2025 roku – spotkanie on-line dotyczące nowelizacji Regulaminów Schronisk PTTK, Jacek Treichel, Jacek Trzoch, Dariusz Nazarczyk.
- 12 kwietnia 2025 roku – jubileusz 60-lecia Oddziału PTTK przy Orlen SA w Płocku, Jacek Treichel.
- 12 kwietnia 2025 roku – udział na zaproszenie władz PZZ w Sprawozdawczo-Wyborczym Sejmiku Polskiego Związku Żeglarskiego, Agnieszka Ossowska.
- 23 kwietnia 2025 roku – posiedzenie Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Jacek Treichel.
- 23 kwietnia 2025 roku – posiedzenie komitetu redakcyjnego rocznika „Wierchy”, Jacek Potocki.
- 24–26 kwietnia 2025 roku – Seminarium Krajoznawcze Wojska Polskiego, Spała, Jacek Treichel.
- 28 kwietnia 2025 roku – debata o schroniskach górskich PTTK, „Strzecha Akademicka”, Jerzy Kapłon, Jacek Potocki.
- 29 kwietnia 2025 roku – uroczystości pogrzebowe Członka Honorowego Edwarda, Kudelskiego, Jerzy Kapłon, Jacek Czoher, Jacek Trzoch, Roman Bargiel.
- 7 maja 2025 roku – posiedzenie Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Jacek Treichel.
- 8 maja 2025 roku – inauguracja spotkania Kierowników Regionalnych Pracowni Krajoznawczych PTTK w Gorzowie Wielkopolskim, Agnieszka Wałach, Paweł Mordal.
- 10 maja 2025 roku – otwarcie sezonu żeglarskiego oraz obchody 70-lecia KTŻ ZG PTTK, Gniezno, Kłeco, Jacek Treichel, Paweł Mordal, Agnieszka Ossowska.
- 13 maja 2025 roku – spotkanie z Jackiem Rulewiczem, Sekretarzem Generalnym Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, Jacek Treichel.
- 14 maja 2025 roku – uroczystości pogrzebowe Członka Honorowego Bogdana Lipińskiego, Jacek Treichel.
- 14 maja 2025 roku – konkurs fotograficzny pod tytułem „Kolej łamie granice – wąskotorówki w turystyce Czech, Polski i Słowacji”, Jacek Treichel.
- 15 maja 2025 roku – rozpoczęcie Zlotu Klubów Górskich PTTK w Szklarskiej Porębie, Jacek Potocki.
- 22 maja 2025 roku – spotkanie z mecenasem Maciejem Kijasem w sprawie nieruchomości Senatorska, Jacek Treichel.
- 23 maja 2025 roku – wręczenie odznaczenia dla Członka Honorowego w Elblągu, Jacek Treichel.
- 26 maja 2025 roku – spotkanie z burmistrzem Kruszwicy w sprawie nieruchomości, Jacek Treichel.
- 27 maja 2025 roku – spotkanie z przedstawicielem spółek Platan w sprawie zadłużeń względem PTTK, Dariusz Nazarczyk.
- 27 maja 2025 roku – spotkanie z mecenasem Maciejem Kijasem w sprawie nieruchomości Senatorska, Jacek Treichel.

- 27 maja 2025 roku – spotkanie z Tomaszem, Kwiecińskim, Prezesem Towarzystwa Szwedzkiego, w sprawie nieruchomości Senatorska, Jacek Treichel.
- 29 maja 2025 roku – posiedzenie Rady Naukowej Karkonoskiego Parku Narodowego Jelenia Góra, Jacek Potocki.
- 30 maja 2025 roku – spotkanie konsultacyjne w sprawie „Strategii Rozwoju Turystyki dla Polski do 2030 roku” w Poznaniu, Paweł Mordal.
- 31 maja 2025 roku – Gala Centralnego Zlotu Laureatów XXXII Ogólnopolskiego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę” w Bukówcu Górnym, Paweł Mordal.
- 5 czerwca 2025 roku – spotkanie z przedstawicielami Kancelarii Adwokackiej ACLegal w sprawie nieruchomości w Rucianem-Nida, Jacek Treichel, Dariusz Nazarczyk.
- 6–7 czerwca 2025 roku – posiedzenie Rady Nadzorczej Spółki „Mazury PTTK”, Wilkasy, Marian Jurak, Agnieszka Ossowska.
- 7–8 czerwca 2025 roku – XXIV Ogólnopolski Rajd Nocny Świętego Emeryka nad Zalewem Lipowica k. Chęcin, Jacek Trzoch.
- 7–8 czerwca 2025 roku – zlot z okazji 1000-lecia koronacji pierwszych królów Polski w Gnieźnie, Dariusz Nazarczyk, Paweł Mordal, Tomasz Rzewuski.
- 14 czerwca 2025 roku – odsłonięcie tablicy upamiętniającej Zbigniewa Garbaczewskiego, Członka Honorowego PTTK, Ślęża, Jacek Potocki.
- 14 czerwca 2025 roku – posiedzenie zespołu ds. statutowo-regulaminowych ZG PTTK, Roman Bargieł, Mieczysław Źochowski, Paweł Zań, Jakub Nowak.
- 15 czerwca 2025 roku – otwarcie 65. Ogólnopolskiego Szkoleniowego Zlotu Przodowników Turystyki Kolarskiej PTTK w Witkowie, Paweł Mordal.
- 17 czerwca 2025 roku – spotkanie z Michałem, Jeziorskim, przedstawicielem Fundacji Euro Culture, dotyczące ewentualnej współpracy, Warszawa, Jacek Treichel.
- 17 czerwca 2025 roku – spotkanie z przedstawicielami MSiT w sprawie szlaków PTTK, Warszawa, Jerzy Kapłon.
- 21 czerwca 2025 roku – konferencja „Migracje w kontekście społeczno-kulturowym” (Muzeum Miejskie Dom Gerharta Hauptmanna, Jelenia Góra), wygłoszony referat „Znaczenie turystyki dla »oswajania« Dolnego Śląska po II wojnie światowej”, Jacek Potocki.
- 3 lipca 2025 roku – udział w spotkaniu z burmistrzem Ustronia w sprawie promocji Głównego Szlaku Beskidzkiego, Jerzy Kapłon.
- 4 lipca 2025 roku – spotkanie z Agnieszką Sikorską, dyrektorką Biura Śląskiej Organizacji Turystycznej, w ramach działalności w zespole powołanym Zarządzeniem nr 7 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 25 lutego 2025 roku w sprawie Zespołu do spraw rozwoju sieci szlaków turystycznych w Polsce oraz uporządkowania regulacji administracyjno-prawnych dotyczących ich funkcjonowania, Jerzy Kapłon.
- 11 lipca 2025 roku – uroczystości pogrzebowe Janusza Ptasńskiego, Członka Honorowego PTTK, Ursus, Jacek Trzoch, Mieczysław Źochowski, Paweł Zań.
- 18 lipca 2025 roku – uroczyste zakończenie 66. Ogólnopolskiego Wysokokwalifikowanego Rajdu Pieszego „Mazowieckie 2025”, Paweł Mordal, Paweł Zań.

- 19 lipca 2025 roku – konferencja popularno-naukowa „Zwyczaje i obrzędy Środkowego Nadpilicza”, Żarnów, Jacek Trzoch.
- 22 lipca 2025 roku – spotkanie z Rafałem Krasuckim, zastępcą burmistrza dzielnicy Śródmieście, w sprawie nieruchomości Senatorska 11, Jacek Treichel.
- 23 lipca 2025 roku – spotkanie z władzami Oddziału Miejskiego PTTK w Płocku w sprawie przekazania siedziby oddziału do ZG PTTK, Jacek Treichel.
- 23 lipca 2025 roku – wernisaż książki dra Krzysztofa Mordyńskiego *MDM. Marszałkowska Dzielnica Marzeń*, spotkanie poprowadził red. Robert Łuchniak, spotkanie z przewodnikami warszawskimi, Senatorska 11, Warszawa, Jacek Trzoch.
- 24 lipca 2025 roku – udział w spotkaniu w Departamencie Rozwoju Regionalnego Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego w sprawie projektu o nazwie roboczej „Rozwój sieci górskich szlaków turystycznych zintegrowanych z Głównym Szlakiem Beskidzkim w Małopolsce szansą dla turystyki aktywnej”, Jerzy Kapłon.
- 26 lipca 2025 roku – odsłonięcie tablicy na szlaku polsko-węgierskim realizowanym przez COTG PTTK z udziałem m.in. dr. Tibora Gerencsera, Konsula Generalnego Węgier w Krakowie, Bogdana Szewczyka, burmistrza Szczawnicy, Szczawnica, schronisko PTTK Orlica, Jerzy Kapłon.
- 28 lipca 2025 roku – otwarcie wystawy upamiętniającej 81. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, zdjęcia autorstwa powstańca warszawskiego Stefana Bałuka, w uroczystości udział wzięli przedstawiciele miasta i dzielnicy Żoliborz, a także Dyrektor Muzeum Powstania, Warszawskiego, Fort Sokolnickiego, Jacek Trzoch.
- 29 lipca 2025 roku – uroczystości pogrzebowe Danuty Borkowskiej, Członka Honorowego PTTK, Szczecin, Jacek Trzoch.
- 29–31 sierpnia 2025 roku – XLIV Ogólnopolski Zlot Turystów Zmotoryzowanych „Energetyk 2025”, Słok-Belchatów, Mieczysław Żochowski.
- 31 lipca 2025 roku – spotkanie z Jakubem Rutnickim, Ministrem Sportu i Turystyki, Warszawa, Jerzy Kapłon.
- 6 sierpnia 2025 roku – spotkanie zespołu redakcyjnego dotyczące organizacji Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, Jacek Treichel.
- 6 sierpnia 2025 roku – spotkanie z Pawłem Borysem, Sekretarzem Stanu w MSiT, Jerzy Kapłon.
- 11 sierpnia 2025 roku – udział w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki PTTK Mazury, Warszawa, Jerzy Kapłon, Jacek Treichel, Marian Jurak.
- 16 sierpnia 2025 roku – spotkanie z Komisją Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK na Zlocie Klubów i Komisji Fotografii Krajoznawczej, Żarki Letnisko k. Częstochowy, Jerzy Kapłon.
- 21 sierpnia 2025 roku – spotkanie z Prezesami Spółek PTTK, Jerzy Kapłon, Marian Jurak, Jacek Treichel.
- 22 sierpnia 2025 roku – udział w obradach Rady Naukowej TPN, Zakopane, Jerzy Kapłon.
- 25 sierpnia 2025 roku – spotkanie z Łukaszem Trawińskim, Zastępcą Dyrektora Departamentu Komunikacji MEN, Jacek Treichel.

- 27 sierpnia 2025 roku – spotkanie z Komisją Przewodniczą ZG PTTK, Kraków, Jerzy Kapłon, Jacek Treichel.
- 29–30 sierpnia 2025 roku – udział w ogólnopolskim spływie kajakowym PTTK „Kajakiem na 200-lecie Kanału Augustowskiego”, Agnieszka Ossowska.
- 31 sierpnia 2025 roku – udział w Jubileuszu 140-lecia Oddziału Pienińskiego PTTK w Szczawnicy, wygłoszenie prezentacji multimedialnej „Historia Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego 1873–1950”, Jerzy Kapłon.
- 8 września 2025 roku – XIII spotkanie Komitetu honorowego obchodów 1000-lecia pierwszej koronacji króla polskiego w Małopolsce w 2025 roku, Jerzy Kapłon.
- 8 września 2025 roku – posiedzenie Rady Naukowej Karkonoskiego Parku Narodowego, Jelenia Góra, Jacek Potocki.
- 9 września 2025 roku – spotkanie z mecenasem P. Pieńkowskim w sprawie Oddziału PTTK w Żninie.
- 9 września 2025 roku – spotkanie konsultacyjne podstrategii turystyki przyrodniczej, Marek Czader.
- 10 września 2025 roku – posiedzenie Podkomisji Stałej do spraw Turystyki, Warszawa, Jerzy Kapłon.
- 11 września 2025 roku – spotkanie branżowe z przedstawicielami dziedzin zawodowych: turystyka i agroturystyka, z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Jakub Nowak.
- 11–14 września 2025 roku – udział w 56. Ogólnopolskim Zlocie Przewodników Turystyki Górskiej. Prezentacja multimedialna pt. „Początki GOT TT–PTT 1935–1950”, Jerzy Kapłon.
- 17 września 2025 roku – udział w uroczystościach upamiętniających 86. rocznicę agresji sowieckiej na Polskę, Jacek Treichel.
- 18 września 2025 roku – spotkanie z Rafałem Domeradzkim, przedstawicielem BBU Maxima Fides, w sprawie ubezpieczenia NNW w PTTK, Jacek Treichel.
- 22 września 2025 roku – udział w NWZ Spółka Mazury, Jerzy Kapłon.
- 23–26 września 2025 roku – udział w Kongresie Turystyka Przyszłości 2025, Kołobrzeg, Jerzy Kapłon.
- 24 września 2025 roku – spotkanie w ZG PTTK z członkami Wojskowego Koła PTTK „Wiarusy” ze Szczecinka, Paweł Zań, Mieczysław Żochowski.
- 26 września 2025 roku – Wielkopolskie Obchody Światowego Dnia Turystyki w Chodzieży, Paweł Mordal.
- 27 września 2025 roku – 95. rocznica Oddziału PTTK Podbeskidzie, Bielsko-Biała, Lucjusz Bilik, Jacek Czober.
- 27 września 2025 roku – spotkanie rad naukowych i zespołów redakcyjnych „Ziemi”, *Słownika biograficznego krajoznawców polskich* i „Turysty”, Jacek Potocki (zdalnie).
- 27 września 2025 roku – XXVI Świętokrzyski Rajd Pielgrzymkowy, Święty Krzyż, Jacek Potocki.
- 27 września 2025 roku – udział w XIV Śląskim Rajdzie Turystycznym Bez Barrier, Jaworze, Paweł Zań.

- 28–29 września 2025 roku – spotkanie z członkami honorowymi PTTK Prusim, Jerzy Kapłon.
- 29 września 2025 roku – uroczyste otwarcie 53. Rajdu Górskiego Wojska Polskiego, Sudety, Pokrzywna, Lucjusz Bilik.
- 1 października 2025 roku – Laury Opolskiej Turystyki, Opole, Lucjusz Bilik.
- 2–4 października 2025 roku – 38. Wojewódzka Narada Animatorów Turystyki i Obchody Światowego Dnia Turystyki, Zwardoń, Lucjusz Bilik.
- 3 października 2025 roku – spotkanie ze Starostą Tatrzańskim w sprawie wymiany działek pod schroniskami PTTK Morskie Oko i Roztoka, Jerzy Kapłon.
- 3 października 2025 roku – udział w obchodach jubileuszu 70-lecia Oddziału PTTK w Świdnicy, Jacek Potocki.
- 4–5 października 2025 roku – udział w Zachodniopomorskim Sejmiku Oddziałów PTTK w Maszewie, Paweł Mordal.
- 4–5 października 2025 roku – udział w Zlocie Turystów woj. mazowieckiego MFO PTTK w Ostrołęce, Nowogrodzie, Dariusz Nazarczyk, Paweł Zań, Mieczysław Żochowski.
- 6 października 2025 roku – XIV spotkanie Komitetu honorowego obchodów 1000-lecia pierwszej koronacji króla polskiego w Małopolsce w 2025 roku, Jerzy Kapłon.
- 7 października 2025 roku – udział w spotkaniu Podkomisji Stałej ds. Turystyki Sejmu RP, Jerzy Kapłon.
- 8 października 2025 roku – udział w VIII Konferencji górskiej „Otwarte Szlaki”, Jelenia Góra, Jacek Potocki.
- 10–12 października 2025 roku – 50. Nocny Rajd Świetlików, Ruda, Jacek Trzoch, Dariusz Nazarczyk.
- 12 października 2025 roku – spotkanie w Krakowie z uczestnikami 23. Ogólnopolskiego Zlotu Oddziałów i Kół Środowiskowych PTTK w Krakowie, Jerzy Kapłon.
- 14 października 2025 roku – udział w obradach III Kongresu Konserwatorów Polskich w Krakowie, wręczenie Prezesowi Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Polskich wyróżnienia PTTK: Medal za Pomoc i Współpracę, wygłoszenie prezentacji multimedialnej pt. „Szlaki kulturowe: aplikacja PTTK dla turysty”, Jerzy Kapłon.
- 15 października 2025 roku – posiedzenie sejmowych komisji: do spraw deregulacji, ora kultury fizycznej, sportu i turystyki, Paweł Zań.
- 17–18 października 2025 roku – udział w seminarium przygotowanym przez Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK pt. „Przewodnictwo górskie w Polsce. Perspektywy”. Wygłoszenie prezentacji multimedialnej pt. „Przewodnictwo w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim”, Kraków, Jerzy Kapłon.
- 18 października 2025 roku – spotkanie z Ireneuszem Rasiem, Sekretarzem Stanu w MSiT, Kraków, Jerzy Kapłon.
- 18 października 2025 roku – udział w 65. Centralnym Zlocie Młodzieży Palmiry 2025, Marian Jurak, Mieczysław Żochowski, Paweł Zań.

- 19 października 2025 roku – udział w 14. edycji Festiwalu Inspirowane Górami i uroczystościach z okazji 150. lat Przewodnictwa Tatrzańskiego w Zakopanem na zaproszenie miasta Zakopane, Jerzy Kapłon.
- 22 października 2025 roku – udział w obradach Rady Naukowej TPN, Zakopane, Jerzy Kapłon.
- 23 października 2025 roku – udział w uroczystościach 70-lecia Tatrzańskiego Parku Narodowego, Zakopane, Jerzy Kapłon.
- 24 października 2025 roku – spotkanie z IOD PTTK, Roman Bargieł, Paweł Zań.
- 25 października 2025 roku – udział i wręczenie wyróżnień w 10. edycji Konkursu na najlepsze wydawnictwo o górach, organizowanego przez COTG PTTK wspólnie z Targami w Krakowie SA, Jerzy Kapłon.
- 26 października 2025 roku – egzaminy sędziowskie TREC KTJ ZG PTTK, Solec, Jacek Trzoch.
- 27 października 2025 roku – udział w obchodach 450. rocznicy elekcji Stefana Batorego na króla Polski na zaproszenie Konsula Generalnego Węgier, Wawel, Jerzy Kapłon.
- 28 października 2025 roku – posiedzenie Rady Naukowej KPN, Jelenia Góra, Jacek Potocki.
- 12 listopada 2025 roku – wywiad dla ngo.pl na temat nowelizacji ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, Paweł Zań.
- 14 listopada 2025 roku – udział w seminarium „Turystyka społeczna szansą na zrównoważony rozwój regionów na przykładzie Beskidu Wyspowego”, Dobra (małopolskie), Jerzy Kapłon, Mateusz Murzyn.
- 15 listopada 2025 roku – udział w obchodach 70-lecia Studenckiego Koła Przewodników, Górskich i Akademickiego Koła Przewodników Tatrzańskich, Kościelisko, Jerzy Kapłon.
- 15 listopada 2025 roku – spotkanie przedstawicieli oddziałów PTTK województwa wielkopolskiego w ramach Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK, Sieraków, Paweł Mordal.
- 15–16 listopada 2025 roku – Sejmik KTJ ZG PTTK, Kondrajec, Jacek Trzoch.
- 17 listopada 2025 roku – uroczystość wręczenia odznaczeń Nauczyciel Kraju Ojczystego i Medalu nagrody Komisji Edukacji Narodowej, Jerzy Kapłon.
- 20 listopada 2025 roku – posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Uregulowania Ustawowego Polityki Górskiej, Jerzy Kapłon.
- 20 listopada 2025 roku – współorganizacja szkolenia dot. KSeF dla PTTK; prowadzenie: pracownik merytoryczny US, Wrocław-Krzyki we Wrocławiu, Tomasz Rzewuski, Mieczysław Żochowski.
- 22 listopada 2025 roku – spotkanie z działaczami PTTK z województwa podkarpackiego, Jerzy Kapłon, Marian Jurak, Waldemar Osypiuk, Lucjusz Bilik, Agnieszka Wałach.
- 22 listopada 2025 roku – udział w posiedzeniu Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK, Mieczysław Żochowski.
- 24 listopada 2025 roku – spotkanie Komitetu honorowego obchodów 1000-lecia pierwszej koronacji króla polskiego w Małopolsce w 2025 roku, Jerzy Kapłon.

- 25 listopada 2025 roku – spotkanie Rady Naukowej Gorczańskiego Parku Narodowego, wybór Jerzego Kapłona na przewodniczącego rady, Kraków, Jerzy Kapłon.
- 27 listopada 2025 roku – udział w szkoleniu dla przewodników dotyczącym wdrażanego Krajowego Systemu e-Faktur, on-line, Dariusz Nazarczyk, Jacek Trzoch.
- 28 listopada 2025 roku – udział w gali 33. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Turystycznej i Krajoznawczej, Warszawa, Paweł Mordal, Jacek Trzoch, Mieczysław Żochowski, Dariusz Nazarczyk.
- 28 listopada 2025 roku – udział w obradach KTG ZG PTTK, Kraków, Jerzy Kapłon.
- 29 listopada 2025 roku – XLI Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych, Legnica, Jacek Potocki.
- 29 listopada 2025 roku – udział w Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Oddziału Stołecznego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Warszawa, Jacek Trzoch.
- 29 listopada 2025 roku – udział w seminarium KTG ZG PTTK „90 lat Górskiej Odznaki Turystycznej”, wygłoszenie prezentacji multimedialnej „Górska Odznaka Turystyczna PTT 1935–1950”, Kraków, Jerzy Kapłon.
- 1 grudnia 2025 roku – udział w spotkaniu z zarządami spółek z kapitałem PTTK, Jerzy Kapłon.
- 2 grudnia 2025 roku – konferencja „Turystyka przyszłości – badania, gospodarka, prawo” zorganizowana przez Senacką Komisję Gospodarki Narodowej i Innowacyjności z udziałem posłów sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, wygłoszenie prezentacji pt. „Problemy związane ze znakowaniem i utrzymaniem sieci szlaków turystycznych i propozycje ich rozwiązania”, Senat RP, Jerzy Kapłon.
- 2 grudnia 2025 roku – udział w Jubileuszu 65-lecia działalności Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Warszawie, Jerzy Kapłon, Mieczysław Żochowski, Jacek Trzoch.
- 4 grudnia 2025 roku – udział w spotkaniu zespołu ds. ekonomiczno-gospodarczych, on-line, Tomasz Rzewuski, Paweł Mordal.
- 6 grudnia 2025 roku – udział w Jubileuszu 70-lecia Oddziału PTTK Powiatu Żarskiego w Żarach, Jerzy Kapłon, Waldemar Osypiuk, Lucjusz Bilik, Paweł Mordal.
- 6 grudnia 2025 roku – udział w posiedzeniu Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, Jacek Treichel, Mieczysław Żochowski.
- 6 grudnia 2025 roku – udział w Forum Prezesów Oddziałów PTTK woj. małopolskiego w Nowym Sączu, Mateusz Murzyn.
- 6 grudnia 2025 roku – udział w posiedzeniu spotkaniu Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK, Jacek Treichel, Mieczysław Żochowski.
- 6 grudnia 2025 roku – Nadzwyczajny Zjazd Oddziału PTTK w Końskich, Paweł Zań.
- 7 grudnia 2025 roku – udział w spotkaniu Krajowego Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK, Jacek Treichel.
- 9 grudnia 2025 roku – udział w spotkaniu z przedstawicielami Kampinoskiego PN w sprawie Osady Puszczańskiej w Tułowicach, Mieczysław Żochowski.

- 10 grudnia 2025 roku – olimpiada geograficzno-turystyczna, etap regionalny – wiceprzewodniczący komisji okręgowej, Marian Jurak.

II.2. INFORMACJE ORGANIZACYJNE

2.1. SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO

W 2025 roku Zarząd Główny PTTK pracował w następującym składzie:

Jerzy Kapłon	prezes ZG PTTK
Lucjusz Bilik	wiceprezes ZG PTTK
Jakub Nowak	wiceprezes ZG PTTK
Waldemar Osypiuk	wiceprezes ZG PTTK
Marian Jurak	członek ZG PTTK (do 5 kwietnia 2025 roku), skarbnik ZG PTTK (od 5 kwietnia 2025 roku)
Jacek Treichel	sekretarz generalny ZG PTTK (do 12 grudnia 2025 roku), członek ZG PTTK (od 12 grudnia 2025 roku)
Paweł Mordal	członek ZG PTTK (do 13 grudnia 2025 roku), sekretarz generalny ZG PTTK (od 13 grudnia 2025 roku)
Roman Bargieł	członek ZG PTTK
Tomasz Chadamik	członek ZG PTTK
Marek Czader	członek ZG PTTK
Jacek Czober	członek ZG PTTK
Mateusz Murzyn	członek ZG PTTK
Dariusz Nazarczyk	członek ZG PTTK
Agnieszka Ossowska	członek ZG PTTK
Jacek Potocki	członek ZG PTTK
Tomasz Rzewuski	członek ZG PTTK
Jacek Trzoch	członek ZG PTTK
Agnieszka Wałach	członek ZG PTTK
Paweł Zań	członek ZG PTTK
Mieczysław Żochowski	członek ZG PTTK

Prezydium ZG PTTK w 2025 roku pracowało w składzie:

Jerzy Kapłon	prezes ZG PTTK
Lucjusz Bilik	wiceprezes ZG PTTK
Jakub Nowak	wiceprezes ZG PTTK
Waldemar Osypiuk	wiceprezes ZG PTTK
Marian Jurak	skarbnik ZG PTTK (od 5 kwietnia 2025 roku)
Jacek Treichel	sekretarz generalny ZG PTTK (do 12 grudnia 2025 roku)
Paweł Mordal	sekretarz generalny ZG PTTK (od 13 grudnia 2025 roku)

Na posiedzeniu Zarządu Głównego PTTK w dniu 5 kwietnia 2025 roku uchwałą nr 148/XX/2025 Zarząd Główny PTTK wybrał Mariana Juraka na funkcję skarbnika ZG PTTK.

Z dniem 12 grudnia 2025 roku rezygnację z funkcji sekretarza generalnego ZG PTTK złożył Jacek Treichel.

Na posiedzeniu Zarządu Głównego PTTK w dniu 13 grudnia 2025 roku uchwałą nr 183/XX/2025 Zarząd Główny PTTK powołał Pawła Mordala na funkcję sekretarza generalnego ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK i Prezydium ZG PTTK pracowały, opierając się na regulaminach:

1. Zarząd Główny – regulamin zatwierdzony uchwałą ZG PTTK nr 136/XIX/2019 z dnia 19 października 2019 roku, z późniejszymi zmianami.
2. Prezydium ZG PTTK – regulamin zatwierdzony uchwałą ZG PTTK nr 103/XIX/2019 z 2 marca 2019 roku.

Uchwałą Zarządu Głównego PTTK nr 29/XX/2023 roku z dnia 7 marca 2023 roku, zmienioną uchwałą Zarządu Głównego PTTK nr 120/XX/2024 z dnia 22 czerwca 2024 roku, w okresie sprawozdawczym funkcjonowały następujące zespoły ZG PTTK:

1. Zespół ds. ekonomicznych i gospodarczych, przewodniczący – Tomasz Rzewuski.
2. Zespół ds. wsparcia oddziałów PTTK i spraw członkowskich, przewodniczący – Agnieszka Wałach, Waldemar Osypiuk.
3. Zespół ds. realizacji uchwał XX Walnego Zjazdu PTTK, przewodniczący – Jacek Trzoch.
4. Zespół ds. statutowo-regulaminowych, przewodniczący – Roman Bargieł, Jakub Nowak.
5. Zespół ds. programowych, przewodniczący – Jacek Treichel.
6. Zespół ds. upowszechniania i popularyzacji krajoznawstwa, przewodniczący – Paweł Mordal.
7. Zespół ds. działalności PTTK w obszarze ochrony środowiska naturalnego i zabytków, przewodniczący – Marek Czader.
8. Zespół ds. kadry PTTK, przewodniczący – Jacek Potocki.
9. Zespół ds. turystyki społecznej, przewodniczący – Jacek Czoher.
10. Zespół ds. działalności w środowisku dzieci i młodzieży, przewodniczący – Tomasz Chadamik.
11. Zespół ds. turystyki wodnej, przewodnicząca – Agnieszka Ossowska.
12. Zespół ds. turystyki górskiej, przewodniczący – Mateusz Murzyn.
13. Zespół ds. turystyki pieszej, kolarskiej i motorowej, przewodniczący – Mieczysław Żochowski.
14. Zespół ds. historii i tradycji PTTK, przewodniczący – Lucjusz Bilik.
15. Zespół ds. nowych technologii, przewodniczący – Paweł Zań.
16. Zespół ds. znakowania szlaków turystycznych, przewodniczący – Krzysztof Kaszuba.

Przewodniczącym poszczególnych zespołów powierzono zadanie współpracy z właściwymi przedmiotowo komisjami i radami ZG PTTK. Szczegółowy podział zadań wśród członków Zarządu Głównego PTTK w XX kadencji, przyjęty uchwałą ZG PTTK nr 85/XX/2023 z dnia 16 grudnia 2023 roku, został zmieniony uchwałą ZG PTTK nr 181/XX/2025 z dnia 11 października 2025 roku i przedstawiał się następująco:

Jerzy Kapłon – prezes ZG PTTK:

- kierowanie pracami ZG PTTK i Prezydium ZG PTTK,
- kontakty PTTK na zewnątrz i reprezentowanie PTTK,

- zadania wynikające ze Statutu PTTK, w tym składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków PTTK oraz udzielanie pełnomocnictw,
- składanie oświadczeń, w imieniu PTTK, wynikających z wykonywania uchwał Zarządu Głównego PTTK we współdziałaniu z innymi członkami ZG PTTK,
- reprezentowanie ZG PTTK w kontaktach z Główną Komisją Rewizyjną PTTK i Głównym Sądem Koleżeńskim PTTK,
- koordynowanie spraw szlaków turystycznych w PTTK.

Waldemar Osypiuk – wiceprezes ZG PTTK:

- zastępowanie prezesa, wykonywanie prac powierzonych przez ZG PTTK, w tym kierowanie dziedzinami działalności Towarzystwa wynikającymi z podziału zadań,
- kontakty PTTK na zewnątrz i reprezentowanie PTTK w zakresie ustalonym przez Prezydium ZG PTTK,
- składanie oświadczeń, w imieniu PTTK, wynikających z wykonywania uchwał ZG PTTK,
- koordynowanie spraw związanych z udzielaniem odpowiedzi na interpelacje członków ZG PTTK,
- działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania oddziałów.

Lucjusz Bilik – wiceprezes ZG PTTK:

- zastępowanie prezesa, wykonywanie prac powierzonych przez ZG PTTK, w tym kierowanie dziedzinami działalności Towarzystwa wynikającymi z podziału zadań,
- kontakty PTTK na zewnątrz i reprezentowanie PTTK w zakresie ustalonym przez Prezydium ZG PTTK,
- składanie oświadczeń, w imieniu PTTK, wynikających z wykonywania uchwał ZG PTTK,
- koordynowanie całokształtu spraw dotyczących historii i tradycji PTTK,
- współpraca z Komisją Historii i Tradycji ZG PTTK,
- koordynowanie całokształtu spraw związanych z występowaniem do właściwych organów administracji publicznej w sprawach odznaczeń,
- współpraca z Kapitułą Odznaczeń ZG PTTK,
- współpraca PTTK ze środowiskami sportowymi,
- koordynowanie spraw związanych z wydawaniem biuletynu „Informacje Zarządu Głównego PTTK”.

Jakub Nowak – wiceprezes ZG PTTK:

- zastępowanie prezesa, wykonywanie prac powierzonych przez ZG PTTK, w tym kierowanie dziedzinami działalności Towarzystwa wynikającymi z podziału zadań,
- kontakty PTTK na zewnątrz i reprezentowanie PTTK w zakresie ustalonym przez Prezydium ZG PTTK,

- składanie oświadczeń w imieniu PTTK, wynikających z wykonywania uchwał ZG PTTK,
- koordynowanie działań związanych z opracowaniem projektu zmian w Statucie PTTK,
- współpraca z Komisją Imprez na Orientację ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK,
- reprezentowanie ZG PTTK w Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

Marian Jurak – skarbnik ZG PTTK:

- kontakty PTTK na zewnątrz, reprezentowanie PTTK w zakresie ustalonym przez Prezydium ZG PTTK,
- zadania wynikające ze Statutu PTTK, w tym składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków PTTK oraz udzielanie pełnomocnictw we współdziałaniu z prezesem ZG PTTK,
- składanie oświadczeń w imieniu PTTK, wynikających z wykonywania uchwał ZG PTTK,
- nadzór nad opracowywaniem budżetów i rocznych sprawozdań finansowych ZG PTTK oraz realizacją budżetów,
- reprezentowanie PTTK wobec władz i instytucji w sprawach finansowych, w szczególności wynikających z budżetu oraz zatwierdzonych planów gospodarczych PTTK,
- koordynowanie całokształtu spraw gospodarczych PTTK,
- koordynowanie całokształtu spraw i kontaktów zagranicznych PTTK,
- sprawy wydawnictw PTTK „Turysta” i „Ziemia”.

Jacek Treichel – sekretarz generalny ZG PTTK:

- kontakty PTTK na zewnątrz, reprezentowanie PTTK w zakresie ustalonym przez Prezydium ZG PTTK,
- nadzór nad realizacją uchwał ZG PTTK,
- realizacja uchwały budżetowej PTTK,
- nadzorowanie przestrzegania Statutu, uchwał i regulaminów oraz koordynowanie prac w zakresie ich przygotowywania, uchwalania oraz ewentualnego uzupełnienia,
- składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków PTTK w ramach posiadanych pełnomocnictw,
- koordynowanie spraw ochrony znaku PTTK i innych znaków zastrzeżonych,
- podejmowanie decyzji o wystąpieniu ze sztandarem PTTK na uroczystościach i imprezach oraz prowadzenie ewidencji tych wystąpień,
- koordynowanie spraw związanych z wydawnictwami „Turysta” oraz „Ziemia”, a także stroną internetową,
- koordynowanie działalności Instytucji Certyfikującej PTTK,
- współpraca z Komisjami i Radami ZG PTTK w zakresie nieprzypisanym pozostałym członkom Zarządu Głównego PTTK,

- wykonywanie innych działań powierzonych przez ZG PTTK.

Roman Bargiel:

- koordynowanie działań związanych z opracowaniem projektu zmian w Statucie PTTK,
- współpraca PTTK z pozarządowymi organizacjami działającymi w sferze turystyki, w tym z organizacjami harcerskimi.

Marek Czader:

- koordynowanie działalności PTTK w obszarze ochrony środowiska naturalnego i zabytków,
- współpraca z Komisją Ochrony Przyrody ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Opieki nad Zabytkami ZG PTTK.

Jacek Czober:

- koordynowanie działalności PTTK w obszarze turystyki społecznej,
- koordynowanie działalności PTTK wśród osób niepełnosprawnych,
- współpraca z Radą ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK.

Tomasz Chadamik:

- działalność PTTK wśród dzieci i młodzieży,
- współpraca z Radą Programową ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK.

Mateusz Murzyn:

- koordynowanie działalności PTTK w obszarze turystyki górskiej,
- współpraca z Komisją Turystyki Górskiej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Turystyki Narciarskiej ZG PTTK.

Paweł Mordal:

- koordynowanie działalności PTTK w obszarze upowszechniania i popularyzacji krajoznawstwa,
- współpraca z Komisją Krajoznawczą ZG PTTK.

Agnieszka Ossowska:

- koordynowanie działalności PTTK w dziedzinie turystyki wodnej,
- współpraca z Komisją Turystyki Kajakowej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Działalności Podwodnej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK.

Jacek Potocki:

- sprawy szkolenia kadry PTTK.

Tomasz Rzewuski:

- analiza aspektów ekonomicznych, gospodarczych i prawnych działalności PTTK.

Jacek Trzoch:

- analiza realizacji uchwał XX Walnego Zjazdu PTTK.

Agnieszka Wałach:

- koordynowanie spraw związanych z działalnością oddziałów prowadzących działalność gospodarczą.

Paweł Zań:

- wdrażanie nowych technologii,
- sprawy związane z działalnością PTTK w sferze kultury.

Mieczysław Żochowski:

- koordynowanie działalności PTTK w dziedzinie turystyki pieszej, kolarskiej oraz motorowej,
- współpraca z Komisją Turystyki Pieszej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Turystyki Kolarskiej ZG PTTK,
- współpraca z Komisją Turystyki Motorowej ZG PTTK.

2.2. TRYB I ZAKRES PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

ZG PTTK realizował zadania wynikające z kompetencji statutowych. Wszystkie posiedzenia były prawomocne i dokumentowane protokołami podpisywanymi po ich przyjęciu przez prezesa i protokolanta.

Zarząd odbył 6 posiedzeń, wszystkie w trybie stacjonarnym (w tym 1 wyjazdowe we Wrocławiu). Łącznie w 2025 roku podjęto 50 uchwał. Dokumentacja zebrań ZG znajduje się w Biurze ZG PTTK.

Prace ZG PTTK koncentrowały się między innymi na:

- podejmowaniu i realizacji uchwał własnych,
- sprawach organizacyjnych dotyczących komisji ZG, w tym zatwierdzaniu zmian następujących w składach komisji,
- wyborze skarbnika ZG PTTK oraz powołaniu sekretarza generalnego ZG PTTK,
- zwołaniu, ustaleniu terminu i miejsca XXI Walnego Zjazdu PTTK w 2026 roku, uchwaleniu Ordynacji Wyborczej PTTK, rozdzielników mandatów delegatów na XXI Walny Zjazd PTTK i regionalne konferencje oddziałów PTTK oraz kryteriów jakie powinny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XXI Walny Zjazd PTTK godności Członka Honorowego PTTK,
- przygotowaniu projektu strategii PTTK jako materiału na obrady XXI Walnego Zjazdu PTTK,
- realizacji zadań PTTK jako instytucji certyfikującej,
- ustanowieniu zasad nadawania uprawnień Przewodnika Turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne”,

- pozyskiwaniu środków na realizację zadań programowych i utrzymanie szlaków turystycznych,
- porządkowaniu spraw własnościowych nieruchomości i obiektów, pozyskiwaniu środków zewnętrznych na niezbędne inwestycje, remonty i modernizacje zmierzające do podniesienia standardu obiektów i świadczonych usług,
- uchwalaniu i nowelizowaniu budżetu oraz planu zadań inwestycyjno-remontowych PTTK,
- rozpatrzeniu i zatwierdzeniu sprawozdań rocznych za rok 2025, w tym sprawozdania finansowego,
- wyrażaniu zgody na wykup oraz zbycie nieruchomości PTTK,
- wyrażaniu zgody na wydzierżawienie nieruchomości PTTK na okres powyżej 10 lat,
- wyrażaniu zgody na ustanowienie służebności gruntowych,
- podejmowaniu decyzji dotyczących struktury kapitałowej i udziałowej w spółkach z udziałem kapitału PTTK,
- wyrażaniu zgody na zaciągnięcie zobowiązań finansowych przez spółki z udziałem kapitału PTTK,
- ustanowieniu roku 2026 Rokiem Szlaków Turystycznych,
- ustaleniu wysokości składki członkowskiej PTTK na 2026 rok.

Prezydium ZG PTTK realizowało zadania wynikające z kompetencji określonych w Statucie PTTK, Regulaminie ZG PTTK i Regulaminie Prezydium ZG PTTK. W 2025 roku odbyło się 19 posiedzeń Prezydium (w tym 10 posiedzeń w trybie on-line oraz 5 posiedzeń wyjazdowych – w Opolu, Jaworznie, Nowym Sączu, Wrocławiu i Krakowie), Łącznie w 2025 roku podjęte zostały 53 uchwały. Dotyczyły one między innymi:

- ustanowienia ogólnopolskich odznak turystycznych oraz zatwierdzenia lub zmiany ich regulaminów,
- wprowadzenia zasad wsparcia finansowego na zakupu materiałów promocyjnych PTTK przez jednostki regionalne PTTK,
- opracowania projektu budżetu oraz planów zadań inwestycyjno-remontowych PTTK, a także realizacji ich założeń,
- wprowadzenia zasad kwalifikowania zadań inwestycyjno-remontowych przewidzianych do realizacji w obiektach PTTK jako zadania służące ochronie przyrody planowane do sfinansowania ze środków budżetowych PTTK,
- powołania zespołu do spraw opracowania nowej koncepcji konstrukcji budżetu PTTK,
- wyrażenia zgody na realizację inwestycji objętych planami zadań inwestycyjno-remontowych,
- ustanowienia pełnomocników na zgromadzenia wspólników spółek z udziałem kapitału PTTK oraz ustalania zakresu rekomendacji,
- wprowadzeniu do stosowania instrukcji kontroli stanu technicznego i dokumentacji budowlanej obiektów PTTK,
- rezygnacji z prawa pierwokupu nieruchomości oddziału PTTK,

- opiniowania i rekomendowania Zarządowi Głównemu PTTK zawarcia umów dzierżawy nieruchomości PTTK na okres dłuższy niż 10 lat,
- opiniowania i rekomendowania Zarządowi Głównemu PTTK podjęcia decyzji w sprawach m.in. wyrażania zgody na wykup oraz zbycie nieruchomości PTTK, ustanowienie służebności gruntowych, zaciągnięcie zobowiązań przez spółki z udziałem kapitału PTTK,
- zawieszenia i uchylenia uchwał Zarządów Oddziałów PTTK,
- zmian w składach wojewódzkich komisji egzaminacyjnych dla kandydatów na przewodników PTTK,
- nadania imienia Mieczysława Mączyńskiego schronisku PTTK na Hali Mizowej,
- nadania imienia Edwarda Kudelskiego szlakowi zielonemu Korbielów – Sopotnia Wielka.

2.3. SKŁADY KOMISJI, RAD I ZESPOŁÓW PTTK

Komisje stałe wymienione w art. 33 ust. 2 Statutu PTTK pracowały w 2025 roku w następujących składach zatwierdzonych uchwałami:

Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK – uchwałą nr 44/XX/2023 ZG PTTK z 16 czerwca 2023 roku:

Mikołaj Majewski	przewodniczący
Jarosław Dąbrowski	wiceprzewodniczący
Krzysztof Kaszuba	wiceprzewodniczący
Weronika Jończyk	sekretarz

Członkowie: Tomasz Dziurawiec, Grzegorz Guzik, Jacek T. Nowicki, Jacek Pielich, Karol Piotrowski.

Komisja Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK – uchwałą nr 40/XX/2023 ZG PTTK z 5 czerwca 2023 roku (skład osobowy zmieniony uchwałą nr 140/XX/2024 ZG PTTK z 14 grudnia 2024 roku):

Inga Klaybor-Romańska	przewodnicząca
Mirosław Stańczyk	wiceprzewodnicząca
Monika Midro	sekretarz

Członkowie: Maria Dąbrowska, Piotr Diakowski, Sławomir Nafalski.

Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK – uchwałą nr 41/XX/2023 ZG PTTK z 5 czerwca 2023 roku:

Elżbieta Gomulska	przewodnicząca
Mirosław Okrasa	wiceprzewodniczący
Zofia Małgorzata Leszczyńska	sekretarz

Członkowie: Zbigniew Adamek, Arkadiusz Kopczyk Janusz Kosakowski, Magdalena Orlikowska.

Komisja Turystyki Kolarskiej ZG PTTK – uchwałą nr 43/XX/2023 ZG PTTK z 12 czerwca 2023 roku:

Marek Koba	przewodniczący
Marian Kotarski	wiceprzewodniczący
Bernard Milewski	wiceprzewodniczący
Waldemar Wieczorkowski	wiceprzewodniczący
Anna Formella-Wrede	sekretarz

Członkowie: Grzegorz Kukowka, Krzysztof Mieczkowski, Grażyna Orłowska-Rybicka, Michał Raczyński.

Komisja Turystyki Motorowej ZG PTTK – uchwałą nr 36/XX/2023 ZG PTTK z 19 maja 2023 roku:

Jan Kamiński	przewodniczący
Krzysztof Góra	wiceprzewodniczący
Marek Włodarczyk	sekretarz

Członkowie: Michał Całka, Piotr Filipowski, Andrzej Guska, Piotr Targowski.

Komisja Turystyki Narciarskiej ZG PTTK – uchwałą nr 53/XX/2023 ZG PTTK z 24 czerwca 2023 roku (skład osobowy zmieniony uchwałą nr 98/XX/2024 ZG PTTK z 10 lutego 2024 roku):

Arkadiusz Kopczyk	przewodniczący
Jan Jabłoński	wiceprzewodniczący
Waldemar Osypiński	wiceprzewodniczący
Małgorzata Szczepańska:	sekretarz

Członkowie: Robert Borkowski, Jacek Dziwisz, Marcin Gola, Maciej Nadolski, Tadeusz Ryszkowski.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK – uchwałą nr 38/XX/2023 ZG PTTK z 22 maja 2023 roku (skład osobowy zmieniony uchwałą nr 86/XX/2023 ZG PTTK z 16 grudnia 2023 roku oraz uchwałą nr 107/XX/2024 z 13 kwietnia 2024 roku):

Konstancjusz Mojżysz	przewodniczący
Ewa Bosacka	wiceprzewodnicząca
Aleksandra Maria Staszak	wiceprzewodnicząca
Rafał Modzelewski	sekretarz

Członkowie: Zbigniew Curył, Marcin Andrzej Klemenski, Grzegorz Kowalski, Paweł Albert Kowalczyk, Cezary Król.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK – uchwałą nr 45/XX/2023 ZG PTTK z 16 czerwca 2023 roku:

Wojciech Skóra	przewodniczący
Paweł Czudowski	wiceprzewodniczący
Barbara Kalinowska	sekretarz

Członkowie: Maciej Grzemski, Józef Kwaśniewicz, Józef Ostrowicz, Mariusz Sulewski.

Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK – uchwałą nr 46/XX/2023 ZG PTTK z 22 czerwca 2023 roku:

Michał Górny	przewodniczący
Tomasz Roszkowski	wiceprzewodniczący
Artur Król	sekretarz

Członkowie: Katarzyna Cytlau, Dominik Graczyk, Robert Goszczyński, Przemysław Orzyński.

Komisja Imprez na Orientację ZG PTTK – uchwałą nr 97/XX/2024 ZG PTTK z 10 lutego 2024 roku:

Agnieszka Ćmiel-Gruca	przewodnicząca
Dariusz Walczyna	wiceprzewodniczący
Zuzanna Malanowska	sekretarz

Członkowie: Dobromir Kabuła, Justyna Kuźba, Bartłomiej Mazan, Jacek Wieszaczewski.

Komisja Krajoznawcza ZG PTTK – PTTK – uchwałą nr 52/XX/2023 ZG PTTK z 24 czerwca 2023 roku (skład osobowy zmieniony uchwałą nr 175/XX/2025 ZG PTTK z 6 września 2025 roku):

Szymon Bijak	przewodniczący
Cezary Jastrzębski	wiceprzewodniczący
Małgorzata Pawłowska	wiceprzewodnicząca
Halina Byczek-Krasucka	sekretarz

Członkowie: Maciej Berny, Marek Rabski, Jacek Ramus, Małgorzata Walczak-Kubiak, Andrzej Wesół.

Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK – uchwałą nr 37/XX/2023 ZG PTTK z 22 maja 2023 roku:

Andrzej Kowol	przewodniczący
Marcin Czerwiński	wiceprzewodniczący
Bogdan Mąder	wiceprzewodniczący
Izabela Rucińska	sekretarz

Członkowie: Michał Całka, Aleksandra Kowol, Inga Nowakowska, Marek Pieczonka, Alicja Wrzosek.

Komisja Ochrony Przyrody ZG PTTK – uchwałą nr 39/XX/2023 ZG PTTK z 5 czerwca 2023 roku:

Maciej Matoń	przewodniczący
Andrzej Grygoruk	wiceprzewodniczący
Marcin Kruszczyński	wiceprzewodniczący
Piotr Celiński	sekretarz

Członkowie: Małgorzata Ciosmak, Robert Czak, Małgorzata Gwizdek, Katarzyna Komisarz, Dariusz Mazurek.

Komisja Opieki nad Zabytkami ZG PTTK – uchwałą nr 42/XX/2023 ZG PTTK z 5 czerwca 2023 roku:

Andrzej Danowski	przewodniczący
Wojciech Pasek	wiceprzewodniczący
Katarzyna Sikora-Święch	wiceprzewodniczący
Barbara Cichecka	sekretarz

Członkowie: Dariusz Dębski, Jarosław Dolat, Barbara Stanek, Wanda Szpilewska, Ryszard Wilk.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK – uchwałą nr 55/XX/2023 ZG PTTK z 5 lipca 2023 roku:

Swietłana Koniuszewska	przewodnicząca
Artur Kowalczyk	wiceprzewodniczący
Zdzisław Kryściak	wiceprzewodniczący
Marcin Szumny	wiceprzewodniczący
Joanna Lipińska	sekretarz

Członkowie: Adrian Dudziak, Zbigniew Pawlik, Andrzej Talarek, Marcin Tysler.

Komisje powołane przez ZG PTTK na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 7 i art. 33 ust. 3 Statutu PTTK (uchwała nr 29/XX/2023 ZG PTTK z 7 marca 2023 roku w sprawie powołania komisji, rad i zespołów w XX kadencji), pracowały w następujących składach, powołanych uchwałami:

Kapituła Odznaczeń ZG PTTK – uchwałą nr 65/XX/2023 ZG PTTK z 9 września 2023 roku:

Paweł Anders
Marian Hawrysz
Wojciech Kowalski
Włodzimierz Majdewicz
Józef Piotrowicz
Kazimierz Synowski
Lech Tota
Jacek Treichel
Mieczysław Żochowski

Komisja Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK – uchwałą nr 59/XX/2023 ZG PTTK z 10 lipca 2023 roku:

Józef Mos	przewodniczący
Mariusz Nocoń	wiceprzewodniczący
Sylwia Piwowarska	sekretarz

Członkowie: Aleksander Jarmuła, Zdzisław Kupczak, Leszek Lech, Beata Markiewicz, Jarosław Nowak, Andrzej Wojciechowski.

Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK – uchwałą nr 56/XX/2023 ZG PTTK z 5 lipca 2023 roku (skład osobowy zmieniony uchwałą nr 87/XX/2023 ZG PTTK z 16 grudnia 2023 roku oraz uchwałą nr 144/XX/2025 ZG PTTK z 15 lutego 2025 roku):

Zbigniew Lewandowski	przewodniczący
Włodzimierz Majdewicz	wiceprzewodniczący
Dariusz Zając	sekretarz

Członkowie: Szymon Bijak, Małgorzata Jarosińska, Remigiusz Matyjas, Wiesław A. Wójcik.

Komisja Środowiskowa ZG PTTK – uchwałą nr 60/XX/2023 ZG PTTK z 14 lipca 2023 roku:

Ryszard Kunce	przewodniczący
Kazimierz Rabczuk	wiceprzewodniczący
Jadwiga Korzeniewska	sekretarz

Członkowie: Kamil Barwacz, Halina Bryła, Lech Drożdżyński, Paweł Mamrot.

Komisja ZG PTTK ds. Współpracy z Wojskiem Polskim – uchwałą nr 58/XX/2023 ZG PTTK z 10 lipca 2023 roku:

Waldemar Osypiuk	przewodniczący
Krzysztof Osiak	wiceprzewodniczący
Jolanta Jurkowska	sekretarz
Jerzy Kufel	sekretarz

Członkowie: Danuta Cierpisz, Antoni Marchwicki, Beata Sałamaj, Barbara Wróbel, Andrzej Zubelewicz.

Komisja ZG PTTK ds. turystyki w środowisku służb mundurowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – uchwałą nr 66/XX/2023 ZG PTTK z 9 września 2023 roku:

Jacek Witas	przewodniczący
Mariusz Skrzyński	wiceprzewodniczący
Artur Ochał	sekretarz

Członkowie: Wiesław Kubera, Sebastian Moś, Krzysztof Pietrasik, Janusz Urbański.

Rada Programowa do spraw Młodzieży Szkolnej ZG PTTK – uchwałą nr 72/XX/2023 ZG PTTK z 9 października 2023 roku:

Lucyna Mańkowska	przewodnicząca
------------------	----------------

Członkowie: Franciszek Dendewicz, Teresa Fierkowiec, Marcin Klemenski, Marian Kurzyna, Jan Machała, Jacek Pałubicki, Radosław Potrac, Aleksandra Staszak.

Rada do spraw Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK – uchwałą nr 29/XIX/2017 ZG PTTK z 9 grudnia 2017 roku:

Eugeniusz Jacek	przewodniczący
Zbigniew Orłowski	wiceprzewodniczący
Beata Birek	sekretarz

Członkowie: Marcin Madzia, Bogumiła Moskał, Michał Stogniew, Magdalena Zbiranek.

Krajowy Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK – w składzie:

Bolesław Wojciechowski	przewodniczący
Barbara Ząbczyk-Chmielewska	wiceprzewodnicząca
Andrzej Matysiak	wiceprzewodniczący
Adam Skiba	wiceprzewodniczący
Jolanta Szulc	sekretarz
Adam Jachymiak	skarbnik

Członkowie: Adam Jakubowski, Stanisław Kawęcki, Grzegorz Niedbała, Karolina Piór-Roman.

2.4. WYRÓŻNIENIA CZŁONKÓW PTTK, INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH

Skład osobowy Kapituły Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK w 2025 roku prezentowany jest na stronie 26.

Posiedzenia Kapituły Odznaczeń

W roku 2025 odbyły się 4 posiedzenia Kapituły Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK oraz 3 posiedzenia zespołu ds. rozpatrywania wniosków o wyróżnienia i odznaczenia organizacyjne w trybie pilnym. Posiedzenia Kapituły miały miejsce w dniach 5 marca, 6 czerwca, 10 września i 3 grudnia. Natomiast zespół w składzie: Mieczysław Żochowski, Włodzimierz Majdewicz i Joanna Niezgoda, obradował w dniach: 21 maja, 4 sierpnia, oraz 5 listopada.

Wyróżnieni działacze Towarzystwa

W 2025 roku Kapituła Odznaczeń rozpatrzyła łącznie 1176 z wszystkich wniosków (razem z wnioskami o odznaczenia państwowe), które wpłynęły do Zarządu Głównego PTTK z oddziałów PTTK, jednostek specjalistycznych, komisji, rad i zespołów Zarządu Głównego PTTK. 8 złożonych wniosków wycofano przed posiedzeniami z uwagi na niespełnianie wymogów formalnych. Pozytywnie rozpatrzono 1091 wniosków, negatywnie 884.

Wyróżniono 944 działaczy PTTK oraz 147 osób i instytucji wspomagających działalność Towarzystwa (łącznie 1091 odznaczeń), przyznając:

- Złotą Honorową Odznakę PTTK – 42,
- Srebrną Honorową Odznakę PTTK – 96,
- Brązową Honorową Odznakę PTTK – 138,
- Dyplom PTTK – 314,
- Odznakę „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży” w stopniu złotym – 30,
- Odznakę „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży” w stopniu srebrnym – 31,
- Odznakę „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży” w stopniu brązowym – 71,
- Medal PTTK „Za pomoc i współpracę” – 48,
- Dyplom Honorowy PTTK „Za pomoc i współpracę” – 99,
- Odznakę „Zasłużony Pracownik PTTK” w stopniu złotym – 1,

- Odznaka „Zasłużony Pracownik PTTK” w stopniu srebrnym – 2,
- Tytuł i Medal „Nauczyciel Kraju Ojczystego” – 10,
- Odznakę Honorową im. A. Janowskiego „Za Zasługi dla Krajoznawstwa” – 2.

Do Kapituły wpłynęło 19 wniosków o przyznanie odznaczeń państwowych, w tym 1 na Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, 1 na Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, 7 wniosków na Złoty Krzyż Zasługi, 3 wnioski na Srebrny Krzyż Zasługi, 7 wniosków na Brązowy Krzyż Zasługi.

8 wniosków przekazano przez Ministerstwo Sportu i Turystyki do kancelarii prezydenta o przyznanie odznaczeń państwowych za wybitne zasługi w działalności społecznej na rzecz rozwoju turystyki. W dniu składania sprawozdania brak informacji zwrotnej z ministerstwa ani z kancelarii prezydenta.

Z 23 złożonych do Kapituły wniosków o przyznanie Odznaki Honorowej „Za Zasługi dla Turystyki”, do ministerstwa złożono 7. Złożone wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Do Kapituły wpłynęło 2 wnioski o przyznanie Odznaki „Za Opiekę nad Zabytkami” (przekazano do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, decyzja negatywna), 2 wnioski o przyznanie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (oba wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i odznaki przyznano), 1 wniosek o przyznanie Medalu Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” w stopniu brązowym oraz 1 wniosek o przyznanie Medalu Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” w stopniu złotym (opinia negatywna Kapituły).

Ponadto do Kapituły zostało złożonych 31 wniosków o przyznanie Medalu Komisji Edukacji Narodowej, 12 złożono w Ministerstwie Edukacji – wszystkie złożone wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, odznaki przyznano.

W 2025 roku został złożony także 1 wniosek o przyznanie Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Klimatu” rozpatrzony pozytywnie, odznakę przyznano.

Do Kapituły wpłynęły także 4 wnioski o przyznanie Medalu „Pro Patria” – wnioski przekazano do Biura Prezydenta Miasta, które z kolei przekazało je do Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i odznaczenia przyznano.

17 listopada 2025 roku w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia przyznanych Medali Komisji Edukacji Narodowej oraz Tytułów i Medali Nauczyciela Kraju Ojczystego. Łącznie wyróżniono 22 osoby.

12 grudnia 2025 roku odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych, przy udziale Pana Karola Kostrzewskiego przedstawiciela Ministerstwa Edukacji Narodowej, Dyrektora Departamentu Turystyki w Ministerstwie Sportu i Turystyki Dominika Borka, Prezesa Zarządu Głównego Jerzego Kapłona oraz kilkorga przedstawicieli samorządu województwa mazowieckiego i organizacji społecznych. W tym dniu uhonorowani zostali:

- Złotym Krzyżem Zasługi: Tomasz Sikorski i Jerzy Gustowski (Oddział PTTK Stołeczny im. A. Janowskiego w Warszawie),
- Brązowym Krzyżem Zasługi: Teresa Filipczyńska (Oddział PTTK Dolna Odra w Nowym Czarnowie) i Beata Sałamaj (Oddział Wojskowy PTTK im. ppor. R. Kuleszy w Szczecinie).

W uroczystościach nie mogły wziąć udziału wyróżnione osoby: Urszula Jędrasik (Oddział PTTK w Żarnowie) oraz Wojciech Malinowski (Oddział Zakładowy PTTK „Baildon” w Katowicach). Odznaczenia zostały przekazane do wręczenia w innym terminie.

2.5. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH KRAJOWYCH

PTTK jest członkiem Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Polskiej Izby Hotelarzy. Na podstawie podpisanych porozumień i umów współpracuje z Ministerstwem Obrony Narodowej, Związkiem Harcerstwa Polskiego, Ligą Ochrony Przyrody, Fundacją Partnerstwo dla Środowiska, Polskim Związkiem Motorowym oraz Polskim Związkiem Żeglarskim.

2.6. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH

W roku sprawozdawczym Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze było członkiem następujących organizacji międzynarodowych:

- Europejski Związek Wędrownictwa – ERA-EWV-FERP (European Ramblers Association – Europäische Wandervereinigung – Fédération Européenne de la Randonnée Pédestre),
- Europejski Związek Turystyki Rowerowej – UECT (Union Européenne de Cyclotourisme),
- Światowa Konfederacja Sportów Podwodnych – CMAS (Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques),
- Międzynarodowa Federacja Turystyki Konnej – FITE (Fédération internationale de tourisme équestre).

Ponadto PTTK utrzymuje kontakty z pokrewnymi organizacjami zagranicznymi, tj. Klubem Czeskich Turystów – KČT (Klub Českých Turistů), Klubem Słowackich Turystów – KST (Klub Slovenských Turistov) oraz Węgierskim Stowarzyszeniem Turystów – MTSz (Magyar Természetjáró Szövetség), a także Austriackim Związkiem Alpinizmu – ÖAV (Österreichischer Alpenverein).

W 2025 roku wystawiono 4 delegacje zagraniczne dla następujących osób:

1. Marka Koby (przewodniczącego KTKol ZG PTTK), Stanisława Karugi (współpracownika KTKol ZG PTTK) i Agaty Kukowki (współpracowniczkę KTKol ZG PTTK i tłumaczkę języka francuskiego) do Meppel (Holandia) na posiedzenie UECT.

Posiedzenie Generalne UECT odbyło się w dniach 5–6 kwietnia 2025 roku w Meppel w Holandii. Omówiono został przebieg Europejskiego Tygodnia Turystyki Rowerowej UECT w Vila Pouca de Aguiar w Portugalii, który odbył się w 2024 roku. Przedstawiono przygotowania do Tygodnia Turystyki, który w 2025 roku odbył się Prayssac-Lot we Francji. Podjęto również temat dotyczący imprez w kolejnych latach (2026 rok – holenderskie Heerenveen, 2027 rok – Polska). Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami miejscem bazowym w Polsce miała być Świdnica, jednak ze względu na powódź we wrześniu 2024 roku, delegacja

PTTK zaproponowała, aby dokonać zmiany na Skorzęcin w woj. wielkopolskim, gdzie w 2025 roku przeprowadzony został Zlot Przodowników KTKol. Przedstawiciele UECT zostali zaproszeni na wizytację podczas zlotu, zdecydowano również, że do końca czerwca polska strona poda wiążącą decyzję o lokalizacji i ewentualnym podjęciu się organizowania Tygodnia UECT w 2027 roku. Ostatecznie UECT otrzymało inną ofertę na zorganizowanie Tygodnia UECT w 2027 roku, Polsce zaproponowano kolejne lata (2028 rok lub 2029 rok). Ponadto omówiono temat stypendium dla młodych ludzi przyznawanych przez UECT. Zachęcono do promocji ubiegania się o to stypendium wśród młodzieży w rodzimych organizacjach. Rozmawiano także o Europejskim Certyfikacie Turystyki Rowerowej. Aktualnie przedstawiciel PTTK Marek Koba jest wyznaczony do ich zatwierdzania. UECT poprosiło przedstawicieli PTTK o nawiązanie kontaktu z organizacjami rowerowymi z państw sąsiadujących z Polską w celu zachęcenia ich do przystąpienia do UECT.

2. Mariana Juraka (skarbnik ZG PTTK) do Macon (Francja) na 56. Konferencję EWV-ERA-FERP.

Konferencja odbywała się w dniach 2–5 października. Doroczne spotkanie poświęcone było różnym zagadnieniom organizacji i prowadzenia turystyki pieszej. Przedstawione zostały interesujące referaty i prezentacje. Poruszono także problemy związane z uprawianiem turystyki pieszej oraz problemy dotyczące przebiegu szlaków pieszych w różnych krajach. Uczestnicy konferencji rozmawiali także o sposobach znakowania szlaków pieszych i ich utrzymaniu oraz o promocji istniejących szlaków.

II.3. STAN ORGANIZACYJNY

3.1. CZŁONKOWIE

PTTK jest najliczniejszą organizacją skupiającą turystów w Polsce i jedną z największych organizacji społecznych w kraju. Według stanu na 31 grudnia 2025 roku do PTTK należało 73 554 członków zwyczajnych, a składkę członkowską do końca 2025 roku opłaciło 66 889 członków (w tym 3000 osób zwolnionych z opłaty pobrało znaczki „Z”), co stanowi 90,9% ogółu członków. Do 31 grudnia 2025 roku nie opłaciło jej 6665 osób, co stanowi 9,1% ogółu członków PTTK. W 2025 roku w stosunku do 2024 roku składkę opłaciło o 2561 więcej członków. Od 2008 roku wszyscy wstępujący do PTTK otrzymują odznakę organizacyjną Towarzystwa.

Oddziały PTTK działają na terenie 134 powiatów ziemskich (163 oddziały), w tym w 23 powiatach działa więcej niż jeden oddział. 123 oddziały działają w 60 powiatach grodzkich, w tym w 26 powiatach funkcjonuje więcej niż jeden oddział. Najwięcej członków PTTK opłaca składki członkowskie w województwie śląskim – 12 713 osób skupionych w 38 oddziałach (19,0% ogólnego stanu członków), następnie w województwie małopolskim, gdzie 29 oddziałów zrzesza 8920 członków (13,3%) oraz w województwie mazowieckim, gdzie 34 oddziały zrzeszają 6298 członków (9,4%). W pozostałych województwach zarejestrowano następującą liczbę członków PTTK: dolnośląskie – 6166, podkarpackie – 5471, wielkopolskie – 5041, opolskie – 3358, pomorskie – 2935, łódzkie – 2876, kujawsko-pomorskie – 2869, zachodniopomorskie – 2460, lubelskie – 1959, warmińsko-mazurskie – 1679, świętokrzyskie – 1590, lubuskie – 1568 i podlaskie – 986. Sytuację tę dodatkowo obrazują tabele nr 10–12.

W środowisku młodzieży szkolnej, zrzeszonej w szkolnych kołach i klubach PTTK, jest 9283 członków. Młodzież szkolna w tych jednostkach stanowi 13,9% ogółu członków PTTK. Ogólna liczba młodzieży szkolnej opłacającej na koniec 2025 roku składkę członkowską PTTK oraz liczba młodzieży zwolnionej z opłaty składki we wszystkich rodzajach środowisk łącznie wynosiła 14 884, co stanowiło 22,3% ogólnego stanu członków PTTK. W środowisku kół i klubów terenowych zrzeszonych jest 28 620 członków, tj. 42,8% ogółu, w Wojsku Polskim – 3119 członków (4,7%), w zakładach pracy – 2967 członków (4,4%), emerytów, rencistów, inwalidów – 1497 członków (2,2%), w środowisku akademickim – 972 członków (1,5%), w osiedlach mieszkaniowych – 789 członków (1,2%), a w środowiskach „innych” – 11 575 (17,3%).

Członkowie Towarzystwa działają w 1481 kołach i klubach (tabela nr 2). Podkreślić także należy, że w strukturach PTTK działa 31 oddziałów PTTK bez kół i klubów (bez uwzględnienia oddziałów, które nie przysłały sprawozdania TK-O), a w wielu oddziałach członkowie opłacają składki bezpośrednio w oddziale, nie chcąc przynależeć do żadnej jednostki (koła lub klubu). Liczba takich członków pod koniec 2025 roku wynosiła 8067, co stanowi ok. 12% ogółu stanu członków PTTK.

Zgodnie ze statutem Towarzystwo oferuje swoim członkom szereg udogodnień ułatwiających wędrowanie. Bardzo ważną sprawą było zapewnienie członkom PTTK ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków. Od 2010 roku członkowie PTTK, niezależnie od wieku, są ubezpieczeni od NNW przez 24 godz. na dobę. Legitymacja PTTK

stanowi zatem rodzaj polisy zapewniającej ochronę ubezpieczeniową w zakresie trwałego uszczerbku na zdrowiu do wysokości 25 000 zł, śmierci Ubezpieczonego: w wyniku nieszczęśliwego wypadku oraz na skutek wystąpienia zawału serca/udar mózgu do wysokości sumy ubezpieczenia 12 500 zł. W umowie nr TO50/002126/22/A na okres od 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2026 roku, podpisanej z Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeniowym ERGO Hestia SA, przedmiotem ubezpieczenia są także koszty leczenia i Assistance, poniesione w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku podczas wyjazdów poza granice RP wraz z włączeniem amatorskiego uprawiania sportów letnich i zimowych. Dzięki współpracy z Biurem Brokerskim „Maxima Fides” sp. z o.o. wynegocjowano korzystne warunki ubezpieczenia. Niezależnie od ubezpieczenia od NNW członkowie PTTK byli także ubezpieczeni od kosztów akcji ratowniczych w wysokości do 5000 EUR w razie zdarzenia na terenie całego świata.

3.2. KADRA

Najaktywniejsi i najlepiej przygotowani do wędrowania członkowie PTTK, posiadający potwierdzenie swoich kwalifikacji, tworzą społeczną kadrę programową Towarzystwa. Liczy ona 10 128 osób, które posiadają 20 315 różnych uprawnień. Oznacza to, że co 6. członek PTTK jest członkiem kadry programowej. Liczebność kadry w latach 2024–2025 przedstawia tabela 5.

Szczególną grupę stanowią przewodnicy turystyczni. Uzyskanie uprawnień przewodnickich wymaga obok ukończenia kursu oraz zdania egzaminu spełnienia wielu wymogów formalnych. Grono 6384 przewodników PTTK skupionych jest w 4 oddziałach przewodnickich, 157 kołach i klubach przewodnickich PTTK oraz bezpośrednio w oddziałach PTTK. Jest to grupa, która w sposób ciągły i systematyczny prowadzi doskonalenie zawodowe, organizuje dla przewodników (w tym polonijnych) konkursy krasomówcze, duże znaczenie przywiązuje do kultury pracy i do stroju przewodnickiego organizuje corocznie szkoleniowe rajdy przewodnickie, kultywuje tradycje przewodnictwa oraz organizuje społeczne akcje pn. „Przewodnik czeka”, stanowiące formę zainteresowania społeczeństwa rodzinnym miastem i regionem.

Liczba poszczególnych uprawnień przewodnickich przedstawia się następująco:

	2024	2025
Miejskie	1530	1764
Terenowe	2726	2853
Górskie	2074	2103

Część przewodników posiada również uprawnienia pilotów wycieczek. W 2025 roku uprawnienia te posiadało 1890 osób. Uprawnienia przewodnickie z potwierdzoną znajomością języków obcych posiada 1066 osób.

Ważnymi grupami kadry programowej Towarzystwa są przewodnicy i instruktorzy turystyki kwalifikowanej, osoby działające na rzecz ochrony przyrody, zabytków, znakarze szlaków oraz opiekunowie SKKT PTTK. W tabeli nr 5 przedstawiono rodzaje uprawnień

posiadanych przez kadre PTTK. Dane te oparte są na sprawozdaniach uwzględniających informacje uzyskane od kadry skupionej w oddziałach PTTK. ZG PTTK, doceniając rolę kadry, objął ją ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do imprez turystycznych organizowanych przez Towarzystwo, a ujętych w kalendarzach imprez prowadzonych przez ZG PTTK, jednostki regionalne i oddziały PTTK.

3.3. ODDZIAŁY

Spośród 286 oddziałów PTTK (stan na 31 grudnia 2025 roku) sprawozdanie TK-O przysłało 271 oddziałów. 15 oddziałów nie przesłało sprawozdań za 2025 roku, 4 oddziały PTTK nie zakupiły znaczków członkowskich (oddziały: Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Głogowie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Mińsku Mazowieckim, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Miejski im. Władysława Jagiełły w Pionkach, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Beskidzki w Szczyrku).

W przypadku 8 oddziałów prowadzone jest postępowanie likwidacyjne (oddziały: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Oławski im. Generała Mariusza Zaruskiego w Oławie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Miejski w Lipnie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Miejski w Dęblinie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Żoliborski” w likwidacji w Warszawie, Oddział Wiejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Cisku, Oddział Olsztyński Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Olsztynie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Międzyuczelniany w Poznaniu, Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Połczynie Zdroju).

W przypadku 3 oddziałów liczbę członków w sprawozdaniu uwzględniono według liczby pobranych z Biura ZG PTTK znaczków członkowskich (Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Nowej Sarzynie, Oddział Uczelniany Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze im. prof. Zygmunta A. Klemensiewicza przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Kolejowy im. Eugeniusza Góreckiego w Stargardzie).

Pod względem liczebności członków zwyczajnych zrzeszonych w oddziałach PTTK można wyróżnić 5 grup oddziałów:

- do 49 członków – 28 oddziałów (9,8% oddziałów) zrzesza 1023 członków (1,5% ogółu członków),
- od 50 do 150 członków – 107 oddziałów (37,4% oddziałów) zrzesza 9976 członków (14,9% ogółu członków),
- od 151 do 500 członków – 107 oddziałów (37,4% oddziałów) zrzesza 27 924 członków (41,8% ogółu członków),
- od 501 do 900 członków – 22 oddziały (7,7% oddziałów) zrzeszają 14 293 członków (21,4% ogółu członków),
- powyżej 900 członków – 10 oddziałów (3,5% oddziałów) zrzesza 13 673 członków (20,4% ogółu członków),
- ponadto 12 oddziałów, o których brak danych oraz znajdujące się w likwidacji

(stanowią ok. 4,2% wszystkich oddziałów).

Oddziały o największej liczbie członków:

1. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Rzeszowie (3430 członków).
2. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Babiogórski w Żywcu (1458).
3. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział PTTK „Podbeskidzie” w Bielsku-Białej (1318).
4. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Mazowsze” w Warszawie (1231).
5. Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego im. księdza Karola Wojtyły w Krakowie (1218).
6. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid” w Nowym Sączu (1068).
7. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Stołeczny im. Aleksandra Janowskiego w Warszawie (1055).
8. Regionalny Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Częstochowie (1009).
9. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid Śląski” w Cieszynie (954).
10. Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego we Wrocławiu (932).
11. Oddział Warmińsko-Mazurski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Olsztynie (864).
12. Oddział PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze (851).
13. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Łódzki im. Jana Czeraszkiewicza w Łodzi (740).
14. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Sudetów Wschodnich w Prudniku (734).
15. Górnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Katowicach (730).
16. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Ziemi Kłodzkiej” w Kłodzku (729).

Oddziałami kierują zarządy liczące od 5 do 15 członków. Ich działalność podlega kontroli oddziałowych komisji rewizyjnych. Większe oddziały powołują specjalistyczne komisje (w 2025 roku w PTTK działały 803 komisje zrzeszające 4866 członków). Ogółem we władzach oddziałów i komisjach działało społecznie ok. 10 tys. osób. Praca ich jest wspierana przez nieliczną kadrę etatową, realizującą biurową część zadań organizacyjno-programowych.

Większej dyscyplinie i formalnej poprawności dokumentacji w oddziałach służyła praca zespołu rewizji oraz Działu Organizacyjno-Administracyjnego Biura ZG PTTK w sprawach prawno-statutowych, która udzielała oddziałom porad i konsultacji. Na stronach informacyjnych ZG PTTK publikowano wykaz podstawowych unormowań prawnych

odnoszących się do działalności oddziałów PTTK.

W celu pozyskania środków na działalność statutową oddziały prowadzą działalność gospodarczą w zakresie usług turystycznych i inną, samodzielnie decydując o jej formach i zakresie zależnym od posiadanych warunków ekonomiczno-finansowych, uwarunkowań lokalnych, jak również inwencji zarządów oddziałów oraz osób zatrudnionych w biurach oddziałów. Obecnie 90 oddziałów prowadzi działalność gospodarczą, co stanowi ok. 32% wszystkich oddziałów. Osiągane dochody z tej działalności są niewielkie (poza nielicznymi wyjątkami), co nie pozwala na rozwój tej formy aktywności oddziałów.

Podstawowe formy działalności gospodarczej oddziałów to działalność w zakresie usług turystycznych jako organizatora turystyki, pośrednika lub agenta. Obok działalności turystycznej oddziały prowadzą następujące formy działalności gospodarczej: wydawanie czasopism, sprzedaż detaliczną książek i pamiątek, usługi hotelarskie (pośrednio lub bezpośrednio), usługi transportowe, pośrednictwo w ubezpieczeniach, gospodarowanie nieruchomościami, kształcenie kadry w tym pilotów wycieczek i przewodników, działalność związaną z kulturą i rekreacją.

W związku z wejściem ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych dnia 1 lipca 2018 roku według Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Przedsiębiorców Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych (ewidencja.ufg.pl), na koniec 2025 roku 44 oddziały były wpisane do tego rejestru.

32 oddziały świadczy nieodpłatnie usługi informacji turystycznej. Większość oddziałów w ramach prowadzonych BORT pośredniczy w usługach pilotażu i przewodnictwa, co jest mocną stroną większości oddziałów. Niektóre prezentowały swe oferty na targach turystycznych.

Biuro ZG PTTK przekazuje na bieżąco oddziałom PTTK informacje oraz komentarze do obowiązujących aktów normatywnych. Pracownicy komórki organizacyjnej Biura ZG PTTK udzielają porad w sprawach organizacyjnych oraz gospodarczych, a także ochrony danych osobowych. W sprawach złożonych oddziały mogły liczyć na pomoc prawną.

W roku 2025 Biuro ZG PTTK było organizatorem lub współorganizatorem następujących szkoleń lub spotkań:

- 18 stycznia 2025 roku – spotkanie z przedstawicielami jednostek regionalnych w Biurze ZG PTTK w Warszawie (25 uczestników),
- 27 stycznia 2025 roku – szkolenie dla oddziałów PTTK z zakresu ubezpieczeń obowiązujących w PTTK (ok. 80 uczestników),
- 5–6 marca 2015 roku - szkolenia dla oddziałów PTTK z zakresu ochrony danych osobowych (140 uczestników),
- 13 marca 2025 roku – szkolenie dla oddziałów z zakresu finansowo-księgowego (ok. 80 uczestników),
- 20–22 marca 2025 roku – szkolenia pracowników oddziałów prowadzących biura turystyczne i obiekty noclegowe (Study tour) w Przemyśle – szkolenie zorganizowane przez Biuro ZG PTTK wraz z PTTK Oddziałem im. dr. Mieczysława Orłowicza w Przemyśle (31 uczestników z 17 oddziałów i 9 województw),
- 20 listopada 2025 roku – spotkanie informacyjne – wprowadzenie do Krajowego

Systemu eFaktur (KSEF) (ok. 130 uczestników).

3.4. JEDNOSTKI REGIONALNE

Na podstawie art. 82 Statutu PTTK oddziały mogą tworzyć jednostki regionalne z osobowością prawną lub bez osobowości prawnej. Aktualnie działają 2 jednostki regionalne z osobowością prawną:

- Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK, wpisane 13 grudnia 2006 roku do Krajowego Rejestru Sądowego XII Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy pod numerem KRS 0000269647,
- Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK, wpisana 19 grudnia 2007 roku do Krajowego Rejestru Sądowego VIII Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod numerem KRS 0000295501.

W pozostałych województwach, zgodnie ze Statutem PTTK i zatwierdzonymi przez ZG PTTK regulaminami, działają następujące jednostki regionalne bez osobowości prawnej:

- województwo dolnośląskie: Dolnośląskie Porozumienie Oddziałów PTTK,
- województwo kujawsko-pomorskie: Sejmik Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- województwo lubelskie: Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego,
- województwo lubuskie: Lubuskie Porozumienie Oddziałów PTTK,
- województwo łódzkie: Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego,
- województwo małopolskie: Regionalne Forum Oddziałów Małopolskich PTTK,
- województwo opolskie: Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Opolskiego,
- województwo podkarpackie: Podkarpackie Forum Oddziałów PTTK,
- województwo podlaskie: Podlaskie Porozumienie Oddziałów PTTK,
- województwo pomorskie: Pomorskie Porozumienie Oddziałów PTTK,
- województwo śląskie: Rada Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego,
- województwo świętokrzyskie: Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Świętokrzyskiego,
- województwo warmińsko-mazurskie: Regionalna Rada Programowa PTTK „Warmia – Mazury”,
- województwo zachodniopomorskie: Regionalna Rada Oddziałów PTTK Województwa Zachodniopomorskiego.

W strukturach jednostek regionalnych działało ok. 85% oddziałów. Władze jednostek regionalnych utrzymywały kontakty ze wszystkimi oddziałami z terenu województwa, włączając je do realizacji wspólnych przedsięwzięć programowych, zapraszały przedstawicieli oddziałów do udziału w posiedzeniach oraz w działaniach innych oddziałów-członków jednostek.

Do podstawowych zadań jednostek regionalnych należy:

- reprezentacja PTTK wobec władz wojewódzkich i samorządowych, urzędów, instytucji i organizacji w granicach udzielonych pełnomocnictw,
- inspirowanie, inicjowanie i wspomaganie działalności programowej i gospodarczej oddziałów oraz podejmowanie wspólnych przedsięwzięć,
- integracja i koordynacja działalności oddziałów,
- udzielanie pomocy oddziałom w realizacji ich zadań statutowych,
- podejmowanie zadań zleconych przez ZG lub oddziały Towarzystwa.

Poza wymienionym zadaniom wynikającym ze Statutu PTTK, wiele jednostek regionalnych podejmowało poprzez swoje specjalistyczne komisje inne zadania, które wynikały ze zleceń władz administracyjnych i samorządowych.

Jednostki regionalne organizowały bądź koordynowały na swoim terenie wojewódzkie etapy ogólnopolskich imprez PTTK, takich jak: Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy, konkurs „Poznajemy Ojcowiznę”, konkursy krasomówcze, Światowe Dni Turystyki. Niektóre jednostki wydały kalendarze imprez turystycznych odbywających się na terenie ich województw. Podkreślić należy, że na działalność jednostek regionalnych zostały przeznaczone środki z budżetu ZG PTTK: z podziału składek członkowskich oraz na organizację wojewódzkich młodzieżowych eliminacji zadań programowych (OMTTK, Poznajemy Ojcowiznę, konkursy krasomówcze).

Środki przekazane na działalność organizacyjną wojewódzkich struktur międzyoddziałowych w 2025 roku z budżetu ZG PTTK na podstawie uchwały nr 127/XX/2024 Zarządu Głównego PTTK.

Lp.	Województwo	Liczba członków PTTK (dane za 2024 rok)	Ogółem	Oddział PTTK obsługujący jednostkę regionalną
			(2000 zł + 1 zł na 1 członka zwyczajnego PTTK)	
1.	dolnośląskie	5754	7754,00	Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego we Wrocławiu
2.	kujawsko-pomorskie	2759	4759,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Inowrocławiu
3.	lubelskie	1780	3780,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Miejski w Lublinie im. Aleksandra Janowskiego
4.	lubuskie	1523	3523,00	Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie 5. Batalionu Saperów w Krośnie Odrzańskim
5.	łódzkie	2797	4797,00	Oddział PTTK „Szaniec” w Skierniewicach

6.	małopolskie	8590	10 590,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid” w Nowym Sączu
7.	mazowieckie	5868	7868,00	Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK
8.	opolskie	3313	5313,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Regionalny Śląska Opolskiego
9.	podkarpackie	5257	7257,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Rzeszowie
10.	podlaskie	875	2875,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Regionalny Oddział w Białymstoku
11.	pomorskie	2897	4897,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Regionalny w Gdańsku im. doktora Mariana Czyżewskiego
12.	śląskie	12 322	14 322,00	Regionalna Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa PTTK w Katowicach
13.	świętokrzyskie	1437	3437,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Świętokrzyski w Kielcach
14.	warmińsko-mazurskie	1736	3736,00	Oddział Warmińsko-Mazurski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Olsztynie
15.	wielkopolskie	4998	6998,00	Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK
16.	zachodniopomorskie	2422	4422,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Dolna Odra w Nowym Czarnowie
	Ogółem:	64 328	96 328,00	

Środki przekazane na działalność programową wojewódzkich struktur międzyoddziałowych w 2025 roku z budżetu ZG PTTK na podstawie oświadczeń oraz umów.

Lp.	Województwo	Liczba członków (dane za 2024 rok)	Ogółem w zł	Oddział PTTK obsługujący jednostkę regionalną
			(1000 zł + liczba członków PTTK × 0,60 zł) w zaokrągleniu	
1.	dolnośląskie	5199	4120,00	Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego we Wrocławiu

2.	kujawsko-pomorskie	2778	2670,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Inowrocławiu
3.	lubelskie	1850	2110,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Miejski w Lublinie im. Aleksandra Janowskiego
4.	lubuskie	1437	1860,00	Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie 5. Batalionu Saperów w Krośnie Odrzańskim
5.	łódzkie	2891	2735,00	Oddział PTTK „Szaniec” w Skierniewicach
6.	małopolskie	8470	6080,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid” w Nowym Sączu
7.	mazowieckie	5611	4370,00	Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK
8.	opolskie	3083	2850,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Regionalny Śląska Opolskiego
9.	podkarpackie	5228	4140,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Rzeszowie
10.	podlaskie	921	1550,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Regionalny Oddział w Białymstoku
11.	pomorskie	2879	2730,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Regionalny w Gdańsku im. doktora Mariana Czyżewskiego
12.	śląskie	11 879	8130,00	Regionalna Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa PTTK w Katowicach
13.	świętokrzyskie	1572	1940,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Świętokrzyski w Kielcach
14.	warmińsko-mazurskie	1794	2080,00	Oddział Warmińsko-Mazurski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Olsztynie
15.	wielkopolskie	5021	4010,00	Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK
16.	zachodniopomorskie	2468	2480,00	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Dolna Odra w Nowym Czarnowie
	Ogółem:	63 081	53 855,00	

ZG PTTK na bieżąco przekazywał jednostkom regionalnym materiały oraz dokumenty mające wspomóc ich działalność oraz środki finansowe na działalność organizacyjną. Jednostki regionalne korzystały również z zewnętrznych środków finansowych na realizację wspólnych zadań. W województwach, gdzie nie ma jednostek z osobowością prawną, środki na realizację

zadań były kierowane bezpośrednio do wskazanych przez nie oddziałów i tam też były rozliczane.

PTTK wspólnie z Mazowieckim Forum Oddziałów PTTK po raz ósmy zorganizowało 65. Centralny Zlot Młodzieży PTTK „Palmiry” 2025. Środki na dofinansowanie zlotu w wysokości 100 tys. zł pozyskano z dotacji Samorządu Województwa Mazowieckiego dzięki staraniom Biura ZG PTTK.

3.5. INFORMATYZACJA W PTTK

Zrealizowane zadania w 2025 roku

Kluczowy i najważniejszy projekt związany jest ze stworzeniem i zaprojektowaniem chmury serwerowej, na potrzeby hostingu stron internetowych. Zakupiono wydajny serwer, który wraz z 3 innymi tworzy przestrzeń klastrową dla środowiska chmurowego. Na serwerze tym obecnie znajduje się ponad 450 subdomen oddziałów, kół, komisji i klubów. Serwer ten znajduje się w Data Center dużej firmy zajmującej się wynajmem i usługami związanymi z udzielaniem łącza internetowego na południu Polski. Zakupiono i co miesięcznie opłacane są licencje do obsługi chmury, a także wydajny i skuteczny system antywirusowy dla stron internetowych.

Stworzono połączenie (dzierżawę łącza) – między Senatorską a Tarnowskimi Górami, gdzie znajduje się główny serwer PTTK

Stworzono środowisko do backupu subdomen i całej chmury serwerowej.

Tymczasowo główna strona internetowa www.pttk.pl znajduje się również w środowisku chmurowym ze względu na uszkodzenie serwera, na którym pierwotnie się znajdowała. Docelowo strona będzie odseparowana od tego środowiska i będzie znajdowała się w serwerowni ZG PTTK na ulicy Senatorskiej. Zabieg taki ma na celu odcięcie tej strony od zasobów serwera, na którym znajdują się wszystkie subdomeny związane z PTTK; w przypadku chwilowej awarii lub innych losowych problemów z głównym serwerem na stronie głównej PTTK można umieścić stosowny komunikat dla oddziałów lub innych turystów.

W bieżącym użytkowaniu i stałej obsłudze znajdują się również:

- 3 serwery DNS, główny plus 2 zapasowe,
- serwer RPK (Biblioteka),
- serwer Baza Danych Członków PTTK,
- serwer dla aplikacji oddzialy.pttk.pl,
- serwer dla aplikacji panelzg.pttk.pl.

Wszystkie serwery i usługi są monitorowane i zarządzane przez przydzielony do tego zespół administratorów.

Wsparcie użytkowników

PTTK posiada stały system wsparcia i rejestracji zgłoszeń pod adresem <https://pomoc.janus-it.pl>. Wsparcie realizowane jest dla administratorów stron internetowych i pracowników Biura przy ulicy Senatorskiej 11.

W systemie można zgłaszać problemy z subdomenami, pocztą, sprawami sprzętowymi, awariami. Duża część zgłoszeń realizowana jest dla oddziałów i kół z całej Polski, jak również dla zwykłych pracowników Oddziałów. Helpdesk opiera się również na rozwiązywaniu problemów telefonicznie. Dużo zgłoszeń realizowanych jest poprzez obsługę zdalnie przez łączenie się do pracowników PTTK (z całej Polski).

Dodatkowo organizowane są szkolenia indywidualne w trakcie wsparcia administratorów stron internetowych. W trakcie takiego szkolenia administrator poznaje możliwości obsługi, aktualizacji, a czasem też naprawy własnej strony internetowej klubu lub oddziału.

Niejednokrotnie udzielane jest też wsparcie użytkownikom wykraczające poza obsługę Helpdesku dla PTTK. Są to naprawy i konfiguracje programów pocztowych, konfiguracja i edycja programów do wymiany plików z serwerami czy inne problemy. Zespół obsługujący wsparcie nie odmawia pomocy pracownikom innych oddziałów w całej Polsce.

Eset (licencje antywirusowe) – dokonano zakupu 50 licencji programu antywirusowego. Obecnie ta liczba wystarcza na bieżące zabezpieczenie komputerów w ZG PTTK

Zakupy i wymiana sprzętu komputerowego.

Zakupy i wymiana tonerów do drukarek.

Utrzymanie dotychczas istniejącej struktury IT

Chmura Synology – dane zgromadzone przez pracowników i oddziały PTTK. Są one backupowane i odpowiednio zabezpieczone przed dostępem. Coraz więcej osób każdego miesiąca korzysta z chmury (komisje, RPK-i, ZG PTTK, pracownicy).

Strona www.pttk.pl – obecnie liczba wizyt unikalnych użytkowników to ponad 1 000 000 (dane z ostatnich 12 miesięcy). Powoli, ale systematycznie przybywa unikalnych użytkowników. W ostatnim roku podwoiła się liczba wejść 2-krotnie. W wyszukiwarce na stronie PTTK najczęściej wyszukiwane słowa to: noclegi, odznaki, członkostwo, kontakt.

Obsługa zasobów chmurowych dla RPK-ów.

Wsparcie RPK-ów – instalacja i naprawa dostępu do RPK.

W utrzymaniu i obsłudze znajdują się również takie strony jak:

- przegladksiazki.pttk.pl,
- turysta.pttk.pl,
- centralnabiblioteka.pttk.pl,
- orlilot.centralnabiblioteka.pttk.pl,
- czasopisma.centralnabiblioteka.pttk.pl,
- biuletyny.centralnabiblioteka.pttk.pl,
- statuty.centralnabiblioteka.pttk.pl,
- 21wz.pttk.pl,
- ic.pttk.pl.

Inne zadania informatyczne: sprawdzenie, modyfikacja i instalacja oprogramowania na sprzęcie komputerowym, który został wydany do oddziałów w całej Polsce.

3.6. SZLAKI TURYSTYCZNE: PIESZE, ROWEROWE I WODNE

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w 2025 roku przystąpiło do programu ogłoszonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki pod nazwą „Polskie szlaki turystyczne”. Zadanie publiczne „Odnowienie i konserwacja sieci szlaków turystycznych podstawą ich dobrego stanu technicznego i bezpiecznego uprawiania turystyki dostępnej dla społeczeństwa” o wartości 3 232 063,91 zł podzielone zostało podzielone na 3 części, które realizowały wyznaczone jednostki PTTK.

Odnowiono łącznie 9446 km szlaków, w tym:

- COTG PTTK odnowił 3304,5 km szlaków pieszych górskich, 796,5 km szlaków pieszych nizinnych,
- PTTK Oddział Mazowsze odnowił 3657 km szlaków pieszych, 215 km szlaków rowerowych,
- PTTK Oddział Warmińsko Mazurski odnowił 1473 km szlaków pieszych.

III. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA

III.1. POPULARYZACJA KRAJOZNAWSTWA I KULTURY

1.1. KOMISJA KRAJOZNAWCZA ZG PTTK

Skład osobowy komisji przedstawiony jest na s. 25. Stałymi współpracownikami komisji byli Maria Janowicz, Zbigniew Lewandowski i Józef Partyka. Do wspierania spraw krajoznawczych w Zarządzie Głównym został oddelegowany Paweł Mordal. Opiekunami komisji z ramienia Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK byli Dariusz Kuźelewski i Jarosław Kaczmarczyk. Ze strony biura Zarządu Głównego PTTK prace Komisji wspiera Dział Programowy.

Zebrania komisji

Zebrania komisji odbyły się 3 marca w formie zdalnej na platformie ZOOM oraz 7 czerwca i 29 listopada stacjonarnie, w siedzibie ZG PTTK w Warszawie. Frekwencja członków komisji: Sz. Bijak, J. Leman, H. Byczek-Krasucka, M. Berny, M. Rabski, J. Ramus, A. Wesół – 100%, M. Pawłowska, C. Jastrzębski – 67%, M. Walczak-Kubiak – 33%.

Poza zebraniem komisja załatwiała sprawy bieżące drogą konsultacji i głosowań z wykorzystaniem internetu.

Działalność programowa

Komisja swoją działalność realizowała według rocznego planu pracy przyjętego na zebraniu 3 marca oraz zadań ustalonych w ramach kadencyjnego planu pracy.

Sprawy instruktorskie

Krajowe Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa działało w składzie: Jacek Ramus (przewodniczący), Halina Byczek-Krasucka, Małgorzata Walczak-Kubiak, Maciej Berny oraz Andrzej Wesół.

Nadano uprawnienia Instruktora Krajoznawstwa Polski Mateuszowi Sarnie z Jaworzna i Andrzejowi Matysiakowi z Kalisza oraz uhonorowano tytułem Zasłużony Instruktor Krajoznawstwa Sławomira Korpysza z Chełma i Marka Kobę z Jaworzna. Uprawnienia Instruktora Krajoznawstwa Regionu uzyskało 18 osób.

Kontynuowano prace nad weryfikacją i udostępnieniem listy instruktorów krajoznawstwa PTTK na stronie internetowej komisji.

Przygotowano nowelizację regulaminu Instruktora Krajoznawstwa PTTK.

Odznaki krajoznawcze

W 2025 roku. przyznano 73 Odznaki Krajoznawcze Polski, w tym: 30 brązowych, 26 srebrnych, 13 złotych oraz 4 złote z szafirem.

Sprawozdania za 2025 rok nadesłały 44 zespoły weryfikacyjne Regionalnej Odznaki Krajoznawczej. Przyznały one łącznie 421 ROK, w tym 352 brązowe i 69 srebrnych. Najwięcej odznak zweryfikował ZW ROK w Żyrardowie (łącznie 171).

Z inicjatywy Macieja Berny opracowano regulamin jubileuszowej odznaki 120 lat Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, którą będzie można zdobywać w 2026 roku jako

jedno z działań w ramach upamiętnienia powstania PTKraj. Regulamin został zatwierdzony przez Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 130/XX/2026 z dnia 9 stycznia 2026 roku.

Sprawy Regionalnych Pracowni Krajoznawczych

Aktualnie w strukturach PTTK działają 23 pracownie. Oddziały w Jeleniej Górze oraz Płocku nie podpisały umowy z ZG na prowadzenie pracowni, natomiast RPK w Warszawie znalazła się w stanie likwidacji.

Sprawami pracowni zajmuje się przede wszystkim zespół ds. Regionalnych Pracowni Krajoznawczych w składzie: Małgorzata Pawłowska (przewodnicząca), Marcin Adasiak i Maria Janowicz. Zespół koordynował podział środków z budżetu ZG PTTK przeznaczonych na zbiory, doposażenie oraz dofinansowanie działalności programowej pracowni. Pula środków przeznaczonych przez ZG PTTK na RPK w 2025 roku wynosiła 90 tys. zł. Przyznano 23,7 tys. zł na doposażenie, 12,3 tys. zł na uzupełnienie zbiorów, 16,9 tys. zł w ramach funduszu programowego (beneficjentem było 7 pracowni) oraz 6 tys. zł na katalogi biblioteczne on-line.

W dniach 8–11 maja odbyło się w Gorzowie Wlkp. szkolenie kierowników RPK, w którym uczestniczyło 27 przedstawicieli 17 pracowni Komisji i Centralnej Biblioteki PTTK. Celem szkolenia było rozwijanie kompetencji kadry kierowniczej, wymiana doświadczeń oraz prezentacja nowoczesnych metod edukacji regionalnej.

Kontynuowano projekt Kobiety dla krajoznawstwa (Portrety krajoznawców), w ramach którego przygotowano kolejne filmy-wywiady z zasłużonymi dla rozwoju krajoznawstwa osobami. Budżet projektu wyniósł 18,9 tys. zł.

Sprawy kolekcjonerskie

Podkomisja Kolekcjonerstwa Krajoznawczego pracowała w składzie Wojciech Kowalski (przewodniczący), Bogumił Korzeniewski, Marek Kozikowski, Jacek Treichel i Janusz Turakiewicz.

Przyznano odznakę Kolekcjoner Krajoznawcy w stopniu brązowym – 9, srebrnym – 10 i złotym – 4.

Przygotowano regulamin Odznaki Honorowej Zasłużony Kolekcjoner Krajoznawcy, który został przyjęty przez komisję na zebraniu 7 czerwca.

Działalność organizacyjna

Imprezy centralne

Centralny Zlot Krajoznawców

LII CZAK odbył się na ziemi świętokrzyskiej, z bazą w Kielcach. Organizatorem był Oddział Świętokrzyski PTTK w Kielcach, a komandorem – Cezary Jastrzębski. W imprezie uczestniczyło ok. 100 krajoznawców z całej Polski.

Transportowa Sesja Krajoznawcza

III Transportowa Sesja Krajoznawcza została przygotowana przez Halinę Byczek-Krasucką i zespół Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie. W wydarzeniu, które odbyło się w dniach 17–19 października, udział wzięły 44 osoby. W programie znalazło się zwiedzanie m.in. Dworca Metropolitalnego w Lublinie, Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, Muzeum Badań Polarnych w Puławach, kolejki wąskotorowej w Karczmiskach oraz Lotniska Lublin-Świdnik.

Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej

XXXIII edycję Przeglądu organizowali Centralna Biblioteka PTTK im. K. Kulwiecia oraz Oddział PTTK Mazowsze w Warszawie. W tym roku udział wzięło 64 wydawców i autorów, którzy w 106 zgłoszeniach łącznie przesłali 149 publikacji. W pracach jury pod przewodnictwem prof. Janusza Zdebskiego uczestniczyli Małgorzata Pawłowska i Szymon Bijak. Galę wręczenia nagród zorganizowano w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, a poprowadził ją Dariusz Kuźelewski. Przegląd został podsumowany w formie filmu, który dostępny jest na kanale PTTK w serwisie YouTube.

Pozostała aktywność

Działalność wydawnicza

Ukazał się 13. numer biuletynu informacyjnego Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego, który przygotował Wojciech Kowalski. Niestety nie udało się opracować kolejnego numeru biuletynu komisji „Krajoznawca”.

Komisja przystąpiła do prac związanych z wydaniem aktualizacji *Kanonu krajoznawczego Polski*. Zespół (w składzie Maria Janowicz, Małgorzata Pawłowska i Szymon Bijak) koordynował prace zespołów wojewódzkich powołanych zarządzeniem Sekretarza Generalnego ZG PTTK nr 11/2024 z dnia 13 listopada 2024 roku.

Wyróżnienia

Komisja przyznała Dyplom Komisji Krajoznawczej ZG PTTK: Rafałowi M. Sosze, Piotrowi Osiewiczowi i Romanowi Domańskiemu ze Swarzędza, Dariuszowi Mazurkowi, Wojciechowi Marianowi Nowickiemu, Martynie Serafin, Marcinowi Tyslerowi i Ryszardowi Wilkowi z Warszawy, a także Jolancie Kozarze-Sobczyk z Nowego Sącza.

Nowo utworzoną Odznakę Honorową Zasłużony Kolekcjoner Krajoznawca przyznano następującym osobom: Wojciech Kowalski i Tadeusz Sobieszek z Lublina, Włodzimierz Majdewicz, Zbigniew Lewandowski, Marek Kozikowski, Jacek Trzoch i Leszek Białkowski z Warszawy, Dariusz Dębski z Gdyni, Wojciech Pasek z Końskich, Ryszard Zwierzyna z Lubawki, Jacek Treichel z Grudziądza, oraz Marian Kotarski z Myszkowa.

Opiniowano również wnioski na Odznakę Honorową im. Aleksandra Janowskiego.

Kontrola Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK

W dniach 19–21 listopada przedstawiciele Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK, Elżbieta Moszczyńska i Sławomir Korpysz, przeprowadzili kontrolę działalności i dokumentacji komisji w XX kadencji. Wyjaśnień i odpowiedzi na wątpliwości udzielili Szymon Bijak (sprawy formalne i merytoryczne) oraz Maria Janowicz (sprawy RPK i ich rozliczeń).

III.2. DZIAŁALNOŚĆ W SFERZE KULTURY

2.1. KOMISJA FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ ZG PTTK

Skład osobowy komisji przedstawiony jest na stronie 25. W 2025 roku Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK działała w pełnym składzie, wybranym i ukonstytuowanym w 2023 roku. Komisja w 2025 roku przeprowadziła 2 zebrania stacjonarne: pierwsze w Chorzowie (w trakcie Ogólnopolskiego Forum Fotografii Krajoznawczej PTTK) oraz w Gdańsku (w trakcie Zjazdu Klubów i Komisji Fotografii Krajoznawczej PTTK). Dodatkowo komisja przeprowadzała rozmowy internetowe oraz głosowania uchwał przez internet – zgodnie z regulaminem KFK ZG PTTK.

Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK współpracuje z ok. 200 Instruktorami Fotografii Krajoznawczej PTTK, działającymi na terenie Polski. Obecnie czynnych instruktorów jest 95 (w tym 19 zasłużonych). Komisja również wspomaga wielu sympatyków fotografii w PTTK, część z nich staje się nowymi instruktorami.

Informacje o imprezach organizowanych przy współudziale komisji

- XXXV Ogólnopolskie Forum Fotografii Krajoznawczej w Chorzowie, 23–25 maja 2025 roku,
- plener fotograficzny wraz ze szkoleniem dla Komisji i Klubów Fotografii Krajoznawczej z okazji 75-lecia PTTK Oddział PTTK w Poraju, 16–17 sierpnia 2025 roku,
- konkurs fotograficzny „Tetralogia zapisu historii w... kamieniu, stali, szkłe, drewnie”, Oddział PTTK w Poraju, sierpień–listopad 2025 roku (Patronat honorowy komisji),
- V Zjazd Klubów i Komisji Fotografii Krajoznawczej PTTK w Gdańsku, 10–12 października 2025 roku,
- Festiwal Filmów Górskich Adrenalinium w dniach 24–26 października 2025 roku, członkowie komisji wręczyli nagrody laureatom Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Magia Beskidów”, mieli też okazję spotkać się z działaczami Żywieckiego Klubu Fotograficznego PTTK z Oddziału Żywieckiego PTTK (członkiem tego klubu jest m.in. wiceprezes ZG Jakub Nowak), nad całym konkursem patronat objęła Komisja FK ZG PTTK, przewodniczący komisji wręczył Dyplom Honorowy ZG PTTK dla Żywieckiego Klubu Fotograficznego PTTK,
- wręczenie nagród Laureatom Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Ziemia cieszyńska w oczach uczniów – Drogi i ścieżki” (28 listopada 2025 roku), na który przysłano około 700 zgłoszeń z różnych stron Polski, była to V edycja, nad całym konkursem patronat objęła Komisja FK ZG PTTK, a nagrody ufundował m.in. Zarząd Główny PTTK,
- konkurs fotograficzny „Na najpiękniejszy uśmiech mieszkańców Cieszyna i powiatu cieszyńskiego”, w dniach 27 października–10 listopada 2025 roku, organizator: Elżbieta Dzikowska, wsparcie organizacyjne: KFK.

Konkursy fotograficzne oraz wystawy w 2025 roku, patronat KFK:

- „Ziemia cieszyńska w oczach uczniów” w Cieszynie,
- „Ziemia myszkowska w oczach uczniów” w Poraju,
- „Ziemia łódzka w oczach uczniów” w Łodzi,
- „Magia Beskidów” w Żywcu,
- „Na najlepszy uśmiech Cieszyna i powiatu cieszyńskiego” w Cieszynie,
- „Tetralogia zapisu historii w... kamieniu, stali, szkłe, drewnie” Oddział PTTK w Poraju.

Komisja uczestniczyła również. w pomniejszych konkursach.

W październiku 2025 roku przewodniczący komisji nagroził oddziałową Komisję Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK w Poraju Dyplomem Honorowym ZG PTTK.

Informacja o działalności terenowych zespołów weryfikacyjnych

Wykaz terenowych zespołów weryfikacyjnych.

1. Terenowy Zespół Weryfikacyjny Srebrnej Odznaki Fotografii Krajoznawczej przy Pomorskiej Komisji Fotografii Krajoznawczej PTTK w Gdańsku.
2. Terenowy Zespół Weryfikacyjny Srebrnej Odznaki Fotografii Krajoznawczej przy Sekcji Fotografii Krajoznawczej przy Kole Terenowym nr 32 PTTK w Rzeszowie.
3. Terenowy Zespół Weryfikacyjny Srebrnej Odznaki Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK Wrocław Fabryczna we Wrocławiu.
4. Terenowy Referat Weryfikacyjny przy Komisji Fotografii Krajoznawczej Oddziału PTTK „Ziemia Wałbrzyska”.
5. Terenowy Referat Weryfikacyjny Odznaki Fotografa Krajoznawcy przy Oddziale Miejskim PTTK w Radomiu.
6. Terenowy Referat Weryfikacyjny Odznaki Fotografa Krajoznawcy przy Oddziale PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie.
7. Terenowy Referat Weryfikacyjny Odznaki Fotografa Krajoznawcy przy Oddziale Miejskim PTTK w Elblągu.
8. Terenowy Referat Weryfikacyjny Odznaki Fotografa Krajoznawcy przy Oddziale PTTK w Poraju.

Została zweryfikowana (według sprawozdań Instruktorów Fotografii PTTK) następująca liczba Odznak Fotografii Krajoznawczej.

Popularna OFK	Brązowa OFK	TZW SOFK	GRW ZO FK	GRW DO FK
45	40	15	4	5

Została zweryfikowana (według sprawozdań Instruktorów Fotografii PTTK) następująca liczba Odznak „Zwiedzaj z aparatem”.

Brązowa Zwiedzaj z aparatem	Srebrna Zwiedzaj z aparatem	Złota Zwiedzaj z aparatem
--	--	--------------------------------------

35	22	15
----	----	----

Sprawozdania Instruktorów Fotografii Krajoznawstwa PTTK za rok 2025	Liczba wydarzeń w kraju
63	450

Bieżący kontakt z kadrą instruktorską w imieniu komisji utrzymują Andrzej Kowol oraz Aleksandra Kowol. Do ich obowiązków należy wyszukiwanie nieaktywnych Instruktorów Fotografii PTTK oraz pomoc w regulaminowej współpracy.

W 2025 roku jedna osoba zdobyła uprawnienia Instruktora Fotografii PTTK – Marek Majchrzak z oddziału w Poraju.

Informacja o działalności promocyjnej, wydawniczej, stronie internetowej

Komisja ma stronę internetową <https://kfk.pttk.pl/>, profil na Facebooku: Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK oraz grupę na Facebooku: Instruktorzy Fotografii Krajoznawczej PTTK, blog – Z życia KFK ZG PTTK. Członkowie komisji prowadzą działalność publicystyczną m.in. w wydawnictwach PTTK.

Współpraca komisji z klubami i komisjami

- Klub Fotograficzny „START” – Oddział PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie <https://www.facebook.com/KlubFotograficznyStart/>,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie,
- Pomorska Komisja Fotografii Krajoznawczej PTTK w Gdańsku,
- Sekcja Fotografii Krajoznawczej przy Kole Terenowym nr 32 PTTK Oddział w Rzeszowie,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej Oddziału PTTK „Ziemia Wałbrzyska” <https://www.kfk.walbrzych.pl/>,
- Klub przy Oddziale Miejskim PTTK w Radomiu,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale Miejskim PTTK w Elblągu <http://www.pttk.elblag.com.pl/kfk/>,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale Przewodnickim PTTK w Malborku,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK Łódź – Polesie,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK w Poraju,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK w Chorzowie <http://kfkchorzow.pttk.pl/>,
- Komisja Fotografii Krajoznawczej przy Oddziale PTTK w Pleszewie,
- Żywiecki Klub Fotograficzny PTTK przy Babiogórskim Oddziale w Żywcu <https://zkfpttk.blogspot.com/>,

- Klub Fotograficzny PTTK Góry Bez Cenzury przy Babiogórskim Oddziale w Żywcu https://www.facebook.com/FotoGBC/?locale=pl_PL,
- Klubu Fotografii Krajoznawczej „Spoza Kadru” przy Oddziale PTTK w Jaworznie.

Komisja współpracuje również z Oddziałami PTTK, w których są Instruktorzy, a nie ma Klubów lub Komisji Fotograficznych.

Na koniec 2025 roku przewodniczący komisji wraz z członkami Klubu Fotograficznego „START” w Cieszynie zaplanowali i przygotowali plener w Wiśle poświęcony hasłu PTTK w 2026 roku: „Rok 2026 rokiem szlaków turystycznych PTTK”, który został wpisany na listę imprez Zarządu Głównego PTTK. Całość komisja objęła patronatem honorowym.

2.2. CENTRUM FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ PTTK

Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK jest specjalistyczną jednostką Zarządu Głównego PTTK. Jego działalność opiera się na trzech filarach: fotografii, archiwizacji oraz turystyce. W swojej pracy wykorzystuje różne narzędzia, aby promować PTTK nie tylko jako organizację turystyczną i krajoznawczą, lecz także jako instytucję działającą w obszarze szeroko rozumianej kultury. Centrum upowszechnia fotografie ze zbiorów oraz jest aktywna w środowisku archiwistycznym

Najistotniejsze działania Centrum w 2025 roku

1. Zakończenie i rozliczenie prac zadania publicznego dofinansowanego ze środków Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (styczeń 2025 roku):
 - po opakowaniu, opisaniu, publikacji i promocji efektów projektu konserwacji szklanych negatywów Leopolda Węgrzynowicza zostało przygotowane sprawozdanie, które przyjęte bez uwag zostało zweryfikowane pozytywnie,
 - istotne dodatkowe informacje: kwota dofinansowania NDAP – 64 200 zł, całkowity koszt projektu – 74 526,06 zł,
 - opracowanie i konserwacja ponad 650 szt. zdjęć na szkle Leopolda Węgrzynowicza wraz z archiwizacją zbiorów w ZoSIA i udostępnienie 6 w kolejności zbioru CFK PTTK na szukajwarchiwach.gov.pl.
2. Uczestnictwo w szkoleniu „Learning Battle Cards” 6 stycznia 2025 roku w ZG PTTK. Organizatorem było Biuro ZG PTTK:
 - prelekcja oraz 3 warsztaty w grupach z wykorzystaniem LBC.
3. Wydawnictwa (w tym w ramach RPK):
 - dystrybucja rocznika 2024 (do 31 stycznia 2025 roku) po oddaniu sprawozdania i rozliczeniu zadania w ramach programu „Turystyka na Plus” – dotacja UMWŁ,
 - spotkanie redakcji z omówieniem nowego „Wędrownika” 2025 – 9 stycznia 2025 roku,
 - przygotowanie i wydrukowanie kompletu pocztówek (36 szt. – łącznie 18 000 egz.) z archiwalnych zdjęć PTTK na 75-lecie istnienia stowarzyszenia jako prezent dla gości na obchody jubileuszu,

- przygotowanie komercyjnych pocztówek turystycznych dla sieci hotelowej Accor w Łodzi dla dwóch hoteli: Ibis i Novotel – 10 projektów o łącznej liczbie 2000 pocztówek prezentujących wizerunek miasta.
4. Przygotowanie wniosków o dotacje zewnętrzne (do 31 stycznia 2025 roku):
- przygotowanie i złożenie wniosku do projektu Cyfrowa Kronika Polskich Fotografów – Tadeusz Dohnalik – Kultura Cyfrowa 2025 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
 - przygotowanie i złożenie wniosku do projektu Pracownia digitalizacji w Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w ramach programu Infrastruktura Kultury – MKiDN,
 - przygotowanie i złożenie wniosku do projektu Cyfrowa Kronika Województwa Łódzkiego 2025 do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego (UMWL),
 - pomoc w złożeniu wniosków dla KFK ZG PTTK o dofinansowanie na 2025 rok z ZG PTTK,
 - przygotowanie i złożenie wniosku do projektu w programie wspieranie działań archiwalnych „Opracowanie, udostępnienie oraz zabezpieczenie archiwalnych fotografii Tadeusza Dohnalika w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.
5. Realizacja wniosków o dotacje zewnętrzne (styczeń–grudzień 2025 roku):
- projekt w NDAP:
 - kompleksowe opracowanie spuścizny fotograficznej Tadeusza Dohnalika, obejmującej łącznie 8235 wglądówek, odbitek i negatywów,
 - utworzenie archiwalnego inwentarzu zbioru w formie elektronicznej oraz papierowej, inwentarz w wersji elektronicznej został opublikowany w Internecie za pośrednictwem Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej ZoSIA i jest dostępny na stronie internetowej <https://cfk.pttk.pl/nasza-dzialalnosc/opracowanie-udostepnienie-oraz-zabezpieczenie-archiwalnych-fotografii-tadeusza-dohnalika>. Zespół fotografii Dohnalika udostępniono również na portalu Szukaj w Archiwach: <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/zespol/zespol/169892>, oraz na podstronie CFK PTTK <https://cfk.pttk.pl/nasza-dzialalnosc/opracowanie-udostepnienie-oraz-zabezpieczenie-archiwalnych-fotografii-tadeusza-dohnalika>,
 - szczególną uwagę poświęcono profilaktyce konserwatorskiej zbioru (zabezpieczenie w formie profesjonalnych opakowań według wytycznych NDAP),
 - popularyzacja w ramach projektu wiedzy o Tadeuszu Dohnaliku i jego dorobku za pośrednictwem mediów społecznościowych.
 - organizacja podsumowującej projekt prelekcji, która odbyła się 17 grudnia 2025 roku, miała ona formę spotkania edukacyjnego z młodzieżą – dokładnie w dniu 75 rocznicy powstania PTTK – Klasa Patronacka ZSETiH w Łodzi,

- stworzenie artykułu „Cichy bohater”, opisującego realizowany projekt w czasopiśmie „Wędrownik”,
 - istotne dodatkowe informacje: kwota dofinansowania NDAP – 41 500 zł, całkowity koszt projektu – 56 683,81 zł
 - opracowanie 8235 jednostek archiwalnych – zdjęć (wglądówek) Tadeusza Dohnalika wraz z archiwizacją zbiorów w ZoSIA i udostępnienie 7. w kolejności zbioru CFK PTTK na szukajwarchiwach.gov.pl.
 - projekt w UMWŁ:
 - opracowanie od pomysłu do realizacji wydania 440 numeru „Wędrownika” w ramach działalności statutowej PTTK z dotacją ZG PTTK oraz samorządu województwa łódzkiego,
 - 37 artykułów z kodami QR na 144 stronach, w 1500 egz. – wersja elektroniczna czasopisma dostępna na podstronie CFK PTTK: <https://cfk.pttk.pl/pliki/Wedrownik-2025-440-www,133.pdf>,
 - dystrybucja publikacji,
 - przygotowanie do rozliczenia wniosku (rozliczenie: styczeń 2026 roku),
 - istotne dodatkowe informacje: kwota dofinansowania UMWŁ – 20 000 zł, całkowity koszt projektu – 33 373,36 zł,
 - wydanie 1500 egz. czasopisma nr 440, 144 strony w wersji papierowej i elektronicznej umieszczonej na stronie CFK PTTK na www.cfk.pttk.pl.
6. Realizacja wniosków o dotacje wewnętrzne (styczeń–grudzień 2025 roku):
- projekty dla KFK ZG PTTK:
 - opracowanie i rozliczenie wniosku dotacyjnego „XXXV Ogólnopolskie Forum Fotografii Krajoznawczej – Chorzów 2025”,
 - opracowanie i rozliczenie wniosku dotacyjnego „Złot Fotografów z okazji 75-lecia PTTK”,
 - opracowanie i rozliczenie wniosku dotacyjnego „II Ogólnopolska Wystawa Fotografii Krajoznawczej z okazji 75-lecia PTTK”,
 - opracowanie i rozliczenie wniosku dotacyjnego dla Ogólnopolskiego konkursu fotograficznego dla młodzieży pt. „Ziemia cieszyńska w oczach uczniów – V edycja”,
 - opracowanie i rozliczenie wniosku dotacyjnego „V Ogólnopolski Zjazd Klubów i Komisji Fotografii Krajoznawczych – Gdańsk 2025”,
 - istotne dodatkowe informacje: łączna kwota dofinansowania ZG PTTK – 6000 zł.
 - projekty dla RPK: dodatkowe działania Regionalnej Pracowni Krajoznawczej działającej w ramach struktur CFK PTTK na wsparcie opracowanie zbiorów książkowych do systemu Progman oraz wsparcie funduszu programowego, w ramach którego zostały wykonane:
 - projekty pamiątkowych pocztówek krajoznawczych PTTK m.in. na obchody jubileuszu 75 lat powstania PTTK,
 - istotne dodatkowe informacje: łączna kwota dofinansowania ZG PTTK – 4700 zł.

7. Wystawy fotograficzne:

- przygotowanie wystawy „Krajobraz w obiektywie 2024” oraz transport i instalacja wystawy w sali koncertowej Akademii Muzycznej – styczeń–luty 2025 roku (liczba zwiedzających: 4000 os.); w hotelu SKAUT Chorzów – czerwiec 2025 roku (liczba zwiedzających: 50 os.); na trasie W-Z – październik 2025 roku (liczba zwiedzających: 10 000 os.); w galerii w Starej Kopalni w Wałbrzychu – grudzień 2025 roku (liczba zwiedzających: 150 os.); w siedzibie CFK PTTK– styczeń–maj 2025 roku (liczba zwiedzających: 300 os.),
 - przygotowanie wystawy „Krajobraz w obiektywie 2025” oraz transport i instalacja wystawy w ZG PTTK – styczeń–luty 2025 roku,
 - przygotowanie wystawy „Wędrownik 2024” oraz transport i instalacja wystawy w: CFK PTTK – styczeń–maj 2025 roku; w sali koncertowej Akademii Muzycznej – czerwiec–lipiec 2025 roku,
 - przygotowanie wystawy Leopolda Węgrzynowicza 2025 oraz transport i instalacja wystawy w: GOK w Dobrej – maj 2025 roku; Dożynki w Dobrej – czerwiec – lipiec 2025 roku; Muzeum w Limanowej – czerwiec–lipiec 2025 roku,
 - przygotowanie wystawy 75-lecia PTTK 1950–2025 oraz transport i instalacja wystawy w: ZG PTTK – grudzień 2025 roku,
 - łączna liczba odwiedzających wszystkie wystawy szacowana jest na 21 800 osób.
8. Licencje na zdjęcia z repozytorium PTTK: w 2025 roku CFK PTTK wydało 5 licencji (na łącznie 11 fotografii) dla takich instytucji jak Instytut Pamięci Narodowej, InLodz21, Graef Screen Productions GmbH, Filharmonia Łódzka czy Akademia Muzyczna w Łodzi:
- istotne dodatkowe informacje: łączna kwota licencji odpłatnych – 319,80 zł.

Księgowość

Rok 2025 przyniósł spore zmiany w tym zakresie. Po odejściu na emeryturę Głównej Księgowej należało znaleźć rozwiązanie z zakresu obsługi pełnej księgowości. Ostateczna decyzja i wybór padł pośilkowanie się firmą zewnętrzną w elektronicznym obiegu dokumentów z uwag na wejście KSEF od 1 lutego 2026 roku.

Nastąpił przydział obowiązków pomiędzy CFK a firmę zewnętrzną. Duża liczba obowiązków spadła na wszystkich pracowników CFK PTTK: przygotowanie i opis faktur dochodowych i kosztowych, rozliczanie delegacji, prowadzenie księgi środków trwałych, obsługa księgowa i dokumentacyjna KFK ZG PTTK, obsługa konta bankowego (przelewy).

Pełne księgowanie dokumentów wraz z obsługą kadrową musiało zostać oddelegowane na firmę zewnętrzną.

2.3. KOMISJA OPIEKI NAD ZABYTKAMI ZG PTTK

Skład osobowy komisji prezentowany jest na s. 26. Stałym członkiem komisji jest Honorowy Przewodniczący KOnZ ZG PTTK prof. Franciszek Midura. Skład komisji został zatwierdzony przez Zarząd Główny PTTK uchwałą nr 42/XX/2023 ZG PTTK z dnia 5 czerwca 2023 roku. Większość działań komisji odbyło się on-line.

Działania komisji

Jak co roku komisja dokonała podziału środków budżetowych ZG PTTK przeznaczonych na muzea, analizując wnioski o dotację, dokonała również podziału środków finansowych na działalność muzeów PTTK w 2025 roku.

Dnia 6 grudnia w CFK PTTK w Łodzi odbyło się posiedzenie KOnZ ZG PTTK poprzedzające Kurs Instruktorów Opieki nad Zabytkami.

Dnia 7 grudnia 2025 roku odbył się kurs na Instruktora Opieki nad Zabytkami, który ukończyło 8 osób. Kurs odbył się w Centrum Fotografii Krajoznawczej w Łodzi, a zajęcia prowadzili Andrzej Danowski oraz Katarzyna Sikora-Święch.

W dniach 14–16 października 2025 roku w Krakowie odbył się Kongres Konserwatorów Zabytków. Część materiałów opracowywano wspólnie z KOnZ ZG PTTK w latach 2024–2025. Prelegentką jednej z debat plenarnych dotyczącej roli organizacji społecznych w ochronie dziedzictwa była wiceprzewodnicząca Katarzyna Sikora-Święch, a prezes ZG PTTK Jerzy Kapłon wygłosił referat. W panelach dyskusyjnych poprzedzających kongres brał też udział Andrzej Danowski. Jego głos był wyrazem doświadczenia i rozsądku. Wskazano na ważną rolę KOnZ w popularyzacji i ochronie zabytków. Bardzo istotne było zdanie prof. Franciszka Midury wynikające z wieloletniego doświadczenia i wieloletnich prac studialnych w tym zakresie. Prezes PTTK wręczył Jackowi Rulewiczowi, Prezesowi Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, medal PTTK „Za pomoc i współpracę”.

Inne działania

Kontynuowano weryfikację i aktualizację listy instruktorów społecznej opieki nad zabytkami PTTK oraz wymianę legitymacji instruktorskich. Kontynuowano działania w zakresie porządkowania spraw i dokumentacji muzealnej muzeów regionalnych PTTK.

Przyjęto założenia do rocznego i kadencyjnego planu pracy po omówieniu wniosków z Konferencji oraz określeniu podstawowych zadań komisji:

- szkolenia dla młodzieży i osób dorosłych w celu pozyskania kadry prowadzić w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- sesja na temat „Wybitni działacze Komisji Opieki nad Zabytkami”.

Wykorzystując pocztę internetową, poruszano temat opracowania atrakcyjnej formy szkoleń Młodzieżowego Opiekuna Zabytków. Prowadzono uzgodnienia i podejmowano bieżące interwencje w skuteczności ochrony przy wpisie obszarowym zabytków.

Członkowie komisji uczestniczyli w wydarzeniach związanych z problematyką ochrony zabytków i 60-leciem TOnZ.

Przyjęto plan pracy oraz preliminarz wydatków komisji na 2026 rok.

Wciąż trwają prace nad publikacją leksykonu o społecznych opiekunach zabytków. Redaktorzy wydania Franciszek Midura i Katarzyna Sikora-Święch złożyli do pokongresowego wydania „Ziemi” zapowiedź wydawniczą pt. *Spoleczna opieka nad zabytkami 1918–2018*.

Współpracowano przy realizacji kwesty na zbieranie środków na odnowę zabytków na cmentarzach w Końskich i Kaliszu.

Podsumowano stan realizacji planu pracy oraz przedłożono informację o indywidualnych działaniach za 2025 rok.

Zapoznano się też z zapotrzebowaniem na środki Zabytkami Komisji Opieki nad Zabytkami oraz muzeów PTTK w 2026 roku. Omówiono szkolenie instruktorów opieki nad zabytkami.

2.4. CENTRALNA BIBLIOTEKA PTTK IM. K. KULWIECIA

Centralna Biblioteka PTTK im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie jest najstarszą placówką krajoznawczo-turystyczną w Polsce. Początki biblioteki sięgają 1906 roku, kiedy z inicjatywy Kazimierza Kulwiecia już w grudniu 1906 roku, w roku powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, ówczesny zarząd (m.in. Aleksander Janowski, Zygmunt Gloger, Kazimierz Kulwieć) podjął decyzję o założeniu księżnicy. Kazimierz Kulwieć założył bibliotekę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, której przekazał znaczną część swoich zbiorów. Załączkiem księgozbioru były publikacje założycieli PTK oraz ofiarności członków Towarzystwa i firm wydawniczych. Biblioteka funkcjonuje do chwili obecnej jako Centralna Biblioteka Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie. Uroczyste nadanie imienia bibliotece odbyło się w czasie sesji krajoznawczo-historycznej poświęconej jubileuszowi 75-lecia „Ziemi” w kwietniu 1986 roku. Dziś biblioteka posiada ponad 60 tys. vol., wśród nich unikalny w skali kraju zbiór regionalnych publikacji krajoznawczych opracowanych i wydanych przez terenowe ogniwa PTTK.

Szczególnie atrakcyjne położenie Centralnej Biblioteki PTTK w centrum Warszawy sprawiało zawsze, że była ona bardzo popularnym miejscem, chętnie odwiedzanym przez Warszawiaków, działaczy Towarzystwa oraz studentów. Biblioteka mieści się na dwóch kondygnacjach, a łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń bibliotecznych to 224 metry kwadratowe. Na parterze znajdują się: czytelnia książek i czytelnia czasopism z wolnym dostępem do zbiorów (liczba miejsc dla czytelników – 30) oraz wypożyczalnia. Czytelnia posiada ekran i służy jako sala widowiskowa, która może pomieścić ok. 50 osób, co umożliwia organizację spotkań autorskich czy prelekcji. Druga kondygnacja (w piwnicy) to magazyny biblioteczne wyposażone w nowoczesne regały przesuwne.

Zasady korzystania z księgozbioru biblioteki nie uległy zmianie. Na mocy ustawy o bibliotekach z 1997 roku ze zbiorów CB PTTK może skorzystać każdy zainteresowany, natomiast przywilej wypożyczania przysługuje wyłącznie członkom PTTK z aktualną legitymacją członkowską (legitymacja PTTK pełni rolę karty bibliotecznej).

Centralna Biblioteka PTTK dokonuje stałej weryfikacji swoich zadań w krótkiej i długiej perspektywie. Podobnie jak inne instytucje służące dobru publicznemu, pracownicy biblioteki starają się rozpoznać potrzeby społeczeństwa i kultury oraz w miarę możliwości modyfikować działalność. CB PTTK gromadzi, opracowuje, przechowuje i udostępnia zbiory

biblioteczne, które posiadają elektroniczny system zabezpieczenia. Biblioteka umożliwia korzystanie z internetu bezprzewodowego, posiada dostęp do internetu szerokopasmowego oraz umożliwia korzystanie z urządzeń kopiujących. Liczba komputerów użytkowanych w bibliotece w roku sprawozdawczym to 4, w tym 1 dostępny dla użytkowników (połączony z siecią). Biblioteka używa bibliotecznego programu komputerowego: ProgMan Biblioteka Publiczna. Prowadzi działalność informacyjno-bibliograficzną mającą na celu upowszechnianie i promowanie czytelnictwa, wiedzy i kultury.

Gromadzenie i katalogowanie zbiorów

W okresie sprawozdawczym zbiory biblioteki nie zmieniły się znacznie w stosunku do roku ubiegłego. CB PTTK buduje księgozbiór biblioteki nie tylko przyjmując na stan nowości wydawnicze, lecz także poszukując brakujących egzemplarzy na rynkach antykwarycznych, w innych bibliotekach i u kolekcjonerów prywatnych. Biblioteka gromadzi zbiory o tematyce turystycznej i krajoznawczej. Dzięki stałej współpracy z bibliotekami, organizacjami i instytucjami coroczny wzrost księgozbioru został odnotowany nie tylko dzięki zakupom, lecz także dzięki darom i wymianie z innymi bibliotekami. Przeprowadzono również prace porządkowe. Przy wsparciu wolontariusza dokonano selekcji dubletów darów, które co roku trafiają do biblioteki od czytelników likwidujących księgozbiory prywatne.

W okresie sprawozdawczym księgozbiór biblioteki powiększył się o 540 jednostki biblioteczne. Do księgi akcesji wpisano łącznie 24 przybytki. Zaprzynowano 506 książek oraz 34 mapy. Księgozbiór liczy obecnie 62 363 jednostki, składające się na księgozbiór wyspecjalizowany w turystyce i krajoznawstwie. Wpływy odnotowano dzięki zakupom ze środków własnych, darom od osób prywatnych, wymianie międzybibliotecznej oraz publikacjom pokonkursowym z 33. przeglądu książki na kwotę 17 855,02 zł, w tym zakup to 1148 pozycji (144 książki i 4 mapy) na łączną kwotę 6325,02 zł. Biblioteka, przy zakupie nowości wydawniczych, bierze pod uwagę sugestie i potrzeby czytelników oraz sonduje ich upodobania turystyczne.

W zakresie wymiany międzybibliotecznej (publikacji własnych i zeszytów naukowych) biblioteka współpracuje z bibliotekami uczelni wyższych. Wymianę międzybiblioteczną w minionym roku prowadzono z 18 bibliotekami uczelni wyższych. Dodatkowo biblioteka rozsyłała publikacje wydawane przez PTTK do regionalnych pracowni krajoznawczych. W bibliotece prasa udostępniana jest tylko w czytelni, regularnie otrzymywano 23 tytuły czasopism, z czego 9 tytułów było prenumerowanych. Prenumerata periodyków na 2025 rok wyniosła łącznie 1428,09 zł.

Udostępnianie zbiorów

Jedną z podstawowych funkcji biblioteki jest udostępnianie zbiorów książkowych. W 2025 roku Centralna Biblioteka PTTK zarejestrowała 517 odwiedzin czytelników, w tym z czytelni biblioteki skorzystały prezencyjnie 173 osoby, które na miejscu zapoznały się łącznie ze zbiorami bibliotecznymi, w tym 415 książkami, 7 mapami oraz 67 woluminami czasopism. W 2025 roku odnotowano 542 wypożyczenia książek na zewnątrz, z których skorzystało 344 użytkowników odwiedzających bibliotekę.

CB PTTK prowadzi stronę www.centralnabiblioteka.pttk.pl oraz profil na Facebooku www.facebook.com/CentralnaBibliotekaPTTK. Statystyka strony internetowej biblioteki od

stycznia do grudnia 2025 roku wykazała 232 259 odsłon strony, 3643 unikalnych użytkowników strony, 1598 pobranych plików oraz 3643 sesji.

Biblioteka, to nie tylko gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów, lecz także szybka, bieżąca informacja oraz działalność promocyjna. Czytelnikom udzielono informacji rzeczowych, bibliograficznych oraz na potrzeby czytelników opracowywano kwerendy i bibliografie tematyczne, które dostępne są on-line poprzez stronę Progman Biblioteka WWW (<http://katalogibiblioteczne.pttk.pl>).

Działalność promocyjna

Wnętrza biblioteki są użyczane jednostkom PTTK, stowarzyszeniom a także osobom prywatnym na organizację różnych spotkań o charakterze kulturalnym. W 2025 roku biblioteka była współorganizatorem 20 różnych przedsięwzięć dla łącznie 516 uczestników, w tym 17 spotkań odbyło się w siedzibie biblioteki, a 3 spotkania odbyły się w sali konferencyjnej ZG PTTK. Dodatkowo w roku sprawozdawczym CBPTTK zorganizowała jedno wydarzenie o charakterze konferencji (Finał 33. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej w Muzeum Sportu i Turystyki), w którym wzięło udział 85 osób.

Wśród imprez współorganizowanych razem ze Stołecznym Klubem Tatrzańskim PTTK dla klubowiczów i czytelników należy wymienić spotkania, które odbyły się w siedzibie biblioteki w okresie sprawozdawczym.

1. Prelekcja SKT PTTK *Chile. Wędrówka po Atakamie i Patagonii*, którą poprowadziła Agata Cygańska (16 stycznia, ok. 30 osób).
2. Prelekcja SKT PTTK Wiesława Kuźmicha *Daleka północ w słońcu i mgie* (13 lutego, ok. 25 osób).
3. Prelekcja SKT PTTK *Droga Dantego z Rawenny do Florencji*, którą poprowadziła Wanda Buwała (20 lutego, ok. 25 osób).
4. Prelekcja SKT PTTK Joanny Popko *Islandia Slow, czyli bez samochodu też się da!* (27 lutego, ok. 20 osób).
5. Prelekcja SKT PTTK *Pierwszy Polski ośmiotysięcznik Kangbaczen*, którą poprowadził Wojciech Brański (3 kwietnia, ok. 25 osób).
6. Prelekcja SKT PTTK Andrzeja Krasieńskiego *Wędrówka przez Karpaty Południowe, po staremu* (7 kwietnia, ok. 25 osób).
7. Prelekcja SKT PTTK Grażyny Trautsolt *Azerbejdżan* (15 maja, ok. 25 osób).
8. Prelekcja SKT PTTK *Południe Południowej Afryki*, którą poprowadził Antoni Fido (29 maja, ok. 20 osób).
9. Prelekcja SKT PTTK Joanny Popko *Główny Szlak Beskidzki* (12 czerwca, ok. 20 osób).
10. Prelekcja SKT PTTK *Pico de Orizaba i objazd Jukatany*, którą poprowadziła Agata Cygańska (6 listopada, ok. 30 osób).
11. Prelekcja SKT PTTK *Azory*, które poprowadził Tadeusz Guranowski (20 listopada, ok. 25 osób).
12. Prelekcja SKT PTTK Joanny i Mari Popko *Główny Szlak Sudecki* (4 grudnia, ok. 25 osób).
13. Prelekcja SKT PTTK *Gaszerbrumy. Pięćdziesiąta rocznica wyprawy*, którą poprowadziła Anna Okopińska (11 grudnia, ok. 25 osób).

14. Wigilia klubowa Stołecznego Klubu Tatrzańskiego PTTK oraz występ Swobodnego Towarzystwa Śpiewaczego „Stara Robota” (18 grudnia, ok. 35 osób).

W siedzibie biblioteki zostały zorganizowane również 3 spotkania (łącznie 31 os.):

1. Posiedzenie Stowarzyszenia Kilimandżaro (10 lutego, 14 os.).
2. Spotkanie organizacyjne nad aktualizacją Kanonu Krajoznawczego Polski oraz organizacją konferencji krajoznawczej (6 sierpnia, 8 osób).
3. Posiedzenie jury 33. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej (10–11 października, 9 osób).

Spotkania współorganizowane przez CB, poza jej siedzibą (3 spotkania, 130 uczestników):

1. Prelekcja Agaty Cygańskiej *Stowarzyszenie Kilimandżaro na dachu Afryki* (13 marca, ok. 35 osób), zrealizowana w ramach cyklu czwartkowych spotkań Stołecznego Klubu Tatrzańskiego PTTK, w sali konferencyjnej ZG PTTK.
2. Spotkanie autorskie z dr. Krzysztofem Mordyńskim, autorem publikacji *MDM. Marszałkowska Dzielnica Marzeń* (21 lipca, ok. 50 os.), zrealizowane w ramach cyklu czwartkowych spotkań Stołecznego Klubu Tatrzańskiego PTTK, w sali konferencyjnej ZG PTTK.
3. Spotkanie *Europejczyk i patriota*, które poprowadził Tomasz Kuba Kozłowski (13 listopada, ok. 45 os.), zrealizowane w ramach cyklu czwartkowych spotkań Stołecznego Klubu Tatrzańskiego PTTK, w sali konferencyjnej ZG PTTK.

Strony internetowe i katalogi komputerowe

Priorytetowym zadaniem Centralnej Biblioteki PTTK jest gromadzenie całości piśmiennictwa drukowanego przez jednostki terenowe Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Biblioteka jest pierwszą w Polsce księżnicą krajoznawczą, której zasoby piśmiennicze posiadają kompleksową, choć systemowo niejedolitą, informację dostępną w Internecie.

Katalog kartkowy zbiorów bibliotecznych obejmuje zeskanowane przez firmę DDP karty tradycyjnego katalogu, zawierające informacje o dokumentach zgromadzonych do 2002 roku. Z kolei katalog komputerowy w systemie bibliotecznym Progan „Biblioteka Publiczna” prezentuje jednostki biblioteczne pozyskane od 1951 roku i jest systematycznie uzupełniany o publikacje wprowadzone wcześniej do ewidencji bibliotecznej. W wyniku prowadzonych prac stopień opracowania zbiorów w systemie komputerowym wzrósł do 61% ogólnej liczby zasobów na koniec 2025 roku.

Zbiory biblioteki są udostępniane w Internecie. Na koniec 2025 roku księgozbiór obejmował 38 661 opisów katalogowych, w tym: 37 749 książek, 346 wydawnictw ciągłych oraz 566 wydawnictw kartograficznych.

Na stronie <http://katalogibiblioteczne.pttk.pl> oprócz katalogu CB PTTK dostępne są online katalogi regionalnych pracowni krajoznawczych. W ramach współpracy z Komisją Krajoznawczą ZG PTTK biblioteka czuwa nad katalogami regionalnych pracowni krajoznawczych w zakresie opracowywania opisów bibliograficznych, weryfikacji poprawności wykonywanych rekordów przez kierowników RPK, sprawnym działaniem

serwera posadowionego w CB PTTK, współpracy z Wolters Kluwer, stroną internetową www.pracownia.pttk.pl oraz www.facebook.com/RPK.PTTK.

W skali całego kraju zbiory biblioteczne wszystkich RPK opracowane komputerowo i dostępne poprzez stronę Progran Biblioteka WWW (<http://katalogibiblioteczne.pttk.pl>) liczą łącznie 102 494 jednostki biblioteczne, z czego 92 743 to pozycje zarejestrowane jako typ dokumentu książka, 2383 – wydawnictwa ciągłe i 7368 – wydawnictwa kartograficzne.

Lp.	Regionalne Pracownie Krajoznawcze	WWW KSIĄŻKI 15.01.2026	WWW CZASOPISMA 15.01.2026	WWW KARTOGRAFIA 15.01.2026
1.	Białystok	6558	179	13
2.	Bydgoszcz	6265	169	769
3.	Częstochowa	806	12	0
4.	Elbląg	3075	118	11
5.	Gdańsk	5282	150	258
6.	Gorzów Wlk.	3798	68	780
7.	Kalisz	1711	32	161
8.	Katowice	5674	582	332
9.	Kraków	6976	87	68
10.	Legnica	3268	182	27
11.	Lublin	1816	17	106
12.	Łódź	2967	3	2
13.	Olsztyn	1999	12	9
14.	Opole	57	0	–
15.	Poznań	11 912	0	0
16.	Radom	8143	15	–
17.	Rzeszów	8825	476	3512
18.	Siedlce	2718	2	144
19.	Suwałki	63	0	0
20.	Szczecin	5605	152	46
21.	Wałbrzych	889	23	0
22.	Wrocław	4137	103	1125
23.	Żary	199	1	5
Razem		92 743	2383	7368

33. Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej

Celem realizowanego zadania była promocja książki krajoznawczej i turystycznej w jej najbardziej utrwalonej w historii cywilizacji postaci, czyli kodeksu, jako forma popularyzacji piśmiennictwa przekazującego wiedzę o bogactwie i dorobku kulturowo-historycznym naszego kraju oraz popularyzacja krajoznawstwa i zainteresowanie młodzieży dorobkiem kulturowym.

Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej organizowany jest przez PTTK, całość prac realizacji przedsięwzięcia wzięła na siebie, kolejny rok z rzędu, Centralna Biblioteka Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Warszawie. Partnerami

przedsięwzięcia są Samorząd Województwa Mazowieckiego, Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna, Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK oraz Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym: Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Mazowieckiego, Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej, Prezesa Zarządu Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek oraz Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Patronaty medialne: kwartalnik PTTK „Turysta”, AM Art-Media Agencja PR, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, portal rynku wydawniczego WYDAWCA.COM.PL. 33. edycja przeglądu została dofinansowana ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Uzyskano dofinansowanie w kwocie 20 tys. złotych, co znacząco przyczyniło się do podniesienia jakości organizacji.

Organizacja 33. przeglądu była oparta na promocji publikacji zgłoszonych do udziału w konkursie na stronie przeglądu oraz w mediach społecznościowych. W realizację przedsięwzięcia były zaangażowane w ramach wolontariatu 3 osoby, w tym koordynator projektu, które zrealizowały całe zadanie. Zaktualizowana została strona internetowa przeglądu (www.przegladksiazki.pttk.pl) i wprowadzono standard WCAG, strona jest dostępna i czytelna dla użytkowników z niepełnosprawnościami. Zbudowano system zgłaszania publikacji poprzez stronę internetową, zamieszczając na stronie wszystkie konkursowe publikacje wraz z kilkoma zdjęciami książki, w tym zdjęciem okładki (wszystkie publikacje zgłoszone do udziału w konkursie były fotografowane), a także z krótką informacją o każdej ze zgłoszonych publikacji. Na stronie zaprezentowano również logotypy współorganizatorów, patronów honorowych i medialnych konkursu. W ramach działań promocyjnych został przygotowany, zredagowany oraz wydany drukiem Regulamin przeglądu informujący szczegółowo o warunkach uczestnictwa.

Zgłoszenia do udziału przyjmowane były do 30 września 2025 roku. Biuro przeglądu stanowiła siedziba Centralnej Biblioteki PTTK w Warszawie, gdzie przyjmowane były zgłaszane publikacje. Zgłoszenia publikacji od uczestników opracowywano, skanowano i upubliczniano na stronie przeglądu oraz opracowano i zamieszczano posty na Facebooku dot. każdej publikacji. Ogólnopolski przegląd został zauważony przez środowiska wydawnicze, o czym świadczą zgłoszenia konkursowe od wydawców biorących udział we wcześniejszych edycjach. W 33. Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej z zaproszenia skorzystało i zgłosiło swój udział 64 uczestników z całej Polski, którzy w 106 zgłoszeniach przesłali 149 tomów publikacji (9 zgłoszeń stanowiły serie wydawnicze). W sumie zanotowano 106 zgłoszeń od 64 uczestników, z czego 73 zgłoszenia od 47 instytucji były płatne, a 17 zgłaszających skorzystało z możliwości bezpłatnego zgłoszenia 33 tytułów (ten przywilej według regulaminu przysługuje współorganizatorom, tj. członkom Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, członkom Wielkopolskiego Klubu Publicystów oraz kierownikom Regionalnych Pracowni Krajoznawczych). Wszystkie 106 tytułów było fotografowanych, a każdy z postów obejrzało średnio 300–1000 osób. Nadesłane publikacje oceniało powołane i zaproszone do współpracy w przeglądzie jury w 8-osobowym składzie wolontariuszy reprezentujących środowiska wydawnicze, krajoznawcze i turystyczne.

Jury 33. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej obradowało w dniach 10–11 października 2025 roku w siedzibie Centralnej Biblioteki PTTK pod przewodnictwem prof. dr hab. Janusza Zdebskiego w składzie: Andrzej Tomaszewski (Polskie

Towarzystwo Wydawców Książek), Józef Partyka (Ojcowski Park Narodowy), dr Wiesław Ostrowski (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego), Michalina Kraszkiewicz (Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK), Małgorzata Pawłowska (Centralna Biblioteka PTTK, Komisja Krajoznawcza ZG PTTK), Zbigniew Szmidt (Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych), dr Szymon Bijak (Komisja Krajoznawcza ZG PTTK) oraz komisarz przeglądu Maria Janowicz, która czynnie czuwała nad całością prac jury.

Ocenie ekspertów (jury) podlegały walory treściowe i poziom edytorski nadesłanych publikacji, wydanych w granicach historycznych Rzeczypospolitej od 2024 roku do września 2025 roku. 33. edycja przeglądu pozwoliła na wyłonienie z rynku księgarskiego publikacji najbardziej wartościowych dla branży turystycznej, poprzez prowadzoną promocję i popularyzację wydawnictw posiadających potencjał na polu krzewienia turystyki i krajoznawstwa w Polsce. Jury zgodnie z regulaminem wyłoniło laureatów w 6 regulaminowych kategoriach, przyznając 3 miejsca w każdej z kategorii. W wyniku głosowania zostały wytypowane publikacje, które zdobyły najwięcej punktów. W sumie jury nagrodziło 25 tytułów publikacji w kategoriach regulaminowych oraz przyznało jedno wyróżnienie specjalne. Nagrodę specjalną za całokształt publicystyki krajoznawczej otrzymało wydawnictwo „Wierchy” Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. Dodatkowo jury zaproponowało publikacje do wyróżnienia przez instytucje zaproszone do współpracy przez organizatorów przeglądu. Wyróżnienia zostały przyznane 10 wydawcom publikacji wyróżnionych przez instytucje promujące krajoznawstwo i turystykę, m.in. przez Marszałka Województwa Mazowieckiego.

28 listopada 2025 roku o g. 12.00 w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników 33. edycji przeglądu i wręczenie statuetek oraz dyplomów. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest przystosowane dla osób niepełnosprawnych, posiada podjazdy i windy. Galę finałową zaszczycili swoją obecnością prezesi, właściciele, przedstawiciele wydawnictw oraz autorzy i redaktorzy nagrodzonych publikacji. Gościem honorowym 33. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej z ramienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego był Dyrektor Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Paweł Martofel, który dokonał wręczenia statuetek z logo „Mazowsze serce Polski” oraz pamiątkowych dyplomów zwycięskim wydawnictwom i autorom publikacji nagrodzonych w kategorii Albumy. Ponadto wręczył dyplomy Marszałka Województwa Mazowieckiego wraz z honorowym medalem Przeglądu Książki Wydawnictwu Uniwersytetu Warszawskiego wraz z autorami wyróżnionej przez Marszałka Województwa Mazowieckiego publikacji: *Uniwersytet Warszawski, Kampus historyczny i jego dzieje*, Jerzy Miziołek, Jerzy Pieszczurykow, Adam Tyszkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2024. Uroczystości ogłoszenia wyników 33. edycji przeglądu i wręczenia statuetek oraz dyplomów laureatom towarzyszył minirecital piosenek starej Warszawy w wykonaniu Jana Kataryniarza. W sumie w gali finałowej wzięło udział 85 osób, w tym 20 osób skorzystało ze zwiedzania Muzeum Sportu i Turystyki. Oprócz zwiedzania muzeum z przewodnikiem, gali finałowej towarzyszyła wystawa nagrodzonych publikacji oraz poczęstunek, a laureaci konkursu, którzy pojawili się na weekend w stolicy, mieli możliwość poznania walorów krajoznawczych Warszawy i okolic.

Realizacja tego przedsięwzięcia wpłynęła na właściwe kształtowanie wizerunku turystycznego organizatorów jako kreatorów dobrej marki turystycznej, a także przyczyniła się do nadania należytej rangi kształceniu i wychowaniu regionalnemu oraz poznania własnej kultury i dziedzictwa narodowego. Zadanie cechuje się dużym potencjałem społecznym, ponieważ promuje książkę, zaspokajającą potrzeby krajoznawcze i turystyczne w zakresie poznawania Polski wszystkich grup społecznych i wiekowych polskiego społeczeństwa. Zgłoszone do publikacji były prezentowane na stronie przeglądu (<https://przegladksiazki.pttk.pl>), a docelowo zasilły księgozbiór Centralnej Biblioteki PTTK w Warszawie i są udostępniane czytelnikom na ogólnie przyjętych zasadach, co uatrakcyjnia zbiory biblioteczne i przyczynia się do szerzenia wiedzy krajoznawczej wśród mieszkańców Warszawy i całego województwa mazowieckiego.

Na materiałach drukowanych, tj. na dyplomach, katalogach pokonkursowych oraz wszystkich materiałach graficznych, była zamieszczona informacja o patronatach honorowych, medialnych, partnerach przeglądu oraz dofinansowaniu Samorządu Województwa Mazowieckiego. Statuetki przeglądu sygnowane były logotypem „Mazowsze serce Polski”. Również podczas gali finałowej w informacji ustnej podana była informacja o partnerach, patronatach honorowych, medialnych oraz o dofinansowaniu zadania przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, a także ustne podziękowanie za wsparcie zadania odebrał Dyrektor Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Zrealizowany projekt uwzględnił ideę inicjowania i wzmacniania współpracy sektora kultury z innymi obszarami funkcji społecznych takimi jak edukacja i turystyka poprzez podkreślenie roli wydawnictw o tematyce turystyczno-krajoznawczej w kształtowaniu patriotycznych postaw turysty-krajoznawcy. Zadanie wpisało się także w program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi poprzez wspieranie wolontariatu.

Podsumowanie 33. edycji w postaci katalogu pokonkursowego, prezentacji multimedialnej, obszernej fotorelacji z gali finałowej oraz filmu relacjonującego galę finałową Przeglądu zamieszczone jest na stronach internetowych www.przegladksiazki.pttk.pl oraz www.facebook.com/Przeglad.Ksiazki.

Sprawozdanie z działalności wydawniczej za 2025 rok

Plan wydawniczy na 2025 rok zakładał wydanie 4 numerów kwartalnika PTTK „Turysta” oraz 1 numer rocznika „Ziemia”, które jednak ukazało się drukiem na początku stycznia 2026 roku. Kontynuowano również prace związane z przygotowaniem kolejnych publikacji o charakterze krajoznawczym i historycznym. W związku z realizacją koncepcji wydania *Słownika biograficznego krajoznawców polskich* w roku sprawozdawczym kontynuowane były prace nad uzupełnianiem listy postaci, których biogramy powinny znaleźć się w słowniku, a także nad gromadzeniem już opracowanych biogramów, udostępnianych i archiwizowanych na dysku w chmurze. Dodatkowo trwały prace nad aktualizacją wydania trzeciego, uzupełnionego i rozszerzonego *Kanonu krajoznawczego Polski*.

„Turysta”

W roku sprawozdawczym wydane zostały 4 numery kwartalnika „Turysta”. Magazyn realizował swoje cele statutowe, prezentując w tekstach i fotografiach piękno Polski oraz promując walory krajoznawcze regionów. Istotnym elementem działalności redakcji było nawiązanie współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. Podpisana umowa zaowocowała cyklem publikacji poświęconych temu regionowi. Powstały artykuły tematyczne, pozyskano wysokiej jakości materiały fotograficzne oraz dopracowano oprawę graficzną numerów, dbając o każdy etap przygotowania publikacji. Przedstawiciele urzędu wyrazili duże zadowolenie z efektów współpracy, wysoko ocenili poziom merytoryczny tekstów, jakość otrzymanych materiałów oraz formę graficzną publikacji. Współpraca ta miała również wymierny efekt finansowy – kwartalnik „Turysta” uzyskał przychody z jej realizacji.

Autorami publikacji zamieszczanych w „Turyście” byli wybitni krajoznawcy, badacze, blogerzy oraz aktywni podróżnicy, a także autorzy książek oraz pracownicy instytucji związanych z turystyką i kulturą.

W 2025 roku ukazały się cztery numery kwartalnika „Turysta” – nr 1(17)/2025, 2(18)/2025, 3(19)/2025 oraz 4(20)/2025 – przygotowane redakcyjnie przez Krystynę Jaworską-Mańk. Nad planowaniem zawartości i kształtem wydawniczym pisma czuwała sekretarz redakcji Agnieszka Zawadzka. Korektę wszystkich numerów (1–4/2025) wykonali Józef Partyka oraz Szymon Bijak.

W numerze 4(20)/2025 opublikowane zostało jubileuszowe logo PTTK „75 lat z PTTK” oraz krótki materiał dotyczący zdobycia jubileuszowej odznaki „75 lat z PTTK”. Publikacja

ta była inicjatywą redakcji – do „Turysty” nie wpłynęły inne materiały jubileuszowe. Relacja z obchodów jubileuszu w Zarządzie Głównym PTTK, która odbyła się w grudniu 2025 roku, zostanie opublikowana w numerze 1(21)/2026.

Aktualny skład kolegium redakcyjnego stanowili: Maria Janowicz (redaktor naczelna), Agnieszka Zawadzka (sekretarz redakcji), Marian Jurak, Małgorzata Pawłowska oraz Mieczysław Źochowski. Krystyna Jaworska-Mańk odpowiadała za redakcję tekstów. W skład zespołu redakcyjnego wchodził: Szymon Bijak, Jarosław Kaczmarczyk, Dariusz Kuźelewski, Jerzy Maciejewski, Jan Paweł Piotrowski, Andrzej Rembalski, Anna Rotko, Zbigniew Rudziński, Agnieszka Wąłach oraz Ryszard Wrzosek.

Redakcja „Turysty” nadal zmagą się z problemem ograniczonej liczby nadsyłanych materiałów, w szczególności sprawozdań z bieżących wydarzeń oraz aktualnych informacji o aktywności członków władz Towarzystwa reprezentujących PTTK w różnych gremiach. Skala tego problemu była jednak mniejsza niż w latach ubiegłych. W roku sprawozdawczym pozyskano kilku nowych, bardzo interesujących autorów, co pozwala z optymizmem patrzeć na dalszy rozwój kwartalnika i kontynuację współpracy.

W 2025 roku uruchomiona została również prenumerata kwartalnika „Turysta” dla członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, realizowana za pośrednictwem oddziałów PTTK. Osoby zainteresowane zakupem kwartalnika zgłaszały się do swoich oddziałów, składając zamówienie oraz uiszczając opłatę w wysokości 10 zł za jeden egzemplarz. W prenumeracie wzięło udział 11 oddziałów, które złożyły zamówienia na egzemplarze kwartalnika.

W roku sprawozdawczym na wortalu <https://turysta.pttk.pl> opublikowana została pełna zawartość numerów kwartalnika „Turysta” wydanych w 2025 roku. Wortal był na bieżąco aktualizowany przez sekretarza redakcji Agnieszkę Zawadzką. „Turysta” promowany był również w mediach społecznościowych, w szczególności na profilu na Facebooku: www.facebook.com/Turysta.PTTK.

Rok 2025 dla kwartalnika „Turysta” był czasem stabilnej działalności wydawniczej oraz stopniowego rozwoju, osiąganego w dużej mierze dzięki zaangażowaniu 2 osób: redaktor naczelnej i sekretarz redakcji. W tym czasie udało się wypełnić plan wydawniczy, poszerzyć grono autorów oraz nawiązać wartościową współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. Pozyskanie i podpisanie umowy było efektem działań redakcji, w szczególności redaktor naczelnej Marii Janowicz. Przygotowanie i wydrukowanie egzemplarzy „Turysty” z materiałami o Podkarpaciu zostało wysoko ocenione przez wydział Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Działania podjęte w roku sprawozdawczym, w tym uruchomienie prenumeraty dla członków PTTK, tworzą solidne podstawy do dalszego rozwoju kwartalnika w kolejnych latach.

„Ziemia”

W roku sprawozdawczym 2025 został przygotowany kolejny tom czasopisma naukowego poświęconego krajoznawstwu i turystyce „Ziemia” 2025. 72. tom „Ziemi” został przygotowany z okazji 115. rocznicy wydania pierwszego numeru rocznika „Ziemia” w 1910 roku przez PTK. Rok 2025 to również 75. rocznica PTTK, powstałego z połączenia PTK i PTT. Wyboru materiałów i układu rocznika dokonali dr Józef Partyka oraz dr hab. Janusz Zdebski, prof. AT. Redaktorem naczelnym był dr Józef Partyka, recenzenci: dr Andrzej Rembalski, dr hab. prof. UJ Krzysztof Sobczyk, prof. dr hab. Roman Soja, dr hab. inż. Prof. UR Bogdan Wiśniowski, dr hab. prof. UE Dominik Ziarkowski, dr hab. prof. AT Janusz Zdebski. Korektę przeprowadzili: Józef Partyka, Joanna Michalska oraz autorzy. „Ziemię” 2025 wstępem opatrzyli główni kreatorzy wydania periodyku: redaktor prowadzący dr Józef Partyka oraz dr hab. Janusz Zdebski, prof. AT (przewodniczący rady naukowej). Wydanie drukiem rocznika niestety się opóźniło i nastąpiło dopiero na początku stycznia 2026 roku.

Kanon krajoznawczy Polski

Aktualizacja wydania trzeciego, uzupełnionego i rozszerzonego *Kanonu krajoznawczego Polski* została podjęta przez PTTK pod koniec 2024 roku. Zostały wówczas powołane zespoły koordynacyjne oraz wojewódzkie do nowelizacji opisów krajoznawczych w publikacji. W 2025 roku do zadań zespołu koordynacyjnego należał nadzór merytoryczny i organizacyjny nad pracami zespołów wojewódzkich oraz nadzór nad zebraniem i opracowaniem (w tym redakcyjnym) całości materiału w celu wydania drukiem *Kanonu krajoznawczego Polski*. Nad przebiegiem całości prac merytorycznych oraz organizacyjnych czuwa Komisja Krajoznawcza ZG PTTK oraz Centralna Biblioteka PTTK w Warszawie. W realizację przygotowania do wydania drukiem publikacji aktywnie włączył się zespół koordynatorów: Maria Janowicz, Małgorzata Pawłowska i Szymon Bijak. 6 sierpnia 2025 roku w siedzibie biblioteki odbyło się spotkanie organizacyjne związane aktualizacją *Kanonu*... oraz organizacją konferencji krajoznawczej.

Aktualizacja wydania jest planowana w grudniu 2026 roku.

120 lat krajoznawstwa polskiego

W roku sprawozdawczym 2025 rozpoczęto prace nad organizacją konferencji krajoznawczej *Krajoznawstwo szansą edukacji. Strategie oddziaływania społecznego*, która planowana jest z okazji 120 lat Krajoznawstwa polskiego – od PTK do PTTK 1906–1926. W celu upamiętnienia tej rocznicy i zainicjowania dyskusji nad rolą i znaczeniem krajoznawstwa we współczesnym społeczeństwie konferencja krajoznawcza została zaplanowana w dniach 25–26 września 2026 roku. Organizatorami konferencji zostało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze oraz Regionalny Oddział PTTK w Białymstoku.

Powołane zostały komitety. Komitet naukowy: prof. Janusz Zdebski (Kraków), prof. Mieczysław Rokosz (Kraków), prof. Kazimierz Ożóg (Rzeszów), prof. Dominik Ziarkowski (Kraków), prof. Sebastian Bernat (Lublin), dr inż. Włodzimierz Łęcki (Poznań), dr Szymon Bijak (Warszawa), dr Cezary Jastrzębski (Kielce), dr Józef Partyka (Ojców). Komitet organizacyjny: Jacek Treichel (z-ca Sekretarza Generalnego ZG PTTK), Maria Janowicz (Centralna Biblioteka PTTK), Małgorzata Pawłowska (Komisja Krajoznawcza ZG PTTK), Monika Rozum (CB PTTK), Jacek Trzoch (ZG PTTK).

W roku sprawozdawczym powstało logo konferencji krajoznawczej oraz opracowany został zakres tematyczny obejmujący:

- krajoznawstwo jako pomoc dydaktyczna,
- krajoznawstwo źródłem kształtowania zainteresowań,
- krajoznawstwo a świadomość narodowego dziedzictwa (przyrodniczego oraz kulturowego),
- kształtowanie tożsamości regionalnej,
- krajoznawstwo jako czynnik socjalizacji i współdziałania,
- integracja społeczeństwa,
- krajoznawstwo a świadomość obywatelska,
- obecny stan krajoznawstwa (rzeczywistość),
- perspektywy,
- inne zagadnienia związane z edukacyjną rolą krajoznawstwa.

Zostało wybrane miejsce obrad na organizację konferencji krajoznawczej (sala konferencyjna Hotelu IBIS przy ul. Muranowskiej 2 w Warszawie) i prowadzone były rozmowy organizacyjne. Ustalono zostały zasady przyjmowania zgłoszeń do udziału w konferencji oraz opracowano formularz zgłoszeniowy. Rozpoczęto również prace nad stworzeniem nowej strony internetowej konferencji krajoznawczej.

Sklep internetowy PTTK

W 2025 roku Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze rozszerzyło swoją działalność o sklep internetowy. Wdrożeniem koncepcji zajął się Tymoteusz Milas. Wymagało to szeregu działań, których efekt finalny można zobaczyć na stronie <https://sklep.pttk.pl>. Natomiast funkcjonowanie odbędzie się po zbadaniu doświadczeń potencjalnego użytkownika.

W roku sprawozdawczym aspekty techniczne związane z budową sklepu obejmowały:

- wybranie optymalnej platformy sprzedażowej do prowadzenia sklepu internetowego z niewielką liczbą produktów, w tym wypadku: platforma PrestaShop,
- ustawienie elementów stanowiących o designie projektu strony: szablon, kolorystyka tła, układ podstron i zakładek,
- przygotowanie opisów produktów z kategorii: „Odznaki” (turystyki kwalifikowanej pieszej), „Książki”, „Czasopisma” („Turysta”, „Ziemia”, „Wędrownik”), „Gadżety”, „Popularne produkty”,
- utworzenie przejrzystego, intuicyjnego menu nawigacyjnego,
- zaprojektowanie sliderów i banerów promujących kategorie produktów oraz haseł reklamowych,
- zgromadzenie zdjęć produktów,
- dodanie sposobu wysyłki (Pocztex),
- stworzenie Regulaminu sklepu obejmującego Oddziały PTTK, Polityki prywatności (RODO) oraz zakładki z informacją O sklepie,
- założenie konta bankowego dla sklepu oraz dokonanie wyboru metody płatności (przelew elektroniczny) za zakupy,
- konfiguracja widoczności sklepu pod kątem optymalizacji SEO, wyświetlanie w wyszukiwarkach Google’a i innych.

W związku z powyższym sklep jest praktycznie gotowy do użytkowania. Żeby z niego korzystać, trzeba będzie jednak wcześniej dokonać testy UX/Design w celu sprawdzenia ścieżki zakupowej, aby maksymalnie ułatwić przechodzenie przez wszystkie etapy dodawania produktu do koszyka oraz zintegrować sklep z profilami sklepu internetowego w mediach społecznościowych.

Zatrudnienie

W bibliotece zatrudnionych jest na pełnym etacie dwóch bibliotekarzy: Maria Janowicz (kierownik CB PTTK) oraz Monika Rozum (gł. specjalista). W roku sprawozdawczym biblioteka wspierana była przy pracach w katalogu komputerowym oraz selekcji dubletów przez wolontariusza Marka Wołoszyńskiego. W dziale wydawniczym zatrudniona jest jedna osoba, Agnieszka Zawadzka, sekretarz redakcji Wydawnictwa PTTK „Kraj”. W pracach redakcyjnych wydawnictwo wspierała Krystyna Jaworska-Mańk. We wrześniu 2025 roku został zatrudniony Tymoteusz Milas (specjalista w Centralnej Bibliotece PTTK), który zajmuje się wdrożeniem sklepu PTTK <https://sklep.pttk.pl>.

Podsumowanie

Rok 2025 był kontynuacją wcześniej wytyczonych kierunków rozwoju Centralnej Biblioteki PTTK w Warszawie. Doszły nowe wyzwania w postaci sklepu internetowego.

Koncentrowano się w nim przede wszystkim na:

- optymalizowaniu świadczenia usług bibliotecznych (m. in. digitalizacja na żądanie),
- podejmowaniu przedsięwzięć usprawniających pracę personelu biblioteki (bazy biblioteczne, inwentarze),

- rozwijaniu współpracy z regionalnymi pracownikami krajoznawczymi oraz z innymi bibliotekami na szczeblu regionalnym i krajowym (wymiana międzybiblioteczna, realizacja wspólnych przedsięwzięć),
- realizacja projektów wydawniczych, tj. kwartalnika PTTK „Turysta”, rocznika „Ziemia”, realizacji koncepcji wydania *Słownika biograficznego krajoznawców polskich* oraz aktualizacji wydania *Kanonu krajoznawczego Polski*.

Zakres i poziom usług świadczonych przez Centralną Bibliotekę PTTK na rzecz członków Towarzystwa, pilotów i przewodników turystycznych oraz młodzieży jest niezwykle ważnym elementem kreowania wizerunku Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego jako organizacji krzewiącej wiedzę krajoznawczą, stwarzającej życzliwe oraz nowoczesne warunki do jej nabywania.

2.5. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY PRZYRODY

Skład osobowy Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK prezentowany jest na stronie 25. Opiekunami komisji z ramienia Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej są Marek Czader oraz Dariusz Grajkowski.

Działalność komisji

W okresie sprawozdawczym komisja odbyła 1 posiedzenie w siedzibie ZG PTTK (8 listopada 2025 roku) i 3 posiedzenia on-line (17 marca, 25 czerwca, 15 grudnia). Komisja zorganizowała wraz z Oddziałem Powiatowym PTTK w Żarach XII Ogólnopolski Zlot Turystów Przyrodników Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa, w których uczestniczyły 32 osoby. Planowane posiedzenie komisji w Żarach nie odbyło się z uwagi na udział w Zlocie tylko 3 członków komisji. Dnia 24 maja 2025 roku uczestnicy Zlotu, z inicjatywy zgłoszonej na XII Zlocie przez Zbigniewa Kasprzaka, zasadzili drzewo wraz ze stosowną informacyjną kapsułą. W Żarach zasadzono lipę przed Centrum Kulturalno-Edukacyjnym Geoparku UNESCO „Łuk Mużakowa” w Łęknicy.

Komisja na posiedzeniach podejmowała uchwały dotyczące działalności statutowej, których tematyka jest podana w tabeli poniżej.

Nr uchwały	Data	Temat
14/25	17.03.2025	Uchwalenie znowelizowanych Regulaminów Odznak PTTK „Turysta Przyrodnik” i „Tropiciel Przyrody”
15/25	25.06.2025	Uchwała o nadaniu IOP – 7 osób
16/24	25.06.2025	Uchwała o nadaniu HIOP – 2 osoby
17/25	25.06.2025	Uchwała o organizacji XIII Ogólnopolskiego Zlotu Turystów Przyrodników PTTK – Pustynia Błędowska – 2026 przez O/PTTK im. Z. Czapnika w Kluczach
18/25	25.06.2025	Uchwała o nadaniu Honorowej Odznaki Turysta Przyrodnik w stopniu czerwonym
19/25	08.11.2025	Uchwała – budżet komisji na rok 2026
20/25	08.11.2025	Uchwała o nadaniu IOP – 6 osób

21/25	08.11.2025	Uchwała o nadaniu HIOP – 2 osoby
-------	------------	----------------------------------

Komisja w liczbach

- 69 Oddziałowych i Regionalnych Komisji Ochrony Przyrody, skupiające 398 członków,
- 9 klubów przyrodniczych skupiających 125 osób,
- 84 referaty weryfikacyjne odznak przyrodniczych,
- 563 Instruktorów Ochrony Przyrody PTTK,
- 63 osób posiada tytuł Honorowego IOP, w okresie sprawozdawczym tytuł uzyskały 4 osoby.

Odznaki przyrodnicze

W okresie sprawozdawczym Centralny Referat Weryfikacyjny odznaki „Turysta Przyrodnik” KOP ZG PTTK przyznał 35 odznak w stopniach dużych: złota – 4, srebrna – 11, brązowa – 20.

Współpraca z działaczami ochrony przyrody w terenie

Członkowie komisji stale współpracują z Oddziałowymi i Regionalnymi Komisjami Ochrony Przyrody, klubami przyrodniczymi, referatami weryfikującymi oraz z działaczami PTTK.

Strona internetowa

W okresie sprawozdawczym nadal były kłopoty w korzystaniu ze stron PTTK przeznaczonych na zamieszczanie informacji z działalności komisji. Komisja z końcem 2024 roku uruchomiła profil na Facebooku, który stał się bardzo popularny wśród przyrodników.

2.6. DZIAŁALNOŚĆ PRZEWODNICKA

2.6.1. KOMISJA PRZEWODNICKA ZG PTTK

Skład osobowy komisji prezentowany jest na stronie 26. Opiekunem komisji z ramienia Zarządu Głównego PTTK został Jacek Treichel, z ramienia Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK – Dariusz Kuźelewski i Andrzej Sproch. Komisja Przewodnicka ZG PTTK zwyczajowo zaprasza na swoje posiedzenia Wojciecha Napiórkowskiego, wiceprezesa Głównego Sądu Koleżeńckiego PTTK.

Zebrania komisji

W 2025 roku odbyły się łącznie 2 protokołowane zebrania komisji.

Pierwsze miało miejsce w dniach 26–28 sierpnia w Krakowie, frekwencja wyniosła 89%. Tematyka zebrania: prace nad regulaminem nadawania uprawnień Przewodnika Turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne”, omówienie wniosków po pilotażowej walidacji „Przewodnictwo turystyczne” w Puszczy Kampinoskiej, w tym realizacja scenariuszy walidacji i wykorzystanie narzędzi, omówienie działań Komisji Przewodnickiej

ZG PTTK dotyczących tzw. „skróconej ścieżki” walidacji dla przewodników w celu zintensyfikowania działań informacyjnych, aby jak największa liczba przewodników mogła do niej przystąpić. W posiedzeniu uczestniczyli także zaproszeni goście: Jerzy Kapłon – Prezes ZG PTTK, Jacek Treichel – Sekretarz Generalny ZG PTTK oraz Andrzej Sproch – członek Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK.

Drugie zebranie miało miejsce w dniach 13–14 grudnia w Warszawie, frekwencja wyniosła 78%. Tematyka zebrania: podsumowanie prac nad projektem regulaminu nadawania uprawnień Przewodnika Turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne”, omówienie przygotowań szkolenia asesorów kwalifikacji: sektorowej „Przewodnictwo turystyczne”, opracowanie stanowiska PTTK w sprawie modelu przewodnictwa górskiego w Polsce wraz z opisami kwalifikacji przewodników górskich i wysokogórskich zgodnymi z wymaganiami ZSK.

Oprócz protokołowanych zebrań odbyło się wiele spotkań roboczych on-line m.in.: 17, 20, 24 i 31 marca, 9, 10, 14, 15 i 22 kwietnia, 7, 12, 19 i 28 maja, 25 czerwca, 12 i 14 sierpnia, 17 września, 27 października, 17 i 20 listopada, z których sporządzone zostały krótkie notatki.

Spotkania robocze dotyczyły m.in.:

- omówienia pilotażowej walidacji dla kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne”,
- doskonalenia i wprowadzania nowych narzędzi walidacji kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne”,
- ustalenia kryteriów dotyczących naboru asesorów,
- przygotowania szkolenia dla kandydatów na asesorów i organizatorów kursów, które odbędzie się w Warszawie w terminie 28 lutego–1 marca 2026 roku,
- prac nad propozycjami rozwiązań legislacyjnych dotyczących przewodnictwa górskiego, w tym spotkanie z członkami zarządu Stowarzyszenia Międzynarodowych Przewodników Górskich „LIDER”, należącym do Unii Stowarzyszeń Międzynarodowych Przewodników Górskich UIMLA,
- przygotowania Ogólnopolskiego Górskiego Rajdu Przewodników PTTK 2025 roku w Zakopanem wraz z kolegami z Koła Przewodników w Zakopanem,
- prac nad brzmieniem nowego regulaminu nadawania uprawnień przewodnika turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne” wraz z rozpatrywaniem uwag dotyczących projektu nadesłanych przez Romana Bargieła.

Przesyłane przez jednostki organizacyjne PTTK informacje o szkoleniach i kursach ogólnodostępnych zamieszczane są na stronie internetowej oraz profilu na Facebooku (przewodnicy PTTK).

W ramach podnoszenia poziomu zawodowego przewodników turystycznych PTTK poprzez ich doszkalcenie oraz doszkalcenie komisja była zaangażowana w następujące szkolenia:

- w dniach 27 lutego–2 marca 2025 roku podczas XIV Ogólnopolskiego Forum Przewodników Turystycznych „Dworskie intrygi i zamkowe tajemnice”

zorganizowanego przez PTTK Oddział „Ziemia Sanocka” w Sanoku i Koło Przewodników PTTK w Sanoku,

- 30 czerwca 2025 roku odbyło się spotkanie szkoleniowo-informacyjne w Kielcach dotyczące kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne” i „krótkiej ścieżki” walidacji (Swietłana Koniuszewska),
- 1 lipca 2025 roku odbyło się spotkanie szkoleniowo-informacyjne we Wrocławiu dotyczące kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne”, organizacji kursów dla kandydatów na przewodników PTTK oraz „krótkiej ścieżki” walidacji (Swietłana Koniuszewska),
- 17–18 października 2025 roku konferencja w Krakowie „Przewodnictwo górskie w Polsce – perspektywy” S. Koniuszewskiej „Zintegrowany System Kwalifikacji w przewodnictwie górskim”,
- 14–15 listopada 2025 roku obchody 150. rocznicy powstania zorganizowanego przewodnictwa na terenie obecnych ziem polskich, Katowice, Chorzów, Gliwice – w dniu 14 listopada 2025 roku wystąpienie S. Koniuszewskiej „Jakość, nie jakoś. Nowe horyzonty kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne” w Muzeum Hutnictwa w Chorzowie.

Instruktorzy Przewodnictwa PTTK, Zasłużeni Przewodnicy PTTK

Komisja Przewodnicka ZG PTTK przy pomocy Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Kielcach zorganizowała w dniach 19–23 lutego 2025 roku w Świętej Katarzynie kurs dla kandydatów na Instruktorów Przewodnictwa PTTK. Kurs ukończyło z pozytywnym wynikiem 38 osób, które otrzymały uprawnienia Kadry programowej PTTK: Instruktor Przewodnictwa PTTK;

Weryfikacja legitymacji Instruktorów Przewodnictwa PTTK i przedłużanie uprawnień: w okresie sprawozdawczym przedłużono uprawnienia 82 przewodnikom, wydano 4 duplikaty legitymacji Instruktora Przewodnictwa PTTK.

Na bieżąco dokonywano uaktualnienia danych Instruktorów Przewodnictwa PTTK na stronie internetowej.

Kapituła Odznaki „Zasłużony Przewodnik PTTK” w okresie sprawozdawczym rozpatrzyła 24 wnioski z województw: zachodniopomorskiego, opolskiego, dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, podkarpackiego, pomorskiego, śląskiego i przyznała 13 odznak „Zasłużony Przewodnik PTTK”.

Imprezy centralne

W 2025 roku w ramach działalności integrującej przewodników turystycznych PTTK oraz koordynacji i tworzenia ogólnopolskiego kalendarza imprez przewodnickich zorganizowane zostały:

- XIV Ogólnopolskie Forum Przewodników Turystycznych w Sanoku „Dworskie intrygi i zamkowe tajemnice”, 27 lutego–2 marca 2025 roku, organizatorzy: PTTK Oddział „Ziemia Sanocka” w Sanoku, Koło Przewodników PTTK w Sanoku, Komisja Przewodnicka ZG PTTK, udział wzięło ok. 100 osób,

- XXVII Ogólnopolski Zlot Nizinny Przewodników PTTK „Ziemia Przemyska 2025” w Przemyślu, 25–27 kwietnia 2025 roku, organizatorzy: Oddział im. dr Mieczysława Orłowicza w Przemyślu, Koło Przewodników Turystycznych PTTK w Przemyślu, Komisja Przewodnicka ZG PTTK, udział wzięło ok. 100 osób,
- XLII Ogólnopolski Rajd Górski Przewodników PTTK „150 lat przewodnictwa tatrzańskiego” 28-31 sierpnia 2025 roku, organizatorzy: Koło Przewodników Tatrzańskich im. Klimka Bachledy PTTK w Zakopanem, Oddział Tatrzański PTTK w Zakopanem, Komisja Przewodnicka ZG PTTK, udział wzięły 83 osoby.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK pozytywnie zaopiniowała wnioski o dofinansowanie wyżej wymienionych imprez, Oddziały PTTK, wnioskujące o dofinansowanie, otrzymały je.

Ponadto odbyła się: XL Ogólnopolska Pielgrzymka Przewodników Turystycznych na Jasną Górę w dniach 7–9 marca 2025 roku, zorganizowana przez Częstochowski Oddział Przewodników PTTK im. Jana Długosza w Częstochowie

Wydawnictwa, strona internetowa

Aktualne informacje, w tym o obowiązujących wewnętrznych przepisach PTTK oraz organizowanych przez środowisko przewodnickie imprezach, zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej: przewodnicy.pttk.pl i na profilu na Facebooku.

Opracowany przez Marcina Szumnego materiał „Przewodnicy turystyczni PTTK na Facebooku” stanowi załącznik do Sprawozdania.

Uchwały i wnioski XIII KKPT

Komisja przyjęła do wiadomości i realizacji uchwały i wnioski XIII KKPT PTTK. Krajowa Konferencja Przewodników Turystycznych PTTK przyjęła do realizacji w głosowaniu jawnym 9 wniosków. Ustalono, które wnioski powinny zostać zrealizowane przez komisję, a które należy przekazać do realizacji do innych gremiów, zgodnie z ich kompetencjami.

Inne działania

Komisja zainteresowana jest postępem prac IC PTTK w sprawie opracowania kolejnych procedur dotyczących walidacji kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne”. Stwierdza brak wykonanej pracy przez pracownika IC PTTK polegającej na uzupełnieniu opracowanego przez komisję scenariusza walidacji, który jest podstawowym dokumentem w wewnętrznym systemie zapełniania jakości IC.

Ewidencja kół i klubów przewodnickich prowadzona jest na bieżąco. Komisja otrzymuje sygnały o powstaniu nowych kół/klubów przewodnickich bądź likwidacji już istniejących. W powyższych przypadkach zwraca się o przesłanie uchwały Oddziału PTTK powołującej lub likwidującej koło/klub. W przypadku zgłaszania zmian aktualne dane zamieszczane są na stronie internetowej.

W ramach przedkładania Zarządowi Głównemu PTTK materiałów problemowych, projektów dokumentów i uchwał w dziedzinie przewodnictwa turystycznego PTTK komisja wnioskowała o uchwalenie wprowadzenia zmian w Regulaminie Instruktora Przewodnictwa PTTK. Zmiany dokonane zostały uchwałą nr 90/XX/2025 Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 4 kwietnia 2025 roku w sprawie zatwierdzenia znowelizowanego Regulaminu Instruktora Przewodnictwa PTTK. Sekretarz Generalny Zarządzeniem nr 22/2025 z dnia 8

grudnia 2025 roku ustalił wysokość i zasady wnoszenia opłaty za Odznakę Instruktora Przewodnictwa PTTK.

Najważniejszym dokonaniem komisji w roku 2025 jest doprowadzenie do podjęcia przez Zarząd Główny PTTK uchwały nr 176/XX/2025 z dnia 11 października 2025 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu nadawania uprawnień Przewodnika Turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne”, a także uchwały nr 191/XX/2025 z dnia 13 grudnia 2025 roku w sprawie zmian w Regulaminie nadawania uprawnień Przewodnika Turystycznego PTTK oraz zasad organizacji szkoleń przygotowujących do uzyskania kwalifikacji sektorowej „Przewodnictwo turystyczne” ze względu na wniesione przez Romana Bargieła wnioski.

W ramach fachowego doradztwa związanego z realizacją celów i zadań PTTK w dziedzinie przewodnictwa turystycznego Komisja Przewodnicka ZG PTTK odpowiedziała na telefoniczne i e-mailowe zapytania koleżanek i kolegów dotyczące głównie: walidacji kwalifikacji „Przewodnictwo turystyczne”, przedłużenia uprawnień Instruktorów Przewodnictwa PTTK, organizacji kursu dla kandydatów na Instruktora Przewodnictwa PTTK, przedłużenia ważności legitymacji-identyfikatorów przewodnickich PTTK.

Plan pracy komisji na lata 2023–2027 został opracowany i w wyznaczonym terminie przekazany do Biura ZG PTTK. Plan ten nie został dotychczas uchwalony przez ZG PTTK.

W zakresie reprezentowania interesów przewodników turystycznych PTTK na forum krajowym, zgodnie z celami statutowymi PTTK, komisja współpracuje z MSiT (za pośrednictwem Jerzego Kapłona) w procedowaniu w sprawie modelu przewodnictwa oraz kwalifikacji przewodnika górskiego. Konieczne było kolejny raz przypomnienie w MSiT, że prace nad modelem przewodnictwa i kwalifikacjami przewodnika górskiego trwały przez ostatnie lata i materiały w sprawie są przygotowane.

18 października 2025 roku podczas konferencji w Krakowie „Przewodnictwo górskie w Polsce – perspektywy” odbyło się spotkanie panelowe z Sekretarzem Stanu MSiT Ireneuszem Rasiem, na którym przewodnicząca KP ZG PTTK przedstawiła stanowisko PTTK dotyczące przewodnictwa górskiego. Na spotkaniu byli obecni: Jerzy Kapłon, Artur Kowalczyk, Adrian Dudziak.

Współpraca z KSPT PTTK

Komisja stwierdza, że sytuacja nie uległa zmianie od roku ubiegłego. Nadal brak informacji od KSPT PTTK dotyczących działań prowadzonych w specjalistycznych podkomisjach, zespołach i radach, skróty protokołów z zebrań KSPT PTTK nie są zamieszczane na stronie internetowej przewodników turystycznych PTTK, mimo że KSPT PTTK jest zobligowany do powyższego uchwalonymi przez ZG PTTK Zasadami działania Samorządu Przewodników Turystycznych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

W 2025 roku nie zostały komisji zgłoszone żadne problemy środowiska ani projekty dokumentów lub zmian w istniejących dokumentach dotyczących przewodnictwa.

2.6.2. KRAJOWY SAMORZĄD PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH PTTK

Skład osobowy KSPT PTTK przedstawiony jest na stronie 28. W KSPT brakuje obecnie reprezentantów województw mazowieckiego i lubelskiego. Ponadto w województwach podlaskim i lubuskim nie funkcjonują samorządy lokalne. Samorząd woj. warmińsko-mazurskiego nie wchodzi w skład Krajowego Samorządu Przewodników Turystycznych

Na podstawie niepełnych danych wynikających z braku sprawozdań z wszystkich województw KSPT PTTK reprezentuje ponad 84 koła i kluby, w których działa ok. 2900–3100 przewodników, wśród nich mamy ok. 340 czynnych instruktorów przewodnictwa.

Sprawy organizacyjne w okresie sprawozdawczym

Spotkania KSPT odbywały się zarówno w formie tradycyjnej, jak i on-line.

W formie tradycyjnej odbyły się spotkania:

1. 29 marca 2025 roku, Warszawa. Obecni: 6 członków KSPT oraz goście: Irena Kowalczyk, Katarzyna Jurojć – pracownik ZG PTTK, Marcin Jaworski – pracownik ZG PTTK. Omawiano m.in.:
 - problematykę Rajdu Górskiego,
 - działania związane ze „150-leciem zorganizowanego przewodnictwa polskiego”, czyli: promocja tematu w strukturach administracji samorządowej, promocja w mediach – prasa, radio, telewizja, promocja w wydawnictwach PTTK-oskich,
 - problem z brakiem funkcjonowania samorządu woj. lubelskiego,
 - tematykę archiwizacji dokumentacji KSPT (podjęto decyzję o wielokrotnej archiwizacji w formie papierowej i elektronicznej dokumentacji KSPT, papierowa – biuro ZG PTTK w Warszawie, archiwum KSPT przechowywane przez przewodniczącego KSPT, elektronicznie – dysk poczty elektronicznej KSPT oraz dysk zewnętrzny rzeczywisty w posiadaniu przewodniczącego KSPT),
 - udzielanie Patronatów Honorowych,
 - złą jakość identyfikatorów-legitymacji przewodnickich.
2. 25 września 2025 roku, Kościerzyna (w przededniu XXI Pomorskiego Zlotu Przewodników PTTK). Obecni: 5 członków KSPT, 3 w wersji on-line oraz 2 gości z Lublina: Irena Kowalczyk i Emilia Hołubowicz. Omawiano m.in.:
 - temat planowanego otwartego spotkania KSPT z WSPT w Warszawie w dniu 7 grudnia 2025 roku,
 - temat znaczka metalowego – Odznaki „150-lecia zorganizowanego przewodnictwa polskiego” wraz z Dyplomem Honorowym,
 - kalendarz imprez centralnych na 2026 rok, w tym m.in. Forum w Gdyni i Zlot Nizinny w Międzyzdrojach,
 - problemy dotyczące możliwości bezpłatnych wejść do muzeów dla przewodników celach bieżącego dokształcania,

- propozycję zorganizowania spotkania podsumowującego bieżącą kadencję w II połowie 2026 roku.
3. 7 grudnia 2025 roku, Warszawa (otwarte posiedzenie z przedstawicielami Komisji Przewodnickiej ZG PTTK członkami wojewódzkich samorządów przewodników turystycznych). Obecni: 8 członków KSPT oraz 9 gości: Jacek Treichel – Sekretarz Generalny ZG PTTK, Swietłana Koniuszewska – Przewodnicząca KP ZG PTTK, Katarzyna Jurojć – biuro ZG PTTK, Elżbieta Kaczmarczyk – Wiceprezeska Zachodniopomorskiego Samorządu Przewodników Turystycznych, Patrycja Czudak – Przewodnicząca Samorządu Przewodników Turystycznych Województwa Łódzkiego, Irena Kowalczyk – środowisko lubelskie, Monika Kowalczyk – przedstawicielka Samorządu Województwa Podkarpackiego, Joanna Lipińska – przedstawicielka WSPT woj. mazowieckiego, członek KP ZG PTTK, Jacek Delert – przedstawiciel WSPT woj. mazowieckiego, GSK PTTK. Omawiano m.in.:
- sprawozdanie z działalności KSPT w mijającym roku z uwzględnieniem działań w latach poprzednich bieżącej kadencji,
 - wyniki ankiet dotyczących sytuacji kadry Instruktorów Przewodnictwa PTTK,
 - problemy wojewódzkich struktur samorządów przewodnickich,
 - tematykę związaną z rolą i przyszłością Krajowego Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK,
 - zasady przyznawania odznaki „150-lecia zorganizowanego przewodnictwa polskiego” i dyplomu honorowego,
 - możliwości wykorzystania do spotkań KSPT platformy ZOOM będącej w posiadaniu ZG PTTK.

W formie on-line, przy wykorzystaniu prywatnych platform komunikacyjnych, odbyły się spotkania:

1. 20 stycznia 2025 roku. Obecnych było 5 członków KSPT i przedstawiciel woj. lubelskiego jako gość. Omawiano m.in.: działanie związane ze „150-leciem zorganizowanego przewodnictwa polskiego” dotyczące logo rocznicy, działań popularyzatorskich w mediach PTTK-owskich, społecznościowych, lokalnych itd., logo zostało zaprojektowane przez Mateusza Mazańskiego, przewodnika łódzkiego i zarazem dyplomowanego plastyka (KSPT za zgodą autora udostępnił projekt do wykorzystania przez struktury przewodnickie w całym kraju).
2. 17 lutego 2025 roku. Obecnych było 7 członków KSPT. Omawiano m.in.:
 - działanie związane z podsumowaniem ubiegłorocznego Zlotu Instruktorów w Kaliszu,

- szczegóły sprawozdania do ZG PTTK z działań KSPT za rok 2025,
 - zaproponowano zorganizowanie otwartego spotkania KSPT i przedstawicieli WSPT,
 - rozszerzenie działań związanych z jubileuszem poprzez media lokalne oraz zainteresowanie tematem struktury administracji lokalnej.
3. 17 marca 2025 roku. Obecnych było 5 członków KSPT. Omawiano m.in.:
 - współpracę samorządów wojewódzkich ze strukturami administracji i władz lokalnych w poszczególnych województwach, na przykładzie woj. pomorskiego i kujawsko-pomorskiego,
 - temat wyróżnień dla przewodników w roku jubileuszu, ze szczególnym uwzględnieniem koleżanek i kolegów z rejonu Tatr i Podhala.
 4. 28 kwietnia 2025 roku. Obecnych było 7 członków KSPT, planowane spotkanie otwarte (zob. wyżej). Dyskutowano i z zadowoleniem przyjęto wstępną propozycję Sekretarza Generalnego Jacka Treichela w sprawie ustanowienia medalu „150-lecia zorganizowanego przewodnictwa polskiego” według wzoru logo jubileuszu. Mateusz Mazański rozszerzył zgodę na wykorzystanie jego projektu do wykonania medalu.
 5. 19 maja 2025 roku. Obecnych było 6 członków KSPT. Omawiano m.in. wstępny program spotkania otwartego oraz certyfikację przewodników według nowych przepisów.
 6. 7 lipca 2025 roku. Obecnych było 6 członków KSPT i przedstawiciel woj. lubelskiego jako gość. Omawiano m.in.:
 - tematykę związaną z Rajdem Górskim Przewodników w Zakopanem i XXI Złotem Pomorskim Przewodników PTTK w Kościerzynie,
 - temat medalu jubileuszowego i partycypacji KSPT w kosztach wykonania takowego,
 - decyzję o przeniesieniu terminu i miejsca spotkania otwartego ze względu na nikły oddźwięk samorządów wojewódzkich,
 - temat promocji przewodnictwa i tegorocznego jubileuszu na przykładzie audycji telewizyjnych w Lublinie.
 7. 28 lipca 2025 roku. Obecnych było 5 członków KSPT. Omawiano m.in. kwestię podsumowania jubileuszu 150-lecia oraz tematykę związaną z proponowanym medalem (kwestie finansowe).
 8. 25 sierpnia 2025 roku. Obecnych było 5 członków KSPT i przedstawiciel woj. lubelskiego jako gość. Omawiano sprawy związane ze zbliżającą się kampanią wyborczą w PTTK. Podjęto decyzję o przeniesieniu spotkania otwartego na termin grudniowy do Warszawy.
 9. 15 września 2025 roku. Obecnych było 6 członków KSPT. Ustalono termin i miejsce spotkania otwartego. Rozmawiano o trwających i planowanych kursach przewodnickich w różnych częściach kraju, ale także o problemach w kołach i klubach przewodnickich. Temat jubileuszowego medalu uznano za niebyły. Zaproponowano by pomysł zastąpić znaczkiem (blachą) okolicznościowym

i dyplomem. Po rozmowach z autorem uzyskano zgodę na wykorzystanie jego projektu.

10. 20 października 2025 roku. Obecnych było 7 członków KSPT. Rozmawiano o szczegółach spotkania otwartego zaplanowanego na 7 grudnia 2025 roku. Omówiono temat związany z „blachą okolicznościową” w zakresie kosztów. Tematem były także najbliższe wydarzenia, takie jak organizowana przez Samorząd Przewodników Turystycznych Województwa Śląskiego konferencja 150-lecia zorganizowanego przewodnictwa. Rozmawiano o przyszłorocznych imprezach, czyli m.in. Spotkaniu Pełnym Atrakcji w Grudziądzu, Rajdzie Górskim, Forum Przewodnickim w Gdyni, Zlocie Nizinnym w Międzyzdrojach czy Zlocie Pomorskim. Uznano, że walidacja jest pierwszym krokiem do powrotu zawodu przewodnika i należy czynić w przyszłości starania o to.
11. 17 listopada 2025 roku. Obecnych było 8 członków KSPT. Podjęto decyzję dotyczącą Odznaki Jubileuszowej (głosowanie w formie internetowej). Omówiono organizowaną przez Samorząd Przewodników woj. śląskiego sesję dotyczącą jubileuszu 150-lecia.
12. 15 grudnia 2025 roku. Obecnych było 5 członków KSPT i przedstawiciel woj. lubelskiego jako gość. Ustalono liczbowy podział (1 puli) odznaki na poszczególne samorządy wojewódzkie. Ustalono listę osób, które mają zostać wyróżnione odznaką 150-lecie bezpośrednio na wniosek KSPT. Ustalono, że druga pula odznaki zostanie zamówiona pomiędzy I a II kwartałem 2026 roku. Omówiono spotkanie z 7 grudnia.

Dla wszystkich spotkań sporządzono protokoły, które sukcesywnie spływają i docelowo znajdują się w dokumentacji KSPT PTTK. Większość sprawozdań była przyjmowana poprzez głosowanie w systemie elektronicznym.

Sprawy merytoryczne w okresie sprawozdawczym

W 2025 roku przypadło 150-lecie zorganizowanego przewodnictwa tatrzańskiego. Z jego dziedzictwa czerpało wzorce PTTK. KSPT PTTK uchwalił odznakę „150-lecia zorganizowanego przewodnictwa polskiego” wraz z Dyplomem Honorowym, które będą przyznawane i wręczane przez cały 2026 rok.

W czasopiśmie turystyczno-krajoznawczym „Turysta” umieszczane były artykuły na temat przewodnictwa.

Z działalności samorządów wojewódzkich

- 3 samorządy wojewódzkie pobierały składki na swoją działalność,
- 1 samorząd pobiera składki dobrowolne,
- 2 samorządy zawiesiły pobieranie składek.

W okresie sprawozdawczym samorządy wojewódzkie wraz z działającymi na ich terenie kołami i klubami przeprowadziły (na podstawie niepełnych danych):

1. Wycieczki szkoleniowe – ponad 98.
2. Prelekcje, wykłady, szkolenia – ponad 100.

3. Imprezy integracyjne (wojewódzkie) – blisko 90.

Trudności

1. Starzenie się środowiska, brak młodych przewodników.
2. Problemy lokalowe kół i klubów.
3. Problemy ze współpracą z administracją rządową i samorządową.
4. Małe zaangażowanie młodych przewodników w pracach społecznych.
5. Zmniejsza się liczba kursów przewodnickich.
6. Problemy związane z efektami deregulacji (współpraca z administracją samorządową, muzeami, parkami narodowymi itd.).
7. W wielu wypadkach występuje brak współpracy oddziałów w stosunku do rodzimych kół i klubów przewodnickich.
8. Nieuznawanie istnienia wojewódzkich samorządów przez niektóre oddziały oraz porozumienia oddziałów.
9. Chroniczny brak środków finansowych na organizację imprez środowiskowych.
10. Problem związany z brakiem reprezentacji samorządów wojewódzkich czy regionalnych w KSPT, bądź też niewłaściwe reprezentowanie tychże.
11. Plan zwiększenia aktywności Wojewódzkich Samorządów Przewodników Turystycznych PTTK i odtworzenia nieistniejących struktur.
12. Problemy związane z walidacją – duże grono przewodników PTTK nie przystąpiło do procedury.

Wnioski

1. Urealnić współpracę z ZG PTTK i Komisją Przewodnicką ZG PTTK.
2. Rozwiązać problem braku aktywności kilku struktur wojewódzkich, równocześnie zwiększając aktywność pozostałych.
3. Praca nad integracją i zwiększeniem aktywności Instruktorów Przewodnictwa.
4. Wzmocnić pozycje samorządów wojewódzkich względem oddziałów oraz porozumień oddziałów.

2.7. ROLA PTTK W ZWIĘKSZANIU UDZIAŁU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TURYSTYCE

Skład osobowy Rady ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 27.

Działalność Rady TON ZG PTTK

W 2025 roku odbyło się 1 posiedzenie Rady TON ZG PTTK w Warszawie w marcu oraz 2 zdalne.

Na posiedzeniach Rady dyskutowano nad opracowaniem *Przewodnika dla organizatorów turystyki osób niepełnosprawnych* oraz rozmawiano na temat odznaczania osób działających na rzecz rozwoju turystyki osób niepełnosprawnych przez PTTK.

Rada kontynuowała pracę w programie Babiogórskiego Parku Narodowego – nadal trwają prace nad możliwością udostępnienia trasy turystycznej z Przełęczy Krowiarki do schroniska PTTK na Markowych Szczawinach – radę reprezentuje Zbyszek Orłowski.

Nadal pracowano w zespole pod kierunkiem Instytutu Badań Edukacyjnych nad włączeniem kwalifikacji rynkowej pt. „Organizacja imprez turystycznych dla osób z niepełnosprawnościami” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Magdalena Zbiranek brała udział w konferencji dotyczącej rozwoju turystyki osób niepełnosprawnych w górach, organizował ją Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w Jeleniej Górze.

Rada brała udział w organizacji Wielkopolskiego rajdu integracyjnego „Sprawni inaczej – bez barier i granic”, Śląskiego rajdu „Bez Barier”, oraz Powiatowego rajdu osób niepełnosprawnych w Gnieźnie.

Aktywnie promowano rozwój turystyki na rzecz osób niepełnosprawnych w takich województwach jak: zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, dolnośląskie, śląskie, małopolskie, wielkopolskie, mazowieckie.

Rada przeprowadziła IX edycję „Ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Programową Ofertę Oddziałów PTTK dla Turystów i Krajoznawców Niepełnosprawnych”. Powołana została komisja oceniająca IX edycję „Ogólnopolskiego Konkursu dla Oddziałów PTTK na Najlepszą Programową Ofertę Turystyczną dla Niepełnosprawnych Turystów i Krajoznawców” zorganizowaną w 2025 roku.

W komisji zasiedli:

- Marcin Madzia – członek,
- Beata Birek – sekretarz,
- Jacek Czoher – przewodniczący.

Podsumowanie VIII edycji „Ogólnopolskiego Konkursu na Najlepszą Programową Ofertę Oddziałów PTTK dla Turystów i Krajoznawców Niepełnosprawnych”

W marcu 2025 roku odbyło się podsumowanie kolejnej edycji konkursu. Komisja konkursowa po zapoznaniu się ze sprawozdaniami z imprez organizowanych dla niepełnosprawnych turystów i krajoznawców i zgłoszonych na konkurs, przyznała:

- I miejsce – Oddziałowi PTTK Mysłowice,
- II miejsce – Oddziałowi Środowiskowemu PTTK Poznań-Nowe Miasto im. Franciszka Jaśkowiaka,
- III miejsce – Oddziałowi PTTK w Gnieźnie.

Nagrody w Warszawie wręczał członek Zarządu Głównego PTTK Jacek Czoher.

III.3. BUDOWANIE WIZERUNKU PTTK

3.1. KOMISJA HISTORII I TRADYCJI ZG PTTK

Skład osobowy komisji prezentowany jest na stronie 27. Z komisją współpracowały Grażyna Orłowska-Rybicka (Warszawa) i Joanna Kośnik (Biuro ZG PTTK), opiekunem komisji z ramienia ZG PTTK był Lucjusz Bilikm, a opiekunami komisji z ramienia GKR PTTK byli Krystian Grajczak i Sławomir Korpysz.

Sprawy organizacyjne

W 2025 roku odbyły się 2 stacjonarne posiedzenia komisji: 22 marca i 4 listopada.

W 2025 roku Komisja Historii i Tradycji uhonorowała dyplomem komisji zespołową pracę Piotra Lecha, Filipa Siwika i Szymona Koguta z Zespołu Szkół Zawodowych im. Króla Jana III Sobieskiego w Przeworsku „Krajoznawcze i turystyczne szlaki młodych turystów powiatu przeworskiego”, napisaną pod okiem opiekuna Mariana Dzimiry, nadesłaną na konkurs „Poznajemy Ojcowiznę”. Pracę skierowano do publikacji w wydawnictwie ciągłym Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK „Studia i materiały z dziejów krajoznawstwa polskiego”,

Trwają prace nad migracją i aktualizacją strony internetowej komisji.

Badania indywidualne członków komisji

W 2025 roku, tak jak w latach poprzednich, prace i badania członków komisji koncentrowały się na historii PTTK, PTK i PTT, prowadzono je według następujących kryteriów: z kart Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz towarzystw pokrewnych; formy działalności; ludzie Towarzystwa; dokumenty. Podział ten ma odzwierciedlenie w wydawnictwie ciągłym Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK „Studia i materiały z dziejów krajoznawstwa polskiego”, które umożliwiają publikowanie wyników prac członków komisji.

Sprawy wydawnicze

Do XIV tomu „Studiów i materiałów z dziejów krajoznawstwa polskiego” w 2025 roku zgłoszone zostały teksty następujących autorów:

- Grażyna Orłowska-Rybicka – „Skąd nasz znak”,
- Wanda Skowron – „Fryderyk Kremzer. Wspomnienia o przyjaźni i pracy”,
- Andrzej Danowski – „Fryderyk Kremzer w mojej pamięci”,
- Augustyn Dobiecki – „Idziemy dalej. Byłem warszawskim przewodnikiem w czasach PRL”,
- Daniel Wolborski – „Z dziejów cmentarza na Zieleńcu w Komorowie w 1944 roku”,
- Włodzimierz Majdewicz – „Obrzędy, tradycje i zwyczaje wśród przodowników turystyki pieszej PTTK”,
- Grażyna Orłowska-Rybicka, Zbigniew Twaróg – „Rozmowa, która się nie odbyła”,
- Adam Massalski – „Ludzie spotkani na szlaku”,
- Krzysztof Czerepowicki – „25 lat Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK”,

- Andrzej Wasilewski – „Mieczysław Tokarski i jego wędrówka śladami założycieli Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego”,
- Marian Głowacki – „Turystyka górska w Beskidzie Małym pod zaborem austriackim”,
- Włodzimierz Majdewicz – „Kombatanci – uczestnicy Powstania Warszawskiego 1944 r. w strukturach PTTK, cz. III”,
- Piotr Lech, Filip Siwik i Szymon Kogut – „Krajoznawcze i turystyczne szlaki młodych turystów powiatu przeworskiego”.

W 2025 roku Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK wydała własnym staraniem (z funduszy członków komisji) w niewielkim nakładzie bibliofilski kalendarz ścienny na rok 2026 poświęcony 120 rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Kalendarz został oficjalnie zaprezentowany podczas obchodów 75-lecia PTTK i uroczystie wręczony Prezesowi PTTK oraz Sekretarzowi Generalnemu. Kalendarz został również przekazany oddziałowym Komisjom Historii i Tradycji oraz współpracownikom komisji.

Podczas obchodów 75-lecia PTTK Prezesowi PTTK i Sekretarzowi Generalnemu PTTK wręczono medal 75-lecia PTTK, wybity w niewielkim nakładzie staraniem komisji ze skromnych środków na działalność statutową.

Stały konkurs „Z historii i tradycji turystyki i krajoznawstwa w Polsce”

W 2025 roku kontynuowano edycję konkursu „Z historii i tradycji turystyki i krajoznawstwa w Polsce”, którego założenia zamieszczonego na stronie PTTK i mailowo kilkakrotnie oddziałom przypominano o trwaniu konkursu, jednak żaden artykuł na konkurs w 2025 roku nie wpłynął.

Współpraca komisji z oddziałowymi i wojewódzkimi komisjami historii i tradycji

W 2025 roku współpraca z oddziałowymi i wojewódzkimi komisjami historii i tradycji nie była prowadzona, poza przesłaniem kalendarzy ściennych na rok 2026 (edycja poświęcona 120 rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego) do Oddziałów PTTK, w których w 2025 roku działały Komisje Historii i Tradycji jako samoistne lub w powiązaniu z innymi dyscyplinami turystyki kwalifikowanej.

3.2. CZŁONKOWIE HONOROWI PTTK

W 2025 roku liczba Członków Honorowych PTTK zmniejszyła się ze 123 na 112. Było to spowodowane śmiercią 11 wybitnych Członków Kręgu. Na wieczną wędrówkę odeszli: Danuta Borkowska (1929–2025) – PTTK Regionalny Oddział Szczeciński im. St. Kaczmarka w Szczecinie, Edward Kudelski (1945–2025) – Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach, Bogdan Lipiński (1942–2025) – Oddział Nadgoplański PTTK w Kruszwicy, Edward Sławomir Maleta (1938–2025) – Oddział PTTK Ziemi Gliwickiej w Gliwicach, Janusz Ptasieński (1943–2025) – Oddział PTTK „Ursus” w Warszawie, Stanisław Szuszkiewicz (1932–2025) – Oddział PTTK Ziemi Tarnowskiej, Henryk Tomkiewicz (1932–2025) – Oddział Stołeczny PTTK w Warszawie, Tadeusz Warszucki (1935–2025) – Oddział PTTK w Pionkach

oraz Bronisław Zathey (1940–2025) – PTTK Oddział Wrocławski we Wrocławiu. W trakcie roku zostały także potwierdzone odejścia Mariana Dziwoka (1938–2024) z Oddziału PTTK w Wodzisławiu Śląskim oraz Józefa Wróblewskiego (1936–2024) z Oddziału Zakładowego PTTK „Baildon” w Katowicach (brak wcześniejszych informacji od oddziałów lub rodziny).

W dniach 28 września–1 października 2025 roku odbyło się doroczne spotkanie Członków Honorowych PTTK. W minionym roku impreza odbyła się na ziemi wielkopolskiej, a organizatorem był Oddział Środowiskowy PTTK Poznań-Nowe Miasto im. Franciszka Jaśkowiaka reprezentowany przez Członka Honorowego i jednocześnie prezesa oddziału, Eugeniusza Jacka. Przewodnikiem i autorem tras był Członek Honorowy PTTK i Honorowy Dziekan Kręgu Seniorów Włodzimierz Łęcki. Na wyjazd stawili się 35 Członków Honorowych z prawie całej Polski oraz kilka osób towarzyszących.

Na spotkaniu Członkowie Honorowi mieli okazję porozmawiać z prezesem ZG Jerzym Kapłonem (także Członkiem Honorowym), który zapoznał Krąg Seniorów ze „Strategią rozwoju Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego” oraz historią Górskiej Odznaki Turystycznej, której jubileusz 90-lecia obchodzono w 2025 roku.

Z okazji okrągłego jubileuszu urodzin wielu Członków Honorowych otrzymało specjalny Dyplom (na spotkaniu, lub listownie). W trakcie spotkania prelekcje przedstawili Wiesław Piprek (o Sądecczyźnie) oraz Elżbieta Łobacz-Bącal (o ziemi powiatu żarskiego).

Organizację spotkania (noclegi, posiłki, opiekę przewodnicką) zapewnił Oddział Środowiskowy PTTK Poznań-Nowe Miasto im. Franciszka Jaśkowiaka.

Członkowie Honorowi PTTK od 2024 roku regularnie otrzymują kwartalnik „Turysta”, a także kalendarze.

Wielu Członków Honorowych jest wciąż czynnymi działaczami i pełnią oni wiele zaszczytnych funkcji nie tylko na szczeblach oddziałowych, lecz także w najwyższych władzach Towarzystwa – Zarządzie Głównym, Głównym Sądzie Koleżeńskim oraz Głównej Komisji Rewizyjnej.

3.3. ZREALIZOWANE KAMPANIE I AKCJE

Działania promocyjne zrealizowane przez pracowników działu programowo-promocyjnego biura ZG PTTK w 2025 roku to kilkanaście obszarów aktywności.

1. Obsługa działań patronackich.
2. Działania rozwijające social media PTTK: Facebook/PTTK, Instagram/PTTK oraz kanał YouTube/PTTK; produkcja autorskich treści wideo o charakterze turystyczno-krajoznawczym.
3. Współpraca z uczelniami:
 - Politechnika Warszawska, w ramach wydarzenia Varsonalia 2025 oraz patronat w ramach wydarzeń towarzyszących, dodatkowo promowanie „Informatora Studenckie Bazy Namiotowe PTTK 2025”.
4. Propagowanie wiedzy związanej z funkcjonowaniem Towarzystwa.
5. Promowanie znaku Towarzystwa.
6. Promowanie akcji cyklicznych realizowanych przez Towarzystwo.
7. Promowanie działań realizowanych przez podmioty należące do Towarzystwa.

8. Koordynacja zamówień oraz prace przy projektach graficznych materiałów promocyjnych.
9. Współpraca z partnerami zewnętrznymi:
 - firma Trefl,
 - nawiązanie współpracy z Europejskimi Dniami Dziedzictwa (EDD),
 - Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Policja i inne,
 - Energa Grupa ORLEN.
10. Promocja strategii rozwoju PTTK (działania wspierające promocję na profilach mediów społecznościowych oraz w newsletterze, dokumentacja działań na potrzeby rozliczenia projektu).
11. Prace związane z promocją odznaki 75 lat PTTK.
12. Jubileusz 75-lecia PTTK.

PTTK, jak co roku, obejmuje patronatem wiele ciekawych i wartościowych wydarzeń kulturalnych na terenie całego kraju, wśród nich np. współpraca z Fundacją Naukową Badania Podwodne.

Rozwój kanału YouTube/PTTK i innych profili

W związku z koniecznym rozwojem mediów społecznościowych PTTK, dostosowanym do obecnych realiów, kontynuowano projekt długofalowego wsparcia kanału YouTube/PTTK, który stał się ważnym narzędziem promocyjnym dla Towarzystwa. W ramach projektu systematycznie wdrażane są kolejne produkcje wideo, cieszące się bardzo dużym zainteresowaniem, co potwierdzają przedstawione poniżej dane.

Po bardzo dynamicznym wzroście w 2024 roku kanał YouTube PTTK w 2025 roku nadal konsekwentnie rozwijał swoją społeczność, pozyskując 620 nowych subskrybentów, co potwierdza utrzymujące się zainteresowanie publikowanymi materiałami oraz dalszy rozwój społeczności skupionej wokół kanału.

Łączny czas oglądania materiałów na kanale YouTube PTTK wzrósł o 482 godziny (do 9182 godzin), co oznacza ponad 5,5% wzrost i potwierdza rosnące zainteresowanie i skuteczność publikowanych materiałów wideo.

Najliczniejsza grupa widzów kanału YouTube/PTTK, jeśli chodzi o podział ze względu na wiek, to osoby w przedziale 45–54 lata (39,9% wszystkich widzów) oraz 35–44 lat (25,5% wszystkich widzów). 72,5% widzów to mężczyźni, 27,5% stanowią kobiety.

Profil na Facebooku zyskał blisko 5 tys. nowych obserwujących, co stanowi wzrost liczby obserwujących o ponad 238% (rok do roku).

Równolegle rozwijany jest profil na Instagramie, który również notuje spore wzrosty i zainteresowanie użytkowników. Na koniec 2025 roku kanał zgromadził społeczność ponad 13 tys. obserwujących, z czego 52,9% to kobiety, a 47,1% stanowią mężczyźni. Najliczniejsza grupa wiekowa: 35–44 lata.

Varsonalia – kontynuacja współpracy z Politechniką Warszawską

PTTK po raz kolejny zostało patronem medialnym Varsonaliów 2025. Wydarzenie odbyło się w dniach 16–17 maja 2025 roku, zgromadziło ponad 40 tys. osób. Opublikowano szereg informacji dotyczących współpracy na mediach społecznościowych. Wysokie zasięgi w mediach społecznościowych organizatora po raz kolejny potwierdziły zainteresowanie wydarzeniem. Znak PTTK pojawił się w wielu materiałach promocyjnych wydarzenia, na stronie internetowej organizatora oraz w przestrzeni miejskiej (plakaty, billboardy, reklama w przestrzeni miasta, w komunikacji miejskiej, w radiu). Na telebimach umieszczonych obok sceny emitowany był spot promujący PTTK. Podczas części oficjalnej organizatorzy odczytali podziękowania dla PTTK za wsparcie i udział w wydarzeniu, co spotkało się z ogromnym aplauzem publiczności.

W ramach współpracy z Varsonaliami zorganizowana została gra terenowa „Szlakiem akademików” pod patronatem PTTK. Podczas samego wydarzenia nagrodami w konkursach były m.in. materiały promujące PTTK (ze znakiem PTTK). Pracownicy ZG PTTK rozdawali uczestnikom imprezy „Informatory Studenckich Baz Namiotowych PTTK”.

Newsletter

W ramach działań promocyjnych kontynuowana jest dystrybucja newslettera, który jednorazowo trafia do blisko 500 odbiorców z systematycznie powiększającej się bazy adresowej. W wysyłanej korespondencji czytelnicy otrzymują informacje o sezonowych nowościach związanych z działalnością Towarzystwa, w tym o nowych publikacjach („Gazeta Górską”, „Turysta”), organizowanych akcjach oraz bieżących wydarzeniach związanych z PTTK.

Inne działania

Wydanie 700 szt. kalendarza trójdzielnego na 2026 rok. Dodatkowo produkcja materiałów promocyjnych (koszulek na Varsonalia, długopisów, roll upów, kubków emaliowanych, kredek, flag, breloczków, plecaków-worków, toreb, lupek, czekoladek i ulotek na 75-lecie PTKK i innych).

Udział w pracach nad aktualizacją oraz wyprodukowaniem „Informatora Studenckich Baz Namiotowych PTTK 2025”.

Wielopokoleniowa Sztafeta Turystyczna

To cykliczna ogólnopolska seria wydarzeń turystycznych, wydarzenia odbyły się 27 września 2025 roku, zgłosiło się 128 organizatorów, blisko 17 tysięcy uczestników w tym 10,5 tys. dzieci. Materiały promocyjne przekazane uczestnikom na kwotę prawie 50 tys. zł.

XIV Gmina Przyjazna Rowerzystom

Konkurs Gmina Przyjazna Rowerzystom ma na celu uhonorowanie gmin, które w swoich działaniach uwzględniają potrzeby rowerzystów i promują aktywny wypoczynek na rowerach, tworzą infrastrukturę rowerową, inicjują lub wspierają organizowanie imprez rowerowych, wydają mapy i przewodniki rowerowe. Konkurs został objęty patronatem: Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Miast Polskich, Związku Powiatów Polskich. Wręczenie

nagród odbyło się 9 października 2025 roku w siedzibie Zarządu Głównego PTTK. Organizatorem wydarzenia był Dział Programowo-Promocyjny Biura ZG PTTK.

Współpraca z partnerami zewnętrznymi

Kontynuowano współpracę z firmą Trefl, polskim producentem gier planszowych. Współpraca wsparta została obustronnymi działaniami promocyjnymi (media społecznościowe, plakaty, współpraca z influencerami).

Współpraca z Europejskimi Dniami Dziedzictwa (EDD) – Europejskie Dni Dziedzictwa to cykliczny projekt kulturalny, społeczny i edukacyjny o ogółouropejskim zasięgu. Co roku we wrześniu mieszkańcy mogą bezpłatnie zwiedzać najciekawsze zabytki w swojej okolicy oraz uczestniczyć w licznych wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych. W ramach EDD udostępniane są także obiekty na co dzień niedostępne dla zwiedzających, a spotkania, prelekcje i warsztaty pozwalają lepiej poznać historię oraz kulturę narodową, regionalną i lokalną.

Celem inicjatywy jest edukacja historyczna i kulturalna, promocja różnorodności dziedzictwa regionalnego, podkreślanie wspólnych korzeni kultury europejskiej oraz rozwijanie dialogu międzykulturowego. W programie znajdują się m.in. zwiedzanie zabytków i muzeów, wystawy, koncerty, festyny historyczne, warsztaty, wykłady czy kiermasze rzemiosła artystycznego.

W ramach wydarzenia obiekty PTTK mogły zaprezentować swoje przestrzenie, opowiedzieć o historii, przy okazji promując działalność PTTK.

Organizacja Jubileuszu 75-lecia PTTK

Kompleksowe przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości, obejmujące zarówno stronę merytoryczną, jak i organizacyjną. Do zadań należało opracowanie szczegółowego planu wydarzenia, obsługa gości, przygotowanie części bankietowej (współpraca z podwykonawcami) oraz przygotowanie gadżetów i upominków dla uczestników.

Jubileusz odbył się w siedzibie ZG PTTK.

3.4. PATRONATY

Wykaz wniosków o patronat PTTK w 2025 roku

Data wydarzenia	Wnioskujący	Wydarzenie	Odp. Prezydium	Data wpływu
	Media Rodzina Sp. z o.o.	Publikacja książki „Poradnik młodych górzystów”	Tak	8.01.2025
3–6.04.2025	Wydział Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego	XII Olimpiada Wiedzy o Turystyce	Tak	7.03.2025
9.04.2025	Wydawnictwo Dwukropek	Premiera książki edukacyjnej „Pola w górach”	Tak	14.01.2025
7.06.2025	Zespół Szkół nr 2 w Chojnicach z Partnerami	Festyn Przyrodniczo-ekologiczny „Chojnice dla Ziemi”	Tak	31.03.2025
14–21.06.2025	Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK	65. Ogólnopolski Szkoleniowy Zlot Przodowników Turystyki Kolarskiej PTTK	Nie	14.01.2025
16–17.06.2025	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	IV Międzynarodowa Konferencja w Bydgoszczy „Gospodarowanie przestrzenią wodną i jej otoczeniem – nowoczesne trendy w zarządzaniu niebieską i zieloną infrastrukturą”	Tak	11.03.2025
Czerwiec–listopad 2025	Fundacja Pro Kolej	VIII edycja konkursu „Dworzec Roku 2025”	Tak	13.05.2025
Lipiec 2025	Adrian Mazur	„Crown of Europe (Korona Europy)”, zdobycie wszystkich najwyższych szczytów Europy solo, bez wsparcia z zewnątrz, w czasie około 60 dni	Nie	14.05.2025

3–16.08.2025	Szymon Kaliszuk	Zdobycie wszystkich szczytów Korony Gór Polski	Nie	3.04.2025
8–13.09.2025	Federacja Sportowa ENERGETYK	LXIV Ogólnopolski Górski Rajd Pieszy Energetyków „Sudety–Góry Stołowe 2025”	Tak	17.04.2025
20.09.2025	Polski Związek Głuchych Oddział Małopolski w Krakowie	Jubileusz 70-lecia Koła PTTK nr 87 „Warta” przy PZG w Krakowie, Zakrzów	Tak	17.07.2025
23–27.09.2025	Komisja ZG PTTK ds. Turystyki w środowisku służb mundurowych podległych ministrowi właściwemu ds. wewnętrznych	XXXII Ogólnopolski Rajd Górski Służb Mundurowych Resortu Spraw Wewnętrznych „Beskid Śląski 2025”	Nie	15.07.2025
Czerwiec–wrzesień 2025	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Adolfa Hyły	Bezpieczni i Rozważni w Tatrach	Tak	25.06.2025
6–8.10.2025	Towarzystwo im. Marii Konopnickiej	Ogólnopolski Konkurs Piosenki o tematyce przyrodniczej „Z plecakiem i piosenką”	Nie	9.01.2025
10.10.2025	Departament Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku	Regionalne Obchody Światowego Dnia Turystyki 2025 „Turystyka Zrównoważona Transformacja”	Tak	15.07.2025
10–12.10.2025	Oddział Warszawski PTTK	L Jubileuszowy Nocny Rajd Świetlików	Tak	11.06.2025
24–26.10.2025	Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu	XIV Ogólnopolska Konferencja Naukowa Młodych Badaczy	Nie	18.09.2025

	Jagiellońskiego w Krakowie			
5–7.12.2025	Fundacja Naukowa Badania Podwodne	VIII Ogólnopolskie seminarium naukowych badań podwodnych „Rola nauki obywatelskiej w ochronie ekosystemów wodnych”	Tak	6.11.2025

IV. TURYSTYKA KWALIFIKOWANA W DZIAŁALNOŚCI PTTK

IV.1. PTTK W GÓRACH

1.1. TURYSTYKA GÓRSKA

Skład osobowy Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 23. Honorowym Przewodniczącym komisji jest jej wieloletni przewodniczący – Jerzy W. Gajewski. W strukturze komisji działały 2 podkomisje i 3 delegatury.

Podkomisja Programowa działała w składzie: Andrzej Łączyński (Kraków) – przewodniczący, Jacek Płonczyński (Kraków) – wiceprzewodniczący, Stefan Rzonca (Kraków) – sekretarz, Jerzy Kalarus (Nowy Sącz), Jacek T. Nowicki (Warszawa), Jacek Pielich (Wałbrzych) i Artur Rotter (Kraków) – członkowie. Od 28 listopada 2025 roku członkiem tej podkomisji jest również Artur Barski z Krosna. Podkomisja może korzystać z opinii 11 konsultantów.

Podkomisja Klubów Górskich działała w składzie: Jacek T. Nowicki (Warszawski Klub Górski im. prof. Walerego Goetla) – przewodniczący oraz Anna Graj-Matysek (Klub Turystyki Górskiej Szarotka, Wągrowiec), Daniel Loegler (Klub Turystyki Górskiej w Rzeszowie), Jacek Płonczyński (Krakowski Klub Przodowników Turystyki Górskiej PTTK), Adam Półrolczyk (Klub Turystyki Górskiej Łazek, Wrocław, do 21 marca 2025 roku), Paweł Peszko (Klub Turystyki Górskiej Łazek, Wrocław, od 21 marca 2025 roku) i Jacek Wiechecki (Klub Górski Wędrowcy, Kraków) – członkowie. Delegaturze Sudeckiej przewodniczył Stanisław Junak (Wałbrzych), Zachodniokarpackiej – Andrzej Ryłko (Żywiec), a Wschodniokarpackiej – Stanisław Sieradzki (Sanok).

Komisja odbyła w 2025 roku 5 posiedzeń: 21 marca w Schronisku PTTK pod Muflonem, 31 maja w formie zdalnej (za pośrednictwem platformy MS Teams), 9 lipca w formie zdalnej (za pośrednictwem platformy MS Teams), 27 września w Szymbarku oraz 28 listopada w Krakowie. Tematyka posiedzeń dotyczyła m.in. jubileuszu 90-lecia GOT, Regulaminu GOT, spraw znakowania, przodowników turystyki górskiej (w tym Vademecum PTG), Ośrodków Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK oraz spraw bieżących (kwestie organizacyjne, korespondencja, konieczność podjęcia stosownych uchwał, inne sprawy bieżące itp.).

Podkomisja ds. klubów górskich tradycyjnie spotkała się podczas zlotu klubów górskich PTTK (tym razem w Szklarskiej Porębie) i powtórnie z prezesami klubów przy okazji sympozjum KTG ZG PTTK. Tematami spotkań były głównie zamierzenia i plany imprezowe i organizacja w najbliższych latach kolejnych zlotów klubów.

Z kolei Podkomisja Programowa przygotowywała dla komisji odpowiedzi na pytania zdobywców GOT PTTK dotyczące przepisów regulaminu tej odznaki. Technicznie przygotowywała i przeprowadzała doroczne Sympozjum Górskie KTG ZG PTTK oraz wydawała kolejne plakaty z serii już 19 plakatów KTG ZG PTTK. Wydano następujące nowe plakaty: „Komisja Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK”, „Tatrzański Park Narodowy”, „Wilkołak na Pogórzu Kaczawskim” oraz „10. Międzynarodowy Konkurs – Najlepsze wydawnictwa o górach”.

W związku z mocno ograniczonym budżetem komisji (wynoszącym 5000 zł) członkowie komisji zmuszeni byli do rezygnacji z rozliczania kosztów przejazdów

i pokrywania kosztów uczestnictwa w imprezach KTG z funduszy Towarzystwa, jak również z rozliczania dojazdów na zebrania komisji. Pokrywali je zatem własnym sumptem, a przyznane do dyspozycji KTG środki przeznaczono głównie na wykonanie druków legitymacji przodowniczych, wyróżnień, Medali KTG, jak również na częściowe pokrycie kosztów noclegów członków KTG. ZG PTTK przyznał komisji kwotę 9300 zł na dofinansowanie wybranych działań programowych. Rozporządzając tą kwotą, postanowiono dofinansować: Kurs znakarzy szlaków górskich (1200 zł), 44. Ogólnopolski Zlot Klubów Górskich (2700 zł), 56. Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Górskiej (2700 zł) oraz 63. Ogólnopolski Zlot Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej (2700 zł). Z wielkim niepokojem należy patrzeć na systematyczne obniżanie wysokości środków zarówno na wydatki organizacyjne KTG, jak i na imprezy komisyjne.

COTG PTTK (Małgorzata Szczepańska) prowadził Centralny Referat Weryfikacyjny GOT PTTK, ewidencję przodowników turystyki górskiej PTTK oraz obsługę finansową komisji (Agnieszka Ryńska). Ośrodek zapewniał druk i dystrybucję książeczek i regulaminów GOT PTTK, wykonawstwo i sprzedaż GOT PTTK oraz odznak przodowniczych.

W 2025 roku komisja wyróżniła 7 osób i 3 organizacje Dyplomem KTG. Ponadto 12 osób uzyskało tytuł Honorowego Przodownika Turystyki Górskiej PTTK, a 2 osoby tytuł Zasłużonego Znakarza Szlaków Górskich.

Członkowie KTG ZG PTTK oraz Podkomisji i Delegatur uczestniczyli w 2025 roku w następujących imprezach:

- 15–18 maja 2025 roku: 44. Ogólnopolski Zlot Klubów Górskich PTTK; OW „Halny” Szklarska Poręba: A. Graj-Matysek, J. Wiechecki, J. Płonczyński, P. Peszko (Podkomisja Klubów), K. Kaszuba, J. Nowicki, K. Piotrowski (KTG),
- 18–22 czerwca 2025 roku: L Zlot Przodowników Turystyki Górskiej PTTK Ziemi Wielkopolskiej; Sudety Środkowe: A. Graj-Matysek (Podkomisja Klubów), K. Kaszuba,
- 11–14 września 2025 roku: 56. Ogólnopolski Zlot PTG PTTK; Ustrzyki Górne: J. Dąbrowski, T. Dziurawiec, G. Guzik, W. Jończyk, K. Kaszuba, J. Pielich,
- 10–12 października 2025 roku: 63. Ogólnopolski Zlot Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej PTTK; Góry Bystrzyckie: G. Guzik, K. Kaszuba, M. Majewski, A. Graj-Matysek;

Komisja od 2008 roku prowadzi własną stronę internetową, która na przełomie 2021 i 2022 została zmodernizowana, przez co stała się bardziej nowoczesną i responsywną, co było też okazją do odświeżenia treści prezentowanych na stronie. Drogą elektroniczną komisja kontaktuje się z klubami górskimi, przodownikami turystyki górskiej, którzy zgłosili się do ewidencji adresów elektronicznych, oraz członkami TRW GOT PTTK i Regionalnymi Komisjami Egzaminacyjnymi ds. PTG. Na stronie internetowej oprócz aktualności, zamieszczone są również wzory wniosków o mianowanie/rozszerzenia uprawnień przodownika turystyki górskiej PTTK, wniosków o wyróżnienia KTG ZG PTTK, wzór sprawozdania rocznego TRW i inne.

Kadra programowa

Na koniec 2025 roku liczba przodowników turystyki górskiej PTTK mianowanych od początku akcji wyniosła 8594 osoby. W 2025 roku odbyły się 22 egzaminy na uzyskanie oraz rozszerzanie uprawnień przodownika turystyki górskiej PTTK, podczas których nowe mianowania uzyskało 51 osób. Łącznie uprawnienia na Tatry uzyskało 11 osób, na Beskidy Zachodnie – 29, na Beskidy Wschodnie – 28, na Sudety – 19, na Góry Świętokrzyskie – 27. Egzaminy przodownicze przeprowadza 17 Regionalnych Komisji Egzaminacyjnych ds. Przodowników Turystyki Górskiej, które zlokalizowane są w: Białymstoku, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Nowym Sączu, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Tarnowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Komisja prowadzi również elektroniczny wykaz przodowników turystyki górskiej, którzy wyrazili zgodę na zamieszczenie imienia, nazwiska oraz zakresu swoich uprawnień na stronie internetowej. Z końcem 2025 roku w wykazie zarejestrowanych było 1378 PTG PTTK.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku wykaz znakarzy górskich szlaków turystycznych obejmował 499 czynnych znakarzy. 256 znakarzy widnieje w ewidencji Delegatury Sudeckiej, 123 Delegatury Zachodniokarpackiej, a 120 Delegatury Wschodniokarpackiej.

Imprezy centralne

W 2025 roku odbyły się pod auspicjami KTG ZG PTTK następujące imprezy ogólnopolskie:

- Kurs znakarzy górskich szlaków turystycznych,
- 44. Ogólnopolski Zlot Klubów Górskich PTTK,
- 56. Ogólnopolski Zlot PTG PTTK,
- 63. Ogólnopolski Zlot Sudeckich PTG.

Kurs znakarzy górskich szlaków turystycznych w Domu Turysty PTTK pod Wieżycą w Sobótce odbył się w dniach 4–6 kwietnia 2025 roku. Organizatorem kursu był Oddział Wrocławski PTTK i Delegatura Sudecka KTG ZG PTTK. Otwarcia kursu oraz powitania uczestników dokonali Prezes Oddziału Wrocławskiego Jan Kozdrowski oraz członek KTG ZG PTTK Jacek Pielich – kierownik kursu. Następnie odbyło się sprawdzenie wiedzy uczestników kursu ze znajomości topografii i sieci szlaków turystycznych macierzystego Oddziału. W dalszej części odbyło się szkolenie teoretyczne prowadzone przez Jacka Pielicha. W sobotę pomimo trudnych warunków spowodowanych niską temperaturą, odbyły się zajęcia praktyczne w terenie z instruktorami w grupach, prowadzone przez Jacka Pielicha, Stanisława Junaka, Jana Kozdrowskiego i Włodzimierza Ranozka. W godzinach wieczornych komisja w składzie: Jacek Pielich, Jan Kozdrowski i Stanisław Junak, przeprowadziła egzamin teoretyczny. Kursanci w liczbie 29, reprezentowali Oddziały: Wrocław, Wałbrzych, Międzygórze, Jawor oraz kilku znakarzy z oddziałów nizinnych, którzy zasilą Oddział Kłodzko. W niedzielę rano zakończono kurs i wręczono legitymacje wszystkim 29 kursantom, którzy uzyskali pozytywne wyniki egzaminu i zostali znakarzami.

44. Ogólnopolski Zlot Klubów Górskich PTTK odbył się w dniach 15–18 maja 2025 roku w Szklarskiej Porębie, w Karkonoszach. Bazą zlotu zorganizowanego przez Klub Turystyki Górskiej PTTK „Szarotka” z Oddziału PTTK w Wągrowcu był Ośrodek Wypoczynkowy „Halny” w Szklarskiej Porębie. W zlocie uczestniczyło 59 osób z 16 klubów.

Warto podkreślić stałe zainteresowanie zlotami klubów górskich (w ewidencji KTG ZG PTTK są zarejestrowane 74 kluby), dlatego komisja już od dawna podkreśla ich ważną rolę w PTTK. Liczba uczestników na dorocznych zlotach ograniczana jest najczęściej wielkością i pojemnością dostępnej bazy noclegowej i możliwościami organizatora. Po raz kolejny należy podkreślić niekiedy niedocenianą ich aktywność, bowiem kluby skupiające „górskie” środowisko w wielu rejonach kraju organizują zarówno życie towarzyskie, wyjazdy w góry, jak i działalność popularyzatorską. Niekiedy można się spotkać z opinią, że nie kluby, lecz oddziały PTTK, a więc jednostki organizacyjne z osobowością prawną, są wiodącą siłą programową w strukturach Towarzystwa. Jednakże, mając na uwadze towarzyski, a nie tylko administracyjny profil działania klubów, należy sądzić, że we współczesnych stowarzyszeniach to one będą odgrywały wiodącą rolę.

56. Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Górskiej PTTK odbył się w dniach 11–14 września 2025 roku w Hotelu Górskim PTTK w Ustrzykach Górnych. Organizatorem zlotu był PTTK Oddział w Krośnie we współpracy z Delegaturą Wschodniokarpacką KTG oraz z Komisją Turystyki Górskiej ZG PTTK. W zlocie uczestniczyło ponad 150 osób, co stanowiło jedną z najwyższych frekwencji w ostatnich latach. Program zlotu obejmował liczne wycieczki górskie po szlakach Bieszczadów, prelekcje tematyczne, spotkania integracyjne oraz uroczystość wręczenia wyróżnień dla zasłużonych działaczy turystyki górskiej. Zlot połączony był z centralną uroczystością jubileuszu 90-lecia Górskiej Odznaki Turystycznej.

Z kolei tradycyjny, 63. Ogólnopolski Zlot Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej PTTK odbył się w dniach 10–12 października 2025 roku w Domu Wypoczynkowym „Regle” w Różance w Górach Bystrzyckich. Organizatorem był Oddział PTTK „Ziemi Kłodzkiej” we współpracy z Komisją Turystyki Górskiej ZG PTTK, Delegaturą Sudecką KTG ZG PTTK oraz UMiG Międzyzlesie i UMiG Bystrzyca Kłodzka. Warto podkreślić utrzymujące się zainteresowanie uczestnictwem w tych zlotach, frekwencja utrzymuje się na stałym poziomie 50–70 osób, a w 2025 roku udział w zlocie wzięło 59 osób. Gościem Honorowym zlotu był wieloletni Przewodniczący KTG ZG PTTK dr Marek Staffa.

W wyniku rozmów z klubami góorskimi oraz oddziałami PTTK komisja przygotowała harmonogram wraz z organizatorami: Ogólnopolskich Zlotów Klubów Górskich PTTK, Ogólnopolskich Zlotów Przodowników Turystyki Górskiej oraz Ogólnopolskich Zlotów Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej, do 2030 roku włącznie.

Działalność programowa

Symposium Górskie KTG ZG PTTK odbyło się 29 listopada 2025 roku w sali konferencyjnej COTG PTTK pod hasłem „90 lat Górskiej Odznaki Turystycznej”. Na program składały się prelekcje:

- „GOT w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim” (J. Kapłon, W.A. Wójcik),
- „90 lat Górskiej Odznaki Turystycznej” (G. Guzik),
- „KTG – impresje po latach” (M. Staffa, J.W. Gajewski).

Miedzy uczestników symposium, podobnie jak w latach poprzednich, rozlosowano bezpłatne wydawnictwa o tematyce górskiej. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem słuchaczy, a frekwencja przekroczyła 100 osób.

Sprawami Ośrodków Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK kierowali T. Dziurawiec i G. Guzik. W 2025 roku funkcjonowały wszystkie OHTG, jednakże w różnym zakresie w stosunku do założeń statutowych opracowanych i zatwierdzonych w regulaminie działalności OHTG PTTK przez Podkomisję Kultury i Historii Turystyki Górskiej Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK 11 listopada 1994 roku (protokół nr 34/2/94).

W 2025 roku kontynuowano rozpoczęte w 2023 roku prace nad nowym regulaminem działania Ośrodków Historii Turystyki Górskiej. 7 kwietnia w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie odbyło się spotkanie poświęcone funkcjonowaniu tych ośrodków. Uczestniczyli w nim: Sekretarz Generalny ZG PTTK – Jacek Treichel, Dyrektor COTG – Jerzy Kapłon, przedstawiciel GKR – Jarosław Marcinkowski, przedstawiciele KTG ZG PTTK – Mikołaj Majewski i Grzegorz Guzik. Jednym z wniosków była konieczność opracowania nowego Regulaminu Ośrodków Historii Turystyki Górskiej. Projekt regulaminu był następnie przedmiotem konsultacji, w tym z Dyrektorem COTG oraz Sekretarzem Generalnym PTTK, a zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w ostatecznej redakcji. Na posiedzeniu komisji 28 listopada 2025 roku nowy regulamin został przyjęty stosowną uchwałą i skierowany do zatwierdzenia przez Prezydium ZG PTTK, które dokument zatwierdziło uchwałą nr 138/XX/2025.

Wszystkie ośrodki jako wartość materialna wymagają przeprowadzenia pełnego audytu oraz dalszego uporządkowania kwestii prawnych wynikających z kompetencji własnościowych. 5 ośrodków podlega bezpośrednio ZG PTTK (Baraniogórski OHTG „U źródeł Wisły” na Przysłopiu pod Baranią Górą, Babiogórski OHTG na Markowych Szczawinach, Bieszczadzki OHTG „Zielony Domek” w Ustrzykach Górnych, Gorczański OHTG na Turbaczu i Pieniński OHTG w Szczawnicy), 2 są w pełni w kompetencji oddziałów (Sudecki OHTG „Ogród bajek” w Międzygórzu i Sądecki OHTG na Prehybie), a 2 stanowią rodzaj „Izb regionalnych” bez pełnego uregulowania prawnego (OHTG na Polanie Chochołowskiej i Pyszniański OHTG „Izba Lorii” na Hali Ornak), które ulokowane są w schroniskach górskich. Oba wyposażone są przez gospodarzy schronisk, którzy też sprawują nad nimi bezpośrednią opiekę. Nadal prawnie nie jest wyjaśniona kwestia Jaworzyńskiego OHTG na Jaworzynie Krynickiej, wobec którego zarysowane są plany całkowitej przebudowy. Obecnie kondycja poszczególnych ośrodków pozostaje różna – od dobrze działających, jak Baraniogórski OHTG „U źródeł Wisły” na Przysłopiu pod Baranią Górą czy Bieszczadzki OHTG „Zielony Domek w Ustrzykach Górnych” i nowoczesny Babiogórski OHTG na Markowych Szczawinach, po wręcz fatalny, jakim w ostatnim czasie stał się Gorczański OHTG na Turbaczu. Pozostała z niego jedynie informacyjna izba bez większego znaczenia, ulokowana w schronisku, a sam historyczny budynek ośrodka pozostaje w opuszczeniu. Podobnie mocno niedofinansowany pozostaje Pieniński OHTG w Szczawnicy wymagający natychmiastowego remontu i adaptacji.

Z wszystkich ośrodków 9 ma powołanych kustoszy, a w przypadku 1 (na Jaworzynie Krynickiej) nadal istnieje wakat (po rezygnacji Danuty Reśko). Obecnie kustoszami są: Robert Wosiek (Babiogórski OHTG na Markowych Szczawinach), Eugeniusz Gnacik (Baraniogórski OHTG „U źródeł Wisły” na Przysłopiu pod Baranią Górą), Witold Grodzki (Bieszczadzki OHTG „Zielony Domek” w Ustrzykach Górnych), Tadeusz Kochański (Gorczański OHTG na Turbaczu), Józef Krzeptowski jr. (w zastępstwie) (Papieski OHTG na Polanie Chochołowskiej), Ryszard Remiszewski (Pieniński OHTG w Szczawnicy), Anna Gąsienica-

Daniel (Pyszniański OHTG „Izba Lorii” na Hali Ornak), Adam Sobczyk (Sądecki OHTG na Prehybie) oraz Włodzimierz Głaz (Sudecki OHTG „Ogród bajek” w Międzygórzu).

Udostępnienie ośrodków uzależnione było od schematu przyjętego przez poszczególnych kustoszy, gdzie w miarę możliwości działalność miała charakter ciągły lub sezonowy. W Baraniogórskim OHTG została zapewniona ciągłość zwiedzania poprzez ośrodkowych przewodników, natomiast w Bieszczadzkim OHTG ciągłość dostępności zapewniły powołane osoby dyżurujące. Część ośrodków usytuowana jest w schroniskach górskich lub w ich pobliżu, więc ich zwiedzanie możliwe jest dzięki porozumieniu z osobami prowadzącymi schronisko. Taka sytuacja nie jest prawidłowa, ponieważ osobą udostępniającą ośrodek powinien pozostawać kustosz lub osoba wyznaczona w jego zastępstwie. W prężnie działających ośrodkach jak Bieszczadzki OHTG dzięki zaangażowaniu kustosza udało się pozyskać w formie darowizn wiele cennych, nowych eksponatów ubogacających zbiory oraz umożliwiających rozszerzenie działalności merytorycznej. Ośrodek prowadził również działalność naukową w postaci wywiadów czy kwerend oraz popularyzatorską poprzez wydawanie biuletynu i pocztówek.

Według sprawozdań Kustoszy w 2025 roku prowadzono bieżące remonty zapewniające możliwość funkcjonowania. Są to wszystko działania wynikające z bieżących potrzeb adaptacyjnych przy bardzo ograniczonych środkach finansowych.

Górska Odznaka Turystyczna PTTK

W 2025 roku działały 123 Terenowe Referaty Weryfikacyjne GOT PTTK oraz Centralny Referat Weryfikacyjny GOT PTTK w Krakowie. W skład CRW GOT wchodził: Andrzej Łączyński – przewodniczący, Małgorzata Szczepańska – wiceprzewodnicząca, Marian Garus – sekretarz, Grzegorz Guzik, Jerzy Mikulec, Agata Wdowiarz i Jacek Wiechecki – członkowie.

W CRW zweryfikowano w 2025 roku 1229 GOT PTTK, w tym 268 popularnych, 219 małych brązowych, 68 małych srebrnych, 34 małe złote, 89 dużych brązowych, 43 duże srebrne, 35 dużych złotych, 110 małych i 23 duże odznaki „Za wytrwałość” oraz 72 odznaki „W góry” (36 brązowych, 22 srebrne, 14 złotych), a także 268 norm na odznakę „Za Wytrwałość”. Ze sprawozdań nadesłanych do 3 kwietnia 2026 roku przez 116 TRW GOT PTTK wynika, że zweryfikowały one 13 477 GOT PTTK, w tym: 4857 odznak popularnych, 3323 małe brązowe, 1560 małych srebrnych, 700 małych złotych GOT PTTK oraz 1507 odznak „W góry” (816 brązowych, 443 srebrne, 248 złotych). Ponadto zweryfikowano 1530 norm „Za wytrwałość”.

W 2025 roku kontynuowano prace nad przygotowaniem cyfrowej możliwości zdobywania GOT PTTK. W głównej mierze prace dotyczyły centralnego rejestru przyznanych GOT PTTK. W tym celu opracowano specjalny arkusz kalkulacyjny dla TRW GOT PTTK, który w 2025 roku był testowany przez wybrane TRW. Rozpoczęto również prace nad weryfikacją punktacji w wykazie tras punktowanych. Opierając się na dostępnych wysokorozdzielczych numerycznych modelach terenu, można dokładnie obliczyć sumy podejść oraz odległości. Równolegle należy kontynuować negocjacje z COTG PTTK w kwestii opublikowania tras punktowanych do GOT PTTK w internecie, m.in. na portalach szlakowych PTTK. Obecnie punkty pojawiają się w licznych aplikacjach i na stronach internetowych pozostających poza kontrolą KTG ZG PTTK, co w dobie społeczeństwa cyfrowego prowadzi

do powszechnego korzystania z tych nieoficjalnych źródeł przez turystów. Skutkuje to licznymi błędami w wypełnianiu książeczek GOT PTTK, co podkreśla potrzebę uporządkowania i udostępnienia oficjalnych danych.

31 lipca Prezydium ZG PTTK zatwierdziło uchwałą znowelizowany Regulamin GOT PTTK, który funkcjonuje od 1 stycznia 2026 roku. Poprzednia wersja towarzyszyła turystom od 1 stycznia 2016 roku, a więc przez dziesięć lat. Prace nad regulaminem poprzedziły szerokie konsultacje, w których udział wzięli m.in. członkowie Centralnego Referatu Weryfikacyjnego GOT PTTK, Terenowych Referatów Weryfikacyjnych GOT PTTK, Regionalnych Komisji Egzaminacyjnych ds. PTG oraz zaproszeni eksperci zajmujący się tematyką GOT. Zmiany były konieczne – wynikały z 10-letniego doświadczenia w stosowaniu dotychczasowych zapisów oraz licznych pytań i sugestii kierowanych do Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK.

Najważniejsze zmiany obejmują m.in.:

- wydłużenie możliwości zdobywania GOT „W góry” aż do ukończenia 10. roku życia,
- możliwość zdobywania GOT „Za wytrwałość” również po dużej brązowej i dużej srebrnej GOT PTTK,
- obowiązek zdobycia dużej złotej GOT przy ubieganiu się o dużą „Za wytrwałość”,
- weryfikację punktów początkowych, pośrednich i końcowych na duże GOT,
- skrócenie i uproszczenie samego regulaminu, aby był bardziej przejrzysty i przyjazny dla turystów.

Podjęto również prace nad opracowaniem FAQ do Regulaminu GOT, w którym zamieszczone będą podstawowe informacje, rozwiewające możliwe wątpliwości interpretacyjne.

Rok 2025 upłynął również pod znakiem obchodów 90-lecia ustanowienia Górskiej Odznaki Turystycznej, jednej z najważniejszych odznak turystycznych w Polsce i jednocześnie jednej z najbardziej rozpoznawalnych marek PTTK. Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK przygotowała z tej okazji program działań obejmujący kilka inicjatyw o charakterze promocyjnym, edukacyjnym i środowiskowym. Głównym inicjatorem oraz autorem koncepcji obchodów był Grzegorz Guzik. Plan obchodów został opracowany wcześniej i obejmował szereg przedsięwzięć realizowanych w latach 2024–2025.

Pierwszym z elementów obchodów było opracowanie i wydanie okolicznościowego plakatu Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK „90 lat Górskiej Odznaki Turystycznej”, którego projekt przygotował Andrzej Łączyński. Plakat został opracowany jeszcze w 2024 roku i wprowadzony do obiegu jako materiał promujący jubileusz w środowisku turystycznym. Był on dystrybuowany m.in. podczas spotkań środowiskowych oraz wydarzeń organizowanych przez komisję, a także przeznaczony do ekspozycji w schroniskach górskich, oddziałach PTTK, ośrodkach historii turystyki górskiej oraz innych miejscach związanych z działalnością Towarzystwa.

Drugim ważnym elementem obchodów było ustanowienie Jubileuszowej Odznaki „90 lat GOT”, nawiązującej do tradycji wcześniejszych odznak wydawanych z okazji ważnych rocznic w historii Towarzystwa. Odznaka ta spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem wśród turystów górskich oraz zdobywców GOT. Na podstawie informacji 66 TRW łącznie

przyznano 7141 odznak jubileuszowych, co potwierdza duże znaczenie tej inicjatywy w środowisku turystyki górskiej.

Istotnym elementem programu jubileuszowego była także publikacja poświęcona historii i znaczeniu Górskiej Odznaki Turystycznej, przygotowywana jako wstęp do przyszłej, pełniejszej monografii odznaki przed jej stuleciem. Prace nad opracowaniem publikacji prowadzi Jerzy Kapłon oraz Wiesław A. Wójcik. Ze względu na szeroki zakres planowanego materiału oraz konieczność przeprowadzenia kwerend archiwalnych termin wydania publikacji nie został jeszcze ostatecznie określony.

Centralnym wydarzeniem obchodów jubileuszowych był 56. Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Górskiej PTTK, który odbył się w dniach 11–14 września 2025 roku w Ustrzykach Górnych w Bieszczadach.

Kolejnym elementem obchodów było sympozjum górskie poświęcone oraz zagadnieniom związanym z historią i rozwojem turystyki górskiej, stanowiło ono forum wymiany doświadczeń oraz refleksji nad rolą odznaki w popularyzacji turystyki kwalifikowanej.

W ramach przygotowań do jubileuszu rozważano również wykonanie okolicznościowego medalu jubileuszowego „90 lat GOT PTT–PTTK – 75 lat Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK”, jednak ze względu na brak środków finansowych przedsięwzięcie to nie zostało jeszcze zrealizowane.

Obchody jubileuszu 90-lecia Górskiej Odznaki Turystycznej stanowiły ważne wydarzenie dla środowiska turystyki górskiej w Polsce. Zrealizowane inicjatywy przyczyniły się do przypomnienia bogatej tradycji odznaki, podkreślenia jej znaczenia w działalności PTTK oraz integracji środowiska przodowników turystyki górskiej i zdobywców GOT.

Znakowanie szlaków górskich

Podobnie jak w roku poprzednim komisja nie uczestniczyła w planowaniu prac znakarskich. Według danych COTG PTTK w 2025 roku odnowiono 3226 km górskich szlaków pieszych i narciarskich, w tym w Sudetach 1350 km, w Karpatach 1820 km, w Górach Świętokrzyskich 56,4 km. Wykonano lub odnowiono i zamontowano 1253 urządzenia małej infrastruktury szlakowej (drogowskazy, tabliczki z nazwą, schematyczne mapy oraz słupy).

Należy podkreślić, że (podobnie jak w 2024 roku) środki finansowe na prace znakarskie, tym samym same prace znakarskie, były opóźnione i wykonane w III i IV kwartale 2025 roku, tj. po okresie wykonywania prac znakarskich. Tabliczki drogowskazowe i z oznaczeniem szczytów dotarły do oddziałowych grup znakarskich dopiero pod koniec września. Taki stan rzeczy powtarza się rokrocznie, co implikuje konieczność kilkukrotnego wyjeżdżania znakarzy w teren oraz generuje dodatkowe koszty, które ponosi znakarz.

W 2025 roku zgodnie z ustaleniami konferencji w Zwoleniu komisja w imieniu ZG PTTK była zobowiązana do zorganizowania spotkania przedstawicieli oddziałów PTTK znakujących na granicy polsko-słowackiej. Spotkanie miało mieć charakter roboczy, celem było uzgodnienie i podział granicznych węzłów szlaków. Ze względu na nieprzyznanie przez ZG PTTK środków finansowych na organizację spotkanie nie odbyło się. Organizację przeniesiono na rok 2026.

W 2025 roku zarządzeniem nr 3/2025 Sekretarza Generalnego ZG PTTK powołano Zespół ds. nowelizacji instrukcji znakowania szlaków turystycznych. KTG reprezentują: Krzysztof Kaszuba – przewodniczący, Stanisław Junak, Janusz Kusiak oraz Jacek Pielich.

Cele funkcjonowania zespołu:

1. Opracowanie aktualizacji zagadnień prawnych dotyczących znakowania szlaków turystycznych.
2. Nowelizacja metodyki projektowania i wyznaczania szlaków w terenie w zależności rodzaju szlaku turystycznego.
3. Aktualizacja wzorów znaków przebiegu szlaków oraz znaków informujących i ostrzegawczych w zależności od rodzaju szlaku turystycznego.
4. Opracowanie palety barw, wzorów i wielkości czcionek stosowanych na tablicach informacyjnych i ostrzegawczych.
5. Ujednolicenie wzorów urządzeń infrastruktury szlaków, sposobu ich umieszczania w terenie oraz rodzaju materiałów, z jakich mają być wykonane.
6. Aktualizacja Bazy Ewidencji Szlaków Turystycznych.

Rocznik „Wierchy”

W 2025 roku nie ukazał się kolejny tom „Wierchów”, jednak bliskie ukończenia są tomy 89. i 90., redagowane po raz pierwszy przez Sebastiana Kłosoka.

Komitet redakcyjny w 2025 roku działał w składzie: Jarosław Balon, Katarzyna Ceklarz, Ewa Grzęda, Agnieszka Jurczyńska-Kłosok, Ryszard Kantor, Ditta Kicińska, Sebastian Kłosok (redaktor naczelny), Krzysztof Kukuła, Agnieszka Latocha-Wites, Piotr Łopatkiewicz, Mikołaj Majewski, Krzysztof Marchlewicz, Zbigniew Mirek, Jacek Potocki, Mieczysław Rokosz, Ewa Roszkowska (przewodnicząca), Tomasz Węclawowicz, Wiesław A. Wójcik, Janusz Zdebski, Bogdan Zemanek. Zebranie komitetu odbyło się 23 kwietnia 2025 roku w formie zdalnej (za pośrednictwem platformy MS Teams).

Co roku Zarząd Główny PTTK przyznaje – na wniosek komitetu redakcyjnego Wierchów – Nagrodę Literacką im. Władysława Krygowskiego. Ostatnie takie wyróżnienie otrzymał za 2022 rok Ivo Łaborewicz. Nagroda za rok 2022 nie została jak dotąd wręczona, z kolei nagrody za lata 2023–2025 nie zostały przyznane.

1.2. TURYSTYKA NARCIARSKA

Skład osobowy Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 24. Ponadto współpracownikami KTN ZG PTTK były następujące osoby: Ryszard Betcher, Małgorzata Gerszewska, Edmund Brzozowski.

Zebrania komisji

W 2025 roku odbyły się 3 posiedzenia KTN ZG PTTK.

Pierwsze posiedzenie odbyło się 17 maja 2025 roku w siedzibie Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK, przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie. W posiedzeniu udział wzięli następujący członkowie komisji: Arkadiusz Kopczyk, Jan Jabłoński i Waldemar Osypiński, Małgorzata Szczepańska, Robert Borkowski, Marcin Gola i Tadeusz Ryszkowski.

Tematami zebrania były m.in. następujące kwestie: przeprowadzenie egzaminu teoretycznego na rozszerzenie uprawnień przodownika turystyki narciarskiej PTTK na teren Beskidów Zachodnich, podsumowanie sezonu narciarskiego 2024/2025, nadanie uprawnień przodownika turystyki narciarskiej PTTK 2 osobom, relacja z Międzynarodowego Rajdu Narciarskiego w Donovalach w dniach 31 stycznia–3 lutego 2025 roku, zmiany w regulaminie ITN PTTK, działalność strony internetowej komisji i aktywność w mediach społecznościowych, działalność Terenowych Referatów Weryfikacyjnych; przygotowanie wstępnego kalendarza imprez na sezon zimowy 2025/2026 ze szczególnym uwzględnieniem szkolenia praktycznego na uprawnienia przodownicze.

Członkowie komisji podjęli uchwałę nr 10/XX/2025 o powołaniu komisji egzaminacyjnej celem przeprowadzenia egzaminu teoretycznego na rozszerzenie uprawnień PTN PTTK o teren Beskidów Zachodnich oraz uchwałę nr 11/XX/2025 o nadaniu uprawnień przodownika turystyki narciarskiej PTTK 2 osobom. Po ogłoszeniu wyników egzaminu na rozszerzenie uprawnień PTN PTTK o teren Beskidów Zachodnich, podjęto uchwałę nr 12/XX/2025 o rozszerzeniu 1 osobie uprawnień PTN PTTK o teren Beskidów Zachodnich.

Drugie posiedzenie odbyło się 27 września 2025 roku w siedzibie Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK, przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie. W posiedzeniu udział wzięli następujący członkowie: Arkadiusz Kopczyk, Jan Jabłoński, Waldemar Osypiński, Małgorzata Szczepańska, Robert Borkowski, Maciej Nadolski, Marcin Gola i Tadeusz Ryszkowski.

Tematami posiedzenia były m.in. następujące kwestie: ustalenie ostatecznego kalendarza imprez na sezon zimowy 2025/2026 z uwzględnieniem szkolenia praktycznego na uprawnienia przodownicze analiza wniosków i uwag w zakresie zmian w regulaminie ITN PTTK oraz podjęcie uchwały w tym przedmiocie, omówienie kwestii finansowych.

Członkowie komisji podjęli uchwałę nr 13/XX/2025 z dnia 27 września 2025 roku o wprowadzeniu zmian w regulaminie Instruktora Turystyki narciarskiej PTTK.

Trzecie posiedzenie (wyjazdowe) odbyło się 12 grudnia 2025 roku w Domu Gościennym Majów w Bielicach. W posiedzeniu udział wzięli następujący członkowie: Arkadiusz Kopczyk, Jan Jabłoński, Waldemar Osypiński oraz współpracownik KTN Edmund Brzozowski.

Przedmiotem posiedzenia były m.in. następujące kwestie: organizacja XIII Międzynarodowego Zimowego Zlotu Turystów Narciarzy w Semilech w Czechach w terminie 4–8 lutego 2027 roku oraz sprawy bieżące.

Ponadto KTN ZG PTTK podjęła w głosowaniach elektronicznych następujące uchwały:

- uchwała nr 8/XX/2025 z dnia 18 lutego 2025 roku o nadaniu uprawnień przodownika turystyki narciarskiej PTTK Małgorzacie Naumowicz i Janowi Kozdrowskiemu,
- uchwała nr 9/XX/2025 z dnia 18 lutego 2025 roku o powołaniu komisji egzaminacyjnej na egzamin na uprawnienia przodownika turystyki narciarskiej PTTK na tereny nizinne w ośrodku Kiełpino w dniu 20 lutego 2025 roku.

Kadra programowa

Kadrę programową, znajdującą się w zakresie zainteresowania komisji, stanowią instruktorzy turystyki narciarskiej PTTK oraz przodownicy turystyki narciarskiej PTTK.

W 2025 roku 4 osoby uzyskało uprawnienia przodownika turystyki narciarskiej PTTK, zaś 1 osoba rozszerzyła uprawnienia o teren Beskidów Zachodnich. Nikt nie nabył uprawnień instruktora turystyki narciarskiej PTTK.

Szkolenie technik biegowych na nartach śladowych prowadzono w trakcie Ogólnopolskiego Rajdu Narciarskiego „Wędrówki Północy”, w dniach 2–8 lutego 2025 roku w Przewieży. Z kolei szkolenie technik zjazdowych na nartach śladowych prowadzono w trakcie rajdu narciarskiego w Jaworzu.

Imprezy centralne

W roku 2025 zorganizowane zostały następujące narciarskie imprezy centralne:

- Rajd Narciarski w Beskidzie Żywieckim, 4–6 stycznia 2025 roku, organizator: Klub Pol-Survival Oddział PTTK w Rzeszowie,
- Rajd Narciarski w Beskidzie Sądeckim, 4–6 stycznia 2025 roku, organizator: Oddziałowa Komisja Turystyki Narciarskiej i Sekcja Narciarska PTTK Rzeszów,
- Rajd Narciarski po Jurze, Żarki, 16–19 stycznia 2025 roku, organizator: Oddział PTTK w Zawierciu (Klub „Ostańce”),
- Rajd Narciarski „Wędrówki Północy” Przewięż, 2–8 lutego 2025 roku, szkolenie technik biegowych na nartach śladowych, organizator: Oddział PTTK w Suwałkach,
- Szkoleniowy rajd narciarski „Jaworzec 2025”, baczówka PTTK Jaworzec, 29 stycznia–2 lutego 2025 roku, szkolenie technik zjazdowych na nartach śladowych, organizator: Klub Pol-Survival Oddział PTTK w Rzeszowie,
- XVIII Zimowy Rajd Pomorski, Puck, 7–9 lutego 2025 roku, organizator: PTTK Oddział im. dr. J. Szukalskiego w Gdańsku, KTP „Bąbelki”,
- XXV Jubileuszowe spotkanie narciarzy śladowych „Na Szlaku” – schronisko PTTK na Turbaczu (Gorce), 1–5 marca 2025 roku, organizator: Juliusz Wysłouch,
- 68. Ogólnopolski Rajd Narciarski „KARKONOSZE 2025”, 11–16 marca 2025 roku, organizator: Oddział PTTK Sudety Zachodnie w Jeleniej Górze,
- Towarzyskie Spotkanie Narciarzy im. Stanisława Szymulańskiego na Polanie Chochołowskiej, 7–11 kwietnia 2025 roku, organizator: Edmund Brzozowski,
- rozpoczęcie sezonu narciarskiego na ziemi kłodzkiej – Bielice, 10–14 grudnia 2025 roku, organizator: Oddział PTTK Sudetów Wschodnich w Prudniku.

Działalność referatów weryfikacyjnych

Sprawozdania lub informacje z działalności i przyznanych odznak narciarskich w roku 2025 przekazało 14 spośród 20 istniejących Terenowych Referatów Weryfikacyjnych: Bielsku-Białej, Bochni, Dąbrowie Górniczej, Gdańsku, Jaworznie, Kościerzynie, Jeleniej Górze, Lublinie, Łodzi, Nowym Targu, Rzeszowie, Wrocławiu, Zawierciu, Zielonej Górze.

Odznaki narciarskie

Wykaz odznak narciarskich PTTK przyznanych w 2025 roku (sezon 2024/2025):

- DON – Dziecięca Odznaka Narciarska,
- NOM – Narciarska Odznaka Młodzieżowa,
- GON – Górska Odznaka Narciarska,

- NON – Nizinna Odznaka Narciarska.

Odznaki narciarskie PTTK przyznane w 2025 roku (sezon 2024/2025)

Stopień odznaki	Zweryfikowano w TRW ON	Zweryfikowano w CRW ON	Łącznie
DON	20	1	21
NOM	10	1	11
popularna GON	17	6	23
mała brązowa GON	21	6	27
mała srebrna GON	14	0	14
mała złota GON	0	0	0
DUŻA SREBRNA GON	nd	4	4
DUŻA ŻŁOTA GON	nd	1	1
powtórzenia GON „za wytrwałość”	9	2	11
odznaka GON „za wytrwałość”	nd	1	1
GON RAZEM:	61	20	81
popularna NON	2	1	3
mała brązowa NON	5	0	5
mała srebrna NON	2	0	2
mała złota GON	0	0	0
DUŻA SREBRNA NON	nd	1	1
DUŻA ŻŁOTA NON	nd	0	0
powtórzenia NON „za wytrwałość”	7	0	7
odznaka NON „za wytrwałość”	nd	0	0
NON RAZEM:	16	2	18
Wysokogórska ON	nd	0	0
WSZYSTKO RAZEM:	107	24	131

Strona internetowa i media społecznościowe

Komisja Turystyki Narciarskiej ZG PTTK prowadzi własną stronę internetową oraz profil na Facebooku, gdzie zamieszczane są najbardziej aktualne informacje związane

z działalnością komisji. Ponadto została założona grupa na Messengerze dla członków oraz współpracowników, gdzie omawiane są bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem komisji.

1.3. GÓRSKA TURYSTYKA JEŹDZIECKA

Skład osobowy komisji przedstawiony jest na stronie 26.

Spotkania komisji

1. 4 kwietnia 2025 roku, Bartkowa.
2. 21 czerwca 2025 roku, on-line.
3. 13 września 2025 roku, on-line.
4. 28-29 listopada 2025 roku, Kraków.

Podsumowanie wydarzeń

- Sejmik Bartkowa, 4–6 kwietnia 2025 roku,
- spotkania komisji,
- Sudecki Rajd Kadrowy, 8 marca 2025 roku,
- Izerska Parada Koni, 1–3 maja 2025 roku,
- Sudecki Hubertus Rancho Overo, 18 listopada 2025 roku,
- Sudecki Sejmik GTJ PTTK, 15 listopada 2025 roku,
- Kurs Instruktora GTJ PTTK Rancho Rossa Montana, w stylu klasycznym, 8–16 października 2025 roku,
- Kurs Przodownika GTJ PTTK Rancho Overo, w stylu klasycznym i western, 8–16 października 2025 roku,
- Bieszczadzki Rajd Kadrowy – u Prezesa,
- Stadnina Trohaniec – Hubertus Bieszczadzki,
- Powojenne Targi Końskie w Lutowiskach,
- Jurajski Bal Koniarza Wolbrom, 25 lutego 2025 roku,
- Rajd Babski Kiełkowice – Głanów 28–29 czerwca 2025 roku,
- XII Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna PTTK, wrzesień 2025 roku,
- Jurajski Rajd Kadrowy 2025, Udórz, 13–14 września 2025 roku,
- Bieg św. Huberta, Podzamcze, 25 października 2025 roku,
- Jurajskie Obchody Święta Niepodległości, Podzamcze,
- Dzień Dziecka dla osób niepełnosprawnych, Stajnia Piekiełko, Beskid Żywiecki.

Odznaki i uprawnienia

W 2025 roku wydano:

- odznaki brązowe: 50,
- odznaki srebrne: 8,
- odznaki złote: 2,
- odznaki szlaków,
- Trasbeskidzki: 6,

- Jurajski: 6,
- Sudecki: 4,
- licencje koni: 43,
- uprawnienia instruktorskie i przodownicze: 29.

Działalność promocyjna

Poprzez stronę internetową <http://gtj.pttk.pl>, profil na Facebooku oraz na imprezach organizowanych przez ośrodki.

Szlaki

Bieżące odnawianie szlaków.

Uchwały i decyzje podjęte przez komisję

1. Uchwała nr 1 w sprawie podniesienia opłat za uczestnictwo w kursach przodownika i Instruktora GTJ PTTK.
2. Uchwała nr 2 w sprawie powołania opiekunów szlaków jurajskiego i sudeckiego.
3. Uchwała nr 3 w sprawie doszkolenia Przodowników II stopnia
4. Uchwała nr 4 w sprawie nadania tytułu Honorowego przodownika górskiej turystyki jeździeckiej Zbigniewowi Widulińskiemu.
5. Uchwała nr 5 w sprawie nadania tytułu ośrodka afiliowanego ośrodkowi Zbigniewa Skubisa.

1.4. CENTRALNY OŚRODEK TURYSTYKI GÓRSKIEJ PTTK

Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie funkcjonuje jako osobowość prawna PTTK – jednostka specjalistyczna prowadząca działalność programową Towarzystwa w górach. Podstawą formalną tej działalności jest zapis w Statucie PTTK w art. 6 ust. 5 oraz Regulamin zatwierdzony przez Zarząd Główny PTTK uchwałą nr 387/XVII/2013 ZG PTTK z dnia 25 maja 2013 roku. Działalność COTG jest działalnością pożytku publicznego oraz działalnością pożytku publicznego odpłatną, to w szczególności działalność informacyjna, popularyzatorska, wydawnicza, utrzymywanie kontaktów oraz współpraca z instytucjami i osobami związanymi z górami oraz obsługa organizacyjna, administracyjna i finansowa komisji Zarządu Głównego prowadzących działalność górska, a więc Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK, Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK oraz Komisji Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK. W strukturze COTG działają: Centralna Biblioteka Górską PTTK, Oficyna Wydawnicza Wierchy, redakcje: rocznika „Wierchy” i kwartalnika „Gazeta Górską”. COTG prowadzi Centralne Archiwum Turystyki Górskiej PTTK oraz Centralną Bazę Szlaków Turystycznych PTTK. COTG PTTK w Krakowie popularyzuje przyjęte w PTTK kierunki rozwoju i promocji turystyki górskiej realizując projekty z zakresu szeroko pojętych zagadnień kultury związanej z górami.

Informacje o przeprowadzonych konkursach

W 2025 roku CBG zorganizowała we współpracy z Andrzejem Łączyńskim (Wydawnictwo Karpaty) i Targami Książki w Krakowie 10. Międzynarodowy Konkurs

Najlepsze wydawnictwa o górach, w którym wzięło udział 51 wydawców i współwydawców z 4 krajów (Austria, Czechy, Polska i Słowacja). Zgłoszono 110 tytułów (w tym egzemplarze wydawnictw w seriach wydawniczych). Wśród laureatów i wyróżnionych znalazły się wydawnictwa z Austrii, Czech, Polski i Słowacji.

Laureaci pucharów:

- Puchar Prezesa Zarządu Głównego PTTK – Księży Młyn Dom Wydawniczy, Michał Koliński, album *Worochta. Drugie Zakopane przedwojennej Polski*,
- Puchar Prezesa Zarządu Targów w Krakowie – TYROLIA VERLAG, Innsbruck, Österreich, *Sterne über Tirol*,
- Puchar Prezesa Małopolskiej Organizacji Turystycznej – Babiogórski Park Narodowy, Zawoja, za serię *O przyrodzie Babiej Góry* (6 tytułów),
- Puchar Redaktora Naczelnego Wydawnictwa „Karpaty” – Stowarzyszenie „Res Carpathica” za Rocznik Ludzi Karpat „Res Carpathica”, t. 2, 2022.

Laureaci

Albumy:

- I miejsce ex aequo – CBS spol. s.r.o., Kynceľová, Slovensko za album *Čarovná Veľká Fatra*, oraz Wydawnictwo Pascal, Bielsko-Biała, za album *Polskie góry. 300 najpiękniejszych miejsc*,
- II miejsce – TYROLIA VERLAG, Innsbruck, Österreich, das Album *Himmlische Hütten*,
- III miejsce – Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, Wrocław, za album *Freedom Climbers. Wrocławianie w górach wysokich*.

Przewodniki:

- I miejsce – Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków, za przewodnik *Beskid Żywiecki*,
- II miejsce – Wydawnictwo Bezdroża, Grupa wydawnicza Helion S.A., Gliwice, za przewodnik *Najpiękniejsze szlaki w polskich górach. Przewodnik dla fotografów i turystów*,
- III miejsce ex aequo – Wydawnictwo Compass, Roman Trzmielewski Sp.j., Kraków, za przewodnik turystyczny *Szlak karpacki*, oraz Wydawnictwo Bezdroża, Grupa wydawnicza Helion S.A., Gliwice, za przewodnik *Dookoła Tatr. Znane i nieznane atrakcje Podhala, Orawy, Liptowa i Spisza*.

Wydawnictwa popularnonaukowe, monografie i inne:

- I miejsce – Správa Krkonošského národního parku, Vrchlabí, Czechy, za monografię *Krkonoše cestou necestou*,
- II miejsce – Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków, za monografię *Kultura ludowa Górali Podhalańskich*,
- III miejsce – Wydawnictwo Czarne, Wołowiec, za monografię *Planeta Hala. Opowieści z Hali Gąsienicowej*.

Proza literacka i poezja o tematyce górskiej:

- I miejsce – Wydawnictwo Stapis, Anna Pisarek, Katowice, za prozę literacką *Lekarz w Himalajach*.
- II miejsce – Wydawnictwo ISKRY, Warszawa, za prozę literacką *Witkacy. Biografia*,
- III miejsce – TYROLIA VERLAG, Innsbruck, Österreich za *Bergsteigen. Eine Philosophie des Lebens*.

Czasopisma:

- I miejsce – Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK, Kraków za czasopismo „Wierchy”, rocznik nr 89,
- II miejsce – Tatrzański Park Narodowy, Zakopane za czasopismo „Tatry”, nr 90, 2024,
- III miejsce – Koło Przewodników Tatrzańskich im. Macieja Sieczki oraz Oficyna Wydawnicza „Wierchy” za czasopismo „Maćkowa Perć”, nr 45.

Mapy:

- I miejsce – Wydawnictwo Ruthenus Rafał Barski, Krosno, za mapę *Nadleśnictwo Lesko. Turystyczna mapa leśno-przyrodnicza*, skala 1:40 000,
- II miejsce – Wydawnictwo Compass Roman Trzmielewski Sp.j., Kraków, za mapę turystyczną *Gorce*, skala 1:40 000,
- III miejsce – Wydawnictwo Ruthenus, Rafał Barski, Krosno, za mapę rowerową *Szlak na dwóch kołach. Beskid Niski (część wschodnia) i Pogórze Bukowskie*, skala 1:50 000.

Serie wydawnicze:

- I miejsce – CBS Nakladatelství Zlin, Česká republika, vydavatelská série *Čarowné Krušné hory – západní; Čarowné Bílé Karpaty*,
- II miejsce – Wydawnictwo Sklep Podróżnika, Przemysław Chlebicki, Warszawa, za serię wydawniczą *Dolomity* (3 tytuły: *Wschód, Zachód, Brenta i Jezioro Garda*),
- III miejsce – Fundacja Wielki Człowiek, Katowice, za serię wydawniczą *Z archiwum Jerzego Kukuczki* (3 tytuły: *[Nie]zdobyta Góra, Królowa, Ostatnia w Koronie*).

Przyznanych zostało też 11 wyróżnień.

W latach 2024 i 2025 CBG przeprowadziła 6. Konkurs na najlepszą pracę doktorską o tematyce górskiej (część dotycząca nauk przyrodniczych). Informacje rozesłane zostały do wszystkich Szkół Doktorskich z zakresu nauk przyrodniczych przy polskich uniwersytetach i instytucjach naukowych. Zgłoszono 7 prac:

- Mariusz Daniel Boćkowski, *Koncepcja usług ekosystemowych w zarządzaniu środowiskowym – współczesna rola parków narodowych w świetle spadku różnorodności biologicznej*, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Biologii, Instytut

Nauk o Środowisku; promotor: prof. dr hab. Małgorzata Grodzińska-Jurczak, Kraków 2022,

- Jarosław Cebulski, *Współoddziaływanie osuwisk i koryt rzecznych w polskich Karpatach fliszowych*, Polska Akademia Nauk; promotor: prof. dr hab. Zofia Rączkowska, promotor pomocniczy: dr hab. prof. IGiPZ PAN Anna Bucała-Hrabia, Kraków 2020,
- Karolina Mostowik, *Obieg wody w małych zlewniach w Bieszczadach Zachodnich na przykładzie pasma Połoniny Wetlińskiej*, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Geografii i Geologii, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej; promotorzy: dr hab. inż. Bartłomiej Rzonca, prof. UJ, dr hab. Janusz Siwek, Kraków 2022,
- Adam Perz, *Kopule w badaniach relacji zmiennych hydro-meteorologicznych oraz zagrożenia i ryzyka powodziowego w zlewni górnej Nysy Kłodzkiej*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych; promotorzy: prof. UAM dr hab. Dariusz Wrzeński, prof. dr hab. Waldemar Budner, Poznań 2023,
- Adam Snopek, *Wpływ funkcjonowania schronisk turystycznych na wybrane elementy ekosystemów leśnych Beskidów*, Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych; promotor: prof. dr hab. Andrzej Richling, Warszawa 2023,
- Natalia Tokarczyk, *Przyrodnicze uwarunkowania zarastania polan regłowych w parkach narodowych polskich Karpat*, Uniwersytet Jagielloński, Wydział Geografii i Geologii, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Pracownia Geografii Fizycznej; promotor: prof. dr hab. Krystyna German, Kraków 2023,
- Artur Żyto, *Znaczenie materialnego dziedzictwa kulturowego rejonu Gór Stołowych dla rozwoju turystyki kulturowej*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza; praca doktorska zrealizowana w ramach projektu GEO-INTER-APLIKACJE; promotor prof. UAM dr hab. Klaudiusz Świącicki, promotor pomocniczy: Dr Mateusz Rogowski, Poznań 2023.

W lipcu 2025 roku Kapituła Konkursu w składzie: prof. Zbigniew Wójcik, prof. Jarosław Balon, dr Mikołaj Majewski, ogłosiła werdykt: nagrodę główną przyznano pracy dr Karoliny Mostowik, przyznano również wyróżnienia za prace dr. Jarosława Cebulskiego i dr. Adama Perza. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w trakcie Sympozjum Górskiego KTG ZG PTTK w COTG PTTK w Krakowie, w listopadzie 2025 roku.

Sebastian Kłosok, kierownik Centralnej Biblioteki Górskiej, był jurorem konkursu „Książka górskiego roku” odbywającego się podczas Festiwalu Górskiego im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju. Podczas konkursu główną nagrodę i tytuł „Książki górskiego roku” otrzymała monografia wydana przez COTG PTTK *Od Townsona do Conradów. Brytyjczycy w Tatrach i o Tatrach w długim wieku dziewiętnastym* autorstwa Krzysztofa Marchlewicza.

Informacja o imprezach centralnych – 150 lat zorganizowanego przewodnictwa w Polsce

W dniach 17–18 października w Krakowie, w siedzibie Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK przy ulicy Jagiellońskiej 6, odbyła się konferencja „Przewodnictwo Górskie w Polsce – perspektywy”, organizowana wspólnie przez Centrum Przewodnictwa

Tatrzańskiego i COTG PTTK, podczas której prelegentami byli zarówno przewodnicy, jak i przedstawiciele świata akademickiego. Pierwszy dzień poświęcono historii przewodnictwa górskiego w Polsce, nie tylko w Tatrach. Podczas wystąpień poruszono kwestie przewodnictwa w Sudetach, Beskidach, Karpatach Wschodnich i Górach Świętokrzyskich. Dzień zakończył pokaz filmu *150 lat przewodnictwa tatrzańskiego*. Drugi dzień konferencji to wystąpienia dotyczące współczesnych regulacji prawnych zawodu przewodnika górskiego. W dyskusji poświęconej przyszłości przewodnictwa wzięli udział wiceminister w Ministerstwie Sportu i Turystyki Ireneusz Raś oraz przedstawiciele różnych środowisk: przewodników beskidzkich, tatrzańskich, przewodników wysokogórskich IVBV oraz stowarzyszenia przewodników górskich LIDER. Podczas konferencji prof. Stanisław Hodorowicz odczytał uchwałę podjętą przez Związek Podhalan o szczególnym wkładzie przewodnictwa w kulturę regionu. Impreza została zorganizowana ze wsparciem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Informacja o działalności referatów weryfikacyjnych z uwzględnieniem danych statystycznych

Odnaki prowadzone przez COTG

- Korona Beskidu Wyspowego – 117,
- Odznaka Turystyczna Mały Szlak Beskidzki PTTK – 229,
- Zimowa Odznaka Górską – 18,
- Odznaka Głównego Szlaku Beskidzkiego – 583,
- Odznaka Głównego Szlaku Sudeckiego – 207,
- Odznaka Głównego Szlaku Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Wyspy” – 7,
- Odznaka Małopolskiego Szlaku Papieskiego im. św. Jana Pawła II – 11,
- Odznaka Głównego Szlaku Świętokrzyskiego – 241,
- Polsko-Słowacka Odznaka Turystyczna Góry Bez Granic – Hory Bez Hraníc – 63.

Do dnia 3 marca 2026 roku. Centralny Referat Weryfikacyjny GOT PTTK przyznał ogółem 1827 odznak i powtórzeń do odznaki „Za wytrwałość” (w tym jubileuszowe odznaki „90 lat GOT”).

Do dnia 3 marca 2026 roku Centralny Referat Weryfikacyjny ON PTTK przyznał ogółem 24 odznaki i powtórzenia do odznaki „Za wytrwałość”.

Informacja o działalności wydawniczej, promocyjnej, stronie internetowej

Wydane pozycje

- Krzysztof Marchlewicz, *Od Townsona do Conradów. Brytyjczycy w Tatrach i o Tatrach w długim wieku dziewiętnastym*,
- Janusz Wojtycza (red.), *Turystyka i obozownictwo skautowe oraz harcerskie*,
- Jerzy Kapłon, *Budowa ścieżek i znakowanie szlaków turystycznych przez Towarzystwo Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Tatrzańskie w latach 1873–1950*,
- Katarzyna Ceklarz, Grzegorz Studnicki (red.), *Kultura ludowa Górali Śląskich*,
- Jacek Potocki, *Kształtowanie sieci znakowanych szlaków turystycznych w Sudetach jako czynnik integracji regionu turystycznego*,

- We współpracy z Wyższą Szkołą Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej:
 - Tomasz Pasierbek (red.), *Opinie o Małopolsce zagranicznych turystów odwiedzających region w latach 2015–2024*,
 - Marek Łabaj (red.), *Opinie o Małopolsce krajowych turystów odwiedzających region w latach 2015–2024*,
- „Wierchy” – tom 89,
- „Gazeta Górska” – nr 128, 129, 130, 131,
- Książeczka GOT (w nakładzie 120 tys. egzemplarzy).

Projekty graficzne

W 2025 roku na potrzeby COTG PTTK zostały wykonane następujące projekty graficzne:

- reklamy promujące „Gazetę Górską”, COTG PTTK, wydawnictwa i szlaki do Książeczek GOT oraz Regulaminu GOT,
- „Gazeta Górska” – przygotowanie graficzne i skład wszystkich numerów,
- materiały promocyjne „Gazety Górskiej” – grafiki on-line,
- przygotowanie materiałów graficznych promujących projekty COTG PTTK,
- zaproszenia i plakaty, grafiki – różne,
- obsługa fotograficzna COTG PTTK – zdjęcia podczas wydarzeń związanych z działalnością COTG PTTK,
- przygotowanie i obsługa stoiska na Festiwalu Górskim w Łądku-Zdroju,
- przygotowanie dyplomów i statuetek na konkurs Najlepsze wydawnictwa o górach na Targach Książki w Krakowie,
- przygotowanie grafik tabliczek promujących GSB PTTK.
- przygotowanie grafik tablic na szlak węgierski.

Spotkania autorskie zorganizowane przez COTG

- *Budowa ścieżek i znakowanie szlaków turystycznych przez Towarzystwo Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Tatrzańskie w latach 1873–1950* Jerzego Kapłona (6 lutego 2025 roku),
- *Nad Wisłą pod Krakowem. Historyczna wędrówka przez Bielańsko-Tyniecki Park Krajobrazowy* Pawła Ciaptacza (6 maja 2025 roku),
- *Od Townsona do Conradów. Brytyjczycy w Tatrach i o Tatrach w długim wieku dziewiętnastym* Krzysztofa Marchlewicza, Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady w Łądku Zdroju (6 września 2025 roku), Biblioteka Uniwersytetu Poznańskiego (8 maja 2025 roku), Mediateka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zakopanem (16 października 2025 roku),
- *Goralenvolk – historia zdrady Wojciecha Szatkowskiego* (COTG, 8 maja 2025 roku),
- *Planeta Hala. Opowieści z Haliny Gąsienicowej* Beaty Słamy (COTG, 5 czerwca 2025 roku),
- *Góry regionu Trentino* Mario Corradini (COTG, 19 września 2025 roku),

- *Objavovanie Roháčov od najstaších čias po koniec tridsiatych rokov 20. storočia* Ľudovita Kociana (COTG, 13 listopada 2025 roku),
- *Kultura Ludowa Górali Śląskich* pod red. Katarzyny Ceklarz i Grzegorza Studnickiego (Muzeum Beskidzkie im. Andrzeja Podżorskiego w Wiśle, 28 listopada 2025 roku),
- *Rodopy Środkowe* Piotr Siwek (COTG, 4 grudnia 2025 roku).

W imprezach promocyjnych wzięło udział ok. 400 uczestników.

Biblioteka – zbiory i udostępnianie

Stan zbiorów CBG na dzień 31 grudnia roku sprawozdawczego przedstawiał się następująco: druki zwarte – 33 090 vol. (przybyło 726), czasopisma i wydawnictwa ciągłe – 10 245 vol. (przybyło 249), mapy – 2779 jedn. inw. skatalogowanych (w sumie przybyło 10 jedn. inwent.). Wzbogacanie zbiorów następowało drogą zakupów oraz darów od instytucji i osób prywatnych, także jako wpływ publikacji po wyżej wspomnianych konkursach. Kontynuowano akcję wprowadzania danych do katalogu komputerowego CBG, ogólnie dostępnego w internecie. W 2025 roku wprowadzono ogółem 726 rekordów (w tym: 666 druków zwartych, 20 tytułów czasopism, 10 map, 30 artykułów). Na dzień 30 grudnia 2025 roku katalog komputerowy zawierał opisy: 24 526 książek, 1681 czasopism, 712 map i planów, 1114 artykułów.

CBG nawiązała współpracę ze specjalistą zajmującym się starą fotografią – Zbigniewem Ładyginem, który jako wolontariusz podjął się skatalogowania i zdigitalizowania klisz znajdujących się w zbiorach CBG. W sumie skatalogowano ok. 3000 pozycji.

Zbiory biblioteczne udostępniano wyłącznie na miejscu. W 2025 roku biblioteka była czynna 4 dni w tygodniu, w tym 2 dni 10:00–19:00, 2 10:00–16:00. W sytuacjach pilnych możliwe było również umówienie się i skorzystanie z księgozbioru w innym, niż wyznaczone dni i godziny dyżuru biblioteki, terminie. W tym okresie ze zbiorów bibliotecznych skorzystało 1028 czytelników, którym udostępniono w sumie jednostek inwentarzowych (w tym 2695 vol. druków zwartych, 1550 czasopism oraz 33 sztuk zbiorów specjalnych). CBG pośredniczyła w udostępnianiu archiwaliów ze zbiorów Centralnego Archiwum Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie. W tym zakresie obsłużono 4 osoby. W ramach poprawy stanu technicznego zbiorów w 2025 roku oddano do oprawy i naprawy introligatorskiej 5 vol. druków zwartych oraz 104 vol. czasopism i wyd. ciągłych.

Spotkania klubów, kół, kursów przewodnickich i komisji ZG PTTK

- Studenckie Koło Przewodników Górskich i Akademickie Koło Przewodników Tatrzańskich – spotkania odbywały się we wtorki i czwartki (spotkania Zarządu SKPG, spotkania warsztatowe dotyczące metodyki pracy z grupą, spotkanie bazowych i przyjaciół baz prowadzonych przez SKPG, walne zebranie SKPG, wspólna wigilia SKPG i AKPT, wykłady otwarte AKPT),
- Koło Przewodników Tatrzańskich im. Macieja Sieczki – spotkania odbywały się w czwartki, spotkania Zarządu, wykłady, wigilia, walne zebranie,
- Krakowski Klub Przewodników Turystyki Górskiej – spotkania odbywały się w poniedziałki,

- kurs przewodników beskidzkich (SKPG) – wykłady we wtorki i czwartki,
- spotkania KTG ZG PTTK w COTG PTTK: posiedzenie Komisji KTG ZG PTTK 28 listopada 2025 roku, Sympozjum Górskie KTG ZG PTTK 29 listopada 2025 roku, spotkanie przedstawicieli klubów górskich 29 listopada 2025 roku,
- spotkania KTN ZG PTTK w COTG PTTK: posiedzenie Komisji KTN ZG PTTK 17 maja 2025 roku, posiedzenie Komisji KTN ZG PTTK 27 września 2025 roku.

Współpraca z firmą Decathlon

W lutym 2025 roku COTG nawiązał współpracę z Decathlon. W okresie luty–listopad 2025 roku wydrukowano 120 000 sztuk książeczek GOT z reklamą aplikacji Decathlon Outdoor na drugiej stronie okładki. Wartość usługi 2834,21 EUR. W grudniu 2025 roku Decathlon zakupił 3000 sztuk książeczek GOT za kwotę 10 200,00 zł netto (12 546,00 zł brutto).

Inne działania

Zadania publiczne zrealizowane w 2025 roku przez PTTK COTG.

Lp.	Tytuł	Instytucja	Dotacja (zł)	Wkład własny (zł)	Całkowity koszt (zł)
1.	Rozwój infrastruktury turystycznej i kształtowanie przestrzeni turystycznej regionu poprzez renowację i doposażenie szlaków turystycznych oraz rozwój bazy ewidencji szlaków	Województwo Małopolskie Departament Turystyki	200 000,00	52 240,00	252 240,00
2.	Odnowienie i konserwacja sieci szlaków turystycznych podstawą ich dobrego stanu technicznego i bezpiecznego uprawiania turystyki dostępnej dla społeczeństwa	Ministerstwo Sportu i Turystyki	1 417 140,73 przyznana: 1 427 825,00	178 000,00	1 595 140,73
3.	Platforma szlakowa województwa śląskiego i opolskiego jako cyfrowe narzędzie udostępniania	Ministerstwo Sportu i Turystyki	270 000,00	47 400,00	317 400,00

	informacji turystycznej i krajoznawczej				
4.	Małopolskie Obchody Międzynarodowego Dnia Przewodnika w 2025 roku	Województwo Małopolskie Departament Turystyki	97 807,03 przyznana: 100 000,00	0,00	97 807,03
	Razem		1 984 947,76	277 640,00	2 262 587,76

Poniżej informacje odnośnie do poszczególnych projektów.

Projekt nr 1 – doposażenie szlaku w niezbędną infrastrukturę szlakową na podstawie nowej organizacji ruchu przygotowanej w ramach realizacji zadania w ramach „Małopolski Gościnnej” w 2023 roku w elementy infrastruktury szlakowej: znaki R-4 i R-4a, znaki R-4b, znaki R-4c i R-4d, znaki malowane, słupy metalowe, malowanie odcinków szlaku, kasacja, demontaż starego oznakowania, tablice z mapami szlaku, nadzór i administracja; renowacja (znakowanie i/lub doposażenie w elementy infrastruktury szlakowej) szlaków turystycznych (pieszych i spacerowych) w Małopolsce o długości 268,0 km – odnowienie znaków przez malowanie, wykonanie i montaż drogowaskazów, słupków i mapek; przygotowanie nowej organizacji ruchu szlaku rowerowego Doliny Dłubni – stworzenie dokumentacji, która jest niezbędna, aby w przyszłości odnowić znakowanie tego szlaku, rozwój narzędzi, mających na celu ułatwienie i usprawnienie zarządzania siecią szlaków w Małopolsce, czyli rozwój Bazy Ewidencji Szlaków Turystycznych obejmującej szlaki Małopolski; stworzenie nowej organizacji ruchu szlaku rowerowego – reorganizację przebiegu celem dostosowania do istniejącej sieci szlaków/tras rowerowych w regionie.

Projekt nr 2 – zadanie z zakresu turystyki zostało zrealizowane w okresie od 1 sierpnia do 30 listopada 2025 roku. Jego celem było zwiększenie dostępności oraz bezpieczeństwa turystyki aktywnej i społecznej, w tym dla seniorów, dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami, poprzez odnowienie i konserwację sieci górskich szlaków turystycznych na terenie Polski. W ramach realizacji zadania odnowiono oznakowanie górskich szlaków pieszych o łącznej długości 4127 km, obejmujących województwa: dolnośląskie, opolskie, śląskie, małopolskie, podkarpackie oraz świętokrzyskie. Prace objęły zarówno odnowienie znakowania, jak i renowację znaków malowanych na szlakach. Jednocześnie wykonano, zamontowano lub poddano renowacji łącznie 1253 elementy infrastruktury szlakowej, w tym: 820 drogowaskazów, 143 słupy, 152 tabliczki z nazwą, 33 schematyczne mapki, 105 tyczek i traserów do oznakowania szlaków. Dodatkowo zrealizowano usługi montażowe, transport sprzętu oraz obsługę techniczną sieci szlaków. Wszystkie prace wykonano zgodnie z Instrukcją Znakowania Szlaków Turystycznych PTTK. Zadanie zostało obsłużone organizacyjnie i finansowo przez doświadczonych pracowników COTG PTTK, obejmując koordynację, obsługę księgowo-finansową, biurową oraz aktualizację Bazy Ewidencji Szlaków Turystycznych PTTK (BEST). Dane dotyczące odnowionych szlaków wprowadzono do systemu BEST i udostępniono w ogólnodostępnych platformach szlakowych

PTTK. Jako element kontroli jakości przeprowadzono audyt wybranych prac znakarskich przez specjalistów COTG PTTK

Projekt nr 3 – w ramach realizacji zadania stworzono platformę szlakową PTTK dla województw śląskiego i opolskiego (wspólnie), zdigitalizowano 400 km szlaków, opisano 100 atrakcji krajoznawczych. Koordynacja zadania, przygotowanie postępowań w ramach konkurencyjnego wyboru podwykonawców, przygotowanie umów, przygotowanie sprawozdania z realizacji zadania.

Projekt nr 4 – Małopolskie Obchody Międzynarodowego Dnia Przewodnika. Zadanie składało się z 3 działań: Gali Małopolskich Obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodnika, szkolenia dla przewodników turystycznych, akcji „Przewodnicy PTTK dzieciom”.

Gala Małopolskich Obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodnika odbyła się 13 marca 2025 roku w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie (ok. 100 uczestników). Działanie polegało na organizacji Gali, tj. wynajęciu sali konferencyjnej dla nie mniej niż 100 osób, zapewnieniu oprawy muzycznej, konferansjerskiej, poczęstunku dla uczestników (bufet kawowy i poczęstunek główny w formule szwedzkiego stołu dla 100 osób), obsługi systemu wystawienniczego Województwa Małopolskiego i stoiska recepcyjnego, wykonania Dyplomów Marszałka Województwa Małopolskiego. Spotkanie prowadził Mateusz Tomaszczyk. Dyrektor Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego Piotr Polanek otworzył Galę i odczytał list nieobecnej Marszałek Iwony Gibas – Członka Zarządu Województwa Małopolskiego. Następnie Piotr Polanek oraz Beata Stachura, Zastępca Dyrektora Departamentu Turystyki UMWM, wręczyli dyplomy Marszałka Województwa Małopolskiego „Za wkład w rozwój i promocję turystyki w Małopolsce” 14 przewodnikom. Piotr Polanek wręczył także nagrodę Polonia Minor dla Studenckiego Koła Przewodników Górskich przy Akademickim Oddziale PTTK w Krakowie. Jerzy Kapłon – Prezes Zarządu Głównego PTTK, Dyrektor Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie, wygłosił wykład „150 lat zorganizowanego polskiego przewodnictwa górskiego. Przewodnicy w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim 1873–1950”. Magdalena Białas, sekretarz Małopolskiego Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK Województwa Małopolskiego, zapowiedziała akcję „Przewodnicy PTTK dzieciom”. Galę uświetnił występ artystyczno-wokalny Anny Sokołowskiej-Alabrudzińskiej oraz Jacka Wójcickiego. Po Gali była możliwość zwiedzenia wystawy Cogiteonu „Człowiek i jego marzenia” oraz strefy laboratoriów. Gala Małopolskich Obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodnika została zrealizowana we współdziałaniu z Województwem Małopolskim, Samorządem Przewodników Turystycznych PTTK Województwa Małopolskiego, Federacją Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie, Małopolską Organizacją Turystyczną.

W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych przewodników turystycznych zostały zorganizowane 2 szkolenia merytoryczne, w których uczestniczyło łącznie ponad 70 osób. Szkolenie pt. „Tzw. ustawa Kamilka a praktyka usług przewodnickich” przeprowadził radca prawny Wojciecha Ludera z kancelarii prawnej mec. Tomasza Korpusińskiego. Szkolenie odbyło się 13 marca 2025 roku w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon bezpośrednio przed Galą Małopolskich Obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodnika. Uczestniczyło w nim ponad 40 osób. Nie były potrzebne dodatkowe materiały szkoleniowe – prowadzący szkolenie wskazał akty prawne związane z ustawą i dostępne w internecie. Kancelaria przygotowała zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

Ponieważ w 2025 roku obchodzono w Małopolsce Tysiąclecie Królestwa Polskiego, 2. szkolenie dla przewodników nawiązywało do tego wydarzenia i odbyło się w formie zwiedzania Zamku Królewskiego na Wawelu. Szkolenie odbyło się 7 czerwca 2025 roku. W ramach szkolenia przewodnicy zwiedzali komnaty pierwszego i drugiego piętra zamku oraz Skarbiec, otrzymali potwierdzenia uczestnictwa w szkoleniu oraz folder informacyjny Zamku Królewskiego na Wawelu.

Dla przewodników uczestniczących w szkoleniach zostały wykonane składane parasole z logo Województwa Małopolskiego i PTTK. Tematyka szkoleń, harmonogram, miejsce i czas ich przeprowadzenia oraz element identyfikujący przewodników (parasol) zostały ustalone we współpracy z Województwem Małopolskim.

W ramach akcji „Przewodnicy PTTK dzieciom” zrealizowano 17 jednodniowych wycieczek turystycznych, organizowanych bezpłatnie przez przewodników turystycznych z różnych oddziałów PTTK z Małopolski (wybór terminów i tras wycieczek, zapewnienie opieki przewodnickiej, transportu, posiłku, opieki przewodnickiej). Ze względu na jubileusz Tysiąclecia Królestwa Polskiego starano się, aby uczestnicy wycieczek odwiedzali także miejsca związane z historią Polski. Łącznie w akcji wzięło udział ponad 550 dzieci i młodzieży z Małopolski oraz 20 przewodników turystycznych z 12 oddziałów PTTK.

W ramach akcji odbyły się następujące wycieczki:

1. 15 kwietnia 2025 roku, Kraków, Katedra Wawelska i Muzeum Katedralne, młodzież licealna ze specjalnymi potrzebami z XXIV LO w Krakowie, Koło Przewodników Miejskich przy Oddziale Krakowskim PTTK im. ks. Karola Wojtyły, prowadzący: Anna Stalmach, uczestniczyło 17 osób.
2. 29 kwietnia 2025 roku, Olkusz, zamek w Rabsztynie, dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Krzeszowicach, uczniowie szkoły branżowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Chrzanowie, Koło Przewodników Beskidzkich i Terenowych w Chrzanowie, prowadzący: Ryszard Łenyk, uczestniczyło 45 osób.
3. 29 kwietnia 2025 roku, Królewskie Miasto Nowy Targ i Turbacz, dzieci ze szkół podstawowych w Sromowcach Wyżnych, Krośnicy, Maniowach i Kluszkowcach, Koło Przewodników przy Pienińskim Oddziale PTTK w Krościenku nad Dunajcem, prowadzący: Andrzej Sproch, uczestniczyło 65 osób.
4. 7 maja 2025 roku, Muszyna i Rytro, ruiny zamków, młodzież szkół podstawowych z Rupniowa, Laskowej, Słopnic, Nowego Rybia i Jaworznej, Koło Przewodników przy Oddziale PTTK w Limanowej, prowadzący: Jarosław Potoniec, uczestniczyło 51 osób.
5. 8 maja 2025 roku, zamek w Suchej i Leskowiec, uczniowie ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego podopieczni fundacji AHA, Oddział Krakowski PTTK im. ks. Karola Wojtyły, prowadzący: Marcin Sondej, uczestniczyło 21 osób.
6. 9 maja 2025 roku, Ojców, Dolina Prądnika, podopieczni świetlicy środowiskowej „Chatka Puchatka” na os. Azory w Krakowie, Koło Przewodników Beskidzkich im. prof. R. Reinfussa Oddziału Krakowskiego PTTK, prowadzący: Marta Mleczo, uczestniczyły 24 osoby.
7. 10 maja 2025 roku, zamek w Rabsztynie, Pustynia Błędowska, Olkusz, klasztor benedyktynów w Tyńcu, dzieci z Nowego Targu i okolic, Klub Przewodników

- Beskidzkich i Terenowych im. Witolda Pustówki w Nowym Targu, prowadzący: Adam Jachymiak, uczestniczyło 50 osób.
8. 12 maja 2025 roku, Muszyna, Stary Sącz, dzieci ze szkół Nowego Sącza, Koło Przewodników PTTK Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu, prowadzący: Dominika Kroczek, Marzena Poręba-Pietrzak, uczestniczyło 55 osób.
 9. 12 maja 2025 roku, Kraków, Katedra Wawelska i Muzeum Katedralne, uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Salezjanek, Koło Przewodników Miejskich przy Oddziale Krakowskim PTTK im. ks. Karola Wojtyły, prowadzący: Ania Mikołajewska, Bartłomiej Śmiałek i Janusz Worotniak, uczestniczyło 59 osób.
 10. 14 maja 2025 roku, Ojców, Pieskowa Skała, dzieci z Wioski Dziecięcej im. Janusza Korczaka w Rajsku, Studenckie Koło Przewodników Górskich przy Oddziale Akademickim PTTK w Krakowie, prowadzący: Jarosław Sołtys, uczestniczyło 21 osób.
 11. 16 maja 2025 roku, zamki Doliny Dunajca, uczniowie szkół podstawowych z Zakliczyna i Stróż, Koło Przewodników PTTK „Leliwa” Oddziału PTTK w Tarnowie, prowadzący: Janusz Flakowicz, uczestniczyły 43 osoby.
 12. 20 maja 2025 roku, Ciężkowice, Biecz, Siary, dzieci ze szkoły podstawowej w Sobolowie i ze Szkolnego Ośrodka Integracyjnego z Bochni, Koło Przewodników PTTK im. ks. W. Gadowskiego Oddziału PTTK w Bochni, prowadzący: Wojciech Pałka, Anna Kostecka, uczestniczyło 50 osób.
 13. 22 maja 2025 roku, kopalnia soli w Bochni, uczniowie z liceum i technikum z Gorzenia wraz z 7 uczniami ze szkoły specjalnej z Wadowic, z którą współpracują w ramach wolontariatu, Koło Przewodników Beskidzkich i Terenowych Oddziału PTTK przy AZPB Andropol w Andrychowie, prowadzący: Janusz Cepcer, uczestniczyło 28 osób.
 14. 23 maja 2025 roku, zamki rycerskie w Dębnie i Melsztynie, SKKT PTTK przy Zespole Szkół i Placówek „Centrum dla Niewidomych i Słabowidzących” w Krakowie, Koło Przewodników Beskidzkich im. prof. R. Reinfussa Oddziału Krakowskiego PTTK, prowadzący: Włodzimierz Mytnik, uczestniczyło 20 osób.
 15. 26 maja 2025 roku, Babia Góra, zamek w Suchej, dzieci i młodzież z szkoły podstawowej w Stróży, Koło Przewodników Beskidzkich i Terenowych Oddziału PTTK „Lubomir” w Myślenicach, prowadzący: Mateusz Murzyn, uczestniczyło 48 osób.
 16. 28 maja 2025 roku, Ojców, Olkusz, uczniowie Szkoły Podstawowej w Chabówce, Koło Przewodników Turystycznych Oddziału PTTK w Rabce Zdroju, prowadzący: Sylwia Jabłońska, uczestniczyło 20 osób.
 17. 4 czerwca 2025 roku, Luboń Wielki, wychowankowie Zespół Placówek Edukacyjno-Opiekuńczo-Wychowawczych w Wielkich Drogach, Studenckie Koło Przewodników Górskich przy Oddziale Akademickim PTTK w Krakowie, prowadzący: Nikoletta Kula, uczestniczyło 20 osób.

7 czerwca 2025 roku w Lektorium Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie odbyło się podsumowanie akcji „Przewodnicy PTTK dzieciom”. Uczestniczyło w nim ponad 30 osób (przewodnicy uczestniczący w akcji, przedstawiciele Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, przedstawiciele Centralnego Ośrodka

Turystyki Górskiej PTTK, oraz inne osoby wspierające akcję). Na spotkaniu obecna była Beata Stachura (Zastępca Dyrektora Departamentu Turystyki UMWM), która podziękowała przewodnikom prowadzącym wycieczki. Małgorzata Szczepańska (COTG PTTK) przedstawiła relację z akcji „Przewodnicy PTTK dzieciom” w formie prezentacji ze zdjęciami z wycieczek.

Zarządzanie zadaniem polegało na koordynacji, obsłudze biurowej i księgowo-finansowej, zakupie materiałów biurowych oraz wykonaniu sprawozdania z realizacji zadania.

Zadania publiczne – kontynuacja

Zadanie publiczne PTTK zrealizowane na podstawie umowy z NIW-CRSO na lata 2023–2025 – kontynuacja w 2025 roku.

Lp.	Tytuł	Instytucja	Dotacja (zł) 2025 rok	Wkład własny (zł) 2025 rok	Całkowity koszt (zł) 2025 rok
5.	Rozwój misyjny i instytucjonalny PTTK jako głównego kreatora turystyki społecznej i aktywnej w Polsce	Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO)	18 389,00 przyznana: 36 000,00	500,00	18 889,00
	Razem		18 389,00	500,00	18 889,00

W umowie na realizację zadania „Rozwój misyjny i instytucjonalny PTTK jako głównego kreatora turystyki społecznej i aktywnej w Polsce” w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO Priorytet 1a (dalej: Projekt), która została zawarta pomiędzy Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym i Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO) przewidziano dofinansowanie realizacji poniższego zakresu merytorycznego.

W działaniu pn. Opracowanie lub aktualizacja strategii rozwoju organizacji (lata 2023–2025) konsultacje on-line i hybrydowe z członkami PTTK połączone z multimedialną prezentacją projektu „Strategii Rozwoju Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego”. Uczestnikami spotkań byli przedstawiciele różnych jednostek PTTK, w tym Biura Zarządu Głównego, Centralnej Biblioteki w Warszawie, Centralnej Biblioteki Górskiej, Centrum Fotografii Krajoznawczej, Centrum Turystyki Wodnej, Centrum Turystyki Podwodnej, Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej, członkowie zarządów spółek z kapitałem PTTK, pracownicy pionu księgowego spółek, dyrektorzy i pracownicy zakładów działających w oparciu na osobowości prawnej PTTK, oddziałów PTTK woj. małopolskiego oraz struktur wojewódzkich PTTK zaangażowanych w sprawy znakowania szlaków turystycznych.

W ramach konsultacji zorganizowano 4 spotkania z udziałem łącznie 109 osób. Dokument „Strategia Rozwoju Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego” numer ISBN 978-83-963907-8-3 został zatwierdzony i przyjęty uchwałą nr 146/XX/2025 Zarządu Głównego PTTK z dnia 5 kwietnia 2025 roku.

Upowszechnianie dokumentu „Strategia Rozwoju Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego” zostało zrealizowane w ramach stacjonarnych spotkań makroregionalnych z członkami PTTK oraz w internecie, z wykorzystaniem różnych kanałów informacyjnych jednostek, oddziałów PTTK. Program, jednolity dla spotkań zorganizowanych w trzech miejscowościach: Prusimiu, Szczecinie, Rzeszowie, obejmował: prezentację materiału będącego wynikiem prac zespołu ekspertów zatrudnionych w ramach Projektu, w tym diagnozę stanu w postaci prezentacji multimedialnej, propozycję zapisów Strategii PTTK oraz dyskusję nad treścią propozycji strategii.

Spotkanie w Prusimiu, 29 września 2025 roku, przygotował Andrzej Gordon, dziekan korpusu członków honorowych PTTK, a prowadził Jerzy Kapłon, prezes ZG PTTK. W spotkaniu uczestniczyło 42 przedstawicieli różnych środowisk PTTK, w tym: przedstawiciele władz naczelnych PTTK, przewodniczący regionalnych porozumień oddziałów PTTK, członkowie honorowi, prezesi i członkowie zarządów oddziałów PTTK oraz komisji branżowych wspierających działalność ZG PTTK.

Spotkanie w Szczecinie, 17 października 2025 roku, przygotował Jerzy Kufel, sekretarz komisji ZG PTTK, a prowadził Waldemar Osypiuk, wiceprezes ZG PTTK. W spotkaniu uczestniczyło 54 przedstawicieli różnych środowisk PTTK, w tym: prezesi i członkowie zarządów oddziałów, kół i klubów PTTK, członkowie komisji wspierających ZG PTTK.

Spotkanie w Rzeszowie, 22 listopada 2025, roku przygotowała Agnieszka Wałach, członek ZG PTTK i sekretarz Zarządu Oddziału PTTK w Rzeszowie, a prowadził Jerzy Kapłon, prezes ZG PTTK. W spotkaniu uczestniczyło 31 przedstawicieli różnych środowisk PTTK, głównie z południa Polski, w tym: władz naczelnych PTTK, członków władz oddziałów, kół, klubów PTTK. W ramach upowszechniania w internecie w 32 kanałach informacyjnych różnych jednostek PTTK (np. Facebook, Newsletter PTTK, strony internetowe, Instagram) zostały opublikowane informacje wraz z linkiem do pobrania dokumentu dostępnego na stronie głównej PTTK

W działaniu pn. Stworzenie i promocja darmowej aplikacji mobilnej na system Android i iOS do zdobywania odznak turystycznych i krajoznawczych PTTK (lata 2023–2025) kontynuowano promocję bezpłatnej aplikacji mobilnej OTP PTTK na systemy Android i iOS, której liczba pobrań w 2025 roku przekroczyła 5770. Łączna liczba pobrań w latach 2024–2025 wyniosła 9577. W ramach działań marketingowych zrealizowano II etap umowy z Locativo Sp. z o.o. Kraków „na wykonanie usługi promocji darmowej aplikacji mobilnej OTP na systemy Android i iOS w tym produkcja materiałów promocyjnych”, obejmujący reklamę internetową uwzględniającą konfigurację kont reklamowych kampanii prowadzonej na platformach Meta Ads, Google Ads, TikTok Ads, z wykorzystaniem materiałów promocyjnych. Działanie uwzględniło konfigurację kont reklamowych, promocję aplikacji na 1 blogu prezentującym treści krajoznawcze – treści promocyjne opublikowano na blogu na stronie internetowej niedzielewwkrakowie.blogspot.com. Przeprowadzenie promocji w internecie kierowane było do mieszkańców Polski (osób zainteresowanych turystyką pieszą i krajoznawstwem), młodzieży szkolnej i akademickiej, członków PTTK. Stworzenie aplikacji mobilnej OTP (Android i iOS)

umożliwia połączenie sprawdzonego od lat systemu zdobywania i przyznawania odznak (wersja papierowa) z nowoczesną formułą, jaka jest wersja cyfrowa w postaci aplikacji mobilnej.

W działaniu pn. Rozwinięcie współpracy z samorządami i lokalnymi organizacjami pozarządowymi (lata 2024–2025) zorganizowano 1 seminarium–forum, w porozumieniu z gminą Dobra przy współdziałaniu Forum Gmin Beskidu Wyspowego. Spotkanie odbyło się w 14 listopada 2025 roku w Urzędzie Gminy Dobra. Spotkanie było transmitowane na profilu na Facebooku COTG PTTK. Seminarium zostało zorganizowane w celu rozwinięcia współpracy z samorządami i lokalnymi organizacjami pozarządowymi z przedstawicielami środowisk lokalnych rejonu Beskidu Wyspowego. Tematem wiodącym były perspektywy rozwijania w Polsce i regionie turystyki społecznej i zrównoważonej. Współgospodarzem spotkania był Wójt i Urząd Gminy w Dobrej – jednej z gmin położonych na terenie Beskidu Wyspowego oraz zaangażowanych w rozwijanie aktywnej turystyki na tym terenie we współpracy z PTTK. Program seminarium–forum obejmował wystąpienia: „Współpraca interesariuszy turystyki społecznej w budowie produktów dla zrównoważonej turystyki w Beskidzie Wyspowym” – dr hab. Zygmunt Kruczek, prof. AWF Kraków, „Beskid Wyspowy w świetle nowej regionalizacji fizycznogeograficznej Polski” – dr hab. Jarosław Balon, prof. UJ, „Inicjatywa Odkryj Beskid Wyspowy szansą regionu. Początki i kontynuacja” – Czesław Szynalik Mszana Dolna, „Sieć szlaków turystycznych PTTK ofertą turystyki aktywnej Beskidu Wyspowego” – Mateusz Murzyn, Prezes Zarządu Oddziału PTTK w Myślenicach, „Portal szlakowy malopolska.szlaki.pttk.pl – promocja turystyki aktywnej szansą regionu” – Adrian Dudziak COTG PTTK, „Odznaki turystyki aktywnej elementem promocji regionu” – dr Małgorzata Szczepańska COTG PTTK, „Wykorzystanie ruchu na szlakach turystycznych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Warsztaty”. Moderatorem był Jerzy Kapłon.

Seminarium okazało się miejscem wymiany wiedzy i doświadczeń, potwierdzając, że współpraca realizowana przy budowie oferty turystycznej Beskidu Wyspowego jest wzorem dla budowy zrównoważonej turystyki w Polsce. Szczególne znaczenie ma przykład partnerskiej współpracy realizowanej przez podmioty współpracujące w ramach forum, w tym gminy: Dobra, Limanowa, Jodłownik, Laskowa, Lubiń, Limanowa, Łącko, Łukowica, Mszana Dolna, Niedźwiedź, Ochotnica, Słupnice, Szczawa, Tymbark, Tokarnia, Wiśniowa oraz Województwo Małopolskie i PTTK. W spotkaniu wzięły udział osoby reprezentujące gminy położone w Beskidzie Wyspowym oraz oddziały PTTK funkcjonujące w tym obszarze. List do uczestników seminarium–forum skierował Ireneusz Raś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

W 2025 roku podpisano 9. porozumień (intencyjnych) o współpracy PTTK z: Urzędami Gmin w Świątnikach Górnych i Ochotnicy Dolnej, Oddziałami PTTK z Małopolski: Rabka, Limanowa, Myślenice, Bochnia, Szczawnica, Akademicki w Krakowie, Sucha Beskidzka.

Projekt PTTK z wykorzystaniem środków UE 2021–2027 dla Małopolski – w przygotowaniu.

Projekt został ujęty w dokumencie: Kontrakt Programowy dla Województwa Małopolskiego z dnia 4 października 2022 roku, ostatnia zmiana: Aneks nr 5 z dnia 23 grudnia 2025 roku w wykazie przedsięwzięć priorytetowych finansowanych w ramach Programu Regionalnego – pozycja nr 36 „Turystyka górską na małopolskich szlakach”. Projekt został

zaplanowany jako partnerski, w którym liderem będzie Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

Celem projektu jest kompleksowy rozwój oferty turystyki aktywnej w Małopolsce, opartej na bogatej i zróżnicowanej sieci górskich szlaków turystycznych regionu. Projekt zakłada poprawę dostępności, bezpieczeństwa i jakości infrastruktury turystycznej na obszarach górskich, co sprzyja upowszechnianiu aktywnych form wypoczynku, takich jak turystyka piesza, oraz wydłużeniu sezonu turystycznego. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do lepszego wykorzystania potencjału przyrodniczego i krajobrazowego Małopolski, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych. Projekt obejmie małopolski odcinek Głównego Szlaku Beskidzkiego i tereny jego oddziaływania (m.in. główna oś szlaku, szlaki łącznikowe, szlaki dochodzące, szlaki piesze); wybrane małopolskie gminy górskie objęte Rządowym Funduszem Inwestycji Lokalnych. Gminy, przez które przebiega szlak, gminy sąsiadujące, gminy miejskie przy tym obszarze i obszary otoczone obszarem projektu (dla zachowania spójności).

Partnerami są PTTK, Babiogórski Park Narodowy, Gmina Ochotnica Dolna, Nadleśnictwo Gorlice, Nadleśnictwo Krościenko, Nadleśnictwo Piwniczna, Województwo Małopolskie – Departament Turystyki UMWM. Poziom dofinansowania UE wynosi 85%. Zadania zaplanowane do realizacji przez PTTK: odnawianie szlaków górskich (PTTK ZG, współpraca COTG, całkowity koszt kwalifikowalny brutto: 1 400 000 zł); budowa schronisk na Magurze i na Lubaniu (ZG PTTK współpraca Spółka Karpaty, całkowity koszt kwalifikowalny: 21 774 725,30 zł + VAT, niekwalifikowany 4 952 630,80 zł). Całkowity koszt zadania to ok. 26 727 356,10 zł.

Współpraca z Muzeum Fotografii

W 2025 roku COTG przekazał w depozyt Muzeum Fotografii w Krakowie kolekcję 191 fotografii (autochromów) autorstwa Stanisława Krygowskiego. Działania te podyktowane były potrzebą zabezpieczenia i konserwacji zabytkowych materiałów. Jednocześnie COTG jest partnerem Muzeum Fotografii w projekcie mającym na celu zabezpieczenie, digitalizację i promocję dziedzictwa Krygowskiego – działania finansowane są ze środków Ministerstwa Kultury. W harmonogramie działań na lata 2026–2027 oprócz prac konserwatorskich zaplanowane są wydanie monografii i wystawa.

Baza Ewidencyjna Szlaków Turystycznych

W ramach rozbudowy Bazy Ewidencyjnej Szlaków Turystycznych wykonano następujące działania: liczne usprawnienia zamówień (poprawki, rozbudowa eksportu, wyświetlanie cen i statusów, dodanie kroków, uwag i obsługi „Dostarczone”), moderacja przejęcia szlaków, obsługa plików GPX oraz poprawki stabilności aplikacji PTTK i iOS. Kluczowe prace obejmowały też sekcję „prace na szlakach”: przebudowę oznaczania segmentów, wyświetlanie i eksport tabel prac, obliczanie długości, sortowanie, dodanie zakładki historii oraz zapis kształtów według typu. Zaimplementowano mechanizmy powiadomień e-mail, przypominania haseł, druk tabliczek topograficznych i powiązanie ID tras. Kontynuowane były prace koordynacyjne wolontariuszy digitalizujących szlaki w woj. śląskim, czego efektem była digitalizacja min. 25 szlaków o łącznej długości 385 km. W bazie przybyło 36 gestorów szlaków i ok. 380 szlaków o łącznej długości ok. 8000 km.

Aplikacje mobilne platform szlakowych odnotowały następujące liczby unikalnych użytkowników na koniec 2025 roku: Małopolska 22,4 tys., Mazowsze 9,7 tys., Dolnośląskie 7,3 tys., Świętokrzyskie 4,6 tys., Góry bez Granic 3,8 tys., Podkarpacie północno-centralne 0,8 tys. Aplikacja OTP miała 3,6 tys. użytkowników, zweryfikowano za jej pomocą 416 odznak. Została przygotowana aktualizacja oferty dla woj. podlaskiego na kwotę 211 tys. zł na wdrożenie platformy szlakowej dla woj. podlaskiego i digitalizację szlaków.

Sprzedaż materiałów statutowych

Materiały wydane drukiem i inne

- Książeczka GOT – 125 656,
- Regulamin GOT – 1197,
- Książeczka GON – 144,
- Książeczki jeździeckie – 292,
- Książeczka Tropiciel Przyrody/Turysta przyrodnik – 1163,
- Książeczka Kolarska – 1198,
- Książeczka OTP – 4662,
- Książeczka INO – 323,
- Flagi PTTK – duże: 2, małe: 4,
- Legitymacja 25 lat w PTTK – 66,
- Legitymacja 50 lat w PTTK – 56.

Odznaki turystyczne PTTK

- GOT:
 - GOT (stopnie) – 10 490,
- Dziecięce:
 - W GÓRY – 1882,
- GOT „za wytrwałość” – 129,
- Przodownik Turystyki Górskiej – 93,
- Honorowy Przodownik Turystyki Górskiej – 24,
- Odznaka Komisji Turystyki Górskiej – 0,
- Odznaki jubileuszowe na 100-lecie urodzin Karola Wojtyły – 0,
- Odznaki głównych szlaków:
 - GSB – 539,
 - GSS – 287,
 - GSŚ – 461,
 - Główny Szlak Beskidu Wyspowego – 56,
 - Korona Beskidu Wyspowego nowy wzór – 19,
 - Korona Beskidu Wyspowego stary wzór – 113,
 - Mały Szlak Beskidzki – 357,
- Polsko-słowackie odznaki turystyczne:
 - Odznaka PSOT brązowa – 200,
- Odznaki narciarskie:
 - GON – 35,

- Odznaka narciarska młodzieżowa – 0,
- Dziecięca Odznaka Narciarska brązowa – 108,
- Odznaka przodownika GON duża – 0,
- Odznaka przodownika GON mała – 0,
- Odznaka zimowa górską (na rakietach):
 - Zimowa Odznaka Górską brązowa – 72,
- Odznaki małopolskiego szlaku papieskiego:
 - Odznaka Małopolski Szlak Papieski – 25,
- Odznaki jeździeckie:
 - Turystyki Jeździeckiej – 290,
 - Turystyki jeździeckiej WEST – 46,
 - Przodownik Turystyki Jeździeckiej – 12,
 - Przodownik Turystyki Jeździeckiej WEST – 12,
 - Znakarz szlaków jeździeckich – 10,
- Inne (funkcyjne):
 - Znakarz szlaków górskich – 35,
 - Znakarz honorowy – 0,
 - Przewodnik Beskidzki duża – 156,
 - Przewodnik Sudecki duża – 46,
 - Przewodnik Tatrzański duża – 10,
- Odznaki tropiciela przyrody:
 - Odznaka Tropiciel Przyrody – 304,
- Odznaki turystyki motorowej:
 - Odznaka MOT – 101,
 - Przodownik turystyki motorowej – 17,
 - Zasłużony Organizator Turystyki Motorowej brązowa – 5,
 - Złota kierownica – 6,
- Odznaki kolarskie:
 - KOT mała brązowa – 355,
 - Kolarska pielgrzymia popularna – 184,
 - Odznaka chrześcijański pielgrzym świata – 7,
 - KOT Rajd dookoła Polski – 23,
 - Odznaka Rajdu Kolarskiego „Szlakami Zamków w Polsce” – 66,
- Odznaki PTTK sprawny na szlaku:
 - Odznaka PTTK Sprawny na szlaku brązowa – 139,
- Odznaki jubileuszowe:
 - 90 lat GOT – 6091,
 - 75 lat PTTK – 3930.

Ogółem sprzedaż netto wyniosła 981 002 zł, koszty zakupu 397 609 zł, co dało zysk 583 393 zł.

IV.2. DZIAŁALNOŚĆ PTTK NA TERENACH NIZINNYCH

2.1. TURYSTYKA PIESZA

Skład osobowy Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 24. W minionym roku odbyły się 4 posiedzenia: dnia 29 marca posiedzenie odbyło w Przemyślu, 18 lipca obradowano w Modlinie, 4 września w Przemyślu i 6 grudnia w Warszawie. Oprócz członków komisji w posiedzeniach uczestniczyli Honorowi Przewodniczący Komisji, stali współpracownicy oraz zaproszeni goście. Z każdego posiedzenia był sporządzany protokół, który znajduje się w dokumentacji komisji.

Opiekunem Komisji Turystyki Pieszej ze strony ZG PTTK byli Jacek Trzoch i Mieczysław Żochowski. Opiekunami ze strony Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK byli Krystian Grajczak i Dariusz Went.

Komisja kontynuuje ścisłą współpracę z Komisją Turystyki Górskiej ZG PTTK oraz z Komisją Krajoznawczą ZG PTTK.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK ma własny adres mailowy (poczta@ktp.pttk.pl), na który wpływa wiele zapytań, oraz skrzynkę służącą do korespondencji z Oddziałami PTTK i Przodownikami Turystyki Pieszej. Odpowiadano także na pytania kierowane na profil komisji na Facebooku oraz na pytania zadane drogą elektroniczną na skrzynkę ogólną PTTK. Stałe wsparcie ma w tym względzie komisja w osobie pracownika biura ZG – Karoliny Rukat.

W ramach działalności programowej kontynuowano popularyzację imprez pieszych nawiązujących do ważnych wydarzeń historycznych poprzez umieszczanie regulaminów imprez na stronie internetowej. Nadsyłane relacje z imprez umieszczane były w wydawanym „Piechurze” oraz na stronie internetowej.

W zakresie przygotowania imprez centralnych komisja kontynuowała organizację Ogólnopolskiego Wysokokwalifikowanego Rajdu Pieszego. W 2025 roku odbył się po raz sześćdziesiąty szósty. Tym razem OWRP odbył się na Mazowszu (bezpośrednim organizatorem był Oddział Ursus w Warszawie) z udziałem 182 osób. Komandorem rajdu był Paweł Kowalczyk.

Drugą imprezą centralną jest tradycyjny Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Pieszej, który odbywa się zawsze we wrześniu. W 2025 roku w Przemyślu odbył się 68. Zlot PTP, którego organizatorem był Oddział PTTK w Przemyślu. Udział wzięło w nim 105 uczestników. Komandorem zlotu był Mateusz Podolak.

Główny Referat Weryfikacyjny Odznaki Turystyki Pieszej działał w miarę napływającej dokumentacji. Do zadań programowych GRW OTP należy weryfikacja dużych stopni Odznaki Turystyki Pieszej oraz wszystkich stopni odznaki „Za Wytrwałość w Turystyce Pieszej”. W 2025 roku zweryfikowano łącznie 49 odznak.

Do końca 2025 roku komisja nadała uprawnienia 80 Terenowym Referatom Weryfikacyjnym OTP na lata 2023–2026. Utworzono 2 Referaty weryfikacyjne cyfrowej wersji OTP w Oddziale PTTK Radlin z przewodniczącym Konstancjuszem Mojżyszem oraz w Oddziale PTTK im. Szukalskiego w Gdańsku z przewodniczącym Danielem Nazarukiem.

Liczba referatów z podziałem na zakres uprawnień

Lp.	Zakres uprawnień	Liczba referatów
1.	mała złota OTP	55

2.	mała srebrna OTP	25
3.	mała brązowa OTP	-

Liczba referatów w województwach

Lp.	Województwo	Liczba referatów
1.	dolnośląskie	12
2.	kujawsko-pomorskie	6
3.	lubelskie	2
4.	lubuskie	4
5.	łódzkie	4
6.	małopolskie	3
7.	mazowieckie	7
8.	opolskie	2
9.	podkarpackie	2
10.	podlaskie	-
11.	pomorskie	6
12.	śląskie	14
13.	świętokrzyskie	5
14.	warmińsko-mazurskie	1
15.	wielkopolskie	9
16.	zachodniopomorskie	3

Jednym z głównych kierunków działalności komisji jest szkolenie nowej kadry oraz podnoszenie kwalifikacji osób posiadających uprawnienia przodownicze. W okresie sprawozdawczym kontynuowano przyjęty kilkanaście lat temu (wobec niedoboru środków na szkolenia centralne) system samokształcenia. Ogólnopolskie Złoty Przodowników TP są wykorzystywane jako miejsce kształcenia kadry, ale wobec krótkiego czasu ich trwania nie ma możliwości przeprowadzenia pełnego szkolenia zgodnego z programem.

Egzaminy organizowane przez komisję odbyły się podczas Ogólnopolskiego Złoty Przodowników Turystyki Pieszej, a także podczas OWRP. Poza tym sprawdziany wiedzy organizowane były przez miejscowe oddziały PTTK w wielu miastach Polski: w Gdyni, Gdańsku, Skarżysku-Kamiennej, Pleszewie, Dąbrowie Górniczej, Lwówku Śląskim, Zielonej Górze, Katowicach, Lublinie, Łodzi, Krakowie, Mierzynie, Bydgoszczy i Legnicy.

W 2025 roku odbyły się 24 egzaminy i 38 osób uzyskało uprawnienia Przodownika Turystyki Pieszej oraz nadano 166 rozszerzeń na kolejne województwa. 2 osoby otrzymały tytuł Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej.

W 2012 roku komisja rozpoczęła tworzenie elektronicznej bazy przodowników turystyki pieszej. W tym celu rozprowadzana jest ankieta zawierająca podstawowe dane przodownika. W miarę napływu ankiet dane w nich zawarte wprowadzane są do internetowej bazy umieszczonej na stronie komisji. Na koniec 2025 roku znajdowało się w niej 1665 przodowników. Z elektronicznej ewidencji PTP są na bieżąco usuwani ci, którzy zmarli lub utracili członkostwo PTTK.

Na stronie internetowej komisji prowadzona jest także statystyka oparta na ankietach Przodowników Turystyki Pieszej PTTK. Możemy się z niej dowiedzieć, że w bazie jest 570 i 1095 mężczyzn.

Należy zaznaczyć, że liczba czynnych Przodowników Turystyki Pieszej oraz działających oddziałowych Komisji Turystyki Pieszej i Terenowych Referatów Weryfikacyjnych OTP (którym uprawnienia nadawane są przez KTP ZG PTTK na wnioski oddziałowych KTP) jest niezgodna z wykazywaną w sprawozdaniach statystycznych TKO przesyłanych przez zarządy oddziałów do Zarządu Głównego PTTK.

W ramach działalności zespołu ds. szlaków i znakarzy organizowano obrady zespołu ds. znakarzy podczas zlotów PTP, podczas których informowano znakarzy o aktualnych problemach.

W 2025 roku zostało zorganizowane szkolenie znakarzy w Scholasterii, w którym wzięło udział 10 uczestników.

Z 1414 wszystkich osób mających nadane uprawnienia znakarza sprawozdania złożyły i uzyskały przedłużenie ważności legitymacji 387 osoby. Znakarze działają w 83 grupach znakarskich utworzonych przy oddziałach PTTK.

Na koniec 2025 roku w ewidencji komisji znajdowało się 1055 znakowanych pieszych nizinnych szlaków turystycznych o łącznej długości 33 011,7 km.

Liczba znakarzy w poszczególnych województwach:

- dolnośląskie – 8,
- kujawsko-pomorskie – 27,
- lubelskie – 27,
- lubuskie – 14,
- łódzkie – 16,
- małopolskie – 1,
- mazowieckie – 25,
- opolskie – 10,
- podkarpackie – 0,
- podlaskie – 23,
- pomorskie – 38,
- śląskie – 43,
- świętokrzyskie – 23,
- warmińsko-mazurskie – 39,
- wielkopolskie – 36,
- zachodniopomorskie – 7.

Liczba szlaków i ich długość w poszczególnych województwach:

- dolnośląskie 1153,8 km, 30 szlaków,
- kujawsko-pomorskie 3173,5 km, 119 szlaków,
- lubelskie 3026,9 km, 69 szlaków,
- lubuskie 1740,2 km, 54 szlaki,
- łódzkie 1176,2 km, 40 szlaków,

- małopolskie 722,5 km, 45 szlaków,
- mazowieckie 3066,2 km, 113 szlaków,
- opolskie 737,7 km, 30 szlaków,
- podkarpackie 821 km, 11 szlaków,
- podlaskie 2267,8 km, 67 szlaków,
- pomorskie 3013,9 km, 79 szlaków,
- śląskie 1075,2 km, 34 szlaki,
- świętokrzyskie 742,9 km, 24 szlaki,
- warmińsko-mazurskie 1740,5 km, 43 szlaki,
- wielkopolskie 3094,8 km, 113 szlaków,
- zachodniopomorskie 3284,5 km, 113 szlaków.

Wzorem lat ubiegłych komisja popularyzowała dorobek kadry turystyki pieszej za pośrednictwem własnego biuletynu „Piechur”. Przygotowaniem i redakcją biuletynu zajmuje się zespół w składzie: Ewa Bosacka, Krystian Grajczak, Włodzimierz Majdewicz i Marcin Czerwiński.

Stali współpracownicy komisji w 2025 roku:

1. Zdzisław Gostomski – współpraca z komisją w zakresie imprez centralnych. Utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Kujawsko-Pomorskim; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.
2. Elżbieta Nowak – współpraca z komisją w zakresie szkoleń; udział w pracach komisji egzaminacyjnych; utrzymywanie łączności ze środowiskiem Warmii i Mazur.
3. Szymon Wołkowicz – prowadzenie Głównego Referatu Weryfikacyjnego. Weryfikacja OTP wyższych stopni, statystyki; współpraca przy ewidencji TRW.
4. Włodzimierz Szafiński – współpraca z komisją w zakresie popularyzacji turystyki pieszej wśród młodzieży; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem ziemi łódzkiej.
5. Izabela Sobieraj – współpraca z komisją w zakresie popularyzacji turystyki pieszej wśród młodzieży; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Pomorza; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.
6. Grzegorz Guzik – współpraca z komisją w zakresie elektronicznych rozwiązań dla osób zdobywających OTP; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Podkarpacia; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.
7. Helena Grzywacz – współpraca z komisją w zakresie regulaminów OTP i PTP; utrzymanie łączności ze środowiskiem Małopolski; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.
8. Romuald Cholewa – współpraca z komisją w zakresie imprez centralnych TP; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Górnego Śląska; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.

9. Leszek Warowny – współpraca z komisją w zakresie regulaminów; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Lubelszczyzny; udział w pracach komisji egzaminacyjnych.
10. Marcin Kruszczyński – współpraca z komisją w zakresie popularyzacji turystyki pieszej wśród młodzieży oraz ewidencja klubów turystyki pieszej; udział w pracach komisji egzaminacyjnych; utrzymanie łączności komisji ze środowiskiem Pomorza Zachodniego.

Najwygodniejszą formą przekazywania wszelkich komunikatów i informacji jest strona internetowa komisji <http://ktp.pttk.pl>, gdzie można znaleźć wszelkie aktualności, regulaminy, druki oraz zaproszenia i relacje z imprez. Stronę prowadzi od lat Honorowy Przewodniczący Komisji Marcin Czerwiński – dzięki niemu oraz gronu współpracowników osiągnęła ona wysoki poziom. Jest na bieżąco aktualizowana, dzięki czemu licznie odwiedzają ją zarówno przodownicy, turyści, jak i przypadkowe osoby, co oznacza, że strona pełni ważną rolę popularyzatorską. O dużym zainteresowaniu świadczy rosnąca dzienna liczba wejść.

Na stronie internetowej umieszczono wykaz osób wyróżnionych dyplomem Zasłużony dla Turystyki Pieszej. W roku 2025 komisja przyznała 9 dyplomów Zasłużony dla Turystyki Pieszej i 17 tytułów Honorowego Przodownika Turystyki Pieszej.

Profil komisji na Facebooku jest obecnie jednym z miejsc, gdzie znaleźć można informacje o bieżących działaniach komisji i służy także jako dodatkowe miejsce kontaktu z komisją. Często zadawane są tam pytania, na które zwykle bez zwłoki udzielane są odpowiedzi.

2.2. TURYSTYKA KOLARSKA

Skład osobowy Komisji Turystyki Kolarskiej przedstawiony jest na stronie 24. Stali współpracownicy komisji to Mirosława Wojciechowska (w zakresie konkursu na najaktywniejszą komisję, klub i sekcję), ks. kan. dr Jerzy Grochowski (w zakresie organizacji pielgrzymek na Jasną Górę), Stanisław Karuga (w zakresie turystyki zagranicznej i współpracy z Europejskim Związkiem Turystyki Kolarskiej UECT).

Zebrania komisji

W 2025 roku odbyły się 3 stacjonarne zebrania komisji: 22 marca w Warszawie, 19 czerwca w Skorzęcinie i 25 października w Ustroniu-Jaszowcu. Frekwencja członów komisji na posiedzeniach wyniosła 81,5%.

Spotkania komisji poświęcono: organizacji imprez centralnych w latach 2025–2026, statystyce turystyki kolarskiej w latach 2010–2025, dostępności odznak, rozpatrzono sprawy i wnioski skierowane do komisji, w tym: przyznawanie uprawnień przodownika niepodlegającego dalszej weryfikacji, aktualizacja regulaminów Wiślanej Trasy Rowerowej i Rajdu Rowerowego Dookoła Polski, przeprowadzono analizę wniosków Krajowej Konferencji, sprawy międzynarodowe itp.

W ramach e-komisji rozpatrywano m.in. zatwierdzenie miejsca Centralnego Zlotu Turystów Kolarzy w 2027 roku oraz wybór zadania specjalnego w konkursie na najaktywniejszą komisję, klub, sekcję na rok 2026.

Bieżące sprawy komisji prowadzone są on-line w ramach tzw. e-komisji, ponieważ wszyscy członkowie komisji posiadają stały dostęp do internetu. Stały bezpośredni kontakt utrzymywany był z biurem ZG PTTK (Joanna Kośnik, Katarzyna Jurojc i Marcin Jaworski). Na bieżąco prowadzono współpracę z oddziałami, klubami i radami regionalnymi.

Szkolenie przodowników turystyki kolarskiej i znakarzy szlaków rowerowych

W trakcie 2025 roku odbyły się 2 kursy dla kandydatów na Przodowników Turystyki Kolarskiej. Do egzaminu przystąpiło i zdało go z wynikiem pozytywnym 41 osób. Odpowiedzialnym za ewidencję oraz szkolenie przodowników turystyki kolarskiej jest Bernard Milewski.

Kurs znakarzy szlaków rowerowych się nie odbył w 2025 roku.

Aktualnie zweryfikowanych znakarzy turystycznych szlaków rowerowych z uprawnieniami ważnymi do końca 2025 roku jest 55 osób, a do końca 2027 roku 20 osób, natomiast od początku ich nadawania, tj. od 1998 roku, uprawnienia uzyskało 431 osób, zrezygnowało z różnych powodów 58 osób. Odpowiedzialnym za szkolenie znakarzy oraz ewidencję kadry znakarskiej jest Krzysztof Mieczkowski.

Konkursy

Konkurs na najaktywniejszą komisję, klub, sekcję turystyki kolarskiej

Corocznie przeprowadzany jest konkurs na najaktywniejszą komisję, klub, sekcję turystyki kolarskiej w PTTK, zwycięzcy współzawodnictwa otrzymują na Ogólnopolskim Zlocie Przodowników Turystyki Kolarskiej dyplomy oraz nagrody.

W konkursie za 2025 rok zgłoszono 7 komisji i klubów reprezentujących środowiska rowerowe z Łodzi, Warszawy, Tych, Torunia, Gliwic, Bytomia i Radlina, oraz 1. sekcja w klubach szkolnych z Uścimowa. Po bardzo wyrównanej walce 1. miejsce zajęła Komisja Turystyki Kolarskiej PTTK „Sokół” przy Oddziale PTTK w Radlinie, 2. miejsce zajął Bytomski Turystyczny Klub Kolarski PTTK „CATENA” w Bytomiu, a 3. miejsce zdobył Klub Turystyki Kolarskiej PTTK im. Wł. Huzy w Gliwicach. W konkurencji sekcji w klubach szkolnych 1. miejsce zajęło SKKT_PTTK w Uścimowie. Komisję konkursową stanowili Grzegorz Kukowka (przewodniczący) oraz Bernard Milewski i Mirosława Wojciechowska.

Puchary dla zwycięzców i dyplomy za udział w konkursie zostaną wręczone podczas 66. Ogólnopolskiego Zlotu Przodowników Turystyki Kolarskiej w Skorzęcinie.

Ogólnopolski Konkurs Gmina Przyjazna Rowerzystom

W 2025 roku. odbyła się 14. edycja konkursu Gmina Przyjazna Rowerzystom w ocenie turystów kolarzy zainicjowanego w 2012 roku z okazji Roku Turystyki Rowerowej. Patronat honorowy nad konkursem: Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna, Związek Powiatów Polskich, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Konkurs Gmina Przyjazna Rowerzystom ma na celu uhonorowanie gmin, które w swoich działaniach uwzględniają potrzeby rowerzystów i promują aktywny wypoczynek na rowerach, tworzą infrastrukturę rowerową, inicjują lub wspierają organizowanie imprez rowerowych, wydają mapy i przewodniki rowerowe.

Zgodnie z regulaminem konkursu odbyły się 2 etapy. Pierwszy etap polegał na zgłoszeniu przez turystów kolarzy gmin, które ich zdaniem zasługują na certyfikat Gminy

Przyjaznej Rowerzystom – zgłoszono 52 gmin. Drugi etap polegał na przesłaniu przez zgłoszone gminy materiałów oraz sprawozdania w formie ankiety z nowo stworzonej infrastruktury rowerowej, organizowanych rajdów, eventów, dodatkowo gminy przesyłały swoje materiały promocyjne (mapy, foldery, przewodniki). W 2025 roku 23 gmin odpowiedziało na zgłoszenie do konkursu i przesłało swoje materiały. W skład jury konkursu weszli reprezentanci instytucji patronackich konkursu oraz przedstawiciele Komisji Turystyki Kolarskiej i Biura ZG PTTK. Po zapoznaniu się z nadesłanymi materiałami jury postanowiło, że certyfikat Gminy Przyjaznej Rowerzystom otrzymają:

- kategoria do 10 000 mieszkańców: Gmina Ceglów, Gmina Dwikozy i Gmina Kołobrzeg,
- kategoria od 10 000 do 20 000 mieszkańców: Gmina Chojnice, Gmina Czaplinek i Gmina Łysomice,
- kategoria od 20 000 do 40 000 mieszkańców: Gmina Białe Błota,
- kategoria od 40 000 do 100 000 mieszkańców: Miasto Grudziądz i Miasto Jastrzębie Zdrój,
- kategoria powyżej 100 000 mieszkańców: Miasto Bydgoszcz, Miasto Dąbrowa Górnicza i Miasto Kielce.

Jury konkursu przyznało nagrodę Grand Prix ufundowaną przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, którą otrzymała Gmina Kołobrzeg Węgorzewo.

Wszystkie gminy biorące udział w konkursie otrzymały stosowne dyplomy. Nagrody wręczono w budynku ZG PTTK w Warszawie 9 października 2025 roku.

Imprezy centralne

Na zlecenie i przy współpracy komisji, w 2025 roku odbyła się jedna centralna impreza turystyki kolarskiej – 65. Ogólnopolski Szkoleniowy Zlot Przodowników Turystyki Kolarskiej w Skorzęcinie, w dniach 15–21 czerwca, zorganizowany przez klub Turystyki Rowerowej SIGMA z Poznańskiego Oddziału PTTK im. Bernarda Chrzanowskiego. Komandorem zlotu był Ryszard Rurka. W zlocie uczestniczyło 690 osoby, w tym 9 osób z Ukrainy.

Począwszy od 2006 roku z własnej inicjatywy, przy poparciu komisji i współpracy z Episkopatem Polski, ks. kanonik Jerzy Grochowski organizuje Ogólnopolską Rowerową Pielgrzymkę na Jasną Górę, w których z roku na rok zwiększała się liczba uczestników. Pielgrzymka ma zawsze zakończenie w drugą sobotę lipca. W 2025 roku w XX Pielgrzymce, która zakończyła się 12 lipca, udział wzięło około 1500 osób.

Weryfikacja odznak

Centralny Referat Weryfikacyjny w skład, którego wchodzi 9 filii terenowych, działał pod kierownictwem Mariana Kotarskiego.

Dnia 1 stycznia 2024 roku został zlikwidowany Referat Kardynalny Kolarskiej Odznaki Pielgrzymiej. Weryfikację odznak do stopnia złotego przejęły terenowe referaty weryfikacyjne KOT, odznaki w stopniu duży srebrny i duży złoty przejęły regionalne referaty weryfikacyjne KOT, 2 najwyższe stopnie: Wielką KOP i Chrześcijański Pielgrzym Świata weryfikuje Centralny Referat Weryfikacyjny KOT i jego filie terenowe.

Odznaki w turystyce kolarskiej PTTK według rodzajów i stopni przyznane w 2025 roku przez Centralny Referat Weryfikacyjny KTKol. ZG PTTK

Rok	Kolarska Odznaka Turystyczna		Szlakami zamków w Polsce		Rajd dookoła Polski		Szlak Wielkiej Wojny 1409-11	Wiśłana Trasa Rowerowa	Kolarska Odznaka Pielgrzymia		Razem
	duża złota	za wytrwałość	srebrna	złota	mały	duży			Wielka KOP	Chrześcijański Pielgrzym Świata	
2025	42	39	6	4	8	7	10	9	3	4	132

Stwierdzono tendencję wzrostową w weryfikacji odznak przez Centralny Referat Weryfikacyjny.

Informacja i promocja

Na bieżąco aktualizowano stronę internetową komisji (<http://ktkol.pttk.pl>), której autorem jest Mirosław Okoński, a bieżącą aktualizacją strony zajmował się Krzysztof Mieczkowski.

Jak co roku opracowano Ogólnopolski Kalendarz Imprez Turystyki Kolarskiej w Polsce, który opublikowany został tylko na stronie internetowej komisji.

Jako dwumiesięcznik wydawano „Informator Komisji Turystyki Kolarskiej”, którego redaktorem jest Grzegorz Kukowka. Od 2020 roku Informator KTKol. dostępny jest wyłącznie w postaci elektronicznej na stronie komisji. W ramach oszczędności komisja nie wydaje drukiem Informatora KTKol. oraz kalendarza imprez.

Realizacja uchwał i wniosków przyjętych na Krajowej Konferencji

Krajowa Konferencja Aktywu Kolarskiego 15 kwietnia 2023 roku w Warszawie przyjęła uchwałą następujące wnioski:

1. Przyjęto Sprawozdanie Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK z działalności w kadencji 2018–2023.
2. Na wniosek Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK nadano tytuł Honorowego Przodownika Turystyki Kolarskiej PTTK 17 działaczom.
3. W związku z prowadzeniem imprez rowerowych w porozumieniu z władzami PTTK podjąć działania mające na celu wypracowanie dla przodowników turystyki kolarskiej PTTK ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej wynikającego z art. 444 kodeksu cywilnego (tzw. OC).
4. Na podstawie sprawozdań rocznych i własnych źródeł informacji analizować oraz badać stan organizacyjny (liczba, kadra) szkolnych kół krajoznawczo-

turystycznych, które są kołami rowerowymi lub posiadają sekcję turystyki kolarskiej.

5. Poprzez ZG PTTK podjąć działania mające na celu wpisanie do zintegrowanego rejestru uprawnienia Przodownika Turystyki Kolarskiej PTTK (na podstawie uzgodnionego programu szkolenia).
6. Wystąpić poprzez ZG PTTK do ministra edukacji o przywrócenie uprawnień kadry przodowniczej i instruktorskiej PTTK do pełnienia funkcji kierownika lub opiekuna szkolnej wycieczki turystyki kwalifikowanej.
7. Zobowiązać Komisję Turystyki Kolarskiej ZG PTTK do dalszej optymalizacji warunków współzawodnictwa w Konkursie na najlepiej pracującą oddziałową komisję, klub, sekcję turystyki kolarskiej, aby zachęcić większą liczbę ogniw do udziału.
8. Wystąpić do ZG PTTK o wsparcie finansowe dla publikacji *Kolarstwo turystyczne PTTK 1952–2022* autorstwa Mariana Kotarskiego. Publikacja w nakładzie 500 egz. i objętości 130 str., przeznaczona zostanie przede wszystkim dla kół, klubów, sekcji turystyki kolarskiej PTTK.

Wnioski 1 i 2: zrealizowano podczas narady.

Wniosek 3: kadra programowa Towarzystwa po spełnieniu określonych warunków może być objęta ubezpieczeniem kadry od OC, które jest realizowane za pośrednictwem biura ZG PTTK.

Wniosek 4: w celu realizacji wniosku komisja wprowadziła od 1 stycznia 2024 roku 2 formularze dotyczące sprawozdawczości w zakresie działania terenowych referatów weryfikacyjnych oraz działalności komisji i klubów turystyki rowerowej. Pomimo ogłoszenia akcji sprawozdawczości na stronie komisji na specjalnie założony adres poczty elektronicznej wpłynęło do dnia zebrania tylko 22 sprawozdania. Postanowiono przypomnieć o konieczności składania sprawozdań na spotkaniu z prezesami komisji i klubów.

Wniosek 5: zintegrowany system kwalifikacji zawodowych – przy udziale członków komisji i pomocy Instytutu Badań Edukacyjnych zostały opracowane m.in. wnioski dotyczące dwóch kwalifikacji: „Projektowanie, odnawianie i znakowanie szlaków turystycznych” oraz „Organizator imprez rowerowych”. Obie kwalifikacje ZG PTTK przesłał do Ministra Sportu i Turystyki. Kwalifikacja dotycząca znakowania szlaków została zatwierdzona w ministerstwie, w stosunku do kwalifikacji „Organizator imprez rowerowych” trwa postępowanie administracyjne.

Wyjaśnienie odnośnie do nazwy kwalifikacji. Pierwotnie nazwa kwalifikacji miała brzmieć „przewodnik turystyki rowerowej”. Po opracowaniu wniosku na spotkaniu wyjaśniającym z przedstawicielem MSiT dowiedzieliśmy się, że w nazwie kwalifikacji oraz w treści warunków uzyskania kwalifikacji nie może występować nazwa Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze bądź skrót PTTK – może być to uznane, za faworyzowanie tej organizacji, a kwalifikacja ma być ogólnie dostępna. Nie może również występować nazwa „przewodnik”, bo kwalifikacja dotycząca przewodnictwa już istnieje. W związku z tym ustalono nową nazwę kwalifikacji „Organizator imprez rowerowych”.

Wniosek 6: Mieczysław Żochowski poinformował, iż ZG podejmuje próby przywrócenia uprawnień kadry PTTK do prowadzenia wycieczek szkolnych. Jest szansa (na 50%) pozytywnego rozpatrzenia sprawy.

Wniosek 7: nad tym tematem komisja cały czas pracuje na kolejnych posiedzeniach.

Wniosek 8: w sprawie dofinansowania wydania książki Marian Kotarski wystąpił do prezesa Towarzystwa, który w odpowiedzi napisał o przeliczeniu kosztów. Ostatecznie publikacja ukazała się w nakładzie 400 egzemplarzy dzięki Oddziałowi Regionalnemu PTTK w Częstochowie i dofinansowaniu przez Burmistrza Myszkowa i Zarządu Powiatu Myszkowskiego.

Działalność międzynarodowa

W 2004 roku PTTK jako organizacja wstąpiła (czynnici przodownicy turystyki kolarskiej) do Europejskiego Związku Turystyki Kolarskiej UECT z siedzibą w Paryżu, Stanisław Karuga pełni funkcję Wiceprezydenta UECT. W 2025 roku odbyło się tylko jedno posiedzenie UECT, w tym posiedzenie generalne w Meppel w Holandii.

W 2025 roku XIX Europejski Tydzień Turystyki Rowerowej UECT odbył się w Prayssac we Francji. Wzięło w nim udział 2325 cykloturystów, w tym 65 rowerzystów z Polski. Mała liczba turystów z Polski była efektem dość dużej odległości miejsca zlotu od kraju.

Na 2027 rok zaplanowano organizację XXI Europejskiego Tygodnia Turystyki Rowerowej UECT w Polsce. Komisja, po długotrwałych poszukiwaniach miejsca pod bazę zlotu i organizatora z ramienia PTTK, zainteresowała organizacją zlotu władze Gniezna i oddział PTTK w Gnieźnie. Ponieważ władze Gniezna nie były w stanie na tym etapie organizacji udzielić szczegółowych odpowiedzi na zapytania UECT, koordynatorzy ze strony UECT podjęli decyzję o nieorganizowaniu Europejskiego Tygodnia UECT w 2027 roku w Polsce. W związku z tym zaproponowano organizację zlotu w kolejnym roku, co pozwoli na odpowiednie przygotowanie imprezy. UECT z przyjemnością powita i spotka się z przedstawicielem Gniezna w Heerenveen, gdzie będzie możliwość zapoznania się z organizacją i planowanymi pracami, w szczególności w zakresie budowy/instalacji Federalnego Kempingu UECT i zaplecza sanitarnego.

Czynione są intensywne starania o zachęcenie innych federacji krajowych do przystąpienia do UECT, obecnie do UECT należą następujące kraje: Francja, Portugalia (dwie federacje), Polska, Hiszpania, Holandia.

W ramach współpracy przygranicznej współdziałamy z Czechami, Słowacją, Ukrainą i Węgrami. Osobą odpowiedzialną za współpracę przygraniczną jest Michał Raczyński.

Znakowanie szlaków rowerowych

Sprawami znakowania szlaków rowerowych oraz ich ewidencji zajmuje się Krzysztof Mieczkowski oraz podkomisja ds. znakowania szlaków.

W 2025 roku, z uwagi na brak dotacji, nie odnowiono ze środków ZG PTTK żadnych szlaków.

Klub „M-2” w Myszkowie odnowił: szlak SMY-101s Myszków–Siewierz na odcinku Przewodziszowice–Hucisko o długości 20 km, szlak SMY-102n Myszków–Poraj o długości 70 km oraz szlak SMY-103c Poraj–Morsko o długości 49 km.

Klub „Przygoda” Toruń (O/PTTK im. M. Sydowa w Toruniu) odnowił: szlak C-16n Toruń–Nakło n. Notecią na odcinku Toruń–Skłudzewo o długości 26 km, szlak C-13z Radomno–Barcin na odcinku Toruń–Gniewkowo o długości 25 km (sfinansowane przez miasto Toruń), szlak CT-101n Toruń–Grudziądz na odcinku od granic Torunia do Sławkowa o długości 16 km i szlak CT201y Toruń–Młyniec w granicach Gminy Łysomice (sfinansowane przez Gminę Łysomice). Łącznie odnowiono 190 km szlaków rowerowych.

2.3. TURYSTYKA JEŹDZIECKA

Zakres prac Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK

Skład osobowy komisji przedstawiony jest na stronie 23. W 2025 roku Komisja Turystyki Jeździeckiej prowadziła aktywną działalność ukierunkowaną na rozwój turystyki jeździeckiej, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny TREC. Prace komisji obejmowały zagadnienia organizacyjne, regulaminowe, szkoleniowe oraz związane z porządkowaniem struktury afiliacyjnej i certyfikacyjnej ośrodków.

W okresie sprawozdawczym komisja podjęła szereg uchwał porządkujących funkcjonowanie TREC w strukturach PTTK. Zatwierdzono adres strony internetowej, a odpowiedzialność za jej przygotowanie powierzono Indze Klaybor-Romańskiej. Nadano adresy e-mail członkom komisji. Ustalono również zasady aktualizacji kalendarza imprez TREC na rok 2026, za które odpowiada przewodnicząca Podkomisji TREC – Joanna Strawińska-Senicic.

Komisja zajęła się także kwestią raportowania działalności. Zdecydowano o wprowadzeniu jednolitego formularza do raportowania liczby nadawanych odznak jeździeckich przez uprawnione ośrodki, którego opracowanie powierzono Sławomirowi Nafalskiemu. Jednocześnie uchwałą zobowiązano stajnie afiliowane do corocznego składania sprawozdań z działalności do końca października każdego roku.

W zakresie pracy sportowej i szkoleniowej komisja podjęła działania mające na celu wyróżnianie najbardziej aktywnych zawodników. Podjęto decyzję o utworzeniu i prowadzeniu rankingu zawodników TREC, który będzie podstawą do przyznawania wyróżnień za frekwencję oraz zaangażowanie w zawodach.

W 2025 roku zatwierdzono również istotne dokumenty regulaminowe, w tym regulamin konkurencji KIDS CAP TREC PTTK oraz aneks do regulaminu TREC BASIC. Przyjęto także wzory nowych legitymacji Przodownika Turystyki Jeździeckiej, Instruktora oraz Instruktora Wykładowcy, a odpowiedzialność za ich wydawanie powierzono Monice Midro. Dokonano zakupu drukarki termotransferowej niezbędnej do personalizacji i wydawania legitymacji.

W ramach spraw personalnych komisja zatwierdziła przyjęcie Edyty Kosalki do składu Podkomisji TREC. Nadano również uprawnienia Sędziego Głównego zawodów TREC PTTK Monice Midro (licencja nr 284/2022).

Istotnym elementem prac komisji było również uporządkowanie zasad funkcjonowania ośrodków TREC. Uchwałą zatwierdzono regulamin certyfikacji stajni, co stanowi ważny krok w kierunku standaryzacji jakości szkolenia i organizacji wydarzeń.

W ciągu 2025 roku na terenie kilku województw zrealizowano liczne kursy, szkolenia, warsztaty, zawody oraz działania infrastrukturalne związane z budową i udostępnianiem torów

TREC. Działania te przyczyniły się do dalszego rozwoju dyscypliny, podnoszenia kwalifikacji kadry oraz popularyzacji turystyki jeździeckiej w strukturach PTTK.

Raport działalności TREC

Niniejszy raport obejmuje szkolenia, kursy, zawody, warsztaty oraz inicjatywy infrastrukturalne realizowane na terenie różnych województw.

1. 31 marca – Kolorowe Wzgórze, woj. mazowieckie, kurs sędziów i organizatorów TREC.
2. 5–6 kwietnia – Stowarzyszenie Jeździeckie Galopada, woj. małopolskie, szkolenie TREC.
3. 12 kwietnia – Stajnia Sawinda, woj. warmińsko-mazurskie, zawody TREC PTTK – Jedna Gwiazdka.
4. 25–26 kwietnia – Konny Zakątek, woj. podlaskie, budowa toru TREC.
5. 17 maja – Leśna Łąka, woj. mazowieckie, zawody TREC PTTK.
6. 7 czerwca – Rancho Zielony Koń, woj. warmińsko-mazurskie, zawody TREC PTTK.
7. 7 czerwca – WTC Furiozo, Żukowice, szkolenie sędziów i organizatorów TREC.
8. 14–15 czerwca – KJ Drakwa, woj. podlaskie, zawody TREC PTTK – Jedna Gwiazdka.
9. 14–15 czerwca – Leśna Łąka, woj. mazowieckie, szkolenie z fazy POR + tor otwarty.
10. 28 czerwca – Stajnia Bachmat, Wilkowice, zawody TREC PTTK – Jedna Gwiazdka.
11. 5 lipca – Stajnia Konik Dzieciom, woj. mazowieckie, zawody Mini TREC.
12. 12–13 lipca – Stajnia Pajtuński Młyn, woj. warmińsko-mazurskie, zawody TREC PTTK – Dwie Gwiazdki.
13. 6–7 września – Konny Zakątek, woj. podlaskie, zawody TREC PTTK – Jedna Gwiazdka.
14. 13 września – Kolorowe Wzgórze, woj. mazowieckie, zawody Mini/Midi TREC.
15. 27 września – Stajnia Sawinda, woj. warmińsko-mazurskie, warsztaty TREC.
16. 28 września – Górki, Pokaz TREC podczas Święta Hodowców Koni (Stajnia Kolorowe Wzgórze).
17. 15 października – Stajnia Bachmat, warsztaty i zawody z elementami TREC.
18. 25–26 października – Stajnia Chojnów, woj. mazowieckie, kurs sędziów i organizatorów TREC + pokaz + tor otwarty.
19. 8 listopada – Stadnina Koni Kurki, woj. warmińsko-mazurskie, TREC BASIC – zawody jednodniowe.

Podsumowanie

Rok 2025 był okresem intensywnego rozwoju dyscypliny TREC w strukturach PTTK. Zrealizowano liczne szkolenia, zawody oraz inicjatywy infrastrukturalne, które przyczyniły się do popularyzacji turystyki jeździeckiej, podniesienia kwalifikacji kadry oraz zwiększenia aktywności zawodników w całym kraju.

2.4. IMPREZY NA ORIENTACJĘ

Skład osobowy Komisji Imprez na Orientację ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 25. Osobą z Zarządu Głównego PTTK oddelegowaną do współpracy z Komisją Imprez na Orientację ZG PTTK jest Jakub Nowak – wiceprezes ZG PTTK.

Zespoły i współpraca z KInO ZG PTTK

Komisja Imprez na Orientację w realizacji działań spośród szerokiego zakresu funkcjonowania w 2025 roku współpracowała z wybranymi aktywnymi osobami z kadry przodownickiej InO.

- Główny Referat Weryfikacyjny nr 001: Joanna Kuźba – przewodnicząca, Barbara Szmyt – członkini GRW,
- Sędzia konkursów Komisji InO: Andrzej Rybski,
- Sędziowie klasyfikacji pucharowych: Wojciech Król – sędzia PP, Honorata Król – sędzia PP, Piotr Zgoda – sędzia PPM,
- Koordynator Ogólnopolskiego Tygodnia Turystycznych InO: Krzysztof Rozmiarek,
- Zespół ds. historii InO i archiwum: Waldemar Fijor – organizator Kursu PInO, Wacław Czerkawski – archiwum InO, Jacek Gdula, Andrzej Wysocki,
- Zespół ds. OMTTK (przewodnicząca zespołu: Justyna Kuźba – Komisja InO): Honorata Król, Wojciech Król, Szymon Dec, Tomasz Paszek, Piotr Zgoda.

Tryb i zakres prac komisji

W 2025 roku komisja obradowała głównie w trybie roboczych spotkań on-line przy użyciu platformy Discord. Komunikacja i dyscyplina prac były intensywne. Odkonano się 30 zebrań, w tym 29 on-line na platformie Discord (opcjonalnie w przypadku zaproszonych gości również częściowo na Google Meet) oraz spotkanie stacjonarne podczas Zlotu w Lubachowie (regulaminowe – 13 grudnia). Przeprowadzono łącznie 67 głosowań, z których prawie połowa dotyczyła zatwierdzania protokołów. Głosowania odbywały się podczas zebrań z wyjątkiem głosowań nr 2/59/2025, dotyczącego zatwierdzenia propozycji budżetu, oraz nr 3/60/2025 w sprawie terminu OTTInO, które odbyły się elektronicznie. Zebranie 51/2025 przebiegło bez formalnych głosowań.

Komunikacja ze środowiskiem opierała się w głównej mierze na oficjalnej stronie internetowej ino.pttk.pl oraz profilu na Facebooku. Aby ułatwić dostęp do wiedzy, uruchomiono również nową zakładkę „Edukacja” gromadzącą materiały i filmy instruktażowe. Pracami stabilnie kierowała przewodnicząca Agnieszka Ćmiel-Gruca przy stałym wsparciu 6 członków zarządu.

Projekty i inicjatywy

Rok 2025 był rokiem wyjątkowym, w którym obchodzono 75 lat istnienia PTTK oraz 65-lecie działalności Komisji Imprez na Orientację. Z okazji tego jubileuszu komisja przygotowała specjalną akcję promocyjną i przekazała pulę darmowych odznak w stopniu popularnym (tzw. blach) dla wszystkich aktywnych referatów weryfikacyjnych, by zachęcić nowych uczestników do zdobywania odznak InO.

Opracowano i opublikowano wytyczne dla organizatorów w związku z wdrażaniem Standardów Ochrony Małoletnich (SOM) w PTTK, obejmujące m.in. konieczność weryfikacji w KRK, oświadczenia rodziców i wytyczne do noclegów zbiorowych. Zainicjowano tworzenie cyfrowego Archiwum InO we współpracy z PTTK Helpdesk. Przeprowadzono powszechny konkurs na nową okładkę książeczki OInO. Rozpoczęto również przygotowania do „Roku Szlaków PTTK 2026”, włączając w to koncepcje tras TRInO.

Regulaminy i dokumentacja

Sfinalizowano wielomiesięczne prace nad nowym regulaminem Odznaki Imprez na Orientację (OInO), który wszedł w życie 1 stycznia 2026 roku. Nowelizacja zdefiniowała m.in. ściśle zasady logowania wpisów, przedkładania poprzednich książeczek do weryfikacji oraz przypisywania zer punktowych za trasy nieukończone. Równolegle opracowano i zatwierdzono nowy Regulamin Pucharu Polski, który scalił zasady dla dorosłych i młodzieży we wspólny dokument, modyfikując podejście do tabel punktowych i kategorii. Opracowano od zera i wdrożono od 1 lipca 2025 roku regulamin wyróżnienia „Zasłużony dla rozwoju Turystycznych Imprez na Orientację” przeznaczonego dla logistyków i wolontariuszów. Dodatkowo zatwierdzono przepisy dla „Grona Pasjonatów Złotów Przodowników InO” (wymagane minimum 20 złotych) oraz zaktualizowano dokumentację Referatów Weryfikacyjnych. Próba włączenia pod egidę Komisji InO odznaki „Lampion” została po analizach ostatecznie uzgodniona jako element współpracy z Klubem InO STOWARZYSZE.

Współpraca i koordynacja

Komisja aktywnie współpracowała z Zarządem Głównym PTTK w zakresie opiniowania budżetu, strategii i wnioskowania o plan pracy. Utrzymywano ściśle współdziałanie robocze z Głównym Referatem Weryfikacyjnym (GRW), w szczególności przy konsultacji nowych regulaminów. Prowadzono koordynację kalendarza imprez ogólnopolskich, narzucając jasne i nieprzekraczalne terminy zgłoszeń dla lokalnych organizatorów (imprezy mistrzowskie do końca października, pucharowe do końca listopada). W ramach prac klasyfikacyjnych bieżącą współpracę prowadzono z Sędziami Głównymi (Wojciechem Królem, Piotrem Zgodą i Andrzejem Rybskim – konkursy). Z okazji jubileuszu 75-lecia PTTK komisja koordynowała wysyłkę oficjalnych listów dziękczynnych do partnerów terenowych, w tym dyrekcji szkół i Nadleśnictw Lasów Państwowych.

Szkolenia i kursy

Najbardziej strategicznym zadaniem szkoleniowym było opracowanie koncepcji głębokiej modyfikacji systemu kadry, która zakłada trójstopniową gradację uprawnień: Animator InO, Organizator InO oraz Przodownik InO. Doprecyzowano dla nich ramy wiekowe (np. od 13 lat dla Animatora) i konkretne zestawy umiejętności teoretycznych oraz praktycznych (w tym znajomość programów OCAD/OOMapper, czytanie NMT/Lidar czy budowa tras wariantowych).

Komisja koordynowała i merytorycznie wsparła Szkolenie Specjalistyczne w Obrzycku (Zamek) pod koniec listopada 2025 roku, gdzie stacjonarnie szkolono i egzaminowano kandydatów na Organizatorów i Animatorów we współpracy z lokalnym oddziałem PTTK z Szamotuł. Kontynuowano również procedurę przedłużania ważności uprawnień obecnej kadry poprzez analizę Ankiety Sprawozdań m.in. na zlotach.

Problemy i wyzwania

Istotnym wyzwaniem organizacyjnym był powtarzający się brak płynności w komunikacji z Zarządem Głównym PTTK – komisja wielokrotnie, z różnym skutkiem, oczekiwała na zatwierdzenie regulaminu OInO, planu pracy, propozycji budżetowych czy uwag do ogólnopolskiej strategii PTTK. Dużym utrudnieniem technicznym okazały się poważne awarie serwerów PTTK, które wymusiły wstrzymanie prac dyskowych i poszukiwanie alternatywnych miejsc hostingu dla strony oraz nowo tworzonego Archiwum InO. Trudności negocjacyjne pojawiły się przy próbie integracji odznaki „Lampion” w struktury ogólnokrajowe – ostatecznie rozbieżności z Klubem STOWARZYSZE doprowadziły do wstrzymania projektu. Zanotowano również przejściowe komplikacje we współpracy z organizatorem finału OMTTK w Olsztynku.

Inne działania

Komisja podjęła zaawansowane prace nad fizycznym wydaniem zupełnie nowej edycji Książeczek OInO o zmienionym układzie, wyposażonych w zwycięską (z konkursu) okładkę oraz w wewnętrzne kody QR odsyłające do regulaminów. Ich docelową dystrybucją zgodził się zająć Oddział im. dr. J. Szukalskiego w Gdańsku.

W sferze wydawniczej przygotowano kolejny cyfrowy numer czasopisma „Tramwaj” (nr 87).

We współpracy z Komisją Historii i Tradycji PTTK sfinansowano i zrealizowano również fizyczny dodruk (ok. 50 sztuk) okolicznościowego numeru 85 poświęconego zmarłemu Andrzejowi Krochmalowi. Ponadto komisja wspierała startującą młodzież poprzez wydawanie imiennych listów gratulacyjnych dla uczestników Pucharu Polski Młodzieży, co było ułatwieniem w staraniach o stypendia w szkołach. Prowadzono również merytoryczne i programowe przygotowania do XXVII Ogólnopolskiego Zlotu PInO w Lubachowie.

Kontrola pracy komisji przez GKR

W dniu 27 października Główna Komisja Rewizyjna PTTK (GKR) w składzie: Jarosław Marcinkowski, Dariusz Wenta oraz Bogdan Leśnik, przeprowadziła kompleksową kontrolę prac Komisji InO ZG PTTK. Podczas kontroli, której przedmiotem był całokształt działalności i funkcjonowania jednostki w XX kadencji, komisję reprezentował wiceprzewodniczący Dariusz Walczyna.

Zespół kontrolujący pozytywnie ocenił zaangażowanie i dynamikę prac komisji, zwracając szczególną uwagę na bardzo wysoką częstotliwość i tematykę spotkań (ponad 60 posiedzeń) oraz fakt, że KInO jest jedną z niewielu komisji PTTK obradujących tak regularnie i w pełni wydajnie w formie zdalnej. GKR nie wniosła żadnych zastrzeżeń do przedstawionych sprawozdań rocznych za lata 2023 i 2024 ani do bieżących protokołów. Pozytywnie oceniono również prawidłowość dokumentacji i celowość wydatkowania środków budżetowych (m.in. na odznaki, nagrody, archiwizację i czasopismo). Z uznaniem odnotowano aktywność medialną komisji – systematyczne prowadzenie strony internetowej ino.pttk.pl, profilu na Facebooku oraz kontynuację wydawania czasopisma „Tramwaj” (dostępnego w formie PDF i papierowej). Współpraca z oddziałowymi komisjami InO odbywała się – zdaniem GKR – bez zarzutów.

W protokole wskazano jednak na problemy organizacyjne na linii KInO – Zarząd Główny PTTK. Jako nieprawidłowość odnotowano brak formalnego zatwierdzenia przez ZG PTTK planów pracy komisji na bieżącą kadencję, mimo systematycznych monitów wysyłanych przez Zuzannę Malanowską, sekretarz komisji. Przepływ informacji między biurem ZG a samą komisją odbywał się natomiast bez zastrzeżeń. GKR pochyliła się także nad kryzysem z początku kadencji, kiedy to w marcu 2023 roku ZG PTTK odmówił zatwierdzenia składu wyłonionego w Kłodzku, co wynikało z zatajenia przez jedną z wybranych osób prawomocnego wyroku Sądu Koleżeńskiego o zawieszeniu w prawach członka. Poza tym incydentem, który wymusił powtórzenie wyborów w grudniu 2023 roku, działalność komisji nie budziła żadnych zastrzeżeń GKR.

W ramach zaleceń pokontrolnych GKR sformułowała dwa kluczowe wnioski: wprowadzenie wymogu, aby w oświadczeniach składanych przez kandydatów do władz obowiązkowo dołączać oświadczenie o pełnej zdolności do czynności prawnych, oraz zwrócenie uwagi na dalszy brak informacji ze strony Sekretarza Generalnego ZG PTTK dotyczących wytycznych dla działania KInO ZG PTTK, w tym dostępu do bazy danych członków stowarzyszenia oraz możliwości ich weryfikacji przez komisję.

Protokoły z zebrań on-line dostępne są na stronie internetowej:

<https://ino.pttk.pl/komisja/protokoly.php>

Aktywność członków komisji

W 2025 roku prace komisji opierały się na wyraźnym podziale kompetencji. Każdy z członków odpowiadał za kluczowe działy organizacyjne i projektowe, co pozwoliło na sprawną realizację licznych inicjatyw. Członkowie Komisji InO aktywnie brali udział w działaniach innych gremiów ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych oraz organizacji imprez turystycznych.

Agnieszka Ćmiel-Gruca

Jako Przewodnicząca KInO ZG PTTK inicjowała i prowadziła niemal wszystkie spotkania robocze zarządu. To na niej spoczywał główny ciężar trudnej komunikacji z Zarządem Głównym PTTK w sprawach formalnych, takich jak zatwierdzenie znowelizowanego regulaminu OInO, planu pracy komisji czy strategii PTTK.

Była główną autorką i pomysłodawczynią głębokiej reformy systemu szkolenia kadr, proponując trójstopniową gradację uprawnień (Animator, Organizator, Przodownik). Zainicjowała również stworzenie spójnego regulaminu łączącego Puchar Polski i Puchar Polski Młodzieży. W ramach inicjatyw jubileuszowych koordynowała projekt wysyłki listów dziękczynnych z okazji 75-lecia PTTK do nadleśnictw i szkół wspierających InO. Wspierała kadrę szkoleniową m.in. podczas Kursu PInO w Obrzycku, prowadząc zajęcia z zakresu obsługi oprogramowania Open Orienteering Mapper. Była bardzo aktywna w PP – w klasyfikacji końcowej Pucharu Polski w MnO 2025 zajęła wysokie, 12. miejsce, a jako członkini drużyny „Śląsk” przyczyniła się do zwycięstwa ekipy w Drużynowych Mistrzostwach Polski.

W środowisku regionalnym aktywnie działa jako prezes Gliwickiego Klubu Terenoznawczego Cyrkino przy Oddziale PTTK Ziemi Gliwickiej oraz w RW 232, zajmuje się obsługą strony, profilu na Facebooku i mailingu.

W zakresie organizacyjnym współdziałała przy takich imprezach, jak XXXI Indywidualne Mistrzostwa Polski w MnO Matnia Akademickie Mistrzostwa Polski w MnO (MP, PP – sędzia główny, budowa tras) i regionalnych: LVI Barbórkowe (kierownik, sędzia główny), LVI Jesienne oraz LVI Nocne MnO (kierownik, sędzia główny).

Dariusz Walczyna

Reprezentował komisję przed organem kontrolnym ZG PTTK, składając wyjaśnienia i oświadczenia podczas październikowej kontroli Głównej Komisji Rewizyjnej (GKR) PTTK, która pozytywnie oceniła całokształt działalności jednostki w bieżącej kadencji. W działalności funkcyjnej jest koordynatorem projektu TRInO, działa w GRW nr 001, RW 104; przyczynił się do reaktywacji działalności RW 111 oraz Komisji InO przy O/PTTK w Radzynie Podlaskim, gdzie też jest członkiem Zarządu O/PTTK w Radzynie Podlaskim, a także działa jako członek Klubu InO STOWARZYSZE.

W pracach bieżących zajmuje się kontaktem z ZG PTTK, Service Desk (IT-Janus) PTTK, odpowiada za sprawozdania TK-O oraz współpracę z regionalnymi porozumieniami: MFO i Lubelskiego Porozumienia Oddziałów PTTK. W sferze organizacyjnej pełnił funkcję kierownika, sędziego głównego i budowniczego tras na XIII Grillowanie Kosmatych InOków w Koszeliwce (imprezie ogólnopolskiej) oraz regionalnej (w ramach OTTInO) Wiosennych MnO WiMnO 2025.

Zuzanna Malanowska

Sekretarz skrupulatnie przygotowująca protokoły z wielu tegorocznych narad. Spoczywał na niej ogromny ciężar prac wydawniczych – pełniła z sukcesem funkcję redaktor naczelnej czasopisma „Tramwaj”, przygotowując m.in. grudniowy, 87. numer. Z sukcesem pilotowała i koordynowała trudny proces dodruku okolicznościowego numeru 85. (poświęconego A. Krochmalowi), nawiązała owocną współpracę z Komisją Historii i Tradycji PTTK, która sfinansowała ten nakład uzupełniający. Wspólnie z Dobromirem Kabułą zajmowała się formalnym wdrażaniem i monitorowaniem Standardów Ochrony Małoletnich (SOM) w odpowiedzi na wymogi ZG PTTK. To ona systematycznie wysyłała monity do ZG PTTK, domagając się formalnego zatwierdzenia planów pracy Komisji oraz wspólnie z wiceprzewodniczącym opracowywała roczne sprawozdania z działalności.

W ramach współpracy z innymi komisjami brała udział w 65. Ogólnopolskim Szkoleniowym Zlocie Przodowników Turystyki Kolarskiej w dniach 14–21 czerwca 2025 roku w Skorzęcinie, aktywnie uczestniczy w pracach Klubu InO STOWARZYSZE i UKTR Vagabundus przy O/PTTK „Mazowsze” w Warszawie, działa w Terenowym Referacie Weryfikacyjnym przy OM PTTK: OInO, TRInO, oraz jest członkiem Mazowieckiej Rady Turystyki Kolarskiej PTTK.

Dobromir Kabuła

Działalność: Miniklub Rodzinny Turystyki Wszelkiej „Rzułf” – wiceprezes (Oddział im. dr. Jerzego Szukałskiego w Gdańsku).

W komisji odpowiadał przede wszystkim za sprawy techniczne (strona, obsługa maila głównego komisji: ino@ino.pttk.pl), wizerunkowe i media (kontakt: web@ino.pttk.pl). Administrował stroną internetową ino.pttk.pl, dbając o wprowadzanie nowych oznaczeń graficznych w kalendarzu, współpracował z organizatorami imprez ogólnopolskich celem aktualizacji informacji na stronie komisji oraz wdrożenia zmian na podstronach InO w domenie PTTK. Aktywnie angażował się w kampanie promocyjne na profilu na Facebooku komisji,

przygotowując m.in. plakat promujący TRInO („rusz z mapą do miasta”) oraz promocję jubileuszowej odznaki „75 lat z PTTK”. Uczestniczył także w dialogu z Zarządem Głównym PTTK odnośnie do wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich (SOM). Z ramienia Pomorskiej KInO zadeklarował chęć organizacji Zlotu Przodowników w 2026 roku.

Był współorganizatorem rajdu Marsze na Orientację podczas XXIII Rajdu Pomorskiego PTTK „KLUKA” 2025 w ramach XI OTTInO, pełnił funkcję sędziego głównego i budował (23–25 maja 2025 roku – Czarna Woda).

Justyna Kuźba

W strukturach komisji zajmowała się obszarem kadr i odznaczeń (kontakt: kadra@ino.pttk.pl). Była kluczową osobą odpowiedzialną za wydawnictwa fizyczne – to jej projekt graficzny zwyciężył w konkursie na nową okładkę Książeczki OInO. Następnie koordynowała jej ostateczny skład, przygotowanie do druku oraz ustalenia dotyczące dystrybucji. Na poziomie odznaczeń zajęła się merytorycznym opracowaniem i przygotowaniem formularzy zgłoszeniowych dla nowo powołanego wyróżnienia „Zasłużony dla rozwoju InO”.

Czuwała nad produkcją, wyceną oraz logistyką wysyłki darmowej puli odznak popularnych OInO do aktywnych Referatów Weryfikacyjnych z okazji jubileuszu 75-lecia PTTK. Była również zaangażowana w przygotowanie kadr – zgłosiła się jako wykładowca na Centralny Kurs PInO z zakresu regulaminów i spraw przodowniczych (przeprowadzenie zajęć, egzamin). W duecie z Joanną Kuźbą została nagrodzona w konkursie za najlepsze etapy na ogólnopolskiej imprezie („Włóczyki WIOSNA 2024”). Realizowała również uzgodnienia z Oddziałami PTTK w sprawie możliwości przyznania HPInO ich członkom (spełniającym wymagania); nadzór nad zgłoszeniami, uzupełnienie dokumentacji i przygotowanie legitymacji do wręczenia podczas zlotu. Zorganizowała imprezy takie jak Zimowa Eskapada Włóczykija 2025, sezon siódmy: sędzia główny, budowa tras (6 stycznia 2025 roku, Wejherowo); XXI InO Włóczyki WIOSNA 2025: sędzia główny, budowa tras (13 kwietnia 2025 roku, Rumia Łężyce); 21.5 InO Włóczyki Xtra: sędzia główny, budowa tras (20 maja 2025 roku, Rumia); XXII InO Włóczyki JESIEN 2025: kierownik rajdu (15 listopada 2025 roku, okolice Rumii).

Bartłomiej Mazan

Członek Oddziału Zachodniopomorskiego PTTK, współpraca z O/PTTK w Inowrocławiu. Od 2015 roku prezes towarzystwa „Klub Orientacji Sportowej BnO Szczecin”.

Pełnił funkcję rzecznika ds. imprez ogólnopolskich, samodzielnie prowadząc i weryfikując Kalendarz Imprez InO. Czuwał nad procesem przyznawania rang Pucharu Polski i Mistrzostw Polski, pilnując dyscypliny formalnej i odrzucając wnioski spływające po wyznaczonych terminach. Ponadto odpowiadał za koordynację budżetu w obszarze dofinansowań – współpracował z organizatorami imprez mistrzowskich, zbierając i opiniując wnioski o dotacje z puli finansowej komisji.

Z ramienia klubu KOS BnO Szczecin pełnił również funkcje kierownika, sędziego głównego i budowniczego tras podczas XXX Mistrzostw Polski w Nocnych MnO w Szczecinie. Trener KOS BnO Szczecin. Żołnierz zawodowy w 14 Zachodniopomorskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej.

Jacek Wieszaczewski

Główny ekspert komisji w obszarze legislacyjnym (kontakt: przepisy@ino.pttk.pl). To on był głównym autorem i inicjatorem zapisów do nowego regulaminu wyróżnienia „Zasłużony dla rozwoju Turystycznych Imprez na Orientację”, sukcesywnie redagując dokument na podstawie konsultacji społecznych ze środowiskiem i korektorami.

Współprowadził również trudne i skomplikowane rozmowy z Klubem KInO STOWARZYSZE w celu próby unifikacji regulaminu odznaki „Lampion”. Pracował nad stworzeniem połączonego, zunifikowanego regulaminu Pucharu Polski i Pucharu Polski Młodzieży, obejmującego m.in. zasady liczebności zespołów czy ewentualne współczynniki normalizujące.

Zgłosił szereg propozycji tras InOw związku z „Rokiem Szlaków PTTK 2026” (m.in. szlaki dookoła Wrocławia). Wsparł również merytorycznie Kurs PInO w Obrzycku, proponując innowacyjny podział kursantów na grupy zaawansowania oraz oferując prowadzenie zajęć z zakresu budowy tras i przepisów.

Kadra i szkolenia

Przodownicy InO

W 2025 roku przypadał termin końca ważności uprawnień Przodowników InO. Przodownicy w celu przedłużenia uprawnień wypełniali ankietę ze swojej działalności i mogli zaktualizować legitymacje m.in. na Zlocie PInO. Weryfikowano także uprawnienia organizatorów w kontekście praw do zasiadania w Referatach Weryfikacyjnych.

Spis Kadra Przodowników Imprez na Orientację obejmował 787 wpisów według stanu na 31 grudnia 2025 roku, aktywnych jest 126 PInO. Aktualne informacje o stanie kadry są dostępne na stronie <http://ino.pttk.pl/przodownicy/przodownicy.php>. W 2025 roku nadano 12 nowych uprawnień Przodownika InO.

Honorowi Przodownicy InO

W 2025 roku Komisja InO ZG PTTK rozpatrzyła pozytywnie 2 wnioski i nadała tytuły Honorowego Przodownika Imprez na Orientację. Otrzymali je Jarosław Kabuła HPIInO 84 (PInO 600, od 20 lat czynnie zaangażowany w rozwój InO, organizator imprez imprezy rangi PPG, PP (GOSK), MP (Matnia 2009), DMP (2010), NMP (2011), autor tras podczas OTTInO, w latach 2010–2013 pełnił rolę przewodniczącego zespołu ds. regulaminów w KInO ZG PTTK, członek kapituły odznaczeń O/PTTK, od 2013 roku czynny członek RW 193) oraz Sławomir Frynas HPIInO 85 (PInO 567, członek Oddziału Miejskiego w Lublinie, wieloletni prezes Klubu Organizatorów Turystyki i Krajoznawstwa, organizator imprez rangi ogólnopolskiej, m.in. Wiosenne Akademickie Marsze na Orientację WAMnO, Krokusy, a także imprezy regionalne, m.in. „Cwaniaki”, w 2012 roku kierownik Złotu Przodowników Imprez na Orientację, prowadzi referat InO, odznaczony Honorową Odznaką PTTK w stopniu złotym oraz brązową odznaką „Za pracę PTTK wśród młodzieży”).

Kursy i szkolenia

W dniach 28–30 listopada 2025 roku w Obrzycku (Zamek Raczyńskich) odbyło się szkolenie specjalistyczne Przodowników InO. Organizatorem wydarzenia był Oddział PTTK w Szamotułach, którego prezes Paweł Mordal zaprosił na szkolenie także kandydatów na Organizatorów i Animatorów InO – w ramach projektu przeszkolenia kadry InO

w Wielkopolsce dofinansowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Kurs odbył się we współpracy z Komisją InO ZG.

Szkolenie dla Przodowników rozpoczęło się z udziałem zgłoszonych kursantów, którzy przybyli z Radzyna Podlaskiego (4), Celestynowa (1), Gdyni (1), Zabrze (1), Siemianowic Śląskich (1), Rumii (4), Brynka (1) i Poznania (1). W sobotę do szkolenia dołączyli uczestnicy szkolenia dla Animatorów (12) i Organizatorów InO (9) z okolic Międzychodu oraz Szamotuł i Piły.

Kluczowe dane statystyczne i merytoryczne

Uczestnicy: w kursie PInO wzięło udział 17 osób z całego kraju. Równolegle, w ramach projektu dofinansowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, przeszkolono 12 Animatorów oraz 9 Organizatorów InO.

Przedział wiekowy kandydatów: 2 osoby do 20 lat, 10 osób w przedziale 21–30, 1 osoba w przedziale 31–40, 2 osoby w przedziale 41–50, 2 osoby powyżej 50 roku życia.

Kadra dydaktyczna: zajęcia prowadzili Justyna Kuźba, Agnieszka Ćmiel-Gruca oraz Waldemar Fijor.

Program: obejmował wykłady z zakresu budowy tras, egzaminy teoretyczne oraz warsztaty z obsługi oprogramowania Open Orienteering Mapper. Część praktyczna polegała na samodzielnym planowaniu i budowie trasy InO dla blisko 50-osobowej grupy.

Wyniki: uprawnienia Przodownika Imprez na Orientację zdobyło 12 osób.

Wnioski: analiza ankiet wykazała, że 80% uczestników trafiło na szkolenie dzięki bezpośredniej rekomendacji lokalnych działaczy, co potwierdza kluczową rolę mentoringu w budowaniu kadr.

Baza szkoleniowa w Obrzycku była już wykorzystywana przez komisję podczas XXIV Ogólnopolskiego Zlotu PInO w 2022 roku.

Tabela 1. Lista nadanych uprawnień kadry Przodowników InO

PInO	Imię i nazwisko	Miejscowość
776	Katarzyna Sochacka	Rokietnica
777	Michał Bielecki	Wrocław
778	Maria Drabek	Brynek
779	Zofia Grzywacz	Radzyń Podlaski
780	Izabela Kaim	Celestynów
781	Jakub Kuźba	Rumia
782	Tomasz Waśko	Gdynia
783	Magdalena Bednarczyk	Radzyń Podlaski
784	Aleksandra Bielecka	Rumia
785	Marta Bielecka	Rumia
786	Maksymilian Kurowski	Radzyń Podlaski
787	Sebastian Maj	Radzyń Podlaski

Złot Przodowników InO

W dniach 12–14 grudnia 2025 roku w Lubachowie koło Świdnicy odbył się XXVII Ogólnopolski Złot Przodowników Imprez na Orientację. Wydarzenie to, w którym uczestniczyła kadra z całej Polski, stanowiło doskonałą okazję do podsumowania roku, merytorycznych dyskusji, integracji środowiska oraz aktywnego spędzenia czasu.

Program turystyczny był bardzo urozmaicony. Uczestnicy mieli możliwość startu w dwóch trasach typu MiniInO oraz w głównej trasie zlotowej, co zapewniło dawkę ruchu na świeżym powietrzu. Ważnym punktem programu było również zwiedzanie pobliskiej Świdnicy – zrealizowane zarówno w klasycznej formie z przewodnikiem, jak i w postaci trasy TRInO, czemu towarzyszył niesamowity, przedświąteczny klimat.

Wydarzenie było przede wszystkim czasem intensywnych prac i spotkań merytorycznych. 13 grudnia, w sali konferencyjnej odbyło się stacjonarne zebranie Komisji InO ZG PTTK (nr 63/2025). Podczas zlotowych prezentacji przedstawiciele komisji omówili kluczowe zmiany w przepisach, ze szczególnym uwzględnieniem nowego regulaminu Odznaki InO oraz nowo powołanego wyróżnienia „Zasłużony dla rozwoju InO”. Omówiono także nowości graficzne na stronie internetowej oraz zaprezentowano zgłoszenia do kalendarza imprez na rok 2026. W części historyczno-wspomnieniowej zaprezentowano postępy prac nad cyfrowym Archiwum InO, a Tomasz Gronau wygłosił niezwykle ważną i pełną wspomnień prelekcję poświęconą zmarłemu Andrzejowi Krochmalowi. Każdy z uczestników otrzymał również najnowsze, 87. wydanie czasopisma „Tramwaj” oraz wyczekiwany dodruk okolicznościowego numeru 85.

Tradycyjnie złot był momentem uhonorowania najbardziej aktywnych działaczy. Odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów dla nowo mianowanych Honorowych Przodowników InO: Jarosława Kabuły oraz Sławomira Frynasa, a także weryfikacja i przekazanie najwyższych stopni Odznaki InO. Z rąk Justyny Kuźby, członkini komisji, odznaki InO najwyższych stopni odebrali: Maria Drabek i Krzysztof Rozmiarek (duża brązowa), Paweł Drabek (duża srebrna) oraz Dariusz Walczyna (dla najwytrwalszych I stopnia).

Minutą ciszy uczczono pamięć dwóch wybitnych Przodowników, którzy odeszli w 2025 roku.

Wyjątkowym, historycznym momentem zlotu było oficjalne powołanie i inauguracja działalności długo wyczekiwanego Grona Pasjonatów Złotów Przodowników InO. W trakcie wydarzenia wyłoniono pierwszą kapitułę w składzie: Zbigniew Tarnowski, Dariusz Zajac oraz Jakub Kaczyński, która przez kolejny rok będzie odpowiadać za przyznawanie i wydawanie legitymacji członkom tego elitarnego gremium.

Ku pamięci

W 2025 roku odeszło dwóch wybitnych Honorowych Przodowników.

Andrzej Przychodzeń HPIInO 58 (PInO 208). Zmarł w Warszawie 12 stycznia. Był autorem i uczestnikiem wielu tras rangi regionalnej i ogólnopolskiej oraz sędzią głównym na imprezach najwyższej rangi (DMP 2003, Podkurek). Był członkiem Harcerskiego Klubu Turystycznego TREP z Warszawy. Poza aktywnością turystyczną był od lat reprezentantem Komisji Sportów Popularnych i Turystyki w rajdach nawigacji samochodowej (wielokrotnie zdobywał tytuły mistrza i wicemistrza Polski w klasyfikacji klubowej i indywidualnej), a także

organizatorem rajdów nawigacyjnych i turystycznych, sędzią sportowym i współorganizatorem rajdów takich jak Rajd Warszawski czy Rajd Barbórka. Za działalność w obszarze turystyki uhonorowany został odznakami: Zasłużony dla Kultury Fizycznej, Zasłużony dla Automobilklubu Polski, Zasłużony dla Polskiego Związku Motorowego.

Jacek Gdula HPInO 56 (PInO 205). Zmarł 4 czerwca. Założyciel i najstarszy reprezentant wrocławskiego klubu ORIENTOP. Był związany z sekcją biegu na orientację WKS Śląsk. Jako doświadczony PInO był członkiem Komisji Imprez na Orientację ZG, m.in. brał udział w dokumentowaniu i przekazywaniu historii orientacji – był członkiem podkomisji ds. historii InO w Komisji InO ZG. W ostatnich latach był mocno zaangażowany w orientację precyzyjną jako uczestnik i organizator zawodów międzynarodowych.

Imprezy i klasyfikacje

Komisja InO ZG PTTK tradycyjnie każdego roku typuje i zatwierdza kalendarz imprez (<https://ino.pttk.pl/imprezy/2025.php>), do którego na początku 2025 roku zgłoszono imprezy ogólnopolskie, w tym rangi Mistrzostw Polski, Pucharu Polski (TZ/TU) oraz Pucharu Polski Młodzieży (TD, TJ, TM – <http://www.ino.pttk.pl/mlodziez/>). Spośród tych imprez, zgłaszanych do Bartłomieja Mazana, w drodze głosowania wybrane zostały 3 imprezy rangi Mistrzostw Polski (DMP, Nocne i Indywidualne), 8 rangi PP i 19 rangi PPM oraz 8 ogólnopolskich. Łącznie zanotowano w PP, PPM, O-3 i wliczając OTTInO, zlot i kurs – 2553 uczestników.

Mistrzostwa Polski

W 2025 roku rozegrano 3 imprezy rangi mistrzowskiej: XXX Mistrzostwa Polski w Nocnych MnO w Szczecinie – organizator: KOS BnO Szczecin, XXXI Indywidualne Mistrzostwa Polski w MnO Matnia Akademickie Mistrzostwa Polski w MnO w Bojszowach – Cyrkino Gliwice, XLII Drużynowe Mistrzostwa Polski w Turystycznych Imprezach na Orientację w Jedlni-Letnisko – O/PTTK Łucznik „Skróty” Radom.

W DMP rozgrywanych w kategoriach TM, TJ i TS oraz TI (rowerowo-kajakowej) zwyciężyła drużyna Śląska przed Pomorskim, Radzyniem Podlaskim oraz Skródami i Przyjaciółmi.

Podczas MP w Indywidualnych MnO (Matnia) w kategorii TS najlepszymi byli: 1. Maciej Urbaniak (AKInO), 2. Krzysztof Ligienza (Orientop) i 3. Arkadiusz Skoczyński (Plessino), a w kat. TJ: 1. Szymon Dec (Skróty), 2. Mateusz Paszek (North Team) i 3. Wojciech Zgoda oraz Krzysztof Zgoda (Skróty).

Łącznie w imprezach rangi MP wystartowało 134 osoby: Nocne: 32, Matnia: 40 i DMP: 62.

Puchar Polski Młodzieży

Cykl PPM cieszył się dużą popularnością. Zawodnicy startowali w kategoriach TD (dzieci), TM (młodzież) oraz TJ (juniorzy). Komisja promowała udział poprzez wysyłanie imiennych listów gratulacyjnych, które młodzież mogła wykorzystać w szkołach do uzyskania stypendiów. W 2025 roku spośród zgłoszonych imprez rangi Pucharu Polski Młodzieży odbyło się 19 imprez rozmieszczonych w 9 województwach: mazowieckie (4), dolnośląskie (3), zachodniopomorskie (3), wielkopolskie (3), pomorskie (2), kujawsko-pomorskie (1), śląskie (1), małopolskie (1) i lubelskie (1).

Poza wymienionymi mistrzowskimi były to imprezy:

- XIII InO w nieznane,
- 53. Maraton Marszów na Orientację,
- XXV Szamotulska Impreza na Orientację „SAMINO”,
- X Świdnickie Marsze na Orientację,
- IX BazInO – Wiosenny Marsz na Orientację,
- Poszlaki Kołbielskie,
- 22. Zawody na Orientację „GRASSOR”,
- XXIII Rajd Pomorski PTTK „Kłuka”,
- V Marsze na Orientację „Sami Swoi”,
- 10/100! 100/10!,
- XVI Impreza na Orientację „Nad Wdą 2025”,
- VI Drużynowe Mistrzostwa Pomorza Zachodniego w MnO i Topografii,
- III Jesienny Marsz na Orientację w Boguszowie-Gorcach,
- IX Otwarte Mistrzostwa Powiatu Nowotomyskiego w Turystycznych MnO,
- Azymuciak,
- XXI Harce Prezesa.

We wszystkich imprezach PPM w 2025 roku sklasyfikowano 738 osób, z czego w poszczególnych kategoriach: kat. TD – 400 osób, TM – 236 osób, TJ – 101 osób.

Dane przekazane przez organizatorów na potrzeby prowadzenia klasyfikacji PPM.

Puchar Polski

W 2025 roku spośród imprez rangi Pucharu Polski odbyło się 8 imprez, w których wystartowało 340 uczestników.

- XXX Nocne MP InO,
- Kołbielskie Poszlaki,
- XXIII Rajd Pomorski „KLUKA”,
- V MNO „Sami Swoi”,
- XXXI Indywidualne MP „Matnia”,
- 10/100! 100/10!,
- MnO „Świetliki”,
- Harce Prezesa.

Klasyfikacja końcowa obejmowała 227 osób.

Pełny spis imprez z liczbą uczestników znajduje się w poniższej tabeli

Nazwa	Data i miejsce	MP	PP	PPM	O-3	TD	TM	TJ	TUZ
XXX Mistrzostwa Polski w Nocnych MnO	21–23.03, Szczecin (zachodniopomorskie)	M	PP	PPM		6	9	5	32
XIII InO w nieznane	29.03, Borówiec (wielkopolskie)			PPM		15	6	2	

53. Maraton MnO	4–5.04, Białobrzegi (mazowieckie)			PPM		39	18	6	
V Zawody na Orientację Święta Góra	5.04, Kołbaskowo (zachodniopomorskie)				O				
XXV Szamotulska InO „SAMINO”	6.04, Kobylniki (wielkopolskie)			PPM		118	28	27	
X Świdnickie Marsze na Orientację	12.04, Świdnica (dolnośląskie)			PPM		19	12	2	
XXI InO Włoczykij WIOSNA 2025	13.04, Rumia (pomorskie)				O	26	71	35	18
IX BazInO – Wiosenny Marsz na Orientację	27.04, Julianów (mazowieckie)			PPM		8	18	9	
Poszlaki Kołbielskie	9–11.05, Kołbiel (mazowieckie)		PP	PPM		0	0	1	29
22. Zawody na Orientację „GRASSOR”	10–11.05, Szczecin (zachodniopomorskie)			PPM		0	9	5	
OTTInO	16–25.05, cała Polska (n/d)				O				
XXIII Rajd Pomorski PTTK „Kłuka”	23–25.05, Czarna Woda (pomorskie)		PP	PPM		0	1	3	31
V Marsze na Orientację „Sami Swoi”	7–8.06, Lubomierz (dolnośląskie)		PP	PPM		50	22	4	25
LI OMTTK	12–15.06, Olsztynek (warmińsko-maz.)				O	36	39	42	
65. Ogólnopolski Szkoleniowy Zlot PT Kolarskich	17.06, Skorzęcin (wielkopolskie)				O				23
XXXI Ind. MP w MnO Matnia Akademickie MP w MnO	19–22.06, Bojszów (śląskie)	M	PP	PPM		2	3	4	40
XIII Grillowanie Kosmatych InOków	4–6.07, Koszelówka (mazowieckie)				O			66	22
10/100! 100/10!	19–20.07, Kraków (małopolskie)		PP	PPM		2	2	2	54
XVI InO „Nad Wdą 2025”	13.09, Osie (kujawsko-pomorskie)			PPM		3	6	6	
MnO Świetliki	19–21.09, Jura K-Cz (małopolskie)		PP						58
VI DMPZ w MnO i Topografii	27–28.09, Kliniska (zachodniopomorskie)			PPM		13	34	13	
XLII Drużynowe MP w Turystycznych InO	17–19.10, Radom (mazowieckie)	M		PPM					62
III Jesienny MnO w Boguszowie-Gorcach	18.10, Boguszów Gorce (dolnośląskie)			PPM		25	21	4	

IX Otwarte Mistrzostwa Nowotomyskiego w TMnO	26.10, Miedzichowo (wielkopolskie)			PPM		92	40	31	
Azymuciak	7–9.11, Biała (lubelskie)			PPM		74	53	12	
Ogólnopolskie Szkolenie Przodowników InO	28–30.11, Toruń (kujawsko-pomorskie)				O			2	15
XXVII Ogólnopolski Zlot Przodowników InO	12–14.12, Świdnica (dolnośląskie)				O				40
XXI Harce Prezesa (Długodystansowa)	20–21.12, Gdańsk (pomorskie)		PP	PPM		3	3	5	71
Razem		3	8	19	9	531	395	286	520

Ogólnopolski Tydzień Turystycznych InO

XI Ogólnopolski Tydzień Turystycznych Imprez na Orientację odbył się w terminie od 16 do 25 maja 2025 roku. Zgłoszonych zostało 16 imprez, wszystkie się odbyły. W porównaniu z rokiem 2024 zgłoszono o 1 imprezę mniej, natomiast faktycznie odbyło się tyle samo wydarzeń.

Najwięcej imprez odbyło się w województwie mazowieckim: 4 (w tym 3 w Warszawie oraz w najbliższym otoczeniu). Po 3 imprezy odbyły się w województwach pomorskim i wielkopolskim. Po 1 imprezie odbyło się w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, małopolskim, podkarpackim, podlaskim i zachodniopomorskim. Szczególnie cieszy obecność OTTInO w województwach podkarpackim (ostatnio w 2018 roku) i podlaskim (po raz pierwszy). Z 16 imprez: 12 miało charakter tradycyjnych zawodów, 4 miały charakter rekreacyjny/krajoznawczy (TRInO, Quest, inne), 1 impreza miała etap nocny, odbyła się też 1 impreza rowerowa.

Szczególnie ogromne podziękowania należą się dla organizatorów, za organizację rajdów, poświęcony czas i wkład w rozwój i promocję Imprez na Orientację.

Edycję 2025 OTTInO można uznać za udaną. Przekroczona została liczba 1000 uczestników. Dokładnie było to 1256 osób (wzrost o 27% w porównaniu z rokiem 2024). W latach popandemicznych lepszy wynik uczestników uzyskano tylko w 2023 roku. Najwięcej uczestników wzięło udział w województwie mazowieckim: 338 osób (27%). W Wielkopolsce było 247 uczestników (20%). Ponad 100 osób wzięło udział w zawodach w czterech województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, małopolskim i pomorskim.

Data	Nazwa imprezy	Organizator	Miejscowość	Trasy	Uczestnicy
24 maja	XII MnO „Z zamkiem w tle”	Centrum kulturalno-biblioteczne w Bolkowie	Bolków	7	111
17 maja	XI Spacer z mapą „Podróż po Tleniu”	Bractwo Czarnej Wody Azymut Osie	Tleń	2	112

22 maja	XCVIII KRAKINO	AKInO PTTK Kraków	Kraków	4	119
17 maja	Rowerowe Zielone Siedlce pass.... cisza!	KInO „Podlasie” w Siedlcach	Siedlce	1	7
17 maja	XXVII Wiosenne MnO „WiMnO 2025”	Klub InO STOWARZYSZE	Warszawa	4	50
18 maja	XIII InOIzabelin	Ryś Izabelin Sp. z o.o.	Izabelin	1	58
24 maja	Poznaj BnO – biegnabrodnie 2025	orienteering.waw.pl	Warszawa	1	127
24 maja	Wiosenne Marsze na Orientację	PTTK Rzeszów	Głogów Małopolski	3	85
25 maja	Kanał Augustowski – XIX dzieło polskiej inżynierii	Hufiec ZHP Augustów	Augustów	1	11
18 maja	MnO Biała	Piotr Kaschuba	Wejherowo	4	62
20 maja	21.5 InO Włóczykij Xtra	KKT „Włóczykij” Rumia	Rumia	2	73
24 maja	XXIII Rajd Pomorski PTTK „Kluka”	Oddział PTTK w Gdańsku	Czarna Woda	4	43
18 maja	IV Majowe InO	PTTK Środa Wielkopolska	Środa Wielkopolska	5	59
24 maja	InOOstro	InOMocni	Ostrów Wielkopolski	3	106
25 maja	XXV Otwarte Mistrzostwa Powiatu Szamotulskiego w MnO	Oddział PTTK w Szamotułach	Duszniki	4	82
17 maja	Na kursie przygody Quest morski Łazy	Gmina Sianów	Łazy	1	55

LI Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy PTTK

W dniach 12–15 czerwca 2025 roku w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Związku Harcerstwa Polskiego „Perkoz” koło Olsztynka odbył się Finał Centralny LI Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego (OMTTK). Bezpośrednim realizatorem wydarzenia – z upoważnienia Rady Programowej ds. Młodzieży

Szkolnej ZG PTTK – był PTTK Oddział Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Nad całością imprezy czuwali komandor Radosław Potrac oraz sędzia główny turnieju Marian Kurzyna.

W zmaganiach wzięły udział łącznie 32 drużyny: 16 zespołów w kategorii szkół podstawowych (reprezentujących 13 województw) oraz 16 zespołów w kategorii szkół ponadpodstawowych (reprezentujących 15 województw). Daje to łączną frekwencję na poziomie 96 uczestników wspieranych przez 40 opiekunów.

Jedną z kluczowych konkurencji sprawdzających praktyczne umiejętności młodzieży był tradycyjnie turystyczny marsz na orientację. Funkcję sędziego głównego tej konkurencji pełnił Piotr Zgoda. Współpraca i zaangażowanie naszego środowiska były tu kluczowe. Nad merytorycznym i technicznym zapleczem InO z ramienia komisji czuwał powołany zespół, funkcjonujący pod skrzydłami Justyny Kuźby. Pomimo zgłaszanych na etapie przygotowań pewnych problemów na linii z organizatorem lokalnym, zespół fachowców (w skład którego weszli m.in. Piotr Zgoda, Szymon Dec, Honorata Król, Wojciech Król i Tomasz Paszek, wspierani przez KInO „Skróty” z Radomia) w pełni sprostął wyzwaniu. Wśród uczestników i opiekunów były również osoby związane z imprezami na orientację, także kadry przodowniczej lub organizatorskiej.

Wyniki w klasyfikacji generalnej w kategorii szkół podstawowych:

1. miejsce – woj. dolnośląskie, Koło Turystyczne PTTK „ToTuToTam” – MDK w Świdnicy w składzie: Filip Kostka, Krzysztof Ziarnowski, Piotr Ziarnowski, opiekun: Zbigniew Curył (kierownik Złotu Przodowników 2025).
2. miejsce – woj. lubelskie, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bł. Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Biłgoraju w składzie: Milena Rębacz, Kinga Kobeluk, Laura Zań, opiekun: Urszula Górniak.
3. miejsce – woj. wielkopolskie, Hycole PTTK nr 77 Klimczok ze Skoków w składzie: Dawid Anders, Stanisław Wróbel, Stanisław Przybysz, opiekun: Barbara Surdyk.

Wyniki w klasyfikacji generalnej w kategorii szkół ponadpodstawowych:

1. miejsce – woj. mazowieckie, SKKT „Protektory” przy Zespole Szkół Nr 1 im. Legionów Polskich w Kozienicach w składzie: Dominika Petryka, Mikołaj Gregorczyk, Adrian Mizak, opiekun: Mirosław Mazur (PInO 402, HPIInO 81).
2. miejsce – woj. dolnośląskie, Akademickie Liceum Ogólnokształcące Politechniki Wrocławskiej z Wrocławia w składzie: Dominik Pruss, Karol Olanin, Adam Sibilski, opiekun Robert Antoszek.
3. miejsce – woj. lubelskie, I Liceum Ogólnokształcące im. ONZ w Biłgoraju w składzie: Natalia Rębacz, Agata Karolczak, Eryk Łoński, opiekun: Mirosław Obszański.
4. miejsce – woj. dolnośląskie, KT PTTK ToTuToTam przy MDK Świdnica w składzie: Agata Hruszowiec (PInO nr 772), Maciej Buchman, Stanisław Piekarczyk, opiekun Kinga Hruszowiec (PInO nr 762).

Według protokołu turniej okazał się organizacyjnym sukcesem. Program finału został zrealizowany zgodnie z harmonogramem, a wszystkie konkurencje turniejowe – w tym marsz na orientację – przebiegły bez zakłóceń. Organizatorzy główni wyrazili podziękowania za wysoki poziom wiedzy krajoznawczo-turystycznej młodzieży oraz sprawne, merytoryczne przeprowadzenie zawodów przez lokalny oddział. Dodatkowo, aby promować zdobywanie

kwalifikacji wśród uczestników, Komisja InO zadbała o dostępność fizycznych egzemplarzy książeczek Odznaki InO dla startujących.

Protokół z finału 51. OMTTK jest dostępny na stronie: <https://pttk.pl/protokol-i-relacja-finalucentralnego-li-ogolnopolskiego-mtt-k-2025/>.

Rankingi

Podsumowanie rankingów i klasyfikacji za 2025 rok w poszczególnych kategoriach pucharowych.

- PPM – kategoria TD (liczba sklasyfikowanych uczestników: 400)

1. Podgruszewska Lena – SP 2 Międzychód.
1. Szymański Arkadiusz – SP 2 Międzychód.
3. Zgoda Wojciech – Skróty Radom.

Pełne wyniki: <https://ino.pttk.pl/mlodziez/files/wyniki/2025/TD%202025.pdf>

- PPM – kategoria TM (liczba sklasyfikowanych uczestników: 236)

1. Bielejewski Jan – LO Międzychód.
2. Szymański Radosław – KS Sokół Lubosz-Manowce.
3. Chojnacka Julia – North Team.
4. Malentowicz Nataniel – North Team.
4. Złoczowska Hanna – North Team.

Pełne wyniki: <https://ino.pttk.pl/mlodziez/files/wyniki/2025/TM%202025.pdf>

- PPM – kategoria TJ (liczba sklasyfikowanych uczestników: 101)

1. Dec Szymon – Skróty Radom.
2. Grzywacz Zofia – ZSP Radzyń Podlaski.
3. Bednarczyk Magdalena – ZSP Radzyń Podlaski.
4. Zgoda Wojciech – Skróty Radom.
5. Bigoraj Kacper – ZSP Radzyń Podlaski.
5. Kowalska Julia – ZSP Radzyń Podlaski.

Pełne wyniki: <https://ino.pttk.pl/mlodziez/files/wyniki/2025/TJ%202025.pdf>

- Puchar Polski w MnO (liczba uczestników: 340, sklasyfikowanych 227)

W klasyfikacji końcowej Pucharu Polski zwyciężył Marcin Krasuski (Warszawa) ze 114 pkt, wyprzedzając Arkadiusza i Adama Skoczyńskich

Pełne wyniki: <https://ino.pttk.pl/rankingi/pp/PP%202024.pdf>

Konkursy komisji

W konkursie na najlepszą imprezę i etap rangi Pucharu Polski i Mistrzostw Polski za rok 2024 (którego wyniki ogłoszono w 2025 roku) wyróżniono zarówno całe wydarzenia, jak i poszczególne etapy oraz ich budowniczych.

W kategorii „Najlepsza impreza” na podium znalazły się:

1. miejsce: Włóczykij (XIX InO Włóczykij WIOSNA 2024).
2. miejsce: Spacerkiem po Beskidach (Turystyczny RnO Spacerkiem po Beskidach).

3. miejsce: Biesy i Czady (X Bieszczadzkie MnO Biesy i Czady).

W kategorii „Najlepszy etap” doceniono następujące trasy i ich budowniczych:

1. miejsce (ex aequo dwa etapy): etap 2 w kategorii TU („Piłką do celu”) oraz etap 3 w kategorii TU („Machaj wędą, ryby będą”) na imprezie Włóczykij – oba autorstwa Justyny Kuźby i Joanny Kuźby.
2. miejsce: etap 1 w kategorii TU („Halsując po lesie”) na imprezie Włóczykij – autorstwa Kornelii Nowickiej-Bieleckiej.
3. miejsce: etap 1 w kategorii TU („Etap 1 – odcinek na orientację”) na imprezie Spacerkiem po Beskidach – zbudowany przez Adama i Arkadiusza Skoczyńskich.
4. miejsce: etap 3 w kategorii TU („Etap 3 – odcinek na orientację”) na imprezie Spacerkiem po Beskidach – zbudowany przez Szymona i Piotra Glinkę.
5. miejsce: etap 2 w kategorii TZ („Piłką do celu”) na imprezie Włóczykij – autorstwa Justyny Kuźby i Joanny Kuźby.

Turystyczno-Rekreacyjne InO

W 2025 roku kontynuowany był również projekt TRInO – Turystyczno-Rekreacyjnych Imprez na Orientację (trino.pttk.pl), w którym impreza na orientację jest na zasadzie dostępności trasy w oparciu na stałych punktach kontrolnych, będących np. obiektami krajoznawczymi czy pomnikami przyrody. Wspierano edukacyjne i krajoznawcze formy orientacji, takie jak trasy TRInO, które stanowiły istotny element Ogólnopolskiego Tygodnia InO i były promowane jako doskonała forma turystyki rodzinnej.

Na koniec 2025 roku w bazie TRInO było 1050 tras. W 2025 roku opracowano 53 nowe trasy:

- 48 w Polsce (w tym 15 w mazowieckim),
- 2 w Portugalii,
- 2 w Szwecji (nowość),
- 1 we Włoszech.

Zweryfikowano również (według przekazanych danych przez referaty) 141 odznak TRInO.

Odznaka InO i referaty weryfikacyjne

Główny Referat Weryfikacyjny

GRW czuwał nad nadawaniem najwyższych stopni OInO oraz opiniował wszelkie poprawki formalne do regulaminu odznaki i referatów.

Główny Referat Weryfikacyjny nr 001 działał pod przewodnictwem Joanny Kuźby. Referat zajmuje się głównie weryfikacją odznak w stopniu dużym oraz „Za wytrwałość” i „Dla najwytrwalszych”. GRW nr 001 zweryfikował w 2025 roku łącznie 22 odznaki najwyższych stopni. Weryfikacje odznak w stopniu popularnym oraz małych została przekazywana do terenowych RW.

Liczba zweryfikowanych odznak – tabela 5.

Referaty weryfikacyjne

Referaty weryfikacyjne (RW) liczące od 1 do 5 osób z uprawnieniami kadrowymi miały obowiązek złożyć do końca stycznia sprawozdania roczne. Aktywne RW, z racji obchodów 65-lecia KInO, otrzymały specjalną pulę darmowych „blach” odznak popularnych.

Do KInO ZG PTTK wpłynęło za rok 2025 roku 18 sprawozdań terenowych referatów weryfikacyjnych Odznaki InO.

Największą liczbę odznak (powyżej stu rocznie) zweryfikowały: RW 104 działający przy Oddziale Międzyuczelnianym PTTK w Warszawie oraz RW 195 przy Pomorskiej Komisji InO.

Nr RW Odznaka	Popularna	Mala brązowa	Mala srebrna	Mala złota	Duża brązowa	Duża srebrna	Duża złota	Za wytrwałość I st.	Za wytrwałość II st.	Za wytrwałość III st.	Dla Najwytrwalszych I st.	Dla Najwytrwalszych II st.	Dla Najwytrwalszych III st.	Dla Najwytrwalszych IV st.	TRInO	regionalne	okolicznościowa	okolicznościowa	Lampion	Suma
1					9	3	3	4	1	2										22
100	7	1													2					10
104	31	25	15	5											71					147
105	1														1					2
111																				0
193	5	2	1												7			6		21
194																				0
195	27	16	8	4											32			32		119
213	10	12	5	2											14			1		44
232	7		1												6			6		20
235	1		1																	2
271	4	2	1	1																8
412																				0
413	7																			7
432	3	3																		6
452																				0
500	11	3	3	1																18
531	12			1																13
532	7	1													8					16
RAZEM	133	65	35	14	9	3	3	4	1	2	0	0	0	0	141	0	0	45	0	455

Regulaminy

Odznaka InO i instrukcja RW

Najważniejszym osiągnięciem było przygotowanie znowelizowanego regulaminu Odznaki OInO, który obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku. Wprowadzono w nim m.in. zera punktowe za etapy nieukończone, zaktualizowano tabele progów punktowych i sprecyzowano wymogi instrukcji weryfikacyjnej (konieczność przedłożenia poprzedniej książeczki).

Nowy regulamin Odznaki InO wprowadza szereg zmian porządkujących oraz doprecyzowuje zasady zdobywania i weryfikacji odznak. Do najważniejszych nowości należą:

- wprowadzenie zapisu, że za etapy nieukończone lub ukończone bez klasyfikacji (zgodnie z zasadami obowiązującymi na danej trasie) uczestnik otrzymuje 0 punktów do odznaki,
- wymóg okazania poprzedniej książeczki – obowiązek dodatkowego przedłożenia książeczki (lub książeczek) z poprzednio zweryfikowanym stopniem przy ubieganiu się o kolejny stopień odznaki,
- doprecyzowanie zawartości wpisów – zdefiniowano, co „co najmniej” musi zawierać wpis uczestnika potwierdzający udział w InO, tj. liczba porządkowa etapu (z zachowaniem ciągłej numeracji, od pierwszego startu), data, nazwa i miejsce imprezy, naklejka/pieczątka z podpisem organizatora, (lub odniesienie do protokołu końcowego) oraz liczba zdobytych punktów,
- zmiany strukturalne i redakcyjne – usunięto m.in. słowo „sukcesywnie”, a punktację za udział w poszczególnych rangach imprez przeniesiono w strukturze dokumentu do rozdziału II („Warunki zdobywania OInO”).

W instrukcji weryfikacyjnej i powoływaniu RW zaktualizowano tabele progów punktowych oraz doprecyzowano wzory i instrukcje weryfikacyjne (m.in. w kwestii uwzględniania przy sumowaniu minimalnej liczby punktów za InO ogólnopolskie). Zmodyfikowano też procedury powoływania Referatów Weryfikacyjnych (RW).

Zasłużony w InO

W 2025 roku komisja zainicjowała i sfinalizowała wielomiesięczne prace nad nowym odznaczeniem, którego celem jest uhonorowanie działaczy, wolontariuszy i organizatorów. Wyróżnienie to przeznaczone jest dla osób, które niekoniecznie są budowniczymi tras, lecz poprzez wieloletnią, nieodpłatną pracę organizacyjną i logistyczną (np. prowadzenie bazy, praca w sekretariacie, organizacja posiłków, rozstawianie lampionów) przyczyniają się do tworzenia i rozwoju imprez na orientację.

Głównym autorem projektu i koordynatorem prac był Jacek Wieszaczewski. Projekt regulaminu przechodził przez kilka czytań podczas roboczych zebrań komisji. Pod koniec lutego robocza wersja dokumentu została udostępniona całemu środowisku InO do otwartych konsultacji za pośrednictwem usługi Google Docs, a informacje o nadsyłaniu uwag opublikowano na profilu na Facebooku oraz stronie internetowej. W kolejnym kroku projekt przeszedł korektę redakcyjną i edytorską, której podjął się Tomasz Gronau.

W toku dyskusji i poprawek zdecydowano o zmianie charakteru odznaczenia – zrezygnowano z formy tradycyjnej „odznaki” na rzecz „wyróżnienia”, usunięto z projektu koncepcję legitymacji oraz ujednolicono nazewnictwo i numerację. Doprecyzowano również

kryteria przyznawania i ostateczną nazwę na: Wyróżnienie „Zasłużony dla rozwoju Turystycznych Imprez na Orientację”.

Ostateczna wersja regulaminu została formalnie zatwierdzona większością głosów podczas zebrania komisji nr 48/2025 w dniu 28 maja 2025 roku. Przepisy weszły w życie z dniem 1 lipca 2025 roku.

W ramach wdrażania wyróżnienia na oficjalnej stronie internetowej komisji (ino.pttk.pl) opublikowano zatwierdzony regulamin, klauzulę informacyjną RODO oraz przygotowany przez Justynę Kuźbę oficjalny formularz wniosku. Kompletnie założenia nowego wyróżnienia zostały ponadto oficjalnie zaprezentowane środowisku podczas grudniowego XXVII Zlotu Przodowników InO w Lubachowie.

Odznaka „Lampion”

Komisja podjęła kroki w celu formalnego włączenia odznaki „Lampion” – dotychczas prowadzonej przez Klub InO STOWARZYSZE – pod skrzydła Komisji InO ZG PTTK, poddając regulamin weryfikacji podczas kilku zebrań, w tym konsultacjom z prezesem Klubu InO. Ostateczne prace zostały wstrzymane, ponieważ okazało się, że wcześniejsze informacje o intencjach klubu KInO STOWARZYSZE były błędne, a weryfikacja podlega akceptacji przez Klub STOWARZYSZE.

Podczas spotkania z Anną Natusiewicz, prezes klubu (odnotowanego w protokole nr 55/2025), ostatecznie wyjaśniono, że klub nie jest zainteresowany przekazaniem odznaki komisji. Celem klubu było jedynie rozszerzenie możliwości weryfikacji tej odznaki w referatach innych niż klubowy, a dokładniej umożliwienie jej weryfikacji przez Główny Referat Weryfikacyjny (GRW).

W związku z tym Komisja zawiesiła prace nad przejęciem odznaki i poprosiła przedstawicieli Klubu STOWARZYSZE o bezpośredni kontakt z Joanną Kuźbą, przewodniczącą GRW. Dalsze kroki i ewentualne zmiany w regulaminie odznaki mają zostać podjęte dopiero po dwustronnym ustaleniu zasad współpracy z GRW.

Media i działalność promocyjna

Strona internetowa komisji (ino.pttk.pl) stanowiła podstawowe narzędzie komunikacji ze środowiskiem, służące do publikacji aktualności, oficjalnego kalendarza imprez ogólnopolskich, formularzy ocen do konkursów oraz bieżących i końcowych wyników rankingów. W 2025 roku wprowadzono nowe oznaczenia graficzne w kalendarzu oraz zaktualizowano podstrony w głównej domenie PTTK. Istotną nowością było uruchomienie nowej zakładki „Edukacja”, gdzie gromadzone są filmy instruktażowe oraz materiały edukacyjne (w formacie PDF), m.in. poradniki dotyczące tworzenia własnych map. Poważnym wyzwaniem w bieżącym funkcjonowaniu były awarie serwerów PTTK, które utrudniały pracę i wymusiły poszukiwania alternatywnych rozwiązań hostingowych. Równolegle, we współpracy z Helpdesk PTTK, prowadzono zaawansowane prace nad uruchomieniem przestrzeni dyskowej dla cyfrowego Archiwum InO. Administrowaniem strony zajmował się Dobromir Kabuła.

Strona internetowa komisji stanowi spójne i aktualne źródło informacji o pracach KInO ZG PTTK, przepisach, regulaminach InO, rankingach, historii oraz imprezach rangi ogólnopolskiej.

W 2025 roku prężnie działał profil komisji na Facebooku, dostępny pod adresem <https://www.facebook.com/komisja.ino>. Prowadzony jest przez przewodniczącą Agnieszkę Ćmiel-Gruca. Profil jest kluczową platformą angażowania społeczności oraz szybkiej komunikacji. To za jego pośrednictwem prowadzono szeroką promocję m.in. Ogólnopolskiego Tygodnia Turystycznych InO (OTTInO) oraz informowano o bieżących uchwałach Zarządu Głównego. Największym zainteresowaniem cieszył się przeprowadzony w marcu powszechny konkurs na zdjęcie lub grafikę na nową okładkę książeczki OInO, w którym o zwycięstwie decydowała liczba reakcji pod opublikowanymi pracami. Za pośrednictwem portalu promowano również jubileuszową odznakę „75 lat z PTTK” oraz kampanię zachęcającą do startów w TRInO pod hasłem „rusz z mapą do miasta”.

Profil ten jest jednym z najaktualniejszych i najefektywniejszych źródeł bieżących informacji np. o imprezach w różnych środowiskach i wydarzeniach.

Czasopismo „Tramwaj”, redagowane przez Zuzannę Malanowską, ukazywało się przede wszystkim w formie cyfrowej na stronie internetowej komisji. W grudniu 2025 roku opublikowano i zaprezentowano podczas Zlotu Przodowników InO najnowszy, 87. numer magazynu. Bardzo ważnym wydarzeniem wydawniczym było przywrócenie dostępu do okolicznościowego numeru 85., poświęconego zmarłemu Andrzejowi Krochmalowi. Dzięki pracy Tomasza Gronaua numer ten został sformatowany do profesjonalnej wersji PDF i udostępniony w sieci. Dodatkowo dzięki nawiązaniu współpracy z Komisją Historii i Tradycji PTTK, która sfinansowała przedsięwzięcie, wykonano fizyczny dodruk uzupełniający tego numeru w nakładzie 50 sztuk, który został rozdystribuowany na grudniowym zlocie.

Wszystkie numery są w wersji elektronicznej i znajdują się na stronie komisji: <https://ino.pttk.pl/tramwaj/>.

W numerze 87. ukazały się artykuły:

- 26. Zlot Przodowników Imprez na Orientację PTTK w Kostrzynie n/Odrą – Zbigniewa Tarnowskiego,
- AKInO Kraków – 10 lat wspólnych krzaków i psucia map! – Nataszy Figiel,
- WTOC 2025 Mistrzostwa świata w Orientacji Precyzyjnej – Jacka Wieszaczewskiego,
- Szkolenie Przodowników Imprez na Orientację PTTK – Waldemara Fijora,
- 2025 Honorowi Przodownicy Imprez na Orientację PTTK – Zuzanny Malanowskiej,
- Zmiany w regulaminach: aktualizacja regulaminu Pucharu Polski w MnO, regulamin wyróżnienia „Zasłużony dla rozwoju InO”,
- Odznaczenia dla Przodowników InO – Zuzanny Malanowskiej.

Wersja elektroniczna (w formacie pdf) udostępniona jest na stronie internetowej komisji: (<http://ino.pttk.pl/tramwaj/tramwaj.php>).

Materiały InO

W obszarze materiałów fizycznych i promocyjnych komisja zrealizowała szereg kluczowych inicjatyw. Kontynuowano aktywną dystrybucję materiałów informacyjnych dla początkujących, takich jak ulotki „Czym jest InO?” i „Czym jest PPM?”. Największym projektem sprzętowym było przygotowanie zupełnie nowej edycji książeczki Odznaki InO,

dostosowanej do wchodzącego w 2026 roku nowego regulaminu. Książeczki zyskały nową okładkę wyłonioną we wspomnianym wcześniej konkursie (autorstwa Justyny Kuźby) oraz nowoczesne rozwiązanie w postaci wewnętrznych kodów QR odsyłających do właściwych referatów i regulaminów. W 2025 roku ustalono, że dystrybucją wydrukowanych książeczek zajmie się PTTK Oddział im. dr. Jerzego Szukalskiego w Gdańsku.

W ramach obchodów 75-lecia PTTK i 65-lecia KInO zrealizowano ogólnopolską akcję promocyjną, przekazując darmową pulę 100 odznak w stopniu popularnym (tzw. „blach”) dla najbardziej aktywnych referatów weryfikacyjnych, co miało na celu zachęcenie debutantów do logowania startów. Ponadto opracowano oficjalny wzór Certyfikatu Animatora Turystycznych Imprez na Orientację oraz skutecznie kontynuowano akcję wydawania imiennych listów gratulacyjnych dla młodzieży startującej w PPM, co ułatwiało uczestnikom starania o stypendia i lepsze oceny w szkołach.

Realizacja uchwał i wniosków

Komisja InO w trakcie swoich prac realizuje uchwały i wnioski, które zostały zgłoszone podczas Krajowej Konferencji InO w Pakości 16 grudnia 2023 roku oraz założenia programowe XX Walnego Zjazdu PTTK z grudnia 2022 roku. Należały do nich m.in.: organizacja tras InO na OMTTK, promowanie InO jako proaktywnej turystyki rodzinnej poprzez PPM i TRInO, współpraca ze środowiskami oświatowymi, szeroka promocja medialna (pakiety odznak, materiały promocyjne) oraz udana koegzystencja turystyki kwalifikowanej z terenami Lasów Państwowych i instytucjami.

Podsumowanie ogólne stanu realizacji wniosków i uchwał (w nawiasie porównanie do 2024 roku):

- liczba wniosków zgłoszonych: 41,
- liczba wniosków zrealizowanych: 5 (+2),
- liczba wniosków w trakcie realizacji lub częściowo zrealizowane: 4 (-9),
- liczba wniosków niezrealizowanych: 8 (-6)
- liczba wniosków realizowanych w trakcie kadencji: 14 (+11),
- liczba wniosków odrzuconych: 10 (+2).

Jeden dział dot. zmian zasad zdobywania Odznaki InO został w całości rozstrzygnięty (zamknięty). Szczegóły realizacji wniosków znajdują się w tabeli 5.

Lp.	Nr	Wnioski z Krajowej Konferencji InO	Stan	Data	Opis
1.	1	Zmiana zasad zdobywania Odznaki InO	Zamknięty	2025-11-26	Zrealizowane: 2 Odrzucone: 5
a.	1.1	rozważenie wprowadzenia elektronicznej weryfikacji i ewidencji	Zrealizowane	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024
b.	1.2	rozważenie usunięcia wymogu uczestnictwa w imprezach ogólnopolskich do zdobywania odznak w stopniu małym	Odrzucone	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024

c.	1.3	rozważenie zmniejszenia liczby punktów wymaganej dla uzyskiwania kolejnych stopni odznaki „Dla najwytrwalszych”	Odrzucone	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024
d.	1.4	rozważenie umożliwienia wielokrotnego ponownego zdobywania odznak	Odrzucone	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024
e.	1.5	rozważenie zwiększenia wymaganej liczby poprawnych lub stowarzyszonych potwierdzeń dla tras stałych i turystyczno-rekreacyjnych, aby uzyskać punkty do odznaki	Odrzucone	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024
f.	1.6	rozważenie ustanowienia odznaki „Uczestnik zlotów PInO”	Zrealizowane	2025-11-26	Głosowanie #2/62/2025
g.	1.7	rozważenie wprowadzenia min. wieku uprawnającego do przyznania OInO	Odrzucone	2024-10-23	Głosowanie #3/26/2024
2.	2	Reorganizacja pracy Komisji InO			
a.	2.1	rozważenie nadania imienia Andrzeja Krochmala Pucharowi Polski Młodzieży	Odrzucone		
b.	2.2	rozważenie określenia zasad współpracy i działania jednostek regionalnych (komisji regionalnych, porozumień, komisji oddziałowych, kół i klubów)	Do realizacji		
c.	2.3	rozważenie transparentności wewnętrznych głosowań komisji, publikacji (protokołów) i udzielania absolutorium członkom przed kolejnymi wyborami	Zrealizowane	2023-12-27	Głosowanie #1/1/2023
d.	2.4	wykorzystanie nowoczesnych technologii w kontaktach z ZG PTTK i innymi komisjami, radami ZG PTTK oraz środowiskami i kadrą InO PTTK	Realizowane w trakcie kadencji	2025-10-27	Protokół GKR: regularna i w pełni wydajna praca w formie zdalnej na platformie Discord
e.	2.5	rozważenie reorganizacji mediów komisji, w tym także internetowych	Realizowane w trakcie kadencji	2025-10-27	GKR: Z uznaniem odnotowano aktywność medialną Komisji – systematyczne prowadzenie strony internetowej ino.pttk.pl , profilu na Facebooku oraz kontynuację wydawania czasopisma „Tramwaj”

f.	2.6	rozważenie objęcia patronatem i współpraca z Klubem Pasjonatów Ogólnopolskich Złotów PInO oraz Archiwum Imprez na Orientację	Realizowane	2025-11-26	Wprowadzono odznakę dla uczestników Złotów; Archiwum – w trakcie realizacji
g.	2.7	rozważenie wprowadzenia obowiązku stosowania znaku PTTK na materiałach i odznakach	Realizowane w trakcie kadencji		
h.	2.8	rozważenie zmiany budżetu i zasad przekazywania środków budżetowych komisji na dofinansowanie imprez	Realizowane w trakcie kadencji		Podział budżetu na imprezy programowe pomiędzy organizatorów
i.	2.9	bieżąca aktualizacja danych rankingowych	Realizowane w trakcie kadencji		Aktualizacja i prowadzenie rankingów i klasyfikacji (w tym nieustającego)
j.	2.10	dalsza praca przy uznawaniu osiągnięć i docenianiu organizatorów i aktywnych działaczy	Realizowane w trakcie kadencji		Ustanowienie wyróżnienia „Zasłużony dla InO” oraz wystąpienia do Kapituły Odznaczeń
k.	2.11	rozważenie zgłoszenia PPM do MEN na listę konkursów tego ministerstwa	Do realizacji		
l.	2.12	popularyzacja wśród organizatorów InO budowy tras turystycznych o mniejszym stopniu trudności	Do realizacji		
m.	2.13	rozważenie opublikowania na stronie komisji map z archiwum Henryka Bednarka	W trakcie		Prace nad serwerem (w ramach Archiwum)
3.	3	Zmiany regulaminowe			
a.	3.1	rozważenie uproszczenia regulaminów	W trakcie		W ramach regulaminów
b.	3.2	rozważenie przywrócenia nadrzędności rekomendowanej obecnie punktacji	Do realizacji		
c.	3.3	rozważenie przywrócenia komisji odwoławczych	Do realizacji		
d.	3.4	rozważenie wprowadzenia obowiązku realizacji świadczeń obiecanych uczestnikom przez org. imprez	Odrzucone	2024-04-03	Rekomendacja na zebraniu #9 (bez zmian)
e.	3.5	rozważenie doprecyzowania warunków ukończenia imprezy i zaliczania punktów do OInO	Zrealizowane	2024-08-21	Głosowanie #2/19/2024

f.	3.6	rozważenie wprowadzenia kar regulaminowych za łamanie Karty Turysty i zasad <i>fair play</i>	Do realizacji		
g.	3.7	rozważenie regulacji zasad startów wieloosobowych i rywalizacji wśród młodzieży	Do realizacji		Odroczony – zebranie #11
h.	3.8	rozważenie wprowadzenia zasad odbierania uprawnień przodowniczych	W trakcie		Rozważane w 2025 roku: 50/2025
i.	3.9	rozważenie zastąpienia przodownika InO tytułem „instruktor InO”	W trakcie		Równolegle – ZSK
4.	4	Reorganizacja kalendarza InO			
a.	4.1	podtrzymanie tradycji organizacji dotychczasowych imprez (DMP, PP, PPM, Zlot Przodowników InO)	Realizowane w trakcie kadencji		Zrealizowane w 2025 i planowane w 2026
b.	4.2	rozważenie wprowadzenia imprez mistrzowskich dla młodzieży	Odrzucone		
c.	4.3	rozważenie ponownego rozdzielenia klasyfikacji pucharowej na kat. TU i TS	Odrzucone	2025-03-12	Głosowanie nr 2/42/2025
d.	4.4	rozważenie wprowadzenia corocznego szkolenia dla całej kadry	W trakcie		Kurs, Zlot, ZSK
e.	4.5	rozważenie modyfikacji zasad Pucharu Polski (zaliczanie wyników z każdej imprezy ogólnopolskiej, wprowadzenie punktacji proporcjonalnej)	Odrzucone	2025-03-12	Głosowanie nr 3/42/2025 Głosowanie nr 4/42/2025
	5	Reorganizacja systemu szkoleń			
a.	5.1	rozważenie stopniowania uprawnień	Realizowane w trakcie kadencji	2025	Realizowane w 2025
b.	5.2	rozważenie wprowadzenia zgłoszeń on-line celem organizacji szkoleń w miarę potrzeb	Realizowane w trakcie kadencji		Realizowane w 2025: 57/2025 i 58/2025
c.	5.3	sformułowanie i wdrożenie systemu szkoleń pod kątem ZSK	Realizowane w trakcie kadencji		Realizowane w 2025: 43/2025, 50/2025 i 57/2025
d.	5.4	rozważenie wprowadzenia obowiązkowych i systematycznych szkoleń doszkalających dla istniejącej kadry	Realizowane w trakcie kadencji		Realizowane w 2025: 56/2025

e.	5.5	rozważenie utworzenia bazy informacji i szkoleń on-line	Zrealizowane		Uruchomienie zakładki „Edukacja” https://ino.pttk.pl/edukacja/
f.	5.6	rozważenie zmiany zakresu szkoleń z naciskiem na nowoczesność pracy	Realizowane w trakcie kadencji		Realizowane w 2025: 56/2025
6	6	Inne – zgłoszone w trakcie kadencji			
a.	6.1	rozważenie kwestii limitów czasu dla kat. TU i TZ	Do realizacji		Zebranie #14/2024

2.5. TURYSTYKA MOTOROWA

Skład osobowy Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK komisji przedstawiony jest na stronie 24. Na podstawie upoważnienia komisji administratorem strony internetowej oraz konta i profilu KTM ZG PTTK na Facebooku jest Andrzej Kuligowski (KTM „WESTERPLATTE” Gdańsk). Centralny Referat Weryfikacyjny ma stałego współpracownika – Tadeusza Dziadzio („Energetyk” Bełchatów, Członek Honorowy KTM ZG PTTK).

Zebrania komisji

W 2025 roku Komisja Turystyki Motorowej ZG PTTK odbyła 4 posiedzenia stacjonarne i przeprowadziła 3 głosowania w trybie internetowym (2 protokoły). Podjęła łącznie 18 uchwał.

Między 27 lutego a 10 marca 2025 roku odbyły się głosowania elektroniczne, które dotyczyły następujących spraw:

1. Sprawozdanie za 2024 rok.
2. Zatwierdzenie zaproponowanej przez przewodniczącego treści sprawozdania, które zostało terminowo przekazane do ZG PTTK.
3. Aktualizacja Harmonogramu Imprez Motorowych 2025.
4. Uzupełnienie Harmonogramu Imprez Motorowych na 2025 rok o spóźnione wnioski złożone przez kluby turystyki motorowej po zatwierdzeniu HIM przez komisję 22 grudnia 2024 roku.

W głosowaniach wzięli udział wszyscy członkowie komisji.

Pierwsze stacjonarne posiedzenie komisji odbyło się w Łodzi 4 kwietnia 2025 roku. Gospodarzem spotkania był Oddział PTTK Łódź-Polesie im. prof. J. Dylika. Na posiedzeniu omówiono stan przygotowań do 50. Centralnego Zlotu Przewodników Turystyki Motorowej PTTK i Centralnego Zlotu Jubileuszowego „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK” w Prudniku, powołano komisję egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu na uprawnienia Przewodnika Turystyki Motorowej PTTK podczas Centralnego Zlotu Turystów Zmotoryzowanych, przyjęto do dalszych prac propozycję zmian w regulaminie Odznak Turystyki Motorowej PTTK, podsumowano dotychczasowe zainteresowanie turystów motorową odznaką jubileuszową „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK”, przyznano

wyróżnienia – 2 „Dyplomy za Działalność w Turystyce Motorowej PTTK”, 1 odznakę „Zasłużony Organizator Imprez Motorowych PTTK” w stopniu brązowym i 1 w stopniu srebrnym oraz 1 Plakietę Złotej Kierownicy.

W posiedzeniu uczestniczyli wszyscy członkowie KTM ZG PTTK oraz zaproszeni goście: Mieczysław Źochowski – ZG PTTK, Joanna Kośnik – Biuro ZG PTTK, Eugeniusz Gnacik – przedstawiciel Głównej Komisji Rewizyjnej ZG PTTK, Ryszard Dobrzyński – Członek Honorowy KTM ZG PTTK.

16 maja w Pokrzywniej podczas 50. Centralnego Zlotu Przodowników Turystyki Motorowej PTTK odbyło się drugie posiedzenie stacjonarne. Podjęto uchwały w sprawie nadania uprawnień Przodownika Turystyki Motorowej PTTK pięciu kandydatom oraz przyznano 2 Motorowe Odznaki Turystyczne w stopniu złotym za wytrwałość. Podjęcie tych uchwał umożliwiło wręczenie legitymacji i odznak podczas uroczystości zakończenia Zlotu. W posiedzeniu uczestniczyło 6 członków KTM ZG PTTK i Ryszard Dobrzyński – Członek Honorowy Komisji.

Między 16 czerwca a 22 czerwca 2025 roku odbyło się głosowanie elektroniczne, które dotyczyło zmian w Regulaminie Odznak Turystyki Motorowej PTTK. W głosowaniu wzięli udział wszyscy członkowie komisji. Znowelizowany regulamin został przekazany do zatwierdzenia przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK. Tam zatwierdzono go uchwałą nr 109/XX/2025 z dnia 31 lipca 2025 roku.

W dniach 5–7 września 2025 roku członkowie komisji przebywali w Wiśle. Trzecie posiedzenie stacjonarne odbyło się 6 września 2025 roku. W trakcie posiedzenia podsumowano 50. Centralny Zlot Przodowników Turystyki Motorowej PTTK i Centralny Zlot Jubileuszowy „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK” w Prudniku, zorganizowane przez Oddział Sudetów Wschodnich w Prudniku, Klub Turystyki Motorowej ZRYW, zatwierdzono zmianę Terenowego Zespołu Weryfikacyjnego w Warszawie (Oddział „Mazowsze”), przyznano 1 tytuł „Zasłużony Przodownik Turystyki Motorowej PTTK”.

Tradycyjnie letnie spotkanie wzbogacono programem krajoznawczym przygotowanym przez Piotra Targowskiego i Eugeniusza Gnacika z Dąbrowskiego Klubu Turystyki Motorowej w Dąbrowie Górniczej. W planie znalazło się zwiedzanie Wisły i Baraniogórskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej „U źródeł Wisły” na polanie Przysłop pod Baranią Górą. W spotkaniu uczestniczyło 5 członków KTM ZG PTTK, a także przedstawiciel Głównej Komisji Rewizyjnej Eugeniusz Gnacik.

Czwarte stacjonarne posiedzenie Komisji Turystyki Motorowej odbyło się 6 grudnia 2025 roku w siedzibie Zarządu Głównego PTTK w Warszawie. Podczas obrad omawiano m.in. sprawy związane z finansami komisji, weryfikacją motorowej odznaki jubileuszowej „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK”, zatwierdzono organizatora centralnej imprezy w 2025 roku – 54. Centralnego Zlotu Turystów Zmotoryzowanych PTTK (Oddział Miejski PTTK z Dąbrowy Górniczej), uchwalono plan pracy komisji i Harmonogram Imprez Motorowych na 2026 rok oraz zmiany w Terenowych Zespołach Weryfikacyjnych, przyznano wyróżnienia – 1 Plakietę Złotej Kierownicy i 1 odznakę „Zasłużony Organizator Imprez Motorowych PTTK” w stopniu brązowym i 1 w stopniu srebrnym oraz zaakceptowano wnioski o wystąpienie do Kapituły Odznaczeń ZG PTTK o wyróżnienie Piotra Targowskiego Honorową Odznaką PTTK w stopniu brązowym.

W posiedzeniu uczestniczyło 6 członków KTM ZG PTTK oraz zaproszeni goście: Jacek Treichel – Sekretarz Generalny ZG PTTK, Mieczysław Żochowski – wyznaczony przez ZG PTTK do współpracy z KTM, Eugeniusz Gnacik – przedstawiciel Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK, Marcin Jaworski – Biuro ZG PTTK i Ryszard Dobrzyński – Członek Honorowy KTM ZG PTTK.

W ciągu roku, na posiedzeniach i poza nimi, trwała dyskusja dotycząca opracowania monografii Komisji Turystyki Motorowej za lata 2016–2025, aktualizacji danych o aktywnych Przodownikach Turystyki Motorowej i zmian Regulaminu Odznak Turystyki Motorowej PTTK oraz druku książeczek Odznak Turystyki Motorowej.

Działania komisji

Podczas 50. Centralnego Zlotu Przodowników Turystyki Motorowej PTTK w Prudniku odbył się egzamin dla kandydatów na Przodowników. Egzamin przeprowadziła Komisja Egzaminacyjna powołana przez przewodniczącego Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK: Andrzej Guska, Piotr Filipowski i Piotr Targowski. Do egzaminu przystąpiło 5 osób. Wszyscy kandydaci egzamin zdali. Komisja Turystyki Motorowej ZG PTTK uchwaliła nadanie uprawnień Przodownika Turystyki Motorowej PTTK następującym osobom:

- Janusz Demczyszak – KTM Tajfun Poraj – PTM 3839,
- Tomasz Woźniak – KTM Tajfun Poraj – PTM 3840,
- Emilia Rosińska – KTM Orlen Płock – PTM 3841,
- Agnieszka Rosińska – KTM Orlen Płock – PTM 3842,
- Jarosław Srębacz – Oddział Regionalny PTTK Śląska Opolskiego w Opolu – PTM 3843.

Podczas uroczystego zakończenia zlotu, w obecności 3 najstarszych Przodowników Turystyki Motorowej spośród obecnych, odbyło się przodownicze przyrzeczenie i wręczenie legitymacji.

Obecnie lista Przodowników Turystyki Motorowej PTTK obejmuje 256 osób. Niestety komisja nie ma możliwości 100-procentowego sprawdzenia aktualności danych.

W 2025 roku pod egidą Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK odbyły się dwie imprezy centralne – Centralny Zlot Jubileuszowy „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK” (16 maja 2025 roku) i 50. Centralny Zlot Przodowników Turystyki Motorowej PTTK (16–18 maja 2025 roku). Obie imprezy w Prudniku z inicjatywy komisji zorganizował tamtejszy Turystyczny Klub Motorowy PTTK „ZRYW” przy Oddziale Sudetów Wschodnich. Ponad 70 turystów zmotoryzowanych najpierw zwiedziło miasto, następnie wzięło udział w uroczystym spotkaniu w Prudnickim Ośrodku Kultury. Tam można było poznać historię turystyki motorowej w Polsce i w PTTK, wspomniano działaczy tej dziedziny turystyki kwalifikowanej. Członkiem Komitetu Honorowego był Jerzy Kapłon, prezes Zarządu Głównego PTTK, w uroczystości brał udział Lucjusz Bilik, wiceprezes ZG PTTK.

Tuż po Centralnym Zlocie Jubileuszowym odbył się Centralny Zlot Przodowników Turystyki Motorowej PTTK. Bazą zlotu stał się kompleks hotelowy „Chrobry” w Pokrzywniej. Organizatorzy przygotowali wycieczkę po pograniczu polsko-czeskim (Jeseník, Jaskinia Na Pomezi, Rejviz), wejście na Biskupią Kopę, zwiedzanie Białej. Tradycyjnie odbyła się narada

Przodowników Turystyki Motorowej i przeprowadzono egzamin na Przodownika, który zdało 5 kandydatów.

Odznaki

Odznaki Turystyki Motorowej PTTK zweryfikowane i przyznane w 2025 roku:

- Turysta Motorowy w stopniu brązowym – 41,
- Turysta Motorowy w stopniu srebrnym – 2,
- Turysta Motorowy w stopniu złotym – 2,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu popularnym – 26,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu brązowym – 11,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu srebrnym – 9,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu złotym – 14,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu dużym brązowym – 6,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu dużym srebrnym – 3,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu dużym złotym – 4,
- Motorowa Odznaka Turystyczna w stopniu złotym za wytrwałość – 2.

W sumie 15 Terenowych Zespołów Weryfikacyjnych i Centralny Referat Weryfikacyjny w 2025 roku zweryfikowały i przyznały 120 Odznak Turystyki Motorowej PTTK.

Dnia 30 września 2025 roku Prezydium ZG PTTK zatwierdziło regulamin Jubileuszowej Odznaki „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK”. Można ją zdobywać od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2026 roku. W 2025 roku zdobyło ją 120 turystów zmotoryzowanych.

Inne działania

W internecie funkcjonuje strona KTM ZG PTTK <http://ktmzg.pttk.pl/>, która prezentuje działalność PTTK w dziedzinie turystyki motorowej. Zawiera wszystkie informacje organizacyjne komisji oraz z klubów i oddziałowych komisji motorowych, zarówno aktualne, jak i archiwalne. Komisja posiada konto na Facebooku, gdzie zamieszczane są wybrane, aktualne komunikaty. Komisja upoważniła Andrzeja Kuligowskiego, Członka Honorowego KTM, do prowadzenia strony internetowej i konta na Facebooku.

Komisja na początku każdego roku opracowuje biuletyn „Motorowiec” zawierający zbiór najważniejszych informacji z działalności komisji w roku poprzednim – relacje z posiedzeń, imprez centralnych, narady Przodowników Turystyki Motorowej, statystyki imprez motorowych i weryfikacji Odznak Turystyki Motorowej, wyróżnienia nadane przez komisję, wspomnienie o zmarłych Przodownikach oraz Harmonogram Imprez Motorowych na bieżący rok. „Motorowiec” publikowany jest tylko w formie elektronicznej.

Sporadycznie informacje o zrealizowanych imprezach motorowych są zamieszczane w „Turyście”.

Komisja Turystyki Motorowej prowadzi kronikę imprez centralnych, zawiera ona relacje z Centralnych Zlotów Turystów Motorowych i Centralnych Zlotów Przodowników Turystyki Motorowej oraz z Krajowych Konferencji Aktywu Turystyki Motorowej i innych

impresz takiej rangi. Obecnie redagowany jest drugi tom. Kronika jest prezentowana podczas imprez centralnych. Ich uczestnicy mają wtedy okazję do wpisania się.

Krzysztof Góra opracował wstępną wersję monografii Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK. Ostatnio monografia taka obejmowała 10 lat, więc obecna część opisze działalność w turystyce motorowej w latach 2016–2025. Druk zaplanowano na 2026 rok.

W sprawach dotyczących Odznak Turystyki Motorowej PTTK uchwalono: zmianę w Regulaminie wykazu obiektów zabytkowych oraz muzeów i skansenów w celu jego uaktualnienia, wprowadzenie do wykazu obiektów zabytkowych obiekty z listy pomników historii Polski ustanowionych przez Prezydenta RP, powrót do starych książeczek MOT (dwuczęściowych).

Uchwała o likwidacji współzawodnictwa została już zrealizowana. Na posiedzeniu w Szczawnicy 26 sierpnia 2023 roku Komisja Turystyki Motorowej podjęła uchwałę o odwołaniu współzawodnictwa zespołowego pomiędzy kołami/klubami turystyki motorowej PTTK. Tym samym rok 2022 był ostatnim rokiem współzawodnictwa.

Komisja uchwałą 50/XX/2025 z dnia 23 czerwca 2025 roku znowelizowała Regulamin Odznak Turystyki Motorowej PTTK – zaktualizowany został wykaz obiektów zabytkowych oraz muzeów i skansenów, dodane zostały niektóre obiekty z listy pomników historii Polski ustanowionych przez Prezydenta RP. Wykazy zostały powiększone o taką liczbę obiektów, aby możliwy był powrót do starych książeczek MOT (dwuczęściowych).

Przewodniczący komisji wystąpił do Prezesa ZG PTTK o zgodę na druk książeczek przez Oddział PTTK „Mazowsze” w Warszawie.

Komisja w 2025 roku przyznała następujące wyróżnienia:

1. Dyplom za Działalność w Turystyce Motorowej PTTK:

- Magdalena Kordas-Laskowska – KTM „KOLUMBUS” Łódź-Polesie – nr 624/25,
- Andrzej Laskowski – KTM „KOLUMBUS” Łódź-Polesie – nr 625/25.

2. Plakietą Złotej Kierownicy:

- Agata Góra – KTM „KOLUMBUS” Łódź-Polesie – nr 683/25,
- Jan Tyczyński – Dąbrowski KTM w Dąbrowie Górniczej – nr 684/25.

3. Zasłużony Organizator Imprez Motorowych PTTK – Stopień Brązowy:

- Ewa Kamińska – PTTK „Klimek” Grudziądz – nr 222/25,
- Jan Tyczyński – Dąbrowski KTM w Dąbrowie Górniczej – nr 223/25.

4. Zasłużony Organizator Imprez Motorowych PTTK – Stopień Srebrny:

- Jan Kamiński – PTTK „Klimek” Grudziądz – nr 145/25

5. Tytuł honorowy „Zasłużony Przodownik Turystyki Motorowej PTTK”:

- Łukasz Cichocki – Klub Turystyki Motorowej „Sokół” Szamotuły – nr leg. 3646.

Podsumowanie

Komisja Turystyki Motorowej ZG PTTK zrealizowała wszystkie zadania wynikające z planów pracy.

Głównym akcentem 2025 roku był jubileusz 70 lat działalności Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK. Uroczyste obchody jubileuszu miały miejsce 16 maja 2025 roku w Prudniku. Ustanowiono okolicznościową odznakę motorową „70 Lat Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK”.

Problemem niezmiennie jest mała liczba klubów zrzeszających turystów motorowych i stosunkowo mała liczba osób zdobywających Odznaki Turystyki Motorowej. Pozytywnym elementem jest powstanie nowego klubu turystyki motorowej „Bachusik” w Zielonej Górze.

IV.3. PTTK W TURYSTYCE WODNEJ

3.1. TURYSTYKA KAJAKOWA

Skład osobowy Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 23.

Posiedzenia komisji

W 2025 roku odbyły się 3 posiedzenia komisji stacjonarne plus ok. 6 spotkań zdalnie (praca on-line nad zestawem pytań egzaminacyjnych).

1. 15 marca 2025 roku – sprawozdanie z działalności za 2024 rok.
2. Maj/czerwiec – zdalne spotkania: tworzenie listy pytań egzaminacyjnych.
3. 11 października 2025 roku – regulamin znakarzy (uprawnienie, zakres szkoleń, zasady szkoleń). Poprawiony wzór legitymacji przodownika.
4. 20 grudnia 2025 roku – omówienie rozwoju systemu odznak turystyki kajakowej ZG PTTK.

Uchwały podjęte w 2025 roku:

- 1/XX/2025 z dnia 11 października 2025 roku w sprawie przyjęcia wzoru legitymacji Przodownika Turystyki Kajakowej,
- 2/XX/2025 z dnia 11 października 2025 roku w sprawie regulaminu znakarza kajakowych szlaków turystycznych oraz programu i zasad prowadzenia szkoleń.

Kadra Programowa PTTK i szkolenia

Podczas Zlotu Przodowników Turystyki Kajakowej PTTK odbył się kurs oraz doszkolenie dla weryfikatorów turystycznych odznak kajakowych (12 osób), sesja szkoleniowa dotycząca sposobu prowadzenia kursów oraz kurs pierwszej pomocy przedmedycznej.

Imprezy centralne

W 2025 roku w ramach działalności programowej komisji były promowane i uzyskały wsparcie finansowe ze środków ZG PTTK następujące spływy:

- 8–1 maja 2025 roku – Centralny Spływ PTTK, XVII Spływ Kajakowy „Powitanie Bobrów 2025”, Oddział PTTK we Włodawie,
- 26 lipca–9 sierpnia 2025 roku – LXIV Międzynarodowy Spływ Kajakowy Pojezierzem Brodnickim, Drwęcą, Wisłą, KTW Chełmno,
- 5–7 września 2025 roku – IX Kajakowy Herbarz Miast, Oddział PTTK w Sandomierzu,
- 9–11 listopada 2025 roku – 52. Zlot Przodowników Turystyki Kajakowej PTTK w Sulejowie.

Weryfikacja odznak

W 2025 roku działało 45 terenowych referatów weryfikacyjnych odznak turystyki kajakowej. Do komisji dostarczono sprawozdania potwierdzające przyznanie Turystycznych Odznak Kajakowych PTTK. Statystyka ta jest niepełna, gdyż nie wszystkie terenowe referaty turystycznych odznak kajakowych dostarczyły sprawozdania ze swojej działalności.

Referat działający przy KTKaj ZG PTTK przyznał najwyższe odznaki turystyki kajakowej: stopień VI za wytrwałość (6 tys. km) – 3 osoby, za wytrwałość platynowa (10 tys. km) – 2 osoby, za wytrwałość diamentowa – 1 osoba, razem 6, TOK „100 RZEK” – 4 szt.

Promocja kajakarstwa

Komisja prowadzi stronę internetową www.ktkaj.pttk.pl, na której zamieszczane są bieżące informacje oraz materiały dotyczące uprawiania kajakarstwa w PTTK („Informator Kajakarza” z kalendarzem imprez, wykaz referatów weryfikacji odznak, regulaminy odznak, uprawnień przodownika, zasad prowadzenia szkoleń itp.). Udzielane są również informacje za pomocą poczty elektronicznej.

Z okazji 75-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego komisja wydała drukiem opracowanie: „Z kart historii klubów turystyki kajakowej PTTK” zawierające informacje o działalności 28 klubów kajakowych, pozostałe materiały dostarczone przez zainteresowanych – w opracowaniu.

Komisja we współpracy z Komisją Kajakarstwa Powszechnego i Turystycznego Polskiego Związku Kajakowego oraz Stowarzyszeniem Instruktorów i Trenerów Kajakarstwa wydała w wersji elektronicznej i na papierze cykliczny „Informator Kajakarza 2025”, w którym zamieszczono kalendarium spływów ogólnopolskich, adresy klubów oraz referatów.

W ramach propagowania odznak wśród najmłodszych komisja promowała wręczanie na spływach książeczek i Dziecięcych Odznaki Turystyki Kajakowej „Kiełbik”, a wśród najwytrwalszych – odznakę „100 RZEK”

Komisja informowała telefonicznie oraz za pomocą poczty elektronicznej zainteresowane osoby o zasadach zdobywania odznak.

3.2. TURYSTYKA ŻEGLARSKA

Skład osobowy Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 24.

Komisja w 2025 roku pracowała podczas 3 posiedzeń stacjonarnych (Gniezno, Kobyla Góra, Warszawa) oraz 3 konsultacji w formie ustaleń internetowych, obecność na wszystkich posiedzeniach wynosiła 100%.

W 2025 roku Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK obchodziła swe 70-lecie istnienia.

Komisja może poszczycić się jedną z najdłuższych historii w strukturach ZG PTTK, a ośmiu dotychczasowych przewodniczących komisji: Zygmunt Jęrzejkiewicz (1951–1960), Zofia Sumińska (1960–1972), Jan Mastalerz (1972–1976), Eugeniusz Skrzypek (1976–1984), Bogumił Trębala (1984–1989), Marek Jaczewski (1989–1997), Edward Kozanowski (1997–2009), Wojciech Skóra (2009–nadal), wywarło znaczący wpływ na rozwój turystycznego żeglarstwa w Polsce. Przyczynili się oni do unifikacji programu szkoleń żeglarskich, otworzyli drogę żeglarzom śródlądowym na morze, inicjowali budowę kilku baz żeglarskich w najbardziej atrakcyjnych regionach Polski, głównie na Mazurach i Pojezierzu Iławsko-Ostródzkim. Do 1989 roku odpowiadali za utrzymanie w należytym stanie technicznym i wykorzystanie 14 jachtów pełnomorskich stanowiących własność PTTK lub będących we władaniu klubów PTTK jako armatorów jednostek. Niestety przeobrażenia ustrojowe i gospodarcze lat 90. ubiegłego wieku zakończyły ten proces.

Działania komisji

Rok 2025 to czas wielu imprez, rejsów i regat związanych z uczczeniem 70-lecia działalności KTŻ ZG PTTK. Przy współorganizacji Oddziału Ziemi Gnieźnieńskiej PTTK wraz z lokalnymi klubami żeglarskimi i motorowodnymi w dniu 11 maja w Kłęcku nad jez. Kłęckim odbyła się centralna uroczystość otwarcia sezonu nawigacyjnego w PTTK. W uroczystości udział wzięli zaproszeni goście reprezentujący lokalne władze samorządowymi: powiatowe, gminne i miejskie, członkowie władz naczelnych PTTK, członkowie klubów i sympatycy turystycznego żeglarstwa. Podczas uroczystości kilkanaście osób zostało nagrodzonych specjalnie na tę okazję przygotowanymi pamiątkowymi medalami „70 lat działalności KTŻ ZG PTTK”. Aby podsumować siedmiodekadową działalność KTŻ ZG PTTK, opracowano i wydano drukiem tablicę z nazwiskami działaczy, żeglarzy PTTK najbardziej zasłużonych dla rozwoju turystyki żeglarskiej, umiejących połączyć swoją wiedzę zawodową z pracą społeczną, posiadane uprawnienia i doświadczenie żeglarskie przekazywać podczas prowadzonych przez siebie szkoleń i w przygotowywanych programach i skryptach.

Łącznie na tablicy znalazły się nazwiska 56 osób z oddziałów i klubów żeglarskich z całej Polski. Dodatkowo podsumowując rocznicowe obchody, opracowano kilkustronicowy rys historyczny podkreślający najważniejsze dokonania Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK. W trakcie zbierania materiałów udało się dotrzeć do jednej z pierwszych wersji Dzienniczka ŻOT z 1962 roku.

Podczas całego sezonu nawigacyjnego duży nacisk w pracach komisji położono na działania związane z promocją idei Żeglarskiej Odznaki Turystycznej – ŻOT oraz coraz popularniejszej dziecięcej odznaki „Optymistek”. Starano się, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagować ekologiczny sposób pływania i przebywania nad wodą. Ulotki promujące ŻOT dalej budzą zainteresowanie wśród wodniaków i dlatego zostały rozesłane na początku sezonu żeglarskiego do wszystkich klubów żeglarskich PTTK.

Wydaje się, że zintegrowanie idei ŻOT oraz nagradzanie dzieci i młodzieży własnymi odznakami „Optymistek”, promującymi udział dzieci w żeglarstwie turystycznym z funkcjonującym konkursem „Żeglarska Rodzina”, przynosi już ciekawe efekty.

Finał V edycji konkursu pokazał, że rodzinne, nieograniczone pływanie na swoim i za swoje trzypokoleniowej rodziny, nawet z małym dzieckiem, może być bardzo pasjonujące i wychowawcze. Nagrodzona została jedenastoosobowa rodzina z Olsztyna.

W styczniu 2025 roku przy Oddziale PTTK Mazowsze powstał nowy klub żeglarski „Nie tylko szuwały” liczący około 25 członków.

W całym 2025 roku 6 istniejących Referatów Weryfikacyjnych ŻOT przyznało 93 odznaki ŻOT różnego stopnia i 61 odznak Optymistek. Dodatkowo zweryfikowano 69 odznak Polskich Szlaków Wodnych.

Jak co roku uaktualniono tablicę informacyjną z umieszczonymi na niej wzorami odznak ŻOT i nazwiskami posiadaczy Dużej Złotej Odznaki z Diamentami oraz statystycznymi danymi dotyczącymi posiadaczy odznaki Dużej Srebrnej i Dużej Złotej ŻOT. Przeprowadzono także kolejną aktualizację listy Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK, na której znalazło się 119 osób.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK zorganizowała w 2025 roku 2 sztandarowe imprezy. Pierwsza to rejs żeglarski „Z falami modrego Dunaju” w dniach 27 czerwca–10

sierpnia 2025 roku od Linzu w Austrii, do Suliny przy ujściu Dunaju do Morza Czarnego w Rumuni, druga to Kurs i Złot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK w Kobylej Górze w pobliżu Ostrzeszowa. W pierwszej imprezie udział wzięły dwie łódki, które pod banderą PTTK w ciągu 43 dni żeglugi pokonały 2000 km trzeciej pod względem długości rzeki Europy. W drugiej udział wzięło 41 osób, a 2 z nich uzyskały stopień Instruktora Turystyki Żeglarskiej PTTK.

Relacje z działalności programowej oraz z organizowanych i patronowanych przez KTŻ ZG PTTK imprez żeglarskich i turystycznych są przekazywane na bieżąco na stronie internetowej komisji (www.ktz.pttk.pl) oraz zamieszczone w wielostronicowym Biuletynie KTŻ ZG PTTK, o numerze 45.

Ustalony, wieloletni kierunek działania komisji, przede wszystkim nakierowany na promowanie żeglarstwa i turystyki wodnej wśród młodzieży, powoli zaczyna przynosić zakładane efekty. Również znajomość przepisów żeglugowych i regatowych oraz rzetelna praktyka żeglarska, dały o sobie znać podczas zorganizowanych czy patronowanych przez KTŻ ZG PTTK regat i rejsów żeglarskich. Na szczególne wyróżnienie w pracach KTŻ ZG PTTK zasługują Paweł Czudowski, Józef Kwaśniewicz i Maciej Grzemiński, którzy włożyli wiele pracy w realizowane zadania.

3.3. CENTRUM TURYSTYKI WODNEJ PTTK

Centrum Turystyki Wodnej PTTK jest centralną jednostką specjalistyczną działającą na podstawie Statutu PTTK, powołaną dnia 1 czerwca 2007 roku uchwałą nr 186/XVI/2007 Zarządu Głównego PTTK z dnia 12 maja 2007 roku, w celu realizacji celów statutowych PTTK w zakresie rozwoju turystyki wodnej oraz stworzenia platformy współpracy komisji wodnych celem zwiększenia efektywności ich pracy.

Siedziba CTW PTTK mieści się w wyremontowanej w 2010 roku siedzibie przy ul. Kasprowicza 40. Jest to miejsce działania Centrum, spotkań i przechowywania dokumentacji: Komisji Turystyki Żeglarskiej, Komisji Turystyki Kajakowej, dokumentacji związanej z XXII edycjami Nagrody Przyjaznego Brzegu, dokumentacji i sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia zlotu młodzieży „Palmiry”. Zabezpieczona jest tu również dokumentacja Oddziału PTTK Żoliborz w likwidacji oraz odbywają się tutaj spotkania zarejestrowanego pod adresem CTW PTTK Oddziału PTTK Marymont. Siedziba Centrum jest miejscem, gdzie prowadzona jest weryfikacja odznak kajakowych, żeglarskich, Polskich Szlaków Wodnych i przechowywana dokumentacja weryfikacyjna.

W siedzibie wszyscy zainteresowani turyści wodniacy mogą bezpłatnie otrzymać materiały informacyjne dotyczące nie tylko Polskich Szlaków Wodnych, takie jak mapy, przewodniki, informatory, foldery. Wiele z tych materiałów CTW PTTK pozyskuje wcześniej od oddziałów i klubów PTTK, regionalnych oraz lokalnych organizacji turystycznych czy wystawców targów branżowych

Nadzór nad CTW sprawuje Sekretarz Generalny ZG PTTK, a pracami kieruje dyrektor Wojciech Skóra, zatrudniony na podstawie umów cywilno-prawnych. Jest to jedyna osoba zatrudniona w CTW, dodatkowo, aby obniżyć koszty własne działalności CTW, przyjął na siebie zadanie obsługi księgowej, prac sekretariatu, utrzymania porządku w siedzibie oraz prowadzenia jako webmaster strony internetowej www.polskieszlakiwodne.pl.

Nie powołano nowego składu Rady Programowej CTW PTTK i nie odbyły się jej posiedzenia. Stosownie zaś do decyzji Zarządu Głównego PTTK opiekunem komisji wodnych i przewodniczącą Zespołu ds. Turystyki Wodnej została Agnieszka Ossowska, członek ZG PTTK.

Należy podkreślić, że CTW PTTK jest z ramienia PTTK partnerem merytorycznym do współpracy resortami właściwymi w zakresie regulacji prawnych dotyczących turystyki oraz infrastruktury wodnej: Ministerstwo Infrastruktury – Departament Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Sportu i Turystyki – Departament Turystyki, z Polską Organizacją Turystyczną w zakresie promocji turystyki wodnej, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Polskim Związkiem Żeglarskim i Polskim Związkiem Kajakowym.

CTW PTTK prowadzi swoją niezależną dokumentację oraz sprawozdania finansowe za każdy rok. Sprawozdanie finansowe jednostki wchodzi w skład sprawozdania łącznego PTTK. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

Dokumentacją, księgowaniem oraz sprawozdaniami finansowymi zajmuje się firma zewnętrzna – USŁUGI KSIĘGOWE Marek Bytof i właściciel tej firmy obsługuje rozliczania finansowe CTW PTTK. Dokumenty są prowadzone w zestawieniach miesięcznych, w sposób czytelny oraz prawidłowy dla kontrolujących i co roku są weryfikowane przez zewnętrzną firmę audytorską. Badania sprawozdań finansowych przez zewnętrznych biegłych rewidentów nigdy nie wykazały w dokumentacji finansowej CTW PTTK żadnych nieprawidłowości i uchybień związanych z przyjętą polityką finansową w PTTK. Również prowadzona dokumentacja własna CTW PTTK: listy obecności, teczki pism wychodzących i przychodzących jak i protokoły z posiedzeń nie budzą żadnych zastrzeżeń.

Nagroda Przyjaznego Brzegu – sztandarowe przedsięwzięcie CTW PTTK

Celem konkursu jest kształtowanie w społecznej świadomości wartości przyrodniczych, krajoznawczych i turystycznych polskich wód i ogromnego znaczenia właściwego zagospodarowania ich brzegów, z myślą o wodniakach. Konkurs polega na honorowaniu osób fizycznych i prawnych, których działania najlepiej służą temu celowi.

XXI edycja konkursu Nagroda Przyjaznego Brzegu za 2024 rok zakończyła się w dniu 24 lutego 2025 roku obradami jury.

Grand Prix XXI edycji konkursu Nagroda Przyjaznego Brzegu za 2024 rok

- Gmina Łęczyce – Lider Projektu, za budowę szlaku kajakowego rzeką Łebą – Uwolnij Energię Natury,
wraz z:
- Miastem Lębork – za budowę szlaku kajakowego rzeką Łebą – Uwolnij Energię Natury,
- Gminą Nowa Wieś Lęborska – za budowę szlaku kajakowego rzeką Łebą – Uwolnij Energię Natury,
- Gminą Głowczyce – za budowę szlaku kajakowego rzeką Łebą – Uwolnij Energię Natury,
- Gminą Wicko – za budowę szlaku kajakowego rzeką Łebą – Uwolnij Energię Natury.

Nagroda Przyjaznego Brzegu

- Gdański Ośrodek Sportu – Port Jachtowy Górki Zachodnie – za znakomite wpisanie w Pomorski Szlak Żeglarski nowego, atrakcyjnego miejsca dla wodniaków,
- Stowarzyszenie Centrum Słowian i Wikingów Wolin–Jómsborg–Vineta – za stworzenie niepowtarzalnej możliwości podróży w czasie, do ery sag, odkryć morskich i złotego wieku Wolina,
- 41 Harcerska Drużyna Żeglarska w Opolu – za ogromne poświęcenie i wytrwałe prace przy utrzymaniu swojej przystani „Barka”,
- Bractwo Harcerskiej Bandery w Płocku – za integrowanie edukacji wodniackiej i ekologicznej,
- Morskie Centrum Nauki w Szczecinie – za nowoczesne formy edukacji i tworzenie przestrzeni publicznej umożliwiającej odkrywanie sekretów nauki i techniki o morzu,
- Stowarzyszenie Intermarium w Przemyśle – za integrację mieszkańców Międzymorza poprzez żeglarstwo, sport i turystykę,
- Fokarium Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego w Helu – za stworzenie miejsca wspomagania ochrony gatunku i upowszechniania o nim wiedzy oraz wsparcie rozwoju turystyki przyrodniczej,
- Oddział PTTK w Augustowie – za działania umożliwiające poznanie szlaku Czarnej Hańczy i Rospudy oraz fascynującej historii Kanału Augustowskiego.

Osoby fizyczne:

- Marek Halter – za wieloletnie działania na rzecz promocji Polskich Szlaków Wodnych,
- Michał Kozłowski – za kontynuowanie tradycji skutniczych i stworzenie unikatowego zbioru wydawnictw wodnych,
- Piotr Salecki – za kierowanie nieszablonowymi przedsięwzięciami wodnymi na Zalewie Wiślanym,
- Waldemar Heflich – za wyjątkowe, wieloletnie działania na rzecz promocji żeglarstwa.

Wysoko oceniany od lat wśród samorządów i wodniackiego środowiska konkurs zyskał szczególną przychylność i podczas Gali wręczenia laurów konkursu, która odbyła się 2 kwietnia 2025 roku, w reprezentacyjnej Sali Konferencyjnej Zarządu Głównego PTTK w Warszawie, przy obecności Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Piotra Borysa, Senatora RP pana Jerzego Wcisło i Prezesa Polskiego Związku Żeglarskiego Tomasza Chamery uhonorowano laureatów.

W dotychczasowych XXI edycjach konkursu, laureatami zostało 286 podmiotów, przyznano 19 nagród Grand Prix (nie przyznano ich w 5. i 6. edycji), Laury 10-lecia, 15-lecia i 20-lecia wręczono łącznie 15 razy, po 5 w każdej okrągłej rocznicy, Ministerstwo Sportu i Turystyki przyznało 18 własnych dyplomów, a także przyznano 2 podziękowania specjalne – dla Polskiego Związku Żeglarskiego i Polskiej Organizacji Turystycznej.

Jednocześnie zakończenie tej edycji konkursu rozpoczęło jego XXII edycję. Mam nadzieję, że kolejna Gala wręczenia laurów w konkursie Nagroda Przyjaznego Brzegu odbędzie się także w siedzibie ZG PTTK.

Działania CTW PTTK

Odbyła się kolejna już, III edycja spływu kajakowego „200 kajaków na 200-lecie Kanału Augustowskiego” pod nazwą „200 lat Kanału Augustowskiego – Czarna Hańcza”. W spływie zorganizowanym przez Centrum Turystyki Wodnej PTTK, przy współpracy z Oddziału PRTTK w Augustowie, pod honorowym patronatem Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej, Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Burmistrza Miasta Augustów oraz Wójta Gminy Płaska, uczestniczyło prawie 96 kajakarzy z całej Polski, na 48 kajakach. Różnica wieku pomiędzy najstarszym uczestnikiem, a najmłodszym wynosiła tym razem 81 lat! To dowód na wielkie zainteresowanie spływem, docenienie organizacji, wzorowego zabezpieczeniem technicznego i asekuracyjnego, a przede wszystkim atmosfery, jaka panowała podczas spływu.

III odsłona spływu łączyła w sobie dwa odmienne technicznie odcinki rzeki i Kanału. Wystartowano ze Stacji PTTK we Frąckach, by z prądem płynąć Czarną Hańczą, korzystając ze zlokalizowanych tam Stacji Wodnych PTTK, a zakończono spływ na Kanale Augustowskim, przy jedynej w Polsce dwukomorowej śluzie w Paniewie. Takie połączenie dało możliwość poznania uroków swobodnie meandrującej rzeki z pływaniem po uregulowanym kanale z czterema obiektami hydrotechnicznymi. Wszyscy uczestnicy spływu zgodnie potwierdzili chęć wzięcia udziału w IV odsłonie spływu kajakowego po najpiękniejszych i najciekawszych akwenach Pojezierza Augustowskiego. Już jest organizacyjnie przygotowywany spływ rzeką Rospudą, przez jezioro Necko do Augustowa. Również i ta edycja spływu został już ujęta w corocznym Informatorze Kajakowym na 2026 rok, wydawanym przez Polski Związek Kajakowy, Komisję Turystyki Kajakowej ZG PTTK i Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Kajakarstwa.

Przez cały 2025 rok CTW PTTK stale monitorowało portal organizacji pozarządowych NGO-s w poszukiwaniu ogłaszanych projektów wpisujących się w zakres własnej działalności, które nie obciążałyby budżetu, za to bazowały na dotacjach zewnętrznych. Przy posiadanym specjalistycznym sprzęcie szkoleniowym (fantomy i defibratory), lecz ograniczonych zasobach kadrowych, zwracano uwagę przede wszystkim na projekty dotyczące bezpieczeństwa dzieci oraz młodzieży na wodzie i nad wodą, obejmujące naukę zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Niestety zgłaszane tematy konkursów nie pozwoliły wziąć udziału CTW PTTK w tego rodzaju konkursach ofert.

Już kilka lat CTW PTTK stara się, aby stworzyć w siedzibie przy ul. Kasprzowicza 40 stałe centrum szkoleń teoretycznych, dla wszystkich komisji statutowych ZG PTTK, dające możliwość zuniifikowania tematyki zajęć, które obejmowałyby w szerokim kontekście aspekty prawne uprawiania turystyki kwalifikowanej oraz naukę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Dzięki swej lokalizacji (łatwość dojazdu na szkolenia uczestników i specjalistów/wykładowców, bliskość siedziby Akademii Wychowania Fizycznego) siedziba Centrum jest najodpowiedniejszym miejscem do tego typu działalności. Posiadamy własną kadrę szkolącą oraz odpowiedni profesjonalny sprzęt potrzebny do przeprowadzenia zajęć praktycznych oraz opracowane, własne materiały dydaktyczne.

Widząc duże zapotrzebowanie na szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, CTW PTTK w dniach 23 lutego i 22 marca w swojej siedzibie zorganizowało 2 szkolenia dla kajakowej kadry instruktorskiej i przodowniczej w których łącznie udział

wzięło 43 osób, które otrzymały na zakończenie szkolenia certyfikaty potwierdzające odbycie szkolenia.

Także w październiku 2025 roku, podczas 63. zlotu młodzieży w Palmirach, swoje stanowisko ustawiło CTW PTTK, gdzie prowadzono pokazy i szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – udział wzięło ponad 100 uczestników. Pokazy, jak co roku, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem i niektóre przybyłe grupy młodzieży już kolejny rok ustawiały się w kolejce, aby wziąć udział w zajęciach.

W styczniu 2025 roku PTTK wraz z Polskim Związkiem Żeglarskim, WOPR-em, Stowarzyszeniem Mazury 2020, Polskim Związkiem Motorowodnym i Narciarstwa Wodnego przystąpiło do opracowania strategii rozwoju turystyki wodnej do 2025 roku w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego ze środków budżetu państwa – Program wsparcia turystyki 2025 – Priorytet 5. Liderem projektu został Polski Związek Żeglarski, a CTW PTTK uczestniczyło w przygotowaniu strategii. Projekt został przygotowany oraz rozliczony w grudniu 2025 roku i złożony do Ministerstwa Sportu i Turystyki, a PTTK uzyskało z tego tytułu kwotę dofinansowania w wysokości 25 200 zł.

Pod koniec grudnia 2025 roku w siedzibie Centrum miała miejsce poważna awaria kanalizacji obejmująca cały pion, z jej zablokowaniem na wysokości piwnic. Zalana została piwnica i część wyposażenia oraz złożonych materiałów promocyjnych, przede wszystkim dotyczących Zlotu w Palmirach, zniszczeniu uległ podwieszany sufit. Na poziomie parteru częściowo zalane zostało wyposażenie stałe – meble i wykładziny. Aby jak najbardziej ograniczyć powstałe szkody, siłami własnymi usunięto większość zanieczyszczeń i częściowo odkażono posadzki i wykładziny podłogowe.

O zalaniu natychmiast została poinformowana administracja budynku, która zgłosiła szkodę do swojego ubezpieczyciela – sprawa w dalszym ciągu w toku.

Odnaki Polskich Szlaków Wodnych

Wydaje się, że po okresie pandemii turystyka aktywna wróciła do swego dawnego wymiaru, lecz nie jest to już ta sama turystyka, nastąpiła ogromna zmiana potrzeb i wymagań. Zmieniły się wymagania turystów w stosunku do organizatorów i przedsiębiorstw turystycznych, powstały wcześniej niedoceniane lub prawie nieznane kierunki i formy turystyki, a obecnie głównym sposobem pozyskiwania informacji o imprezach i atrakcjach danego miejsca jest internet. Dlatego tak ważne dla dalszego rozwoju turystyki, w naszym przypadku wodnej, muszą być na bieżąco aktualizowane spersonalizowane portale internetowe nie tylko informujące o informacji o lokalnych atrakcjach, terminie i miejscu odbywających się tam imprez turystycznych, lecz także dające pełne informacje o sposobach dojazdu, możliwości wypożyczenia sprzętu, noclegu, parametrach i ostrzeżeniach nawigacyjnych a kończąc na prognozach pogody.

Targi turystyczne w dawnym znaczeniu w zasadzie przestały mieć rację bytu lub mają bardzo ograniczony zasięg i znaczenie. Internet zdominował sposób i miejsca poszukiwania informacji – od tego nie ma już odwrotu.

Sytuacja geopolityczna i gospodarcza w kraju ma duży wpływ na aktywność turystyczną na Polskich Szlakach Wodnych. Dotyczy to przede wszystkim regionów północno-wschodniej części Polski. Ograniczony czas i środki finansowe zdominowały długość wyjazdu i między innymi z tego względu preferowane są przede wszystkim krótkie, weekendowe lub 3–

4 dniowe wypady nad wodę. Jest to niestety zbyt krótki czas na przepłynięcie większych odległości i zebranie odpowiedniej liczby punktów, aby móc zweryfikować odznaki na wyższy stopień lub zdobywać nowe. W 2025 roku zweryfikowano i przyznano 37 złotych i 32 srebrne odznaki różnych szlaków. Przyznano również 2 Odznaki Honorowe za działania promocyjne na rzecz Pętli Wielkopolskiej oraz Pętli Żuław i Zalewu Wiślanego.

Portal internetowy www.polskieszlakiwodne.pl

Internetowy portal www.polskieszlakiwodne.pl, działający od 2007 roku, stał się bardzo cennym nośnikiem informacji dotyczących zdarzeń, opisów szlaków i locji, wydawnictw dotyczących turystyki wodnej czy wreszcie swoistym kompendium wiedzy o zasadach bezpieczeństwa nad i na wodzie. Zgodnie z założeniem portal ma charakter edukacyjny, stąd wiele informacji o charakterze rocznicowym, okolicznościowym, wykraczających poza standardową formułę strony informacyjnej.

Portal stworzył możliwość przekazu pełnych informacji o funkcjonowaniu CTW PTTK, prowadzonych działaniach, turystyce wodnej w szerokim tego słowa znaczeniu, futurystycznych projektach pływających jednostek oraz rozwiązaniach technicznych, a także wydarzeniach związanych z żeglarstwem i kajakarstwem – powstaniem ciekawych i niekonwencjonalnych konstrukcji z zakresu hydrotechniki, również działalnością znanych, a często już zapomnianych osób, które swoimi pomysłami i przedsięwzięciami budziły podziw i rewolucjonizowały współczesny im świat.

Portal stał się swoistym przekątnikiem pomiędzy oczekiwaniami turystów wodnych a władzami samorządowymi czy instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę i żeglugę po śródlądowych drogach wodnych. Jedno z takich wystąpień dotyczyło budowy mostów zwodzonych na projektowanej obwodnicy drogowej miejscowości Rybina na szlaku rzeki Szkarpaży i Wisły Królewieckiej. Zakwestionowano jeden z wariantów budowy, tzw. „wysokich mostów”, które poprzez swoją tylko 5 metrową wysokość na lustrem wody, całkowicie zamknęłyby możliwość dopłynięcia na Zalew Wiślany z postawionymi masztami. Przyjęcie takiego rozwiązania zaprzepaściłoby wcześniejsze działania przedsiębiorstw energetycznych, które na całym przebiegu obu rzek przeniosły napowietrzne linie energetyczne pod dnem rzek, otwierając drogę na Zalew Wiślany nawet dużym jednostkom żaglowym.

Zadaniem długofalowym portalu CTW PTTK jest zainteresowanie odbiorców w szerszym stopniu tematyką historyczną, kulturalną, inspirowanie go do poszukiwań i wymiany poglądów.

Podsumowanie

Dobra lokalizacja siedziby i ciekawe projekty przygotowane przez CTW PTTK stwarzają okazję do jeszcze lepszego zaistnienia w turystycznym środowisku polskich wodniaków.

W ciągu tych kilku lat istnienia Centrum udało się skompletować podstawowe wyposażenie audiowizualnego, pomoce i narzędzia umożliwiające przeprowadzanie zajęć z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej: fantomy szkoleniowe i defibrylatory czy opracowywane siłami własnymi pomoce dydaktyczne (broszury, ulotki), celem jest stworzenie przy ul. Kasprowicza stałego centrum szkoleniowego, z możliwością prowadzenia zajęć teoretycznych (wykłady, seminaria), jak i praktycznych (ćwiczenia), przede wszystkim dla

komisji wodnych, następnie dla pozostałych komisji statutowych PTTK i innych zainteresowanych. Siedziba CTW PTTK powinna stać się miejscem realizacji zadań w zakresie certyfikowania kwalifikacji rynkowych (ZSK), przeprowadzania walidacji i prowadzenia spraw związanych z wydawanych certyfikatów kompetencji/umiejętności. Siedziba w pełni spełnia te wymagania, a dodatkowo trzeba podkreślić bardzo dobre skomunikowanie z siecią transportu miejskiego (metro, autobus), jak i łatwy dojazd samochodem. Dlatego powinna się ona stać miejscem tego typu szkoleń, narad czy posiedzeń, aby jak najczęściej wykorzystać możliwości lokalowe siedziby.

Za takim rozwiązaniem przemawia także kwestia kosztów utrzymania siedziby CTW PTTK, które w ostatnim roku znacznie wzrosły.

3.4. OGÓLNOPOLSKIE CENTRUM SZKOLENIA PODWODNEGO PTTK

Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK jest jednostką organizacyjną PTTK powołaną do obsługi działalności szkoleniowej i organizacyjnej Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK, klubów PTTK oraz klubów niezależnych i innych osób prawnych afiliowanych przy KDP ZG PTTK.

Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK jest samodzielną, samofinansującą się centralną jednostką specjalistyczną PTTK działającą w ramach osobowości prawnej PTTK, powołaną do działania uchwałą ZG PTTK nr 90/14/99 z dnia 27 marca 1999 roku.

OCSP KDP PTTK działa na podstawie art. 6 Statutu PTTK. Podstawowym celem działania OCSP jest obsługa szeroko pojętej działalności szkoleniowej i organizacyjnej prowadzonej przez Komisję Działalności Podwodnej ZG PTTK, kluby PTTK oraz niezależne kluby i inne osoby prawne afiliowane przy KDP ZG PTTK. Obsługę księgową zapewnia Biuro Rachunkowe „Emist Iwona Pańczyk”. Siedzibą OCSP jest pokój nr 25 w budynku ZG PTTK, użytkowany na podstawie umowy najmu.

W imieniu ZG PTTK nadzór merytoryczny i programowy nad działalnością OCSP KDP PTTK sprawowany jest przez Komisję Działalności Podwodnej. Organem kontrolującym działalność programową, organizacyjną, finansową i gospodarczą OCSP KDP PTTK jest Główna Komisja Rewizyjna PTTK.

Ogólnopolskim Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK od 2013 roku kieruje jego dyrektor – Ewelina Zawadzka. W OCSP KDP PTTK oprócz dyrektora zatrudniony jest pracownik na ½ etatu.

Zakres działania OCSP KDP PTTK

1. Organizacja i obsługa biurowo-finansowa ogólnopolskich kursów szkoleniowych na stopnie pletwonurkowe, instruktorskie oraz szkolenia specjalistyczne.
2. Wydawanie i dystrybucja indywidualnych dokumentów certyfikacyjnych KDP CMAS.
3. Zabezpieczanie działalności organizacyjnej Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK.
4. Upowszechnianie wiedzy na temat turystyki i sportów podwodnych poprzez wydawnictwa własne i we współpracy z mediami, w tym przez publikacje

- drukowane i elektroniczne, wystawy i ekspozycje, prelekcje, odczyty, badania oraz konferencje naukowe, ośrodki informacji turystycznej oraz inne możliwe formy.
5. Prowadzenie działalności wydawniczej.
 6. Prowadzenie działalności handlowej.
 7. Realizacja zadań w zakresie zewnętrznej promocji KDP PTTK.
 8. Wydawanie i obrót materiałami informacyjno-szkoleniowymi KDP PTTK.
 9. Finansowanie promocji działalności szkoleniowo-turystycznej PTTK w zakresie pletwonurkowania.
 10. Obsługa biurowo-finansowa narad, konferencji, imprez organizowanych przez KDP.
 11. Prowadzenie bazy danych KDP PTTK.
 12. Organizacja i finansowanie zagranicznych imprez, wyjazdów szkoleniowych oraz turystycznych.
 13. Realizacja zadań zleconych przez ZG PTTK, KDP PTTK.

Imprezy

Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK wraz z Muzeum Nurkowania zorganizowało 28 maja 2025 roku w Narodowym Muzeum Techniki w Warszawie seminarium pt. „Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego dla nurków i pletwonurków” poświęcone tematyce pletwonurkowania oraz historii produkcji kombinezonów nurkowych w Polsce. W centrum uwagi znalazły się stroje pletwonurka produkowane przez firmę Stomil, przez lata stanowiące podstawowe wyposażenie nurków wojskowych i cywilnych.

Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z oryginalnymi egzemplarzami kombinezonów oraz poznać ich budowę, materiały i rozwiązania techniczne charakterystyczne dla polskiej myśli inżynierskiej drugiej połowy XX wieku. Na spotkaniu obecny był Sekretarz Generalny ZG PTTK Jacek Treichel, który pełnił rolę gościa honorowego spotkania. W seminarium wzięli udział przedstawiciele: Narodowego Muzeum Techniki w Warszawie (Miroslaw Zientarzewski), Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni (Piotr Czerepak), Muzeum Nurkowania w Warszawie (Karina Kowalska, Łukasz Jaczun), Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu (Sławomir Kwiatkowski), członkowie Podkomisji Naukowej KDP PTTK (Karina Kowalska, Paweł Laskowski), członkowie AKP Skorpena w Olsztynie, pracownicy Ogólnopolskiego Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK.

Ponadto OCSK KDP PTTK brało udział w XX Skorpenowym Spływie Łyną (22 marca 2025 roku) w Olsztynie.

Działalność informacyjno-promocyjna

Niezmiennie bardzo ważną rolę informacyjno-promocyjną odgrywa serwis internetowy www.cmas.pl, portale społecznościowe (Facebook, Instagram) oraz system newsletterów, gdzie przesyłane są informacje o działalności OCSK KDP PTTK oraz innych inicjatywach nurkowych, w tym relacje zdjęciowe i filmowe z ważnych wydarzeń.

Na stronie www.cmas.pl dostępne są wszystkie niezbędne dokumenty dla instruktorów, klubów, centrów nurkowych i innych zainteresowanych osób. W 2025 roku w dalszym ciągu były prowadzone prace nad nową bazą danych Kaszalot 3.0. Nowoczesna, dostosowana do potrzeb rynku, w pełni zintegrowana ze stroną internetową pozwoli na zwiększenie jakości

i bezpieczeństwa usług, wpłynie na promocję, popularyzację turystyki podwodnej i wzrost zainteresowania ofertą szkoleniową.

Dzięki sukcesywnej implementacji nowoczesnych mechanizmów strona www.cmas.pl w końcu stała się skutecznym instrumentem promocji i komunikacji ze środowiskiem nurkowym. Jednak to nie koniec prac nad serwisem internetowym – wychodząc naprzeciw nowym technologiom, OCSP KDP PTTK ma w planach kolejne projekty, których wdrożenie planowane jest w 2026 roku.

Najważniejsze przedsięwzięcia OSP KDP PTTK w 2025 roku

1. Rozpoczęcie prac związanych z nowelizacją instrukcji znakowania szlaków turystycznych w odniesieniu do szlaków podwodnych, nawiązanie współpracy z Krzysztofem Kaszubą, Przewodniczącym Zespołu ds. Nowelizacji Instrukcji Znakowania Szlaków Turystycznych (niestety nie doszło do planowanego przez Sekretarza Generalnego ZG PTTK Jacka Treichela spotkania w sprawie szlaków podwodnych).
2. Na zlecenie OCSP KDP PTTK Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK podjęła się przygotowania Turystycznej Odznaki Podwodnej, co było uwzględnione w przygotowanym przez komisję projekcie dotyczącym szlaków podwodnych.
3. Druk i dystrybucja „Podręcznika Płetwonurka P1 KDP/CMAS”.
4. Druk i dystrybucja „Podręcznika Płetwonurka PNO KDP/CMAS”.
5. Produkcja i dystrybucja Międzynarodowych Certyfikatów KDP/CMAS.
6. Produkcja legitymacji – identyfikatorów przewodników turystycznych PTTK oraz pilotów wycieczek PTTK.
7. Produkcja i dystrybucja „Książki Płetwonurka KDP” + okładka typu „organizer”.
8. Produkcja i dystrybucja „Książki Płetwonurka Młodzieżowego”.
9. Produkcja i dystrybucja rejestrów nurkowania.
10. Druk plansz, folderów i banerów informacyjno-reklamowych.
11. Druk nowych materiałów promocyjno-szkoleniowych na stopnie KDP/CMAS zgodnie z wymogami obowiązującego programu szkolenia.
12. Stała dystrybucja materiałów promocyjnych, tj. smyczy, bluz, koszulek dla instruktorów i płetwonurków, długopisów, naklejek, kominów (buff), opasek, kubków, masечek.
13. Bieżące naprawy i konserwacje sprzętu biurowego.
14. Finansowanie działalności organizacyjno-programowej KDP PTTK.
15. Obsługa i organizacja zebrań plenarnych KDP (przejazdy, noclegi, wyżywienie).
16. Zakup urządzeń biurowych do pok. 25.
17. Obsługa finansowa i rejestracja kursów i szkoleń centralnych.
18. Patronat nad imprezami i zawodami podwodnymi różnego typu.

Działalność szkoleniowa

W 2025 roku nadal uwaga koncentrowała się na dalszym dopasowaniu systemu szkolenia do potrzeb rynku. Aktualizacji uległ schemat szkolenia oraz niektóre programy szkoleniowe.

Ogólnopolskie Centrum Szkolenia KDP PTTK od zawsze kierowało się maksymą: „Jakość i Bezpieczeństwo”, nie tylko nadal stawia na podwyższanie poziomu kursów instruktorskich, lecz także dodatkowo musi zapewniać najwyższy poziom bezpieczeństwa uczestnikom kursów nurkowych. Kursy centralne lokowane są w najlepszych ośrodkach szkoleniowych KDP PTTK, a do ich kadry zapraszani są wyróżniający się instruktorzy. Podpisywane umowy z organizatorami technicznymi oraz kadrami kursów centralnych zawierają dodatkowe klauzule zapewniające bezpieczeństwo szkoleń.

W 2025 roku OCSP KDP PTTK nadal kontynuowało współpracę z firmą Deepspot, w ramach której jest możliwość skorzystania z promocyjnej oferty „Dniówka OWD”. Oferta przeznaczona jest dla instruktorów rozpoczynających lub kontynuujących z kursantami kurs P1 KDP/CMAS. Instruktorzy i pletwonurkowie mają możliwość przeprowadzania szkoleń w najgłębszym basenie w Polsce z zastosowaniem preferencyjnych cen.

Racjonalizacja wydatków oraz przestrzeganie dyscypliny budżetowej sprawiły, że OCSP KDP PTTK 2025 rok zakończyło dodatnim wynikiem finansowym. Osiągnięty zysk jest podstawą do bezpiecznego inwestowania i rozwoju firmy.

Zarówno wprowadzenie przez Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK koniecznych zmian, których wymagała branża nurkowa, jak i praca Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK oraz kadry instruktorskiej zaowocowały wzrostem wydanych certyfikatów w ubiegłym roku o 3,29%.

Podczas zorganizowanych przez Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK kursów centralnych w 2025 roku uprawnienia instruktorskie różnych stopni otrzymało wielu absolwentów, co obrazują poniższe zestawienia.

Stopień	Rok/liczba nadanych stopni instruktorskich	
	2024	2025
Instruktor m1*	3	8
Instruktor m2**	-	6
Instruktor m3***	2	-
Wszystkie stopnie instruktorskie	63	75

Rok	Liczba kursów instruktorskich	Liczba osób biorących udział
2024	24	15
2025	22	26

Wyniki szkoleniowe w liczbach – przykłady (relacja do 2024 roku)

Certyfikaty instruktorskie		Certyfikaty specjalistyczne rekreacyjne		Certyfikaty specjalistyczne techniczne		Certyfikaty pion podstawowy	
MPL	+ 600,0%	PWM	+ 65,00%	PN1	+ 5,49%	P2	+ 36,99%
M1	+ 166,67%	PNO	- 13,04%	PT1	+ 300,00%	PMB	+ 11,59%

Plan na kolejne lata

1. Realizacja projektu OCSP KDP PTTK – podwodne szlaki turystyczne.
2. Organizacja imprezy jubileuszowej 70-lecia KDP ZG PTTK.
3. E-learning.
4. Pozyskiwanie sponsorów, środków zewnętrznych PTTK.
5. Wydanie publikacji na temat historii KDP PTTK.
6. Kontynuacja przebudowy serwisu internetowego oraz bazy danych Kaszalot.
7. Wydanie podręczników, m.in. P2 i innych materiałów szkoleniowych.
8. Udział w imprezach branżowych.
9. Organizacja zawodów rangi międzynarodowej w łowiectwie podwodnym.
10. Wydanie publikacji w formie e-booka.
11. Zmiany regulaminów OCSP i KDP PTTK.
12. Aktywizacja klubów i centrów murkowych poprzez organizowanie spotkań w terenie z liderami klubów, firm, lokalnych środowisk.
13. Zwiększenie nacisku na popularyzację wśród dzieci i młodzieży postawy ekologicznej oraz propagowanie wiedzy o środowisku wodnym.

3.5. KOMISJA DZIAŁALNOŚCI PODWODNEJ

Skład osobowy Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 25. W roku sprawozdawczym odbyło się 1 zebranie KDP w Warszawie w dniach 13–14 grudnia 2025 roku, ze względów oszczędnościowych komisja zdecydowała się spotkać stacjonarnie. Poza wyżej wymienionym spotkaniem, uchwały podejmowane były w trybie on-line oraz w trybie głosowania internetowego. Podjętych zostało 13 uchwał. Frekwencja na zebraniach wyniosła 100%.

Członkowie KDP poza oficjalnymi posiedzeniami utrzymywali stały kontakt telefoniczny i mailowy oraz komunikowali się za pomocą bieżących kanałów roboczych. Spotkania robocze oraz konsultacje odbywały się również przy okazji szkoleń centralnych, kursów instruktorskich, wydarzeń środowiskowych oraz prac prowadzonych we współpracy z OCSP KDP PTTK.

Tematy, które zdominowały pracę KDP w 2025 roku, to:

- organizacja i koordynacja kursów instruktorskich oraz szkoleń centralnych KDP/CMAS,
- rozwój specjalizacji instruktorskich, w szczególności w obszarze nurkowań skuterowych, trimiksowych, wrakowo-morskich, nitroksowych i głębokich,
- bieżące sprawy szkoleniowe, administracyjne i organizacyjne prowadzone wspólnie z OCSP KDP PTTK,
- utrzymywanie komunikacji z instruktorami, klubami i centrami nurkowymi KDP/CMAS,
- promocja działalności KDP PTTK oraz dokumentowanie aktywności środowiska nurkowego,
- przygotowanie kalendarza szkoleń centralnych na kolejny rok oraz uporządkowanie procesu zgłaszania organizatorów kursów,
- działania przygotowawcze do jubileuszu 70-lecia KDP PTTK przypadającego na rok 2026.

Imprezy centralne

Komisja Działalności Podwodnej organizowała, współorganizowała, obejmowała patronatem lub wspierała informacyjnie następujące imprezy, szkolenia i wydarzenia:

- kurs Instruktora Podlodowego KDP/CMAS MPL – 22–23 lutego 2025 roku, organizator techniczny AKP Skorpena,
- instruktorskie kursy skuterowe KDP/CMAS MSR/MST – 26–27 kwietnia 2025 roku, CN Mr. Jacques, jezioro Orłowskie; szkolenie prowadzone w ramach rozwijania programu płetwonurkowania ze skuterem,
- centralny kurs instruktorski M1 KDP/CMAS – 26 kwietnia–3 maja 2025 roku, Giewartów, jezioro Powidzkie; organizator techniczny Poznański Klub Podwodny PTTK Akwanauta; szef szkolenia Marcin Kasprzak,
- seminarium „Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego dla nurków i płetwonurków” – 28 maja 2025 roku, Narodowe Muzeum Techniki w Warszawie; wydarzenie przygotowane we współpracy OCSP KDP PTTK, KDP ZG PTTK oraz Muzeum Nurkowania,
- 52. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Łowiectwie Podwodnym oraz XXIV Memoriał Fotografii Podwodnej im. Jerzego Macke – wydarzenie zapowiadane na 13–15 czerwca 2025 roku; organizator OSP ORW Klub Płetwonurków „Mares” z Koszalina,
- kursy instruktorskie MNO, MNA, MN1, MSS oraz M2 KDP/CMAS – lipiec 2025 roku, baza Aquarius, jezioro Piłakno; szef szkolenia Marcin Dąbrowski,
- centralny kurs instruktorski M2 KDP/CMAS – 19–27 lipca 2025 roku, jezioro Piłakno; organizator techniczny klub Aquarius; kurs prowadził Marcin Dąbrowski; nowymi instruktorami M2 zostali: Bartosz Bartoszewski, Bartosz Grabski, Robert Jurkiewicz, Tomasz Leśniewski, Błażej Matysiak i Sebastian Zieliński; staż przed stopniem M3 odbył Adam Kowalewski,

- centralne kursy instruktorskie MN1, MSS i MKB1 KDP/CMAS – 12–13 lipca 2025 roku, jezioro Piłakno; uprawnienia uzyskali m.in. Tomasz Leśniewski oraz Bartosz Grabski,
- kurs instruktorski MT1 KDP/CMAS – 20–24 sierpnia 2025 roku, jezioro Hańcza; szkolenie z zakresu nurkowania trimikсового normoksycznego do 65 m prowadził Robert Goszczyński; uprawnienia MT1 uzyskał Artur Litwin,
- kursy instruktorskie MN2 i MGP KDP/CMAS – 1–4 września 2025 roku, jezioro Drawskie; szkolenie prowadził Marcin Kasprzak; uprawnienia do prowadzenia kursów PN2 i PGP KDP/CMAS otrzymali Michał Batorski i Kamil Konieczny,
- kurs instruktorski MWM KDP/CMAS w zakresie nurkowania w morzu i na wrakach – 7–9 listopada 2025 roku; w szkoleniu uczestniczyli Bartłomiej Bartoszewski, Tomasz Góralski, Arkadiusz Burak i Michał Szkopiński,
- nabór organizatorów szkoleń centralnych na rok 2026 – przypomnienie o konieczności złożenia formalnego zgłoszenia kursu centralnego do 30 listopada 2025 roku.

Działalność informacyjno-promocyjna

Stałą formą przekazywania wszelkich informacji o funkcjonowaniu KDP PTTK była strona internetowa www.cmas.pl oraz komunikacja kierowana do instruktorów, klubów i centrów nurkowych. Ważną rolę w promocji KDP ZG PTTK nadal odgrywały media społecznościowe, w tym Facebook i Instagram, gdzie publikowano informacje o działalności KDP, OCSP KDP PTTK, szkoleniach centralnych i inicjatywach środowiska nurkowego.

W 2025 roku szczególne znaczenie miały komunikaty dotyczące kursów instruktorskich M1 i M2, kursów specjalistycznych, seminariów, łowiectwa podwodnego, memoriału fotografii podwodnej oraz informacji organizacyjnych dla instruktorów i klubów. Komisja oraz OCSP KDP PTTK informowały również o zasadach składek instruktorskich i klubowych na 2025 roku, wskazując, że wysokość rocznej składki klubowej i instruktorskiej nie została podniesiona.

Ważnym elementem działalności informacyjnej było także bieżące publikowanie relacji ze szkoleń i kursów, w tym kursu M1, kursu M2, kursów skuterowych, trimikсовых, wrakowo-morskich, nitroksowych i głębokich. Dzięki temu środowisko instruktorskie mogło śledzić rozwój oferty szkoleniowej KDP/CMAS oraz sukcesy kolejnych instruktorów rozszerzających uprawnienia.

W komunikacji zewnętrznej podkreślano zarówno tradycję KDP PTTK, jak i potrzebę dalszego wzmacniania nowoczesnej oferty szkoleniowej. Szczególny charakter miały również komunikaty upamiętniające osoby zasłużone dla środowiska, w tym informacja o śmierci Zdzisława Górskiego.

Realizacje uchwał i wniosków przyjętych na KKAP

Komisja w 2025 roku kontynuowała analizę i realizację uchwał, postulatów oraz wniosków przyjętych na Krajowej Konferencji Aktywu Podwodnego PTTK (KKAP), w zakresie, w jakim pozostawały one możliwe do wykonania, zasadne oraz zgodne z obowiązującymi regulaminami KDP i OCSP KDP PTTK.

Wniosek lub postulat w ocenie KDP stanowi sugestię podjęcia wskazanych w nim działań, a nie bezwzględny wymóg ich zrealizowania. Kierując się dotychczasową praktyką, należy przyjąć, że po rozpatrzeniu postulatu może on zostać zrealizowany, częściowo zrealizowany, skierowany do dalszych prac albo odrzucony, jeżeli jest sprzeczny z regulaminami, aktami nadrzędnymi lub interesem organizacji.

W 2025 roku działania KDP koncentrowały się przede wszystkim na sprawach szkoleniowych, organizacyjnych i informacyjnych, w tym na rozwijaniu kursów centralnych i specjalistycznych, utrzymaniu komunikacji z instruktorami i klubami, a także na przygotowaniu rozwiązań organizacyjnych na kolejny rok szkoleniowy. Wnioski wymagające decyzji Zarządu Głównego PTTK lub zmian w regulaminach zostały przekazane do dalszego rozpoznania zgodnie z właściwością organów PTTK.

Podsumowanie

Rok 2025 był kolejnym rokiem intensywnej pracy komisji. Pomimo utrzymujących się trudności organizacyjnych i rynkowych KDP realizowała podstawowe zadania związane z działalnością szkoleniową, instruktorską, informacyjną i środowiskową. Szczególnie istotny był szeroki zakres kursów centralnych oraz kursów specjalistycznych, które pokazały, że KDP/CMAS nadal posiada realny potencjał merytoryczny i instruktorski.

Największą wartością mijającego roku była aktywność instruktorów i klubów, które podejmowały się organizacji szkoleń, rozwijania specjalizacji oraz podnoszenia kompetencji kadry. Kursy M1, M2, MSR, MT1, MN2, MGP, MWM oraz inne szkolenia specjalistyczne potwierdziły, że środowisko KDP potrafi pracować systematycznie, nawet w warunkach wymagających dużego zaangażowania organizacyjnego.

W ocenie komisji należy dalej wzmacniać pozycję KDP w strukturach PTTK oraz konsekwentnie rozwijać szkolenia, promocję i współpracę z klubami. Instruktorzy i działacze zrzeszeni w klubach i centrach nurkowych KDP PTTK oczekują stabilności, jasnych zasad działania oraz poszanowania dorobku organizacji, która przez dziesięciolecia współtworzyła polskie nurkowanie rekreacyjne, turystyczne i szkoleniowe.

Rok 2026 to rok jubileuszowy związany z 70-leciem istnienia Komisji Działalności Podwodnej PTTK. Miniony rok był więc czasem przygotowań do godnego podkreślenia dorobku kilku pokoleń instruktorów, działaczy i pletwonurków związanych z KDP. Komisja deklaruje dalszą pracę na rzecz środowiska nurkowego PTTK oraz kontynuowanie działań służących rozwojowi, bezpieczeństwu i jakości szkolenia w KDP/CMAS.

IV.4. PTTK DLA PRZYSZŁOŚCI

4.1. DZIAŁALNOŚĆ W SZKOŁACH

Skład osobowy Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 27. Rada koordynuje w PTTK realizację centralnych przedsięwzięć kierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W bieżącej kadencji przekazano organizację w 2025 roku Zlotu Laureatów OMKK „Poznajemy Ojcowiznę” Oddziałowi PTTK w Kościanie, a OMTTK Oddziałowi Warmińsko-Mazurskiemu w Olsztynie.

XXXII Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę”

Jury konkursu obradowało w dniach 7–12 kwietnia 2025 roku w Zarządzie Głównym w Warszawie. Obradom przewodniczyła Lucyna Mańkowska, przewodnicząca Rady Programowej. Jury oceniło 64 prace, w tym:

- 41 prac ze szkół podstawowych (11 prac multimedialnych),
- 23 prace ze szkół ponadpodstawowych (7 prac multimedialnych).

Jury postanowiło przyznać 31 nagród w etapie centralnym XXXII OMKK „Poznajemy Ojcowiznę”, w tym:

- 15 nagród wśród szkół podstawowych,
- 11 nagród wśród szkół ponadgimnazjalnych,
- 5 nagród specjalnych.

Przyznano także nagrody im. Heleny Cieślak (dla opiekunów szczególnie zasłużonych przy organizacji konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”):

- Katarzynie Stpicyńskiej,
- Marlenie Olechno,
- Marianowi Dzimirze.

Grand Prix:

- szkoły podstawowe: Lena Sadkowska ze Szkoły Podstawowej nr 13 im. A. Fiedlera w Gorzowie Wielkopolskim (woj. lubuskie) za pracę „Gorzowskie muralove love, czyli mój wyjątkowy spacer po Gorzowie Wielkopolskim”, opiekun: Danuta Barna,
- szkoły ponadpodstawowe: Alicja Kowal, Michał Niedzielski, Kamil Mioduchowski, Jakub Gajewski z Zespołu Szkół Zawodowych im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Dynowie (woj. podkarpackie) za pracę „Koszyczek naszych dziadków, czyli ocalmy od zapomnienia wielkopostne i wielkanocne tradycje Dynowa i okolic”, opiekun: Katarzyna Stpicyńska.

Pełen wykaz nagrodzonych uczniów i ich opiekunów znajduje się na stronie www.mlodziej.pttk.pl

Centralny Zlot Laureatów XXXI edycji OMKK „Poznajemy Ojcowiznę” odbył się w dniach 30 maja–1 czerwca 2025 roku w Boszkowie, organizatorem był Oddział PTTK w Kościanie. Przez te dni młodzież z opiekunami miała okazję zapoznania się z walorami krajoznawczo-turystycznymi pogranicza Wielkopolski i ziemi lubuskiej (zwiedzano Wschowę, Przemęt, Górsko i Leszno).

Patronat honorowy: Minister Edukacji i Nauki, Wojewoda Wielkopolski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Wójt Gminy Włoszakowice.

LI Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy PTTK

Gospodarzem finału OMTTK w ośrodku Perkoz k. Olsztynka był Oddział PTTK Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, odbył się on w dniach 12–15 czerwca 2025 roku. Nad całością czuwał Radosław Potrac. Sędzią Głównym był członek rady Marian Kurzyna.

W trakcie trwania turnieju zrealizowano wycieczki dla młodzieży i ich opiekunów. Poznawano walory krajoznawczo-turystyczne regionu, w tym zorganizowano wycieczkę m.in. do Olsztynka, Grunwaldu. Opiekunowie odbyli również wycieczkę do Muzeum KL Stutthof w Sztutowie.

Podczas uroczystego zakończenia imprezy ogłoszono wyniki turnieju i wręczono nagrody, poniżej zwycięzcy w poszczególnych kategoriach wiekowych.

- szkoły podstawowe: Koło Turystyczne PTTK „ToTuToTam” – MDK Świdnica (woj. dolnośląskie), skład: Filip Kostka, Piotr Ziarnowski, Krzysztof Ziarnowski, opiekun: Zbigniew Curył,
- szkoły ponadpodstawowe: SKKT „Protektory” przy Zespole Szkół nr 1 im. Legionów Polskich w Kozienicach, skład: Dominika Petryka, Mikołaj Gregorczyk, Adrian Mizak, opiekunowie: Aneta Golda, Mirosław Mazur.

Protokół dostępny jest na stronie mlodziej.pttk.pl

Konkursy krasomówcze

XLVII Konkurs Krasomówczy Młodzieży Szkół Średnich Golub-Dobrzyń

Oddział PTTK w Golubiu-Dobrzyniu zorganizował konkurs krasomówczy szkół średnich w dniach 21–23 listopada 2025 roku. Z ramienia rady w pracach jury uczestniczyła Lucyna Mańkowska. I miejsce otrzymała Joanna Kondrat (woj. podkarpackie).

XLI Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci Szkół Podstawowych Legnica

Impreza była organizowana przez Oddział PTTK w Legnicy w dniach 27–30 listopada 2025 roku.

Z ramienia rady w pracach jury uczestniczyła Lucyna Mańkowska. I miejsce zdobyła Lena Rokicka, Szkoła Podstawowa im. Rodzina Sażyńskich w Starej Niedziałce.

Inne działania

W 2025 roku Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK podjęła następujące działania:

- w kwietniu 2025 roku przedstawiciele rady: Lucyna Mańkowska, Marian Kurzyna, Franciszek Dendewicz, Aleksandra Staszak, Radosław Potrac, Jan Machała i Marcin Klemenski, uczestniczyli w pracach jury oceniającego prace nadesłane na XXXII Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę”,
- zaopiniowano dla Kapituły Zarządu Głównego PTTK kandydatury nauczycieli do otrzymania wyróżnienia „Nauczyciel Kraju Ojczystego – wyróżnienia te otrzymało

14 nauczycieli; ponadto rozpoczęto prace nad nowelizacją regulaminu wyróżnienia „Nauczyciel Kraju Ojczystego”,

- zaopiniowano dla Kapituły Zarządu Głównego PTTK 5 wniosków do odznaczenia „Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży” w stopniu brązowym i srebrnym,
- Marcin Klemenski i Radosław Potrac w imieniu Rady Programowej zorganizowali szkolenie on-line dotyczące dobrych praktyk PTTK w kontekście nowego przedmiotu szkolnego – Edukacja Obywatelska, z tej okazji prezentacje przygotowali Hanna Rudzińska z O/PTTK Ziemi Gorzowskiej w Gorzowie Wielkopolskim oraz Radosław Potrac, jeden z konsultantów podstawy programowej.

Podczas poszczególnych posiedzeń rady podejmowano dyskusję nad nowelizacjami regulaminów konkursów dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim w kontekście reformy systemu oświaty.

Rada na bieżąco administruje profil konkursu „Poznajemy Ojcowiznę” na Facebooku i odpowiada na zapytania odnośnie do konkursu nadchodzące drogą mailową na maila poznajemyojcowizne@gmail.com.

Rada sprawuje patronat nad witryną internetową www.mlodziez.pttk.pl. Jest to witryna, na której każda zainteresowana osoba może znaleźć wiele informacji dotyczących turystyki i krajoznawstwa, w tym również odnoszących się do pracy rady i konkursów PTTK. Strona stanowi znakomite forum do dzielenia się swoimi odczuciami o imprezach organizowanych przez radę, a także przekazywaniu swojego doświadczenia adeptom turystyki i krajoznawstwa. W związku ze zmianą strony postanowiono ją archiwizować, a kolejne informacje umieścić na stronie pttk.pl.

Podjęto na jesieni prace dotyczące modernizacji strony mlodziez.pttk.pl, co związane było z dużym atakiem hakerskim na serwery pttk.pl. Zdecydowano się przyjąć ofertę firmy informatycznej z Kozienic, która przeniesie materiały ze starej strony na nową.

IV.5. TURYSTYKA I KRAJOZNAWSTWO W WYBRANYCH ŚRODOWISKACH

5.1. DZIAŁALNOŚĆ W WOJSKU POLSKIM

Skład osobowy Komisji ZG PTTK do spraw Współpracy z Wojskiem Polskim przedstawiony jest na stronie 27.

Zebrania komisji

W 2025 roku komisja odbyła 3 posiedzenia stacjonarne:

1. 24 kwietnia w Spale, podczas XXXVI Seminarium Krajoznawczego Wojska Polskiego „Śladami Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” na ziemi tomaszowskiej”. Komisja dokonała wstępnej oceny działalności wojskowych oddziałów, kół i klubów PTTK w 2024 roku oraz stanu przygotowań do centralnych imprez środowiska wojskowego PTTK w 2025 roku.
2. 26 czerwca w czasie 61. Centralnego Rajdu Turystycznego Wojska Polskiego na Orientację „Bieszczady 2025”. Komisja dokonała m.in. przyznania wyróżnień i tytułów honorowych za 2024/25 rok.
3. 17–19 października w czasie dorocznej odprawy szkoleniowej w Szczecinie (z udziałem Prezesów Wojskowych Oddziałów, Kół i Klubów PTTK), na której dokonano podsumowania działalności turystyczno-krajoznawczej prowadzonej w środowisku wojskowym w 2024/25 roku oraz określono kierunki pracy na 2026 rok. Wręczono wyróżnienia honorowe oraz przyjęto Kalendarium przedsięwzięć krajoznawczo-turystycznych i sportowo-rekreacyjnych Wojska Polskiego na 2026 rok.

Pozostałe kontakty komisji były ograniczone do kontaktów mailowych i telefonicznych.

Działania komisji

Działalność turystyczno-krajoznawcza w środowisku wojskowym, którą koordynuje Komisja Zarządu Głównego PTTK do Współpracy z Wojskiem Polskim, realizowana była w 2025 roku przez 14 Wojskowych Oddziałów PTTK oraz 70 Wojskowych Kół i Klubów PTTK, skupiających 3394 (3316 w 2024 roku) członków PTTK.

Obserwujemy kolejny rok wysokiej aktywności w sferze działalności turystyczno-krajoznawczej realizowanej w środowisku wojskowym. W 2025 roku odnotowano stabilizację we wszystkich obszarach działalności programowej:

- turystyka kwalifikowana:
 - zrealizowano 737 (786 w 2024 roku) przedsięwzięć,
 - uczestniczyło 16 174 (16 759 w 2024 roku) osoby,
- turystyka powszechna:
 - zrealizowano 438 (403 w 2024 roku) przedsięwzięć,
 - uczestniczyło 10 746 (10 853 w 2024 roku) osób,
- działalność popularyzatorska:
 - zrealizowano 105 (73 w 2024 roku) przedsięwzięć,

- o uczestniczyło 7701 (9189 w 2024 roku) osób.

Ogółem w 2025 roku zrealizowano 1280 (1262 w 2024 roku) przedsięwzięć, w których uczestniczyło 34 621 (36 781 w 2024 roku) osób.

Tak istotne w skali PTTK osiągnięcia są wynikiem zaangażowania wojskowych oddziałów, kół i klubów PTTK oraz wysokiego poziomu merytorycznego i organizacyjnego zrealizowanych imprez turystyczno-krajoznawczych.

Do najważniejszych, centralnych przedsięwzięć organizowanych przy wsparciu komisji przez środowisko wojskowe w 2025 roku należały:

- XXXVI Seminarium Krajoznawcze Wojska Polskiego „Śladami Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” na ziemi tomaszowskiej”,
- LXI. Centralny Rajd Turystyczny Wojska Polskiego na Orientację „BIESZCZADY 2025”,
- XXVI Ogólnopolskie Zawody Sprawnościowo-Obronne „BIESZCZADY 2025”,
- XXVI Rodzinny Spływ Kajakowy Wojska Polskiego „Rega 2025”,
- XXVII Rodzinny Rajd Górski Wojska Polskiego „TATRY 2025”,
- 53. Rajd Górski Wojska Polskiego „SUDETY 2025”,
- szkolenie przedstawicieli wojskowych oddziałów, kół i klubów PTTK „Szczecin 2025”.

W czasie odprawy szkoleniowej w Szczecinie dokonano podsumowania działalności turystyczno-krajoznawczej środowiska wojskowego za 2024/25 i wręczone zostały wyróżnienia honorowe, przyznawane przez Komisję na podstawie nominacji zgłoszonych przez wojskowe oddziały, koła i kluby PTTK w następujących kategoriach:

- Wojskowy oddział PTTK roku: Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie 19. Lubelskiej Brygady Zmechanizowanej w Lublinie.
- Wojskowe koło PTTK roku:
 - o Wojskowe Koło PTTK „ŁYNA” przy Klubie 16. Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej w Olsztynie,
 - o Wojskowe Koło PTTK „WAGANT” przy Klubie 7. Pomorskiej Brygady Obrony Wybrzeża w Trzebiatowie,
 - o Wojskowe Koło PTTK „PANCERNIACY” przy Klubie 11. Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej w Żaganiu,
- Wojskowy klub PTTK roku: Klub aktywnych turystów z Oddziału Wojskowego PTTK przy Klubie 4. Regionalnej Bazy Logistycznej we Wrocławiu,
- Turystka roku: Dorota Chudyk z Oddziału Wojskowego Koła PTTK im. Twierdzy Przemyśl przy Klubie 5. Batalionu Strzelców Podhalańskich,
- Turysta roku: Waldemar Przygoda z Wojskowego Koła PTTK „JANTAR” przy Klubie 8. Batalionu Saperów MW w Dziwnowie.

W 2025 roku komisja otrzymała dofinansowanie z Zarządu Głównego na prowadzenie działalności:

- programowej – 6700 zł (wydano: 6584,69 zł),

- organizacyjnej – 8300 zł (wydano: 8329,72 zł).

Wszystkie środki zostały rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami i w terminie.

5.2. DZIAŁALNOŚĆ W ŚRODOWISKU SŁUŻB MUNDUROWYCH MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Skład osobowy Komisji ZG PTTK ds. turystyki w środowisku służb mundurowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych przedstawiony jest na stronie 27.

Zebrania komisji

Rok 2025 był dalszym etapem kształtowania kierunków działalności komisji. W tym czasie odbyły się 2 posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie odbyło się 2 czerwca 2025 roku spotkanie w formie wideokonferencji, w którym uczestniczyli wszyscy członkowie komisji. W tym samym dniu rezygnację z członkostwa złożył Krzysztof Pietrasiak. Podczas posiedzenia omówiono stan przygotowań do ogólnopolskich imprez turystycznych organizowanych w ramach komisji: 52. Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego „Szlakami Obrońców Granic” Beskid Sądecki – Mariusz Skrzyński, XXI Ogólnopolskiego Spływu Kajakowego Służb Mundurowych rsw – Artur Ochał, XXXII Ogólnopolskiego Rajdu Górskiego Służb Mundurowych rsw Beskid Śląski 2025 – Janusz Urbański. Omówiono także przebieg XXXVII Zlotu Turystów rsw, który odbył się w dniach 24–27 kwietnia 2025 roku w Gdańsku.

W dniach 22–23 listopada 2025 roku w Bydgoszczy odbyło się spotkanie w formie stacjonarnej, w którym uczestniczyli wszyscy członkowie komisji. Tematyka posiedzenia obejmowała m.in. stan rozliczeń finansowych zorganizowanych imprez turystycznych, omówienie imprez, które odbyły się w 2025 roku.

Opracowano harmonogram imprez turystycznych na 2026 rok:

- XXXVIII Zlot Turystów resortu spraw wewnętrznych Mielno k. Koszalina, 29 kwietnia–2 maja 2026 roku,
- 53. Ogólnopolski Rajd Górski „Szlakami Obrońców Granic” Korbielów w Beskidzie Żywieckim, 21–27 czerwca 2026 roku,
- XXII Ogólnopolski Spływ Kajakowy Służb Mundurowych rsw rzeka Ina k. Goleniowa, czerwiec 2026 roku,
- XXXIII Ogólnopolski Rajd Górski Służb Mundurowych rsw Tęgoborze na Pogórzu Rożnowskim, 22–26 września 2026 roku,
- VII Ogólnopolski Pieszy Rajd Górski „Mundury w Góry” Ochotnica Dolna w Gorcach, 9–13 września 2026 roku,
- XI Akcja sprzątania cmentarzy z I wojny światowej na terenie woj. małopolskiego i woj. podkarpackiego, 8–11 października 2026 roku.

Ponadto rozstrzygnięto konkurs fotograficzny im. Olka Załęskiego hr. Prus „Resortowe imprezy turystyczne”:

- I miejsce Anna Włodarczyk z drużyny KTM Westerplatte PTTK O/Gdańsk,

- II miejsce Piotr Sierocki z Koła PTTK nr 39 „Gryfici” – Klubu Górskiego przy Placówce Straży Granicznej w Szczecinie,
 - III miejsce Damian Wyroda z Komendy Powiatowej Policji w Mławie.
- Pozostałe kontakty komisji były ograniczone do kontaktów mailowych i telefonicznych.

Działania komisji

Do najważniejszych ogólnopolskich przedsięwzięć w 2025 roku organizowanych przy wsparciu komisji należały:

- XXXVII Zlot Turystów resortu spraw wewnętrznych – Gdańsk, 24–27 kwietnia 2025 roku,
- 52. Ogólnopolski Rajd Górski „Szlakami Obrońców Granic” – Goczałkowice Górne w Beskidzie Śląskim, 8–14 czerwca 2025 roku,
- XXI Ogólnopolski Spływ Kajakowy Służb Mundurowych rsw – rzeka Obra, 3–6 lipca 2025 roku,
- VI Ogólnopolski Pieszy Rajd Górski „Mundury w Góry” – Krempna w Beskidzie Niskim, 10–14 września 2025 roku,
- XXII Ogólnopolski Rajd Górski Służb Mundurowych rsw – Szczyrk w Beskidzie Śląskim, 23–27 września 2025 roku,
- X Akcja sprzątania cmentarzy z I wojny światowej – woj. małopolskie i woj. podkarpackie, 9–11 października 2025 roku,
- IV edycja Konkursu Fotograficznego Olka Załęskiego h. Prus „Resortowe imprezy turystyczne”.

W przedsięwzięciach, które koordynowała komisja w 2025 roku, udział wzięło 1725 uczestników.

Komisja systematycznie pracuje nad stworzeniem warunków współpracy Kół i Klubów PTTK funkcjonujących w resorcie spraw wewnętrznych, tworzy bazę Kół i Klubów PTTK współpracujących z komisją. Na potrzeby funkcjonowania komisji utworzono stronę internetową na domenie PTTK pod adresem www.ktrsw.pttk.pl, jak również utworzono profil na Facebooku pod nazwą: Komisja ZG PTTK ds. turystyki w rsw. Oba kanały cyfrowe służą propagowaniu przedsięwzięć organizowanych przy wsparciu komisji.

Współorganizowana przez komisję Akcja sprzątania cmentarzy z I wojny światowej położonych w województwach małopolskim i podkarpackim z roku na rok zrzesza coraz większą liczbę organów samorządów. W 2025 roku objęła łącznie 17 miast i gmin, w których prowadzono prace na 102 zabytkowych cmentarzach z I wojny światowej. Patronat honorowy nad tą społeczną inicjatywą w 2025 roku objęli Ambasador Republiki Słowackiej w RP Andrea Elscheková Matisová, Komendant Główny Policji gen. insp. Marek Boroń, Wojewoda Małopolski Krzysztof Jan Klęczar, Wojewoda Podkarpacki Teresa Kubas-Hul, Konsul Generalny Węgier w Krakowie dr Tibor Gerencsér, Konsul Generalny Niemiec w Krakowie Holger Mahnicke, Konsul Generalny Austrii w Krakowie Martin Gärtner.

Komisja popularyzuje zdobywanie odznaki turystyczno-krajoznawczej PTTK „Szlakami Obrońców Granic” – w roku 2025 roku przyznano 21 odznak. Ponadto popularyzuje zdobywanie Górskiej Odznaki Turystycznej GOT.

5.3. DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWA (SPÓŁDZIELNIE MIESZKANIOWE, TERENY WIEJSKIE, POLICJA I STRAŻ GRANICZNA)

Skład osobowy Komisji Środowiskowej ZG PTTK przedstawiony jest na stronie 27. Opiekunami komisji z ramienia Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK byli Elżbieta Moszczyńska oraz Andrzej Kudlaszyk.

W dniu 28 marca 2025 roku w Warszawie odbyło się posiedzenie komisji. Uczestniczyli w nim: Ryszard Kunc, Kazimierz Rabczuk, Lech Drożdżyński i Kamil Barwacz, a także Elżbieta Moszczyńska i Andrzej Kudlaszyk oraz Karolina Rukat z Biura ZG PTTK.

Działania komisji

W 2025 roku odbyły się przedsięwzięcia zaplanowane przez komisję oraz jednostki współpracujące, organizowane corocznie pod patronatem komisji oraz z udziałem jej członków.

17 maja 2025 roku w Podlesicach koło Zawiercia odbył się 20. Piknik Osób Niepełnosprawnych z udziałem około 300 osób z kilku spółdzielni województwa śląskiego (z Katowic, Żor, Chorzowa, Tychów, Jastrzębia). Organizatorem był Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielczości Mieszkaniowej z siedzibą w Katowicach, a współorganizatorami uczestniczące w nim spółdzielnie, w tym Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa, której pracownikiem jest członkini komisji Halina Bryła.

19 lipca 2025 roku odbyła się konferencja popularno-naukowa „Zwyczaje i obrzędy Środkowego Nadpilicza” organizowana przez Oddział PTTK w Żarnowie wraz z gminą Aleksandrów w powiecie piotrkowskim. Miejscem spotkania była świetlica wiejska w Janikowicach. W konferencji uczestniczyło 135 osób. Byli to zarówno mieszkańcy gminy Aleksandrów, jak również duża grupa turystów i krajoznawców z PTTK. Przybyłych powitał w imieniu organizatorów dr Paweł Mamrot, wójt gminy Aleksandrów, członek Komisji Środowiskowej ZG PTTK. Wśród gości znaleźli się m.in. Jacek Trzoch – członek Zarządu Głównego PTTK, Elżbieta Gomulska – przewodnicząca Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK, Cezary Król – członek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, dr Krzysztof Nawrocki – burmistrz Żarnowa, Wojciech Rudalski – wójt Paradyża, Joanna Rogozińska – przewodnicząca Rady Gminy Aleksandrów. Wojewódzkie struktury PTTK reprezentowali: dr Jacek Karczewski – prezes Oddziału Nauczycielskiego PTTK w Łodzi, Halina Kaftan – prezes Oddziału PTTK w Opocznie oraz Włodzimierz Szafiński – prezes Oddziału PTTK w Żarnowie.

Uczestnikami konferencji były osoby z województwa łódzkiego, mazowieckiego, zachodniopomorskiego i świętokrzyskiego. Imprezie towarzyszyła poplenerowa wystawa malarska oraz występ uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Tomaszowie Mazowieckim. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi oraz Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego i Urzędu Gminy w Aleksandrowie. Integralną częścią konferencji był spływ rzeką Pilicą na dwunastokilometrowej trasie ze Stobnicy do Ostrowa, w którym uczestniczyło około 100 kajakarzy.

6 września 2025 roku odbył się 41. Rodzinny Zjazd Mieszkańców Osiedli Spółdzielczych województwa śląskiego z metą w Parku Rozrywki TwinPigs w Żorach. W imprezie uczestniczyło 1110 osób z 15 spółdzielni. Głównym organizatorem był Regionalny Związek

Rewizyjny Spółdzielczości Mieszkaniowej z siedzibą w Katowicach, a współorganizatorami uczestniczące w niej spółdzielnie, w tym Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa.

W dniach 9–12 października 2025 roku w Krakowie odbył się 23. Ogólnopolski Zlot Oddziałów i Kół Środowiskowych PTTK. Organizatorem zlotu było Koło Grodzkie PTTK im. Ludomira Sawickiego działające w Oddziale Krakowskim PTTK im. ks. Karola Wojtyły. Bazą był Kraków, a hasło przewodnie zlotu brzmiało „Poza utartym szlakiem”.

10 października w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa odbyło się oficjalne otwarcie zlotu, poświęcone prezentacji działalności Koła Grodzkiego PTTK i Oddziału Krakowskiego PTTK, połączone z krótkimi prelekcjami na temat miasta. Nastąpiło tradycyjne przekazanie insygniów zlotowych – kroniki oraz dzwoneczka – przez organizatorów ubiegłorocznego zlotu, Hannę i Zbigniewa Rudzińskich z Oddziału PTTK Ziemi Gorzowskiej. Całość uświetniły występy muzyczne i wokalne uczniów ze Szkoły Muzycznej w Skawinie.

W otwarciu, poza samymi uczestnikami zlotu, udział wzięli zaproszeni goście honorowi: ze strony powiatu krakowskiego – Anna Wąsowicz, Sekretarz Powiatu, ze strony Gminy Miejskiej Kraków – Martyna Lewandowska, Zastępczyni Dyrektora Wydziału ds. Turystyki w Urzędzie Miasta Krakowa, oraz Bartosz Barański, Sekretarz Gminy Zabierzów, i Paweł Stachowiec, Prezes Zarządu Oddziału Krakowskiego PTTK.

Podczas 4-dniowego pobytu uczestnicy wzięli udział łącznie w 8 różnych trasach wycieczek, w 13 grupach, zarówno po Krakowie, jak również po jego okolicach. Uczestnicy, zgodnie z hasłem Zlotu, mieli okazję zobaczyć nie tylko najpopularniejsze zabytki Krakowa, lecz także te znajdujące się poza głównym nurtem zwiedzania turystów, czyli dawne miasto Podgórze, szlak krakowskich smoków, szlak słynnych krakowianek, a także ciekawe miejsca w okolicach miasta: Dolinę Bolechowicką, Jaskinię Nietoperzową, Muzeum Fonografii w Niepołomicach, klasztor ss. Benedyktynek w Staniątkach czy Dom Tadeusza Kantora w Hucisku.

12 października, w hotelowej sali „lustrzanej” odbyło się uroczyste zakończenie zlotu połączone z wręczeniem zdobytych Odznak Jubileuszowych 75-lecia Koła Grodzkiego PTTK. Udział w nim wziął Jerzy Kapłon, Prezes Zarządu Głównego PTTK.

W zlocie uczestniczyło łącznie 104 członków PTTK z 23 różnych Oddziałów PTTK z całej Polski, w tym z takich miast jak Gorzów Wielkopolski, Warszawa, Swarzędz, Gdańsk, Poznań, Mielec i kilkanaście innych. Zaangażowanych w przygotowania, realizację i udział było ponad 20 członków Koła Grodzkiego PTTK w Krakowie, a także członkowie Oddziału Akademickiego PTTK i Oddziału PTTK w Chrzanowie.

Zlot odbył się przy szerokim wsparciu partnerów zewnętrznych zarówno w postaci patronatu honorowego, jak i wsparcia finansowego i rzeczowego:

- władz województwa małopolskiego – patronat honorowy, wsparcie rzeczowe i finansowe (dotacja),
- władz powiatu krakowskiego – patronat honorowy, wsparcie rzeczowe i finansowe (dotacja),
- władz gminy miejskiej Kraków – patronat honorowy, wsparcie rzeczowe i finansowe (dotacja),
- władz gminy Zabierzów – wsparcie rzeczowe (materiały i wydawnictwa),

- Małopolskiej Organizacji Turystycznej – patronat honorowy, wsparcie rzeczowe (materiały i wydawnictwa),
- Lokalnej Grupy Działania „Blisko Krakowa” – wsparcie rzeczowe (materiały i wydawnictwa),
- Muzeum Krakowa – wsparcie finansowe (bezpłatne bilety wstępu),
- bazyliki Mariackiej w Krakowie – wsparcie finansowe (bezpłatne bilety wstępu),
- parafii archikatedralnej na Wawelu – wsparcie finansowe (bezpłatne bilety wstępu),
- opactwa oo. Benedyktynów w Tyńcu – wsparcie finansowe (bezpłatne bilety wstępu),
- Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego – wsparcie finansowe (dotacja).

Zarząd Główny PTTK, komisja oraz Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa zorganizowały kolejną edycję Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci i młodzieży pod hasłem „75 lat z PTTK”. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych w dwóch grupach wiekowych: klasy II–V oraz klasy V–VIII. Na konkurs nadesłano 159 prac z całej Polski. 19 listopada 2025 roku komisja konkursowa w składzie: Ryszard Kunce – przewodniczący, Maria Janowicz, Katarzyna Jurojć, Elżbieta Matusiak-Gordon i Karolina Rukat dokonała oceny prac i wybrała laureatów. Nagrody i dyplomy zostały wysłane pocztą.

V. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

1. WARUNKI PROWADZENIA

W 2025 roku podstawą działalności gospodarczej PTTK były uchwały w sprawie budżetu Towarzystwa podjęte przez Zarząd Główny PTTK. Ostateczny kształt budżetu PTTK nadany został uchwałą nr 182/XX/2025 Zarządu Głównego PTTK z dnia 13 grudnia 2025 roku.

2. POTENCJAŁ

Na majątek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego składa się majątek rzeczowy (środki trwałe) i majątek finansowy (udziały w spółkach).

Majątek trwały PTTK

PTTK na dzień 31 grudnia 2025 roku posiadało w swoim zarządzie 155 nieruchomości. Powyższe nieruchomości wykorzystywane były na działalność gospodarczą, która była prowadzona w 83 obiektach, w tym w 79 obiektach hotelarskich (hotele, domy wycieczkowe, schroniska, campingi, domy turysty, stacje wodne, ośrodki turystyczne itd.), i w 4 obiektach gastronomicznych. Pozostałe 24 obiekty stanowiły: obiekty czasowo nieczynne, działki gruntu niezabudowane lub zabudowane urządzeniami niezbędnymi do prowadzenia działalności gospodarczej (ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków itp.) oraz obiekty wykorzystywane na cele biurowe. Zaznaczyć należy, że w niektórych przypadkach działalność obiektu prowadzona jest, opierając się na kilka nieruchomościach.

Majątek trwały w wartościach ewidencyjnych brutto na koniec 2025 roku wykazuje wzrost w porównaniu do roku 2024 o 10 447,85 tys. zł, tj. z kwoty 180 423,18 tys. zł w 2024 roku wzrasta do kwoty 190 871,03 tys. zł w 2025 roku (wzrost o 5,79%). Na stan ten wpływ miały zwiększenia majątku z tytułu rozliczenia poniesionych nakładów inwestycyjnych (szczegółowa informacja w części sprawozdania dotyczącej prac inwestycyjno-remontowych) i zakupów inwestycyjnych, jak i jego zmniejszenia z tytułu przekazania i likwidacji zużytych środków trwałych.

Majątek trwały w wartościach netto na koniec 2025 roku (tzn. z uwzględnieniem umorzeń) wykazuje wzrost o 6 399,34 tys. zł w stosunku do 2024 roku, tj. z kwoty 71 962,72 tys. zł wzrasta do kwoty 78 362,05 tys. zł (wzrost o 8,89%).

Szczegółowe informacje na temat wartości majątku trwałego PTTK (opracowane na podstawie sprawozdań zbiorczych ZG PTTK w kwotach brutto i netto w rozbiciu na poszczególne jednostki PTTK) zawarte są w tabeli nr 15.

Wartość amortyzacji w latach 2024–2025 w rozbiciu na jednostki wewnętrzne PTTK przedstawiono w tabeli nr 16. Jak wynika z tabeli, spadek amortyzacji na koniec 2025 roku w porównaniu do końca 2024 roku wynosi 63,15 tys. zł (spadek o 1,36%).

Informację na temat rzeczowego majątku trwałego, jaki posiadają spółki z większościowym kapitałem PTTK w wartościach brutto i netto, przedstawia tabela nr 17. Wynika z niej, że w spółkach na koniec 2025 roku wartość rzeczowego majątku trwałego brutto wynosiła 51 399,75 tys. zł, co w porównaniu z 2024 rokiem, kiedy wartość ta wynosiła 49 604,44 tys. zł, oznacza wzrost o 3,62%. W wartościach netto na koniec 2025 roku majątek

trwały spółek wynosił 24 369,88 tys. zł, co w porównaniu z 2024 rokiem, w którym wartość ta wynosiła 23 878,31 tys. zł, oznacza wzrost o 2,06%.

Majątek finansowy

Poza majątkiem rzeczowym, PTTK posiada również majątek finansowy w postaci udziałów w spółkach prawa handlowego. Na koniec 2025 roku wartość udziałów PTTK w funkcjonujących 4 spółkach nie uległa zmianie w stosunku do 2024 roku. Wartość udziałów PTTK wynosi 15 054,50 tys. zł.

W 2025 roku PTTK nie wносиło dopłat do kapitału zakładowego spółek prawa handlowego i według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku dopłaty nie występują.

Wysokość kapitału funkcjonujących spółek z udziałem kapitału PTTK w latach 2024–2025 przedstawia tabela nr 18.

PTTK, poza udziałami w spółkach wymienionych wyżej, posiada również udziały w 12 innych spółkach, które nie prowadzą działalności gospodarczej bądź też nigdy tej działalności nie podjęły. Kapitał zaangażowany w te spółki na koniec 2025 roku wynosił łącznie 262,6 tys. zł. Całość udziałów jest objęta odpisem księgowym aktualizującym ich wartość.

Wyniki działalności spółek z udziałem kapitału PTTK

Łączny (wstępny) wynik finansowy brutto w 2025 roku osiągnięty przez funkcjonujące spółki z udziałem kapitału PTTK stanowił kwotę 3 551,58 tys. zł. W porównaniu z łącznym wynikiem finansowym brutto osiągniętym przez te spółki w 2024 roku – kwota 3 981,64 tys. zł, wynik ten pomniejszył się o 10,80%.

Ponadto warto zaznaczyć, że wypracowany wynik finansowy uwzględnia czynsz z tytułu dzierżaw obiektów zarządzanych i nadzorowanych przez ZM PTTK, który łącznie w 2025 roku wyniósł 14 795,91 tys. zł (wzrost w porównaniu do 2024 roku o 14,31%). W 2025 roku brak opłat za korzystanie ze znaku PTTK.

W 2025 roku spółki zobowiązane były do dokonania wpłat na działalność statutową PTTK (w tym również Oddziałów PTTK) w kwocie 2 119,43 tys. zł (wpłaty dokonywane w 2025 roku dotyczą sprawozdania finansowego za rok 2024). W porównaniu z 2024 rokiem, kiedy to na działalność statutową PTTK spółki zobowiązane były wpłacić kwotę 1 476,63 tys. zł (wpłata dokonana w roku 2024, ale dotycząca sprawozdania finansowego za rok 2023), wysokość wpłaty na działalność statutową PTTK w roku 2025 zwiększyła się o 43,53%.

Szczegółową informację o wynikach działalności funkcjonujących spółek z udziałem kapitału PTTK w latach 2024–2025 przedstawia tabela nr 19.

3. STAN PRAWNY MAJĄTKU

Na koniec 2025 roku PTTK zarządzało 155 nieruchomościami o następującym statusie prawnym:

- własność gruntu i budynków – 57 nieruchomości,
- współwłasność gruntu i własność budynków – 25 nieruchomości,
- wieczyste użytkowanie gruntu i własność budynków – 41 nieruchomości,
- wieczyste współużytkowanie gruntu – 1 nieruchomość,

- wieczyste użytkowanie gruntu i budynków – 12 nieruchomości,
- dzierżawa gruntu i własność budynków – 8 nieruchomości,
- bezpłatne użytkowanie gruntu /służebność/ i własność budynków – 1 nieruchomość,
- zarząd i użytkowanie – 2 nieruchomości,
- użyczenie – 1 nieruchomość,
- własność oddziałów PTTK – 5 nieruchomości,
- własność innych osób prawnych – 2 nieruchomości.

W 2025 roku prowadzone były postępowania sądowe i egzekucyjne wniesione przez PTTK, poniżej sprawy z powództwa / wniosku PTTK.

Czynności prawne realizowane przez adwokata Łukasza Walucha

Sprawa przeciwko wspólnikom spółki Harenda M. Bojanowskiej S-ka Sp.j. z siedzibą w Warszawie. W styczniu 2025 roku zostało wystosowane kolejne wezwanie do zapłaty do wspólników ww. spółki celem dochodzenia należności na rzecz PTTK z majątku osobistego wspólników. Z uwagi na brak płatności we wskazanym terminie PTTK wystąpiło na drogę postępowania sądowego przeciwko wspólnikom ww. spółki, składając pozew o zapłatę do Sądu Okręgowego w Warszawie

W lipcu 2025 roku XX Wydział Gospodarczy Sądu Okręgowego w Warszawie wydał nakaz zapłaty, w sprawie przeciwko M. Bojanowskiemu i J. Maksymiukowi, prowadzonej pod sygn. akt: XX GNC 377/25.

Po otrzymaniu ww. nakazu zapłaty opatrzonego klauzulą wykonalności mecenas Łukasz Waluch wystąpił do Komornika Sądowego w Warszawie oraz Komornika Sądowego w Radzynie Podlaskim z wnioskami o wszczęcie postępowań egzekucyjnych celem wyegzekwowania należności z majątku osobistego (ruchomości, nieruchomości, wynagrodzenia) wspólników spółki Harenda M. Bojanowski i S-ka Sp.j. z siedzibą w Warszawie. **Sprawa w toku.**

Czynności prawne realizowane przez Adwokata Artura Cichockiego

Postępowanie sądowe z powództwa PTTK o zapłatę za nakłady poniesione przez PTTK na nieruchomość należącą do Lasów Państwowych w miejscowości Ruciane-Nida. Pozwany Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Maskulińskie. **Sprawa w toku.**

Poniżej sprawy przeciwko PTTK.

Czynności prawne realizowane przez Mecenasa Macieja Kijasa

Z powództwa Nadleśnictwa Maskulińskiego o zapłatę kwoty 360 000 zł wraz z odsetkami za bezumowne korzystanie przez PTTK z nieruchomości położonej w miejscowości Ruciane-Nida, oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 3120/4, objętej księgą wieczystą o numerze KW OL1P/00025996/3 w okresie od 1 marca 2021 roku do dnia 28 lutego 2023 roku, stanowiącej własność Skarbu Państwa Lasów Państwowych, Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Nadleśnictwa Maskulińskiego.

W grudniu 2025 roku sąd postanowił oddalić w całości powództwo o zapłatę za bezumowne korzystanie przez PTTK z ww. nieruchomości. **Sprawa w toku** – możliwość

wniesienia apelacji przez Pełnomocnika Skarbu Państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwa Maskulińskiego.

W 2025 roku kontynuowane było postępowania egzekucyjne prowadzone przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie z klauzulą wykonalności przeciwko nabywcy nieruchomości PTTK „Andrzejówka” tytułem zwrotu opłaty kancelaryjnej i kosztów procesu. **Sprawa w toku.**

PTTK, przy współpracy z mecenasem Łukaszem Waluchem oraz mecenasem Maciejem Kijasem, prowadziła w 2025 roku sprawy prawne dotyczące następujących nieruchomości:

- położonej w Warszawie przy ul. Senatorskiej 11 – siedziba Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
- położonej w Opatowie przy ul. 1 Maja 4, zabudowanej budynkiem usługowo-mieszkalnym o powierzchni użytkowej 219,79 m², stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności, w dziale II księgi wieczystej o numerze KW KIIT/00001035/5, jako użytkownik wieczysty wpisane jest: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, a użytkownikiem ww. nieruchomości jest Oddział PTTK w Opatowie; **sprawa w toku**,
- położonych w Grunwaldzie, działka numer ewidencyjny 1/1 o pow. 0,3500 ha, nr księgi wieczystej EL1O/00011024/7, obręb 0007, w Grunwaldzie, Łodwigowo działka numer ewidencyjny 1/2 o pow. 0,0500 ha, nr księgi wieczystej EL1O/00011023/0, oraz Stębarku działka numer ewidencyjny 506/1 o pow. 0,7500 ha, nr księgi wieczystej EL1O/00011025/4; **sprawa w toku**,
- położonej w Karpaczu, działka nr 473 obręb 004 Karpacz o powierzchni 0,1513 ha, na której znajduje się Schronisko PTTK Nad Łomniczką. Analiza formalno-prawna wniosku dot. sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego; **sprawa w toku.**

W omawianym okresie Zarząd Majątkiem PTTK kontynuował współpracę z Kancelarią Prawną Tomasz Korpusiński i Współpracownicy z siedzibą w Krakowie w zakresie opinii prawnych, prowadzenia negocjacji z osobami trzecimi, reprezentowania PTTK w sprawach sądowych i przed innymi właściwymi organami. Kancelaria realizowała w roku sprawozdawczym m.in. następujące czynności prawne:

- kontynuacja postępowania związanych z ustaleniem statusu prawnego nieruchomości położonych na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, w tym zasiedzenia gruntów, na których usytuowane są schroniska PTTK Morskie Oko i Roztoka; **sprawa w toku**,
- Krynica – ustalenie służebności drogi koniecznej dla schroniska PTTK na Jaworzynie Krynickiej; **sprawa w toku**,
- kontynuacja analizy możliwości uregulowania na rzecz PTTK praw do nieruchomości położonych na terenie TPN, zajmowanych przez Polski Związek Narciarski; **sprawa w toku**,
- sprawa związana z wezwaniem Skarbu Państwa i Miasta Poznań do zapłaty odszkodowania za szkodę z tytułu utraty prawa użytkowania nieruchomości

w Poznaniu. Zarząd Główny PTTK na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2025 roku podjął decyzję, że sprawa dochodzenia ewentualnych roszczeń PTTK z siedzibą w Warszawie przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie Wielkopolskiemu oraz Miastu Poznań nie będzie kontynuowana na drodze postępowania sądowego.
Sprawa zakończona.

W 2025 roku PTTK kontynuowało działania związane z rezygnacją z prawa pierwokupu nieruchomości stanowiących własność lub będących w wieczystym użytkowaniu oddziałów PTTK. W 2025 roku kontynuowano sprawy będące w toku, dotyczyło to oddziałów PTTK w Łąncucie, Zielonej Górze, Suwałkach, Tarnowie, Międzyzdrojach.

4. FORMY ZARZĄDZANIA MAJĄTKIEM

Zarządzanie majątkiem PTTK odbywa się poprzez wyodrębnione jednostki gospodarcze ZG PTTK, działające na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym oraz poprzez spółki z udziałem kapitału PTTK.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku 155 nieruchomości PTTK były zarządzane przez:

- ZM PTTK – 150 nieruchomości,
- OZGT PTTK w Krakowie – 4 nieruchomości,
- CFK PTTK w Łodzi – 1 nieruchomość.

Nieruchomości były zarządzane w systemie dwu- lub trzystopniowym w układzie jednostka zarządzająca – dzierżawca lub jednostka zarządzająca – dzierżawca – poddzierżawca.

Spośród 150 nieruchomości zarządzanych przez Zarząd Majątkiem PTTK 132 nieruchomości (w tym nakłady PTTK na nieruchomościach gruntowych stanowiących hipoteczną własność bądź będących w wieczystym użytkowaniu oddziałów terenowych PTTK lub innych osób prawnych) zostały przekazane w dzierżawę spółkom prawa handlowego: Sudeckie Hotele i Schroniska PTTK w Jeleniej Górze (18 nieruchomości), Schroniska i Hotele PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu (76 nieruchomości), Mazury PTTK w Olsztynie (25 nieruchomości), Bieszczadzkie Schroniska i Hotele PTTK w Sanoku (12 nieruchomości) oraz Oddziałowi PTTK w Gorlicach (1 nieruchomość) i w zarząd powierniczy spółce SiH PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu (nieruchomości tatrzańskie).

W bezpośrednim zarządzie ZM PTTK było 18 nieruchomości.

5. NADZÓR NAD SPRAWAMI MAJĄTKOWYMI

Zgodnie ze Statutem PTTK wszystkie sprawy prawno-majątkowe (obciążanie hipoteki, sprzedaż, nabycie itp.) pozostają w wyłącznej gestii Zarządu Głównego PTTK, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w formie uchwał. Realizacją uchwał ZG PTTK w sprawach majątkowych zajmują się: Biuro ZG PTTK, ZM PTTK lub inne jednostki, spółki z większościowym udziałem kapitału PTTK. Realizacja uchwał odbywa się pod nadzorem Sekretarza Generalnego i Skarbnika ZG PTTK.

W ramach nadzoru nad sprawami majątkowymi centralnie nadzorowane są ponadto realizacje przyjętych na dany rok i zatwierdzonych przez Zarząd Główny PTTK planów zadań inwestycyjno-remontowych w obiektach PTTK, finansowanych zarówno ze środków własnych (w ramach amortyzacji oraz w zależności od potrzeb i możliwości Towarzystwa ponad

wartością amortyzacji), jak i pozyskanych z zewnątrz, planów zadań służących ochronie środowiska przewidzianych do sfinansowania w ramach budżetu ZG PTTK, płatności podatków od nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie i inne zobowiązania publiczno-prawne dotyczące nieruchomości PTTK. Ponadto wspólnie z zarządami spółek PTTK porządkowane i regulowane są sprawy własnościowe powierzonych nieruchomości, ubezpieczanie majątku, prowadzenie sprawozdawczości. Od 1999 roku corocznie dodatkowo prowadzona jest przez Zarząd Majątkiem PTTK analiza ekonomiczna działalności obiektów PTTK, obejmującą nieruchomości będące w ewidencji PTTK oraz nieruchomości będące w ewidencji spółek PTTK. Analiza ekonomiczna jest przeprowadzana na szczeblu jednostki zarządzającej (spółka, oddział) oraz Zarządu Majątkiem PTTK. W analizie uwzględniana jest część ekonomiczna obejmującą przychody uzyskiwane z danego obiektu, koszty jego działalności, nakłady remontowe i inwestycyjno-modernizacyjne poniesione w tym obiekcie oraz część informacyjna zawierającą m.in. informacje o czasie trwania umowy, obłożeniu obiektu itp.

W związku z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej a dotyczącymi pomocy de minimis Zarząd Majątkiem PTTK gromadzi informacje i monitoruje wartość pomocy de minimis otrzymanej przez PTTK. Uzyskana pomoc dotyczy odroczenia terminów płatności podatków od nieruchomości, rozłożenia ich na raty bądź ich umorzenia, przesunięcia terminu opłat za wieczyste użytkowanie, rozłożenia na raty odsetek od zobowiązania dotyczących wykupu nieruchomości, dofinansowania uczestnictwa w targach i wystawach za granicą itp. Informacja o otrzymanej pomocy de minimis jest dokumentem załączanym każdorazowo do wniosków składanych przez PTTK, jak i Spółki PTTK, dotyczących ubiegania się o udzielenie takiej pomocy.

6. PRACE INWESTYCYJNE, EFEKTY

Zarząd Majątkiem PTTK w Warszawie

W 2025 roku działalność inwestycyjno-remontowa prowadzona przez Zarząd Majątkiem PTTK przy współpracy ze Spółkami kapitałowymi PTTK zlokalizowanymi w Jeleniej Górze, Nowym Sączu, Olsztynie i Sanoku, jak w latach ubiegłych koncentrowała się na zapewnieniu bezpieczeństwa osób i mienia w obiektach, w tym również bezpieczeństwa pożarowego poprzez dostosowywanie obiektów do obowiązujących wymogów p.poż., spełnianie wymogów przepisów budowlanych, na poprawie stanu technicznego obiektów, porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, a także na realizacji inwestycji związanych z ochroną środowiska. Działania te realizowane były w ramach trzech planów:

- planu zadań służących ochronie przyrody finansowanego ze środków budżetowych ZG PTTK,
- planu inwestycyjno-remontowego finansowanego ze środków PTTK pochodzących z odpisów amortyzacyjnych,
- planu potrzeb inwestycyjnych przekraczających wartość amortyzacji, finansowanego ze środków ZG PTTK.

W ramach planu zadań służących ochronie przyrody w 2025 roku udało się zrealizować 7 proekologicznych przedsięwzięć o łącznej wartości 1 456 004,83 zł, w tym inwestycje

w kwocie 1 192 104,83 zł, gdzie ze środków budżetowych ZG PTTK poniesiono nakłady w wysokości 1 131 739,83 zł, a ze środków Spółki SiH PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu 60 365,00 zł. Ponadto w ramach niniejszego planu wykonano prace remontowe o wartości 263 900 zł, które sfinansowano ze środków ZM PTTK. W ramach ww. nakładów wykonano niżej wyszczególnione zadania:

- prace realizowane przez Spółkę PTTK SHiS PTTK w Jeleniej Górze:
 - modernizacja budynku schr. PTTK „Odrodzenie” – dostosowanie do warunków technicznych i wymogów przepisów przeciwpożarowych,
 - remont budynku schr. PTTK „Jagodna” – dostosowanie do warunków technicznych i wymogów przepisów przeciwpożarowych,
- prace realizowane przez Spółkę SiH PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu:
 - modernizacja oczyszczalni ścieków w schr. PTTK w Dolinie Pięciu Stawów Polskich,
 - modernizacja oczyszczalni ścieków oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej z magazynem energii i agregatem prądotwórczym w schr. PTTK na Krawcowym Wierchu,
- prace realizowane przez Spółkę Mazury PTTK w Olsztynie:
 - modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w SW PTTK w Starych Jabłonkach,
 - modernizacja sieci wodociągowej SW PTTK w Sorkwicach.

Zbiorcze zestawienie nakładów poniesionych na inwestycje proekologiczne przedstawiono w tabeli nr 20.

Do ważniejszych prac zrealizowanych w 2025 roku w ramach planu inwestycyjno-remontowego finansowanego z amortyzacji należy zaliczyć zadania takie jak np.:

- modernizacja budynku schr. PTTK „Nad Małą Łomniczką” – III etap robót,
- modernizacja schr. PTTK „Strzecha Akademicka” – prace wykończeniowe (z udziałem ostatniej transzy pożyczki WFOŚiGW we Wrocławiu w wysokości 559 650 zł),
- modernizacja schr. PTTK „Jagodna” – wykonanie decyzji p.poż.,
- dostosowanie schr. PTTK na Leskowcu do wymogów p.poż.,
- dostosowanie schr. PTTK na Przehybie do wymogów p.poż.,
- przebudowa linii energetycznej SN w schr. PTTK na Turbaczu,
- dostosowanie budynku schr. PTTK „Orlica” w Szczawnicy do wymogów p.poż. oraz modernizację ujęcia wody,
- modernizacja instalacji kolektorów słonecznych w HG PTTK w Ustrzykach Górnych,
- kontynuacja prac modernizacyjnych w baczówce PTTK „Pod Małą Rawką”, w tym m.in.: zadaszenie tarasu i wymiana pokrycia połaci dachowej wraz z dociepleniem, wew. prace wykończeniowe,
- modernizacja domku campingowego i sanitariatu ogólnodostępnego w SW PTTK w Sorkwicach,
- modernizacja instalacji elektrycznej w SW PTTK w Starych Jabłonkach,

- modernizacja domków campingowych w SW PTTK w Babiętach,
- modernizacja poddasza w DW PTTK w Warszawie, w tym dostosowanie do wymogów p.poż., instalacja klimatyzacyjna.

Całkowita wartość zadań zrealizowanych w 2025 roku w ramach planu inwestycyjno-remontowego w obiektach znajdujących się w ewidencji Zarządu Majątkiem PTTK wyniosła 6 768 091,38 zł, w tym zadania inwestycyjne w kwocie 4 786 413,14 zł, zadania remontowe w kwocie 1 887 134,09 zł, a pozostałe koszty poniesione na wykonanie wymaganych prawem budowlanym przeglądów technicznych oraz innych prac związanych z zarządzaniem obiektami PTTK: 94 544,15 zł.

Źródłem finansowania wyżej wymienionych zadań były następujące środki:

Zarządu Majątkiem PTTK	3 576 142,33 zł
Spółek PTTK zarządzających obiektami	2 354 417,41 zł
WFOŚiGW	559 650,00 zł
Inne źródła (Dzierżawcy)	277 881,64 zł

OGÓŁEM 6 768 091,38 zł

W 2025 roku w ramach planu zadań inwestycyjno-remontowych udało się łącznie wykonać 59 zadań w 44 obiektach PTTK. Zbiorcze zestawienie nakładów poniesionych na realizację niniejszych zadań z podziałem na źródła ich finansowania i na gestorów bazy PTTK przedstawiono w tabeli nr 21, część A.

OZGT PTTK w Krakowie

W 2025 roku Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej PTTK w Krakowie zrealizował w swych obiektach prace inwestycyjno-remontowe o wartości całkowitej 487 231,07 zł, w tym nakłady inwestycyjne wyniosły 349 687,50 zł, a nakłady remontowe 137 543,57 zł (z uwzględnieniem remontów ze środków Dzierżawcy w kwocie 6650,00 zł). Główne zadania inwestycyjno-remontowe przeprowadzone w bieżącym roku sprawozdawczym to następujące prace:

- DT PTTK w Krakowie – modernizacja instalacji wody ciepłej i zimnej oraz c.o., modernizacja systemu p.poż., remont dachów w bud. A i C, remont schodów i rampy podjazdu bud. C,
- DW PTTK w Myślenicach – przystosowanie budynku do obowiązujących wymogów p.poż.: system sygnalizacji pożarowej, oświetlenie awaryjne, rozbudowa schodów wewnętrznych,
- nieruchomość PTTK przy ul. Jagiellońskiej 6 – termomodernizacja budynku, w tym uszczelnienie i częściowa wymiana okien, docieplenie stropu z uszczelnieniem dachu, przyłączenie do sieci miejskiej, adaptacja pod wymiennikownię MPEC, remont kotłowni c.o. i rozdzielni elektrycznej,
- nieruchomość przy ul. Szczecińskiej – remont części dachu.

Zbiorcze zestawienie nakładów poniesionych na realizację niniejszych zadań przedstawiono w tabeli nr 21, część B.

CFK w Łodzi

W 2025 roku w siedzibie Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK mieszczącym się w zabytkowym budynku przy ul. Wigury 12 A w Łodzi wykonano modernizację systemu alarmowego i przeciwpożarowego wraz z rozbudową systemu monitoringu wizyjnego oraz remont pomieszczenia z przeznaczeniem na pracownię dygitalizacyjną, w tym zabezpieczenie systemu wod.-kan., wymiana instalacji elektrycznej, roboty ogólnobudowlane. Ogółem na te cele poniesiono nakłady w wysokości 10 352,16 zł.

Zbiorcze zestawienie nakładów poniesionych na realizację niniejszych zadań przedstawiono w tabeli nr 21, część C.

Równolegle do działań prowadzonych w ramach 2 opisanych wyżej planów realizowany był plan potrzeb inwestycyjnych przekraczających wartość amortyzacji planowanej na 2025 rok finansowany ze środków własnych PTTK. Zgodnie z tym planem zrealizowano zadania o wartości 2 578 375,67 zł, w tym na zadania inwestycyjne wydawkowano 2 022 421,30 zł, a na zadania remontowe 555 954,37 zł. W kwocie nakładów remontowych ujęto dotację uzyskaną z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na ochronę zabytków w wysokości 150 000 zł z przeznaczeniem na remont (rewitalizację) stolarki okiennej w schronisku PTTK „Andrzejówka”. Poza pracami przeprowadzonymi w schr. „Andrzejówka” w ramach niniejszego planu w 2025 roku realizowano także następujące zadania inwestycyjno-remontowe:

- budowa betonowego zbiornika p.poż. w schr. PTTK „Jagoda”,
- rozbudowa i przebudowa schr. PTTK na Magurze Małastowskiej wraz z infrastrukturą techniczną (rozpoczęto prace budowlane),
- rozbudowa i przebudowa schroniska na Hali Kondratowej – inwestycja zakończona,
- kontynuacja przygotowywań do realizacji inwestycji na Lubaniu polegającej na budowie nowego schroniska,
- wymiana pokrycia dachu w schr. PTTK w Bartnem oraz przygotowanie dokumentacji dla potrzeb przystosowania obiektu do wymogów p.poż.

Zbiorcze zestawienie nakładów poniesionych na realizację potrzeb inwestycyjnych przekraczających wartość amortyzacji przedstawiono w tabeli nr 22.

Obiekty aportowe

Poza zadaniami zrealizowanymi w obiektach znajdujących się w ewidencji Zarządu Majątkiem PTTK, OZGT PTTK i CFK PTTK w 2025 roku Spółki PTTK z o.o. z siedzibami w Jeleniej Górze, Nowym Sączu, Sanoku i Olsztynie jak co roku prowadziły prace budowlane w obiektach własnych. Wartość całkowita tych prac wyniosła 4 005 047,87 zł, w czego na zadania inwestycyjne poniesiono 2 218 953,37 zł, a na zadania remontowe 1 786 094,50 zł.

Do ważniejszych zadań zrealizowanych w obiektach spółek PTTK należy zaliczyć następujące prace:

- remont budynku kiosku gospodarczego przy siedzibie Spółki SHiS PTTK w Jeleniej Górze,

- dostosowanie schr. PTTK na Szyndzielni do wymogów p.poż., wymiana stolarki drzwiowej,
- remont kotłowni w schr. PTTK na Hali Krupowej,
- remont kotłowni, pomieszczeń sanitarnych i instalacji elektrycznej w schr. PTTK na Hali Łabowskiej,
- remont pomieszczeń na I i II piętrze baczki PTTK na Maciejowej,
- remont nawierzchni utwardzonych wokół DT PTTK w Nowym Sączu,
- remont budynku PTTK w Starym Sączu, w tym m.in. remont pomieszczeń, remont placu wewnętrznego, remont infrastruktury technicznej,
- dostosowanie Hotelu EUROPA w Lublinie do wymogów p.poż.,
- dostosowania budynku Spichlerza w DT PTTK w Kazimierzu Dolnym do wymogów p.poż., wymiana stolarki, montaż wyłącznika p.poż., remont rozdzielni elektrycznej i kotłowni, wymiana drzwi zewnętrznych,
- modernizacja domków campingowych w OC PTTK w Pieckach.

Zestawienie nakładów poniesionych w 2025 roku w apartowych obiektach PTTK przedstawia tabela nr 23.

7. UBEZPIECZENIE MAJĄTKU

Zarząd Majątkiem PTTK

W 2025 roku kontynuowano ubezpieczenie majątku rzeczowego PTTK – do 31 marca 2025 roku w Wiener TU SA. Vienna Insurance Group, a od 1 kwietnia 2025 roku w Compensa TU SA. Ubezpieczenie obejmuje 3 okresy rozliczeniowe:

- I okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2025–31 marca 2026 roku,
- II okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2026–31 marca 2027 roku,
- III okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2027–31 marca 2028 roku.

Ubezpieczenie obejmuje działania wszystkich żywiołów i szkody polegające na utracie, uszkodzeniu i zniszczeniu, będące następstwem zdarzeń o charakterze losowym i niepewnym, które wystąpiło nagle, nieprzewidzianie i niezależnie od woli ubezpieczającego oraz zaistniało w miejscu i okresie ubezpieczenia.

Ubezpieczeniem objęty został majątek trwały widniejący w księgach ZM PTTK. W 2025 roku majątek rzeczowy ubezpieczony był w wartościach księgowych brutto oraz w wartościach odtworzeniowych według jednej składki 0,1017% dla budynków i budowli oraz składki 0,1% dla sprzętu elektronicznego i 0,6% dla sprzętu elektronicznego przenośnego.

Ubezpieczeniem objęte były również przychody wynikające z umów dzierżawy na wypadek ich utraty wskutek działania wszystkich ryzyk. Składka dla tego ubezpieczenia wynosiła analogicznie jak w ubezpieczeniu mienia.

Ogółem koszty ubezpieczenia majątku w 2025 roku wyniosły 456 271,68 zł i wzrosły o 44 555,47 zł w stosunku do 2024 roku. Wzrost ten był spowodowany zwiększeniem wartości ubezpieczonego mienia, a także przejściem z ubezpieczenia według wartości ewidencyjnej brutto na ubezpieczenie według wartości odtworzeniowej niektórych środków trwałych. Koszty ubezpieczenia dzierżawionego majątku ponoszą dzierżawcy na zasadzie refundacji. Wykaz kosztów ubezpieczenia w podziale na Spółki i Oddział PTTK w Gorlicach zawiera tabela nr 24.

W 2025 roku w obiektach PTTK nie wystąpiły szkody. Otrzymaliśmy jedynie odszkodowania za szkody powstałe przed 2025 rokiem w łącznej kwocie 14 495,91 zł, w tym 4 495,91 zł od PZU za szkodę powstałą w 2021 roku oraz 10 000,00 zł od COMPENSA TU SA za szkodę powstałą w 2024 roku. Wykaz szkód oraz wysokość uzyskanych odszkodowań zawiera tabela nr 25.

8. OZGT KRAKÓW

Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej PTTK w Krakowie z siedzibą przy ul. Westerplatte 15/16 jest jednostką specjalistyczno-gospodarczą działającą w ramach osobowości prawnej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, powołany Zarządzeniem Nr 12/80 z dnia 19 listopada 1980 roku Zrzeszenia Gospodarki Turystycznej PTTK w Warszawie.

Dochód OZGT PTTK jest w całości przekazywany do Zarządu Głównego PTTK z przeznaczeniem na cele statutowe.

W trakcie trwania roku obrotowego OZGT PTTK przekazuje zaliczki do ZG PTTK tytułem planowanego wyniku na rok bieżący oraz kwotę wynikłą z różnicy między planowanym zyskiem a rzeczywiście wypracowanym za rok poprzedni.

W 2025 roku wynik netto został wypracowany w kwocie 3 376 440,57 zł, z czego do ZG PTTK zaliczkowo przekazano kwotę 3 146 000,00 zł oraz tytułem wyrównania wyniku za 2024 rok wpłacono kwotę 516 626,45 zł.

Wartość środków finansowych ogółem przekazanych do ZG PTTK w 2025 roku wyniosła 3 662 626,45 zł.

Przedmiotem działalności OZGT PTTK jest zarządzanie i administrowanie powierzonym przez Zarząd Główny PTTK majątkiem, na który składają się nieruchomości:

- Dom Turysty PTTK w Krakowie przy ul. Westerplatte 15/16,
- Dom Wycieczkowy PTTK w Myślenicach-Zarabiu przy ul. Zdrojowej 1,
- kamienica przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie,
- budynek warsztatowy przy ul. Szczecińskiej 6 w Krakowie.

OZGT PTTK świadczy na rzecz działalności statutowej PTTK:

- obsługę Archiwum PTTK dysponującego aktami kadrowo-płacowymi 45 zlikwidowanych jednostek, zlokalizowanego w części Domu Turysty PTTK,
- najem pomieszczeń dla COTG PTTK w kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 6.

Świadczony najem pomieszczeń na cele konferencyjne dla jednostek PTTK został wstrzymany z powodu niezgodności pomieszczeń z wymogami norm budowlanych, w szczególności bezpieczeństwa p.poż. Pomieszczenia zlokalizowane w kamienicy przy ul. Jagiellońskiej są objęte analizą zmian adaptacyjnych (wraz z przywróceniem dotychczasowej funkcji) w procesie modernizacyjnym kompleksowego dostosowania obiektu do wymogów p.poż.

Działalność gospodarcza

Działalność operacyjna

OZGT PTTK kontynuowało działalność, opierając się na zawartych wcześniej umowach dzierżawy i najmu z pozyskanymi w latach ubiegłych kontrahentami na lokale usługowo-handlowe, wszystkie powierzchnie przeznaczone na dzierżawę lub najem były w 100% zagospodarowane.

Dom Turysty PTTK w Krakowie:

- dzierżawa części hotelowej z Jan Pol SA do 31 grudnia 2034 roku,
- dzierżawa na klub bilardowy z Bonzzini sp. z o.o. do 31 grudnia 2042 roku,
- dzierżawa na usługi gastronomiczne z Q Food sp. z o.o. do 4 lipca 2028 roku,
- najem na usługi handlowe z Żabka Polska sp. z o.o. do 31 lipca 2029 roku,
- inne umowy na mniejsze powierzchnie handlowo-usługowe zlokalizowane w budynku, jak i jego otoczeniu.

Dom Wycieczkowy PTTK w Myślenicach:

- umowa dzierżawy nieruchomości z FHUP Marina dobiegła końca z dniem 31 grudnia 2025 roku, dzierżawca przystąpił do czynności mających na celu zdanie obiektu w prawidłowym stanie technicznym.

Kamienica przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie:

- dzierżawa piwnic wraz z częścią parteru na usługi gastronomiczne i rozrywkowe z J6 EVENTS sp. z o.o. do 19 września 2033 roku,
- inne umowy na mniejsze powierzchnie handlowo-usługowe zlokalizowane w budynku.

Budynek warsztatowy przy ul. Szczecińskiej 6 w Krakowie:

- umowa dzierżawy na całą nieruchomość z FHU REAL do 31 marca 2031 roku.

Działalność finansowa

OZGT PTTK w trakcie roku sprawozdawczego:

- bieżąco deponowało środki z rachunków bankowych na dostępnych lokatach oszczędnościowych,
- nie zaciągnęło zobowiązań finansowych w postaci kredytów, pożyczek i leasingów,
- na koniec roku nie zalegało z płatnościami publiczno-prawnymi.

Inwestycje i remonty

OZGT PTTK kontynuowało i podejmowało przedsięwzięcia remontowo-inwestycyjne z uwagi na dbałość o majątek powierzony przez Zarząd Główny PTTK, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania prawidłowego stanu technicznego, spełniającego obowiązujące normy m.in. budowlane, p. pożarowe, ochrony środowiska, oraz przepisy prawa miejscowego, w tym o ochronie zabytków.

Inwestycje rozpoczęte

- modernizacja instalacji z.w.u., c.w.u., c.o. w Domu Turysty PTTK, mająca na celu zagwarantowanie ciągłości dostaw wody ciepłej i zimnej, oraz centralnego

ogrzewania w przypadku częściowych awarii instalacji w obiekcie, z podziałem na strefy zasilające segmenty budynków A, B, C, D, E, zrealizowana w części dokumentacji projektowej na kwotę 17 025 zł,

- I etap termomodernizacji budynku przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie w zakresie podniesienia parametrów cieplnych (system uszczelniający stolarkę okienną podlegającą renowacji i częściowa wymiana na nową, spełniającą normy p.poż. w drogach ewakuacyjnych, docieplenie stropu, uszczelnienie dachu, remont elewacji), zrealizowana w części dokumentacji projektowej na kwotę 60 500 zł.

Inwestycje kontynuowane i zakończone

- modernizacja w zakresie przystosowania obiektu Domu Wycieczkowego PTTK w Myślenicach do wymogów p.poż. według Postanowienia Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z 19 kwietnia 2022 roku:
 - I etap: w części sygnalizacji i dróg ewakuacyjnych, zrealizowana w całości latach 2022–2025 na kwotę 112 471 zł,
 - II etap: w części dobudowy stropu i schodów ewakuacyjnych, zrealizowana w części dokumentacji projektowej na kwotę 17 500 zł,
- II etap termomodernizacji budynku przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie w zakresie podniesienia parametrów cieplnych (zmiana systemu ogrzewania z kotłowni własnej na przyłączy do miejskiej sieci ciepłowniczej), realizowana w części dokumentacji projektowej na kwotę 5300 zł.

Remonty

Przeprowadzone remonty bieżące ze środków własnych:

- w obiekcie Domu Turysty PTTK na łączną kwotę 76 147 zł, w tym remonty dachu o pow. 1200 m² w zakresie uszczelnienia izolacji, schodów i rampy podjazdowej budynku C, inne drobne naprawy,
- w kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie na łączną kwotę 40 145 zł, w tym remont kotłowni c.o. i części rozdzielni elektrycznych, inne drobne naprawy,
- w budynku przy ul. Szczecińskiej 6 w Krakowie na kwotę 14 600 zł, w części przeciekającego dachu.

Inwestycje i remonty prowadzone przez dzierżawców ze środków własnych:

- w Domu Turysty PTTK dzierżawca Jan Pol SA przeprowadził modernizację istniejącego systemu p.poż. na kwotę 218 530 zł, remonty drobne na 6650 zł.

Postępowania sądowe

W 2025 roku nie wszczęto przeciwko OZGT PTTK postępowań sądowych ani nie wniesiono żadnych roszczeń.

Kontynuowano wszczęte postępowanie sądowe z lat ubiegłych przeciwko MPEC SA tytułem przerwania biegu ewentualnego nabycia prawa do służebności przesyłu przez zasiedzenie części nieruchomości Domu Turysty PTTK w Krakowie oraz usankcjonowania przebiegu rur ciepłowniczych według sprawy założonej w 2014 roku.

Wszczęto postępowanie egzekucyjne przeciwko członkowi zarządu Biuronet sp. z o.o. z tytułu odpowiedzialności cywilnoprawnej członków organów zarządu z ograniczonym roszczeniem na kwotę 19 769,44 zł (według sprawy założonej w 2023 roku z wyrokiem prawomocnym z 2 grudnia 2024 roku)

Podsumowanie działalności jednostki

Zarządzanie jednostką OZGT PTTK jest zgodne z przyjętą „Strategią rozwoju PTTK”, w szczególności w obszarach:

- zapewnienia trwałej, przejrzystej i profesjonalnej działalności gospodarczej, służącej finansowaniu celów statutowych Towarzystwa oraz utrzymaniu i racjonalnemu rozwojowi majątku, z poszanowaniem zasad społecznej kontroli i odpowiedzialności,
- zwiększenia rentowności działalności gospodarczej przy zachowaniu celów społecznych i etycznych.

OZGT PTTK regularnie zasilало budżetu Towarzystwa wpłatami na cele statutowe z tytułu wypracowanego zysku, odprowadzanego w 100% do Zarządu Głównego PTTK, prowadząc działalność gospodarczą zgodną z polityką wewnętrzną Towarzystwa, ukierunkowaną na maksymalizację zysków przeznaczonych na finansowanie działalności statutowej, z zachowaniem należytej dbałości o stan powierzonego w zarząd majątku.

VI. GOSPODARKA FINANSOWA

1. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI

W 2025 roku w ramach osobowości prawnej PTTK działały następujące jednostki:

- Biuro Zarządu Głównego PTTK,
- Zarząd Majątkiem PTTK
- Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej PTTK w Krakowie,
- Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie,
- Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi,
- Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK,
- Centrum Turystyki Wodnej PTTK.

W omawianym roku przychody z podstawowej działalności, stanowiące główne źródło finansowania działalności statutowej, wyniosły 44 298 747,96 zł i były wyższe od przychodów w 2024 roku o kwotę 4 100 434,08 zł. Uzyskane przychody obejmowały:

• przychody ze sprzedaży produktów i usług	36 522 273,02 zł
• przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	1 216 997,08 zł
• dotacje otrzymane	2 106 036,76 zł
• wpłaty na działalność statutową (spółek PTTK)	1 815 216,10 zł
• wpłaty ze składek członkowskich	2 638 225,00 zł

Koszty wyżej wymienionej działalności wyniosły 35 213 122,60 zł i w porównaniu do wykonania w 2024 roku były wyższe o 2 884 361,91 zł. Udział kosztów rodzajowych w kosztach ogółem wynosił:

• amortyzacja	13,05 %
• zużycie materiałów i energii	10,51 %
• usługi obce	14,64 %
• podatki i opłaty	20,82 %
• wynagrodzenia	26,79 %
• ubezpieczenia społeczne	4,81 %
• pozostałe koszty rodzajowe	7,30 %

Pozostałe przychody operacyjne w 2025 roku wynosiły 1 202 180,18 zł i były niższe od wykonania w 2024 roku o 310 611,38 zł. W 2025 roku Towarzystwo zanotowało zysk w wysokości 4 524 719,31 zł. Aktywa trwałe na koniec 2025 roku wynosiły 98 458 412,66 zł i w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym wzrosły o 4 147 351,54 zł. Z kolei aktywa obrotowe wynosiły 23 664 537,84 zł i w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2024 roku były wyższe o kwotę 701 379,31 zł. Kapitał własny PTTK na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosił 96 379 891,04 zł i był wyższy od stanu na koniec 2024 roku o 4 524 719,31 zł. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec 2025 roku wynoszą 25 740 959,46 zł i są niższe od analogicznego okresu roku ubiegłego o kwotę 339 763,77 zł.

2. REALIZACJA ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH

PTTK jako stowarzyszenie i jako przedsiębiorca podlega przepisom prawa podatkowego. Wszystkie czynności związane z postępowaniem w sprawach podatkowych reguluje Ordynacja podatkowa (ustawa z 29 sierpnia 1977 roku z późn. zm.).

Podatek dochodowy od osób prawnych

Obowiązek podatkowy w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych reguluje ustawa z 15 lutego 1992 roku z późn. zm. Zgodnie z zapisami art.17 ust. 1 pkt. 3 ustawy PTTK, przeznaczając wypracowany wynik na realizację celów statutowych, nie odprowadzało podatku dochodowego.

Niezależnie od osiąganego w ciągu roku dochodu art. 24b ustawy wprowadził obowiązek odprowadzania tzw. podatku od powierzchni użytkowych nieruchomości przeznaczonych na cele komercyjne, będącego de facto zaliczką na podatek dochodowy.

W 2025 roku PTTK postanowiło opodatkować część dochodów, by skorzystać z możliwości wydatkowania ich również na cele inwestycyjne, które mogłyby zostać zakwalifikowane jako niesłużące celom statutowym.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Z tytułu zatrudnienia pracowników na umowę o pracę, umowę zlecenia lub umowę o dzieło, PTTK jako płatnik, podlega obowiązkom w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z ustawą z 26 lipca 1991 roku z późn. zm. Naliczanie, pobór podatku oraz jego odprowadzenie następuje do właściwych terytorialnie urzędów skarbowych i jest realizowane bezpośrednio przez jednostki działające w ramach osobowości prawnej PTTK.

Podatek od towarów i usług

Ustawa z 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług nałożyła na ZG PTTK obowiązek rozliczania podatku VAT centralnie, od wszystkich jednostek korzystających z osobowości prawnej PTTK. Biuro ZG PTTK rozlicza VAT następujących jednostek:

- Zarząd Majątkiem PTTK,
- Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej PTTK,
- Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK,
- Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK,
- Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK,
- Centrum Turystyki Wodnej PTTK.

Podatek od nieruchomości i opłaty za wieczyste użytkowanie

Opodatkowaniu podlegają budynki lub ich części, budowle lub ich części, grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz statutową według zróżnicowanych stawek. Pomimo dużych obciążeń podatkowych PTTK w terminie realizuje swoje zobowiązania podatkowe i nie posiada żadnych zaległości podatkowych w stosunku do budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.